

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.2.2003
KOM(2003) 64 endelig

Landbrugets stilling I Den Europæiske Union

Rapport 2001

Udgivet i tilslutning til den almindelige beretning om
Den Europæiske Unions virksomhed – 2001

BRUXELLES-LUXEMBOURG, 2002

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Den økonomiske situation og indkomsterne i landbruget	12
1.1.	Generel oversigt.....	12
1.2.	Produktionsniveauer	15
1.3.	Producent- og markedspriser	18
1.4.	Priser på produktionsmidler.....	21
1.5.	Udviklingen i landbrugsindkomsterne.....	21
1.6.	Informationsnettet for landøkonomisk bogføring (ILNB).....	26
1.6.1.	Landbrugsindkomster	26
1.6.2.	Indkomst efter driftsform.....	26
2.	Den politiske udvikling og lovgivningsinitiativer i 2001	28
2.1.	Kvalitetspolitik	28
2.1.1.	Beskyttet oprindelsesbetegnelse/beskyttet geografisk betegnelse/garanti for traditionel specialitet	28
2.1.2.	ADPIC-aftalen	28
2.1.3.	Nye produkter på listen.....	29
2.2.	Økologisk landbrug	31
2.3.	Salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter	32
2.4.	Forenkling af landbrugslovgivningen.....	32
2.4.1.	Indledning	32
2.4.2.	Transparens og tilgængelighed	33
2.4.3.	Handelsmekanismer.....	33
2.4.4.	Ordning for mindre landbrugere	33
2.4.5.	CAP-ED projektet.....	33
2.4.6.	Forenklingsforslag fra medlemsstaterne.....	34
2.4.7.	Reform af fårekødsordningen	34
2.5.	Statsstøtte.....	34
2.5.1.	Indledning	34
2.5.2.	Usædvanlige begivenheder: BSE-krisen	35
2.5.3.	Dyresygdomme: mund- og klovesyge i Det Forenede Kongerige	38
2.5.4.	Indledning af formelle undersøgelser	39

2.5.4.1. Indledning af formelle undersøgelser	39
2.5.4.2. Italiens finanslov for 2001	40
2.5.4.3. AIMA-program: støtte til fjerkræsektoren i Italien	41
2.5.4.4. Interventioner med henblik på at forbedre vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter – LR 5/2000, artikel 35 - Italien (Veneto).....	41
2.5.4.5. Støtterammeordninger i Italien	41
2.5.5. Støtte til vinproducenter i Italien (Sicilien)	42
2.5.6. Støtte til frugt- og grønsagsproducenter i Grækenland.....	42
2.5.7. Program for bekæmpelse af forurening med oprindelse i landbruget i Frankrig.....	42
2.6. Støtte til de socialt dårligst stillede i EU	43
2.7. Regionerne i EU's yderste periferi.....	44
2.8. Oversøiske lande og territorier (OLT)	45
2.9. Oplysning om den fælles landbrugspolitik	45
2.10. Informations- og kommunikationsteknologi (IKT)	46
2.11. Rådgivende komitéer og forbindelser med erhvervsorganisationer i EU	47
3. MARKEDSUDVIKLING	49
3.1. Vegetabiliske produkter	49
3.1.1. Korn	49
3.1.1.1. Verdensmarkedet	49
3.1.1.2. EU-markedet.....	49
3.1.2. Oliefrø.....	50
3.1.3. Ærter, bønner, hestebønner og sødlupiner	51
3.1.4. Anden hør end spindhør.....	51
3.1.5. Bælgplanter (kikærter, vikker og linser).....	52
3.1.6. Nonfood	52
3.1.7. Ris.....	54
3.1.8. Stivelse.....	55
3.1.9. Sukker	55
3.1.9.1. Verdensmarkedet	55
3.1.9.2. EU-markedet.....	57
3.1.9.3. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder	58
3.1.10. Kartoffler.....	59

3.1.11. Kunsttørret foder.....	63
3.1.12. Spindhør og hamp.....	63
3.1.12.1. Spindhør.....	63
3.1.12.2. Hamp.....	64
3.1.13. Bomuld	64
3.1.13.1. Reform af støtteordningen for bomuld	64
3.1.13.2. Verdensmarkedet og EU-markedet.....	64
3.1.14. Silkeorme.....	65
3.1.15. Olivenolie	65
3.1.16. Friske frugter og grønsager.....	66
3.1.16.1. Situationen på verdensmarkedet	66
3.1.16.2. Den internationale samhandel.....	67
3.1.16.3. EU-markedet.....	67
3.1.16.4. Reformen af frugt- og grøntsagssektoren	68
3.1.17. Bananer.....	69
3.1.17.1. Reformen af den fælles markedsordning for bananer.....	69
3.1.17.2. EU-produktion	70
3.1.17.3. Import fra AVS-staterne	71
3.1.18. Forarbejdede frugter og grøntsager	71
3.1.18.1. Verdensmarkedet og EU-markedet.....	71
3.1.18.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (se afsnit 3.2.16.4.)	71
3.1.19. Vinsektoren.....	73
3.1.20. Tobak	77
3.1.20.1. Markedsudvikling	77
3.1.20.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder	78
3.1.21. Frø.....	83
3.1.21.1. Markedsudvikling	83
3.1.21.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder	83
3.1.22. Humle	87
3.1.22.1. Verdensmarkedet	87
3.1.22.2. EU-markedet.....	87

3.1.23.	Levende planter og blomsterdyrkningens produkter	92
3.1.24.	Animalske produkter	93
3.2.	Markedsudvikling – animalsk produktion	96
3.2.1.	Mælk og mejeriprodukter	96
3.2.1.1.	Verdensmarkedet	96
3.2.1.2.	EU-markedet	97
3.2.2.	Okse- og kalvekød	99
3.2.2.1.	Verdensmarkedet	99
3.2.2.2.	De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder	100
3.2.2.3.	Mærkning af oksekød	101
3.2.3.	Fåre- og gedekød	102
3.2.3.1.	De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder	103
3.2.4.	Svinekød	103
3.2.4.1.	Verdenssituationen	103
3.2.4.2.	EU-markedet	104
3.2.5.	Fjerkrækød	104
3.2.6.	Æg	106
3.2.7.	Honning	107
3.2.7.1.	Verdenssituationen	107
3.2.7.2.	EU-markedet	107
4.	DEN AGROMONETÆRE ORDNING	108
4.1.	Udviklingen i 2001	108
4.2.	Agromonetær støtte	109
5.	UDVIKLINGEN AF LANDDISTRIKTERNE I 2001	110
5.1.	Belgien	110
5.1.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)	110
5.1.1.1.	Ændrede planer for udvikling af landdistrikter	110
5.1.1.2.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	110
5.1.2.	Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)	110
5.1.3.	LEADER+-programmer	111
5.2.	Danmark	111

5.2.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	111
5.2.1.1.	Ny udviklingsplan godkendt.....	111
5.2.1.2.	Ændret plan for udvikling af landdistrikter	111
5.2.1.3.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	111
5.2.2.	LEADER+-programmer	111
5.2.2.1.	Vedtagne nye programmer	111
5.3.	Tyskland	112
5.3.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	112
5.3.1.1.	Udviklingsplanen for Berlin blev vedtaget i 2001.....	112
5.3.1.2.	Ændrede udviklingsplaner for landdistrikter	112
5.3.1.3.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	112
5.3.2.	Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)	112
5.3.2.1.	Udbetalinger i 2001	112
5.3.3.	LEADER+-programmer	112
5.4.	Grækenland.....	112
5.4.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	112
5.4.1.1.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	112
5.4.1.2.	Årsberetning	112
5.4.2.	Operationelle programmer og enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen).....	113
5.4.2.1.	Vedtagelse af nye operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter.....	113
5.4.2.2.	Ændring af operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter	113
5.4.2.3.	Årsberetning	113
5.4.3.	LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen).....	113
5.4.3.1.	Godkendelse af nye programmer.....	113
5.5.	Spanien	113
5.5.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	113
5.5.1.1.	Ændrede udviklingsplaner	114
5.5.1.2.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	114
5.5.2.	Operationelle programmer og programtillæg (EUGFL, Udviklingssektionen).....	114
5.5.2.1.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	114

5.5.3.	LEADER+-programmer	115
5.5.3.1.	Godkendte nationale og regionale LEADER+-programmer	115
5.5.3.2.	LEADER II	115
5.6.	Frankrig	115
5.6.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)	115
5.6.1.1.	Godkendt ny udviklingsplan	115
5.6.1.2.	Ændret udviklingsplan	115
5.6.1.3.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	115
5.6.2.	Operationelle programmer og enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)	116
5.6.2.1.	Ændrede operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter	116
5.6.2.2.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	116
5.6.3.	LEADER+-programmer	116
5.7.	Irland	116
5.7.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)	116
5.7.2.	Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)	116
5.7.3.	LEADER+-programmer	117
5.8.	Italien	117
5.8.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)	117
5.8.1.1.	Vedtagelse af nye udviklingsplaner for landdistrikter	117
5.8.1.2.	Ændrede udviklingsplaner	117
5.8.1.3.	Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	117
5.8.1.4.	Programmering for 1994-1999 (EUGFL, Udviklingssektionen)	118
5.8.2.	Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)	118
5.8.2.1.	Ændring af de operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter	118
5.8.2.2.	Udbetalinger i 2001	118
5.8.3.	LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)	118
5.8.3.1.	Vedtagelse af nye programmer	118
5.8.3.2.	Udbetalinger i 2001	118
5.9.	Luxembourg	118
5.9.1.	Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)	118

5.9.1.1. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	118
5.10. Nederlandene	119
5.10.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	119
5.10.1.1.Ændret udviklingsplan.....	119
5.10.1.2.Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	119
5.10.2. LEADER+-programmer	119
5.10.2.1.Vedtagelse af nye operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter.....	119
5.11. Østrig	119
5.11.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	119
5.11.1.1.Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	119
5.11.2. Mål 1-programmet for Burgenland.....	119
5.11.2.1.Udbetalinger i 2001	119
5.11.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen).....	120
5.11.3.1.Nyt operationelt program eller enhedsprogrammeringsdokument	120
5.11.3.2.Udbetalinger i 2001	120
5.12. Portugal.....	120
5.12.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	120
5.12.1.1.Vedtagelse af nye udviklingsplaner for landdistrikter.....	120
5.12.1.2.Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	120
5.12.2. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen).....	120
5.12.2.1.Vedtagelse af nye programmer	120
5.12.2.2.Udbetalinger i 2001	120
5.12.3. Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)	121
5.12.3.1.Det operationelle program "Landbrug og udvikling af landdistrikter"	121
5.12.3.2.Operationelle regionalprogrammer.....	121
5.13. Finland	121
5.13.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	121
5.13.1.1.Ændrede udviklingsplaner	121
5.13.1.2.Udbetalinger i 2001	121
5.13.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen).....	121

5.13.2.1. Udbetalinger i 2001	122
5.13.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen).....	122
5.13.3.1. Vedtaget LEADER+-program	122
5.13.3.2. Udbetalinger i 2001	122
5.14. Sverige	122
5.14.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	122
5.14.1.1. Ændrede udviklingsplaner	122
5.14.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	122
5.14.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)	123
5.14.2.1. Årlige rapporter og udbetalinger	123
5.14.2.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001	123
5.14.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen).....	123
5.14.3.1. Vedtaget LEADER+-program	123
5.14.3.2. Udbetalinger i 2001	123
5.15. Det Forenede Kongerige	123
5.15.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen).....	123
5.15.1.1. Udbetalinger i 2001	123
5.15.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)	123
5.15.2.1. Årlige rapporter og udbetalinger	124
5.15.2.2. Vedtagne LEADER+-programmer	124
5.15.2.3. Årlige udbetalinger	124
6. Miljø og skove	125
6.1. Miljøforanstaltninger	125
6.2. Skovbrugsforanstaltninger	126
7. Finansiering af den fælles landbrugspolitik i 2001	127
7.1. Det Europæiske Råds aftale i Berlin og budgetdisciplin	127
7.2. EUGFL, Garantisektionen	127
7.2.1. Budgetbehandlingen	128
7.2.1.1. Den monetære reserve	129
7.2.2. Garantisektionens andel af det samlede budget.....	129

7.2.3.	EUGFL og fondens finansielle indtægter	129
7.2.4.	Arten af Garantisektionens udgifter.....	130
7.2.4.1.	Offentlige lagre	131
7.2.5.	Regnskabsafslutning	131
7.2.6.	Udviklingen i udgifterne til landbrugsmarkedene i 2001	133
7.3.	EUGFL, Udviklingssektionen	134
7.3.1.	Foretagen finansiering	135
7.3.2.	Gennemførelse af budgettet	139
7.4.	Evaluerings.....	140
7.4.1.	Evaluerings af markedsrelaterede foranstaltninger	140
7.4.2.	Evaluerings af strukturforanstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne	141
8.	forberedelse af udvidelsen	142
8.1.	Vigtigste udviklinger	142
8.1.1.	Tiltrædelsesforhandlinger	142
8.1.2.	Regelmæssige rapporter.....	142
8.1.3.	SAPARD.....	143
8.1.4.	Central- og østeuropæiske lande (CØL): gradvis liberalisering af den bilaterale handel med landbrugsprodukter	146
8.1.4.1.	Liste 1:	146
8.1.4.2.	Liste 2:	146
8.1.4.3.	Liste 3:	146
8.1.5.	Forhandlingsresultater	146
9.	Internationale forbindelser.....	148
9.1.	Internationale organisationer og aftaler	148
9.1.1.	Verdenshandelsorganisationen (WTO)	148
9.1.1.1.	WTO-konsultationer og bilæggelse af tvister.....	148
9.1.1.2.	Imod en ny runde af handelsforhandlinger	148
9.1.2.	Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).....	149
9.1.3.	Den generelle toldpræferenceordning (GSP).....	151
9.1.4.	De Forenede Nationers Organisation for Ernæring og Landbrug (FAO).....	152
9.1.5.	Den Internationale Kornoverenskomst	152

9.1.5.1. Kornoverenskomsten	152
9.1.6. Den Internationale Sukkerorganisation	152
9.2. Bilaterale og regionale handelsforbindelser	152
9.2.1. USA	152
9.2.2. Canada	154
9.2.3. Mexico	154
9.2.4. Mercosur	155
9.2.5. Chile	156
9.2.6. Sydafrika	156
9.2.7. Japan og Sydkorea	157
9.2.7.1. Bilaterale handelsforbindelser med Korea og Japan i 2001	157
9.2.8. New Zealand	157
9.2.9. Landene i Middelhavsområdet	157
9.2.10. Vestbalkan	158
9.2.11. AVS	159

KAPITEL I

1. DEN ØKONOMISKE SITUATION OG INDKOMSTERNE I LANDBRUGET

1.1. Generel oversigt

1. Landbruget var i 2001 især præget af følgende tendenser: a) generel forværring af den internationale økonomiske situation i årets løb, der blev yderligere forstærket efter de tragiske begivenheder den 11. september, b) relativt høje oliepriser i størstedelen af året (selv om de var markant lavere end de meget høje priser i slutningen af 2000), som førte til fortsat store udgifter til energi og kunstgødning, men priserne faldt kraftigt i midten af september og holdt sig på et meget lavere niveau resten af året, c) en pludselig stigning i fødevarerpriserne i første halvår af 2001, som satte skub i inflationen og nedsatte privatforbruget, d) fortsat uro i kødsektoren efter først den nye BSE-krise, der brød ud hen mod slutningen af 2000, og som førte til et kraftigt fald i oksekødsforbruget og –priserne, og dernæst udbruddet af mund- og klovesyge i begyndelsen af 2001, og e) generelt ugunstige vejrforhold i årets løb, hvor dårligt vejr hjemsøgte de fleste af EU's medlemsstater og førte til faldende kornhøst.
2. På grund af den generelle forværring af den økonomiske situation i EU og verden som helhed blev EU's landbrugseksport ramt af en brat opbremsning i verdenshandelen, som hovedsagelig skyldtes den markante nedgang i USA. Endvidere blev EU's landbrugseksport i 2001 trods den gunstige eurokurs kraftigt berørt af krisen i kødsektoren og af den øgede konkurrence fra tredjelande i kornsektoren.
3. Generelt viser de første skøn i slutningen af 2001, at landbrugsindkomsterne i EU som helhed steg med 2,7 % i faste priser (målt som den reelle nettoværditilvækst i faktorpriser pr. årlig arbejdsenhed) efter den stigning, der allerede blev registreret i 2000 (+3,7 % i henhold til de seneste tal). Trods kriserne i dyreproduktionssektoren som følge af BSE og mund- og klovesyge skulle en gunstig prisudvikling, navnlig inden for dyreproduktionssektoren (dog med klar undtagelse af oksekødssektoren), sammen med et nyt om end moderat fald i arbejdsstyrken inden for landbruget (-1,6 % i 2001) resultere i en gennemsnitlig rekordhøj landbrugsindkomst pr. arbejdsenhed i 2001, hvilket er et nyt tegn på bedring efter de fald, der blev registreret i 1998 og 1999. Som sædvanlig må disse første skøn dog fortolkes med forsigtighed. Den forventede generelle stigning i gennemsnitsindkomsten dækker desuden over store forskelle i udviklingen af landbrugsindkomsterne afhængigt af driftsformen.
4. Med hensyn til vejret fik 2001 en generelt dårlig start med dårlige vejrforhold i såperioden i efteråret. Denne periode var præget af stor nedbør, der forsinkede eller umuliggjorde såning af vintersæd i Det Forenede Kongerige, Irland, Frankrig og Benelux-landene, og som reducerede det dyrkede areal som følge af oversvømmelse og beskadigelse af afgrøderne. Der faldt også megen regn i Spanien og Norditalien, hvilket gjorde det muligt at fylde vandreservoarerne, men som i nogle tilfælde forårsagede lokal mætning og oversvømmelse.
5. Men usædvanligt høje temperaturer i løbet af vinteren, navnlig i de centrale og nordlige regioner i Europa, bidrog til at fremme væksten af vinterafgrøder, men mens vejret var mere tørt end normalt i de sydlige EU-lande, fik de øvrige lande nedbør over gennemsnittet og nogle gange store nedbørsmængder. I foråret var nedbørsmængden

fortsat stor i de centrale og nordlige regioner, hvilket yderligere forsinkede arbejdet, mens nedbøren i de sydlige regioner i Italien, Spanien og Portugal var utilstrækkelig, og temperaturerne var højere end normalt, hvorved tørkeeffekten på vintersæden blev forstærket. Navnlig var juni meget tør og varm i disse tre lande, hvilket havde en negativ indvirkning på de halmgivende kornarter, navnlig byg og hvede.

6. I sommeren besværliggjorde eller forsinkede de store nedbørsmængder høsten i nogle centrale og nordlige lande, mens adskillige uger med høje temperaturer og tørke havde en negativ indvirkning på modningen af vinter- og forårssæden i de sydlige lande, hvilket generelt reducerede udbytte i året. Med hensyn til sommerafgrøderne lå udbyttet for såvel roer som kartofler under niveauet for 2000, da disse to afgrøder led under de store nedbørsmængder i efteråret i de nordlige lande, som forsinkede høsten i de fleste områder.
7. Forbruget af kornprodukter i EU skønnes at være steget meget lidt i 2001 (lige under 1 %), efter at det var steget med omkring 4 % det foregående år (hvor brug af kornprodukter til dyrefoder steg mærkbart). For så vidt angår oksekød resulterede forbrugernes svigtende tillid i kølvandet på opdagelsen af nye tilfælde af kogalskab i slutningen af det foregående år i et fald på 5 % i EU's samlede forbrug i 2000 i sammenligning med 1999. Dette store fald i forbruget fortsatte ind i 2001, hvor de største fald blev konstateret i Tyskland, Grækenland og Spanien, men blev fulgt af et genopsving i forbruget i årets sidste halvdel, hvilket førte til et forventet gennemsnitligt fald for året som helhed på omkring 5,7 % i sammenligning med 2000.
8. Som førhen havde det bratte fald i forbruget af oksekød en positiv virkning for forbruget af fjerkræ og svinekød, der (pr. indbygger) skulle stige med henholdsvis 6,5 % og 2 % i sammenligning med 2000. I modsætning hertil skulle forbruget af fåre- og gedekød pr. indbygger falde med 5,8 % hovedsageligt på grund af virkningerne af eksportrestriktionerne i forbindelse med mund- og klovesygeepidemien, der førte til mangel på disse kødtyper i de kontinentale EU-lande, som traditionelt er afhængige af importen fra Det Forenede Kongerige.
9. Det samlede forbrug af mejeriprodukter (dvs. alle former for anvendelse af mælk) er steget i EU siden 1997, og i 2001 skulle forbruget nå op på 115,2 mio. t (i mælkeækvivalenter), en stigning på 0,3 % i forhold til år før. Mens smørforbruget forblev uændret i forhold til 2000, forventes forbruget af ost at fortsætte den stigende tendens med en tilvækst på 0,5 % i 2001, skønt denne stigning er mærkbart lavere end tendensen de seneste år.
10. Den generelle økonomiske situation var præget af en svækkelse af verdensøkonomien i 2001 (væksten i verdens BNP i 2001 forventes kun at blive på 2,1 %) som følge af den økonomiske nedgang i USA i årets løb og blev forværret af den generelle fornemmelse af usikkerhed og uvished efter de tragiske begivenheder den 11. september. EU kunne ikke undslippe denne alvorlige og synkroniserede opbremsning af verdensøkonomien, eftersom den økonomiske vækst i EU i 2001 faldt brat (euroområdet's økonomi forventes at vokse med blot 1,6 % mod 3,4 % året før), og eksporten blev ramt af det bratte fald i den globale vækst i verdenshandelen, som sandsynligvis vil gå tilbage med 1 % (i volumen) i 2001, et meget lavt niveau, der ikke er oplevet siden begyndelsen af 1980'erne.

11. I forlængelse af olieprisstigningerne i 1999-2000 gav en kraftig stigning i fødevarerpriserne i første halvdel af 2001 inflationen et skub opad, der svækkede husholdningernes købekraft og privatforbruget, og inflationen forventes at nå op på gennemsnitligt 2,8 % i euroområdet (i sammenligning med 2,4 % i 2000). Olieprisen lå generelt højt i begyndelsen af 2001 om end noget lavere end den høje pris i sidste halvdel af 2000, og den forblev ret stabil frem til midten af september, hvor prisen faldt kraftigt til et niveau, der sidst var set i midten af 1999. På valutafronten forblev euroen i 2001 historisk temmelig svag i forhold til dollaren i 2001, hvilket bidrog til EU-eksportens fortsatte generelle konkurrencedygtighed på verdens eksportmarkeder.
12. Som følge af den generelle nedgang i verdensøkonomien var de internationale landbrugsmarkeder relativt vigende i størstedelen af 2001. Verdensmarkedspriserne på de fleste kornarter viste tegn på en stigning i begyndelsen af andet halvår efter at være faldet i første halvår, men den økonomiske usikkerhed efter begivenhederne den 11. september satte igen priserne under pres, og der skete kun få ændringer i årets resterende måneder.
13. Verdensmarkedsprisen på hvede forblev relativt høj hele året og lå et godt stykke over det foregående års niveau indtil september på grund af faldet i produktionen i de vigtigste eksportlande og den forventede stigning i efterspørgslen på verdensmarkedet. Men fra oktober og frem lå prisniveauet, selvom det fortsat var ret højt, lidt under det høje niveau i den tilsvarende periode i slutningen af 2000 på grund af den faldende efterspørgsel og tegn på store overskud til eksport i flere lande, der ikke traditionelt betragtes som eksportlande. På verdensmarkedet for majs faldt markedsprisen med 10 % mellem januar og juni for derefter at stige frem til august, hvorefter den ligeledes kom under fornyet pres, da udsigterne blev mere usikre. Prisen faldt kraftigt mellem august og oktober på grund af et stort udbud og en lav efterspørgsel, men den steg lidt hen imod årets slutning i forventningen om en faldende produktion i USA.
14. Kødmarkederne oplevede et opsving i verdensmarkedspriserne i første halvdel af 2001 hovedsageligt som følge af de kraftige stigninger i fjerkræpriserne. Men forværringen af verdensøkonomien og nyheden i september om de første rapporterede tilfælde af BSE i Asien forhindrede yderligere stigning i kødpriserne, da verdensforbruget af kød faldt. Endvidere kom oksekødsprisen, der gradvist havde bedret sig i årets første halvdel, under pres hen imod årets slutning som følge af den fornyede frygt for dyresygdomme, men også som et udtryk for en generel udvikling bort fra oksekød til andre former for kød. Verdensmarkedspriserne på mejeriprodukter faldt mærkbart i andet halvår på grund af den generelle nedgang i den økonomiske vækst og navnlig den vigende efterspørgsel i de regioner, der havde været de største ekspanderende markeder i de seneste år, så i december lå priserne på alle mejeriprodukter bortset fra Cheddarost langt under priserne tolv måneder tidligere.
15. EU's resultater på de internationale landbrugsmarkeder var noget blandet i 2001. Mens den svage euro forbedrede EU-eksportens konkurrencedygtighed, hæmmede faktorer såsom tilbagegangen i verdensøkonomien og årets ringe kornhøst, den øgede konkurrence fra tredjelande i kornsektoren og de seneste kriser i kødsektoren alle i betydelig grad EU's eksport.
16. I de første ti måneder af 2001 steg den samlede værdi af EU's landbrugseksport lidt (ca. 2,3 %) i forhold til samme periode i 2000. Men dette tal dækker over store forskelle afhængigt af, hvilket produkt der er tale om. Korneksporten faldt kraftigt med omkring 30 % i volumen og 15 % i værdi (i euro) dels på grund af virkningerne af den øgede

konkurrence fra eksporten fra de central- og østeuropæiske lande og republikkerne i det tidligere Sovjetunionen, hvor kornudbyttet igen var steget efter det tørkeramte udbytte det foregående år. På samme måde faldt værdien af eksporten af foder (-19 %) og olivenolie (-9,5 %). Til gengæld indtrådte der store stigninger for sukker (+36 %), frugt (+16 %) og grøntsager (+17 %).

17. Med hensyn til kødeksporten faldt eksportmængden i årets første ti måneder i sammenligning med samme periode det foregående år på grund af BSE og mund- og klovesyge, der næsten stoppede EU's eksport af kødprodukter i en periode. Eksporten af oksekød faldt med over 20 % i både volumen og værdi, mens eksporten af svinekød faldt kraftigt i volumen (- ca. 34 %), men mindre i værdi (-13 %). Eksporten af fjerkrækød faldt i volumen (- ca. 4 %), men steg faktisk i værdi (med 13 %). Selvom mængden af eksporterede mejeriprodukter faldt mærkbart, steg værdien af visse eksportartikler, navnlig ost (+8 %) og kondenseret mælk (+35 %), men eksporten af skummetmælkspulver faldt kraftigt (næsten 50 % i værdi) som følge af såvel det begrænsede udbud i EU og de nedsatte eksportrestitutioner.
18. Generelt voksede interventionslagrene i 2001 for de fleste af de vigtigste landbrugsprodukter, der er omfattet af interventionsordningen. Interventionslagrene af korn voksede fra omkring 6,6 mio. t i slutningen af 2000 til omkring 7,0 mio. t i slutningen af 2001. Dette dækker dog over ret store forskelle i lagerforskydningerne for de enkelte kornarter. Mens hvedelagrene blev reduceret betydeligt i løbet af 2001 (fra 1,8 mio. t i december 2000 til omkring 0,66 mio. t), voksede lagrene af byg i samme periode fra 1,2 mio. t til 1,7 mio. t, og lagrene af rug steg fra 3,6 mio. t til 4,7 mio. t og giver fortsat anledning til bekymring. Interventionslagrene af mælkepulver var allerede blevet helt afviklet i oktober 2000, og dette ændrede sig ikke i 2001, mens smørlagrene blev reduceret fra tæt ved 64 000 t i begyndelsen af 2001 til omkring 54 000 t ved årets udgang. Efter de seneste kriser i kødsektoren voksede interventionslagrene af oksekød, der næsten var blevet helt afviklet i løbet af 2000, betydeligt i 2001 og nåede op på omkring 250 000 t i slutningen af året.

1.2. Produktionsniveauer

19. Generelt tyder de seneste skøn (forelå i slutningen af december) på, at kornproduktionen i 2001 er lav og ligger på lige over 201 mio. t, et fald på omkring 12,7 mio. t (eller omkring 6 %) i forhold til det foregående års rekordhøst, selv om den fortsat er lidt højere end produktionen i 1999. Det samlede fald i forhold til 2000 skyldes hovedsageligt de dårlige vejrforhold, der ramte de fleste af EU's medlemsstater i årets løb. Den største produktionsnedgang oplevede Frankrig (-6 mio. t eller 9 %), Spanien (-6,9 mio. t eller 29 %) og Det Forenede Kongerige (-4,4 mio. t eller 18 %), mens produktionen i Tyskland steg betydeligt (+4,8 mio. t eller 11 %) efter et rekordudbytte, hvorved Tyskland for første gang blev EU's største producent af halmgivende kornarter foran Frankrig. Størstedelen af det samlede fald i produktionen skyldes faldet i produktionen af blød hvede (- ca. 11,4 mio. t eller 12 % i sammenligning med året før). Bygproduktionen forventes ligeledes at være faldet med omkring 3,3 mio. t (eller 6,4 %) i sammenligning med 2000, og hård hvede med 1,1 mio. t (eller ca. 12,4 %), mens majsproduktionen skulle stige med omkring 2,4 mio. t (ca. 6 %) til lige under 41 mio. t og rugproduktionen med 0,8 mio. t (eller 15 %) som følge af en stigning på 1 mio. t i Tyskland.

20. Det generelle fald i kornproduktionen afspejler en generel nedgang både i kornarealet og i udbyttet for 2001. Det samlede kornareal faldt med 2,8 % (ca. 1,1 mio. ha) i sammenligning med året før næsten udelukkende på grund af nedgangen i arealet med blød hvede (- ca. 8 %). Den eneste væsentlige stigning i arealet i sammenligning med året før er majsarealet (+ ca. 5 % eller ca. 0,2 mio. ha mere end året før), mens arealerne med byg og hård hvede forblev mere eller mindre konstante.
21. De seneste skøn viser, at kornudbyttet i gennemsnit faldt med lidt over 3 % i sammenligning med året før og ligger på 5,5 t/ha, ca. 4 % lavere end tendensen, og de største fald i udbyttet ses for byg (-6 %) og hård hvede (-12 %). Det gennemsnitlige udbytte af blød hvede faldt ligeledes (-4 %), men udbyttet af majs steg lidt (+1 %) og udbyttet af rug markant (+19 %). Men der er store forskelle i udbyttet mellem de enkelte medlemsstater. Mens udbyttet af blød hvede f.eks. faldt betydeligt i Spanien (fald på omkring en tredjedel) og i mindre grad i Frankrig (-6 %), Italien (-4 %) og Det Forenede Kongerige (-10 %), steg det betydeligt (+ ca. 8 %) i Irland og Tyskland og kraftigt i Østrig (+ ca. 16 %). Udbyttet af rug steg ligeledes markant i Tyskland (+25 %) og Østrig (+20 %), men det faldt kraftigt i Spanien (-44 %) og Portugal (-30 %). For majsens vedkommende var forskellen mellem medlemsstaterne imidlertid mindre, idet næsten alle medlemsstater registrerede stigende udbytte.
22. Den samlede produktion af olieafgrøder (raps, solsikke og soja) på 13,4 mio. t, der omfatter både fødevarerektoren og non-food sektoren, er stort set uændret i forhold til året før og ligger væsentligt under rekordhøsten i 1999. Både det samlede dyrkede areal og det generelle udbytte af olieafgrøder forblev mere eller mindre konstant i sammenligning med 2000. Med hensyn til de enkelte afgrøder steg sojaproduktionen med lige over 6 % til dels som følge af en 50 % stigning i det dyrkede areal i Frankrig, mens solsikke- og rapsfrøproduktionen faldt lidt i forhold til året før (på grund af et lidt lavere gennemsnitsudbytte), mens der indtrådte langt større forskydninger på nationalt plan.
23. Selvom arealet med proteinafgrøder voksede lidt (4 %) i sammenligning med året før, faldt det samlede udbytte, så det blev omkring 3 % mindre end i 2000, og med 3,7 mio. t var der tale om det laveste udbytte siden 1995. Arealet med olieør blev drastisk indskrænket fra 227 000 ha i 2000 til 105 000 i 2001, hvilket skyldes ændringer i den fælles markedsordning for denne sektor. Men et bedre udbytte gjorde, at den samlede produktion faldt mindre udtalt fra 260 000 t i 2000 til 150 000 t i 2001.
24. De seneste skøn tyder på, at EU's sukkerproduktion faldt med omkring 15 % i forhold til året før hovedsageligt på grund af en lavere produktion i Frankrig, Tyskland og Italien. Mens det samlede sukkerroearreal kun gik lidt ned (set i relation til forrige års kraftige nedgang), faldt udbyttet kraftigt på grund af de dårlige vejrforhold og navnlig den ugunstige periode i september, hvor store regnmængder i de vigtigste produktionsområder såsom Tyskland og Frankrig ødelagde høsten.
25. Tidlige skøn tyder på, at olivenolieproduktionen er mærkbart højere i 2001 og ligger på omkring 2,1 mio. t.
26. Tidlige skøn tyder på, at produktionen af såvel frugt (-2,5 % i forhold til 2000) og friske grøntsager (-1,1 %) faldt i 2001. Udbyttet af kartofler skønnes at være faldet med 8 % i sammenligning med det foregående år, da tørke og høje temperaturer ramte de ikke-kunstvandede sorter i de sydlige regioner og store regnmængder begrænsede produktionen i Nordeuropa.

27. Efter den usædvanlig gode vinhøst i 1999, hvor produktionen var den største i adskillige år, og den lidt lavere produktion i 2000 tyder de seneste skøn på, at vinproduktionen faldt i 2001 med omkring 7,6 % i sammenligning med året før til omkring 169,5 mio. hl. Spanien oplevede et stort fald (over 20 %), mens både Frankrig og Italien oplevede fald på mellem 2,2 % og 4,7 %. I modsætning hertil skønnes vinproduktionen i Østrig og Portugal at være steget med over 15 % efter de store fald året før.
28. Efter sammenbruddet i forbruget i slutningen af 2000, som fortsatte ind i 2001, var oksekødsproduktionen i 2001 udsat for en række kortvarige negative påvirkninger. For det første skabte tilbageholdelsen af et stort antal dyr på gårdene i slutningen af 2000 på grund af prisfaldet og det kraftige fald i efterspørgslen en pukkel på omkring 1 mio. dyr, som skulle slagtes. Selv om en stor del af disse dyr skulle være slagtet i 2000, blev mange af dem holdt tilbage til året efter på grund af de lave priser. For det andet blev produktionen kraftigt påvirket af de forskellige foranstaltninger, der blev truffet for at afbøde de seneste BSE- og mund- og klovesygeepizootier og at støtte markedet. I denne forbindelse skønnes det, at over 800 000 t kød blev trukket tilbage fra markedet. Når alle disse faktorer tages i betragtning, tyder de seneste skøn på en produktion af oksekød til konsum på ca. 7,4 mio. t i 2001, hvilket er mere eller mindre det samme som året før, men stadig 4 % lavere end i 1999.
29. Som i 1996 medførte den seneste BSE-krise en øget efterspørgsel efter svinekød, hvilket førte til et vedholdende højt prisniveau i 2001. Men udbruddet af mund- og klovesyge hovedsageligt i Det Forenede Kongerige og Nederlandene og senere udbruddene af klassisk svinepest i Spanien og i mindre grad i Tyskland ramte svinekødssektoren hårdt både på grund af nedslagtningen af dyr af sundhedsmæssige årsager og på grund af begrænsningerne i transporten af dyr kombineret med et stort antal lukninger af eksportmarkeder i tredjelande. Situationen rettede sig dog noget i slutningen af året, og det samlede produktionsniveau for 2001 forventes at stige lidt (ca. 0,5 %) i forhold til året før, selv om produktionen i 2001 lå 2,4 % under produktionen i 1999.
30. I modsætning til den stagnerende produktion i 1999 og 2000, som skyldtes lavere vækst i eksporten og til dels virkningerne af den dioxinkrise, der ramte Belgien i 1999, steg fjerkrækødsproduktionen i 2001 med 4 % i forhold til 2000. Dette skyldes hovedsageligt den seneste BSE-krise, som førte til en ændring i efterspørgslen bort fra oksekød til andet kød, hvilket især kom fjerkræsektoren til gode på grund af dens evne til at reagere relativt hurtigt på den øgede efterspørgsel efter alternativer til oksekød.
31. I modsætning til den mere eller mindre stabile situation i 1999 og 2000 var 2001 et vanskeligt år for fåre- og gedekødssektoren. Udbruddet af mund- og klovesyge i Det Forenede Kongerige og i nogle andre europæiske lande udløste en stor krise inden for sektoren og førte til store tab som følge af nedslagtninger (næsten udelukkende i Det Forenede Kongerige) og handelsrestriktioner. Dette sammen med produktionsproblemerne som følge af transportrestriktionerne, der blev indført for at begrænse spredningen af sygdommen, forventes at føre til et fald i den samlede produktion i EU i 2001 på 8 % i forhold til 2000 til et niveau, der er væsentligt lavere end det høje niveau i begyndelsen af 1990'erne.
32. Fællesskabets malkekvægsbestand forventes at andrage ca. 20,5 mio. dyr i slutningen af 2001, et mindre fald på 0,6 % i forhold til det foregående år. I modsætning hertil skulle mælkeproduktionen stige med 2 %, så den samlede mælkeproduktion i 2001 forventes at ligge på lige over 122 mio. t, hvilket er mere eller mindre det samme niveau som i

1999 og 2000. Leverancerne til mejerierne steg meget lidt (0,5 %) i sammenligning med 2000 på grund af stigninger i adskillige medlemsstater og trods det forventede fald i Frankrig og Finland.

33. Smørproduktionen forventes at være faldet med omkring 1,8 % i 2001 i sammenligning med 2000 efter et tilsvarende lille fald, der allerede blev konstateret året før. Osteproduktionen steg imidlertid med 4 % som følge af det voksende forbrug i forlængelse af den produktionsstigning på 2,4 %, som allerede blev registreret i 2000. Produktionen af skummetmælkspulver faldt igen i 2001 (-6,4 % i sammenligning med 2000) og fortsatte det kraftige fald, der allerede blev registreret året før (-5,7 %).

1.3. Producent- og markedspriser

34. I henhold de tal, der forelå i slutningen af december 2001, skønnes prisindekset for landbrugsproduktionen i EU i 2001 at være steget med gennemsnitligt 5 % i faste priser i forhold til året før som følge af en stigning på 5,8 % i priserne på animalske produkter og en stigning på 4,1 % i priserne på markafgrøder. De største prisstigninger på markafgrøder blev registreret for kartofler (+27,1 %), oliefrø (+15 %), hård hvede (+14,7 %) og frugt (+11,5 %). Den stigende tendens blev næsten kun brudt af oliven- og olivenoliepriserne, der faldt med 4 %. Med hensyn til de animalske produkter steg priserne på svinekød kraftigt med 20 % i forlængelse af den kraftige stigning året før. Der blev også registreret betydelige stigninger for fårekød (+10,6 %), fjerkræ (+6,4 %) og mælk (+7,8 %). I modsætning hertil faldt oksekøds- og kalvepriserne kraftigt (med henholdsvis 11,3 % og 7,7 %), mens ægpriserne faldt med 2,1 %.
35. Når der er taget højde for inflationen, skønnes producentprisindekset for EU som helhed at være steget med 2,6 % i forhold til det foregående år. De største stigninger blev registreret i Østrig (+4,4 %), Danmark (+4,8 %), Tyskland (+6,8 %), Portugal (+5,3 %) og Det Forenede Kongerige (+6,5 %). Producentpriserne steg ligeledes i de fleste andre medlemsstater: Belgien (+3,2 %), Grækenland (+3,2 %), Frankrig (2,3 %), Irland (+1,8 %), Italien (+2,5 %), Nederlandene (+1,0 %), Finland (+1,6 %) og Sverige (+2,9 %). Producentpriserne i faste priser var imidlertid mere eller mindre stabile i Spanien, mens de rent faktisk faldt i Luxembourg (-3,0 %).
36. I 2001 blev interventionsprisen for korn nedsat i henhold til Agenda 2000 fra 110,25 EUR til 101,31 EUR/t, og støtten blev sat op fra 63 EUR/t for referenceudbyttet mod tidligere 58,76 EUR. Den obligatoriske braklægning lå fortsat på 10 %. På denne baggrund og som følge af den generelt faldende kornhøst i sammenligning med 2000 forblev de gennemsnitlige markedspriser på korn i EU stort set uændret i årets løb, idet den eneste undtagelse var hård hvede, som udviste store forskydninger (stigning fra omkring 150 EUR/t ved årets start til lige under 200 EUR/t i midten af december som følge af det store fald i produktionen og manglen på interventionslagre).
37. Den gennemsnitlige pris på brødhvede var bemærkelsesværdig stabil i årets løb og lå hele året på omkring 140 EUR/t. EU's majspris lå også ret stabilt på omkring 140 EUR/t fra januar til midten af august, men faldt derefter til 130 EUR/t, da udsigterne til en stor majshøst blev bekræftet, og den lå fortsat på dette niveau resten af året.
38. Den gennemsnitlige EU-markedspris for byg udviste ringe udsving i årets løb undtagen for maltbyg, der faldt fra 140 EUR/t midt på året for derefter at nå op på dette niveau igen fra august og fremefter. Den gennemsnitlige EU-pris på rug steg generelt i årets første halvdel, men faldt i den sidste halvdel på grund af udsigterne til en stor høst i

Tyskland. Dette gjorde sig navnlig gældende for den gennemsnitlige pris på brødrug, som steg fra 123 EUR/t i januar til 135 EUR/t i juli, men faldt i løbet af august til 115 EUR/t og forblev på dette niveau resten af året.

39. Olivenolieprisen steg generelt i 2001 fra det meget lave niveau året før, men faldt noget hen imod slutningen af året i Spanien og Italien, da oplysninger om den kommende store høst blev offentliggjort. I Italien viser tallene for ekstra jomfruolivenolie og *bomolie* i slutningen af december 2001, at olivenoliepriserne var mere eller mindre uændret i forhold til året før, og de holdt sig over udløsningsprisen for privat oplagring. Mere bemærkelsesværdig steg priserne på spansk olivenolie mærkbart i andet halvår af 2001 i sammenligning med samme periode i 2000 for både ekstra jomfruolie og *bomolie*, og priserne på ekstra jomfruolie lå for det meste over udløsningsprisen for privat oplagring fra september 2001 og frem. I modsætning til den generelle forbedring af olivenoliemarkedet i 2001 styrted priserne på og salget af olivenolie af presserester efter den krise, der blev udløst af tilstedeværelsen af polycykliske aromatiske carbonhydrider.
40. Generelt faldt vinpriserne i 2001 stødt til et niveau, der endog var lavere end i det foregående år. I begyndelsen af december 2001 var markedspriserne på rødvin i forhold til samme periode året før faldet med 15 % i Frankrig og 24 % i Spanien, idet de havde ligget endnu lavere tidligere på året, mens priserne i Italien forblev mere eller mindre uændret. Generelt udviste priserne på hvidvin mindre drastiske udsving, men de faldt dog med 5 % i Spanien, 7 % i Italien og 10 % i Frankrig i samme periode. Men mens priserne på hvidvin var ret stabile i Spanien og Italien, svingede priserne i Frankrig meget i årets løb.
41. Den gennemsnitlige smørpris i EU lå ved årets begyndelse på 97,5 % af interventionsprisen, men faldt så frem til midten af marts til 93,5 %, hvorefter den igen steg til lige under interventionsprisen i slutningen af juli. Prisen faldt derefter igen langsomt igennem resten af året og nåede ned på et niveau på omkring 91 % af interventionsprisen i midten af december. På grund af faldet i produktionen og de små lagre holdt den gennemsnitlige pris på skummetmælkspulver sig det meste af året på et niveau, der lå over interventionsprisen. Ved årets begyndelse lå den på 131 % af interventionsprisen, men den faldt i årets første fire måneder til omkring 112 % for derefter at stige i maj til omkring 127 %, hvorefter den igen faldt frem mod slutningen af året til omkring 5 % under interventionsprisen. Gennemsnitsprisen til mælkeproducenterne steg med 6,5 % i 2001.
42. Prisen på oksekød holdt sig i 2001 væsentligt under prisen i størstedelen af det foregående år (før udbruddet af BSE-krisen). Derudover indtrådte der i sidste halvdel af året et betydeligt fald i prisen på slagtekroppe af køer, navnlig i Nederlandene og Tyskland. Mens dette til dels skyldtes sæsonmæssige udsving, var det også et udtryk for den betydelige pukkel af dyr, der blev holdt tilbage på gårdene tidligere på året især på grund af et fald i eksporten efter den seneste BSE-krise og mund- og klovesygeepidemi, og som gradvist blev sendt til slagtning senere.
43. Den særlige opkøbsordning og andre foranstaltninger spillede en vigtig rolle som markedsstøtte i 2001 og bidrog sammen med genopsvinget i forbruget af oksekød til en fortsat gradvis genopretning af oksekødsmarkedet i EU. I begyndelsen af december var prisen på slagtekroppe af ungtyre og stude steget til henholdsvis 86,2 % og 83,6 % af interventionsprisen, selv om prisen på slagtekroppe af køer fortsat lå lavere. Men de

første registrerede tilfælde af BSE i Østrig og Finland satte imidlertid priserne under fornyet pres i midten af december.

44. En antydning af, hvor stor indflydelse de seneste kriser har haft på oksekødsmarkedet, viser en sammenligning af oksekødsprisen i oktober 2001 med prisen ca. et år før (ved begyndelsen af BSE-krisen) tilsyneladende store prisfald (f.eks. var prisen på ungtyre faldet med 18,5 %, på kvier med 15 % og på køer med lige over 30 %). Men man bør huske på, at 2000 generelt blev anset for at være et usædvanlig godt år for markedspriserne, og at en sammenligning med priserne i samme periode i 1999 er mere relevant. På dette grundlag er prisfaldet mindre dramatisk (f.eks. faldt prisen på ungtyre med 15,5 %, på kvier med 9,4 % og på køer med lige over 22 % i sammenligning med prisniveauet i 1999). Disse prisfald skal også ses i lyset af nedsættelsen af interventionspriserne på 13,4 % i henhold til Agenda 2000, som landmændene fik kompensation for gennem øgede direkte tilskud, hvilket opvejede en del af de tab, som landmændene led, og bidrog til at lette markedssituationen yderligere.
45. Efter det kraftige genopsving på fjerkræmarkedet i 2000 fik den seneste BSE-krisens positive afsmitning på fjerkræsektoren fjerkræprisen til at stige til rekordhøjder i februar 2001, hvor den lå på næsten 170 EUR/100 kg, hvilket var langt over prisen i den tilsvarende periode i de senere år. Den gennemsnitlige pris faldt derefter i resten af 2001, men den forblev højere end prisen i de senere år frem til slutningen af august, hvor den faldt til et niveau tæt på gennemsnittet for de seneste få år. I november begyndte gennemsnitsprisen igen at stige hovedsagelig som følge af de store prisstigninger i Spanien, før den igen faldt i december for at slutte året tæt på 133 EUR/100 kg eller ca. gennemsnitsprisen for de seneste få år, men dog betydeligt lavere (omkring 15 %) end prisen tolv måneder tidligere.
46. Som følge af faldet i efterspørgslen på oksekød på grund af den seneste BSE-krise, der til dels kom svinekødssektoren til gode, fortsatte stigningen i markedsprisen på svinekød i 2000 ind i første kvartal af 2001, hvor prisen steg kraftigt for at toppe i marts på omkring 200 EUR/100 kg. Selv om markedsprisen i EU fortsat lå på et historisk højt niveau, faldt den fra topprisen i marts hovedsageligt på grund af eksportproblemer og genopsvinget i oksekødsforbruget. I oktober var prisen faldet til niveauet ved årets begyndelse, og den faldt fortsat og lå hen mod slutningen af året lige over 136 EUR/100 kg, næsten 15 % lavere end i begyndelsen af 2001.
47. Markedet for fåre- og gedekødsprodukter udviste fortsat fremgang i 2001 med priser generelt et godt stykke over niveauet i de seneste år undtagen i Det Forenede Kongerige. I årets første halvdel toppede de gennemsnitlige EU-priser omkring slutningen af april, hvor de lå 12 % højere end ved årets start, men de faldt så igen og lå i juli omkring 8 % under prisen ved årets start. Udbruddet af mund- og klovesyge i Det Forenede Kongerige i slutningen af februar kastede markedet ud i krise, og priserne på lam faldt med over en fjerdedel umiddelbart efter meddelelsen om udbruddet, og de fortsatte med at falde herefter, da udbruddet førte til lukning af flere eksportmarkeder. Efter sommeren steg gennemsnitspriserne imidlertid igen til forårets toppriser, og i december oversteg de endog det tidligere niveau og nåede et historisk højt niveau på 470 EUR/100 kg, ca. 21 % højere end tolv måneder tidligere, som følge af prisstigninger i Det Forenede Kongerige og landets genoptagelse af eksporten.

1.4. Priser på produktionsmidler

48. Prisindekset for varer og tjenesteydelser, der anvendes i landbruget, steg i 2001 med gennemsnitligt 4,5 % i nominelle priser i forhold til året før. De mest markante stigninger gjaldt kunstgødning (+13 %) og foder (+6 %).
49. Når der tages hensyn til inflationen, steg prisindekset for de varer og tjenesteydelser, der anvendes i landbruget, med 2,2 % i faste priser i forhold til 2000 for EU som helhed. Der blev konstateret en stigning over gennemsnittet i Danmark (+ 5,7 %), Tyskland (+ 3,3 %), Frankrig (+ 2,3 %), Nederlandene (+ 2,7 %), Portugal (+ 4,1 %) og Sverige (+ 5,4 %). Prisindekset for de varer og tjenesteydelser, der anvendes i landbruget, steg ligeledes i Belgien (med 1,3 %), Irland (med 1,0 %) og Italien (med 2,1 %), mens det var mere eller mindre uændret i Østrig, Grækenland, Luxembourg, Spanien og Det Forenede Kongerige. Derimod faldt prisindekset i Finland med 1,5 %.

1.5. Udviklingen i landbrugsindkomsterne

50. Ifølge Eurostats første prognoser, der er udarbejdet på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne frem til begyndelsen af december 2001, steg landbrugsindkomsterne (målt som reel nettoværditilvækst i faktorpriser pr. årlig arbejdsenhed) med gennemsnitligt 2,7 % i EU som helhed i forhold til det foregående år, idet indkomsterne steg i størstedelen af medlemsstaterne og kun faldt i to medlemsstater. De største stigninger blev registreret i Danmark (+12,5 %), Portugal (+9,5 %), Østrig (+8,5 %), Irland (+7,3 %), Belgien (6,4 %) og Tyskland (+5,7 %). Den kraftige stigning i svinekødsprisen er en af de fælles faktorer, der ligger til grund for stigningen i landbrugsindkomsterne i disse lande, selv om det for Irlands vedkommende er den kraftige fald i arbejdsstyrken inden for landbruget, der er den vigtigste faktor for denne stigning. Af andre nøglefaktorer, der ligger til grund for den generelle stigning i gennemsnitsindkomsten pr. arbejdsenhed, kan nævnes stigningen i støtten til landbrugssektoren i forbindelse med gennemførelsen af reformen af den fælles landbrugspolitik i henhold til Agenda 2000 og de foranstaltninger, der blev vedtaget i kølvandet på kriserne i husdyrbruget sammen med det nye, men dog moderate, fald i arbejdskraften inden for landbruget (-1,6 % i 2001). I de øvrige medlemsstater steg indkomsterne i Nederlandene (med 4,3 %), Det Forenede Kongerige (med 4,3 %), Finland (med 3 %), Sverige (med 2,8 %), Spanien (med 2,7 %) og Grækenland (med 1,4 %), mens situationen i Frankrig stort set var uændret. De eneste to lande, der oplevede et fald i indkomsterne i forhold til 2000, var Italien (-0,8 %) og Luxembourg (-2,4 %).
51. Den generelle stigning i den gennemsnitlige landbrugsindkomst dækker over store udsving afhængigt af driftsform. Gennemsnitsindkomsten skulle stige i forhold til 2000 for de landbrug, der er specialiseret i svine- og fjerkræproduktion (+ 30 %), blandet produktion (planteavl og husdyrhold) (+10,1 %), mælkeproduktion (+ 5,8 %) og gartneri (+ 3,2 %), mens indkomsten forventes at forblive mere eller mindre uændret for agerbrug. I modsætning hertil oplevede landbrug med græssende husdyr en indkomstnedgang på 1,7 %, mens vinbrug oplevede en stor indkomstnedgang på omkring 12,6 %.

Ændringer i de nominelle producentpriser for landbrugsprodukter i 2001 og 2000

(%)

Medlemsstat	2001/2000			2000/1999		
	Vegetabiliske produkter	Animalske produkter	I alt	Vegetabiliske produkter	Animalske produkter	I alt
EU-15	4,1	5,8	5,0	-0,4	7,8	3,5
Belgique/België	7,4	3,8	5,1	-0,5	14,5	8,3
Danmark	1,0	8,4	7,0	4,9	11,8	9,2
Deutschland	17,4	4,8	8,9	-1,9	10,9	6,5
Elláda	4,6	8,4	5,9	2,7	6,4	3,7
España	-0,2	9,3	3,4	-1,1	10,2	2,8
France	4,2	-1,6	3,7	-1,7	4,9	1,5
Ireland	-5,2	7,6	5,8	-2,2	8,2	6,8
Italia	5,1	4,3	4,8	1,0	6,0	2,9
Luxembourg	0,7	-1,1	-0,8	-0,7	1,1	0,7
Nederland	6,9	3,6	5,3	4,1	16,2	9,9
Österreich	1,9	7,8	6,1	2,7	7,6	6,5
Portugal	8,3	9,9	9,0	-5,1	13,6	3,0
Suomi/Finland	-3,2	7,8	4,0	-6,9	10,8	5,6
Sverige	6,8	3,5	4,6	-9,8	1,8	-1,7
United Kingdom	12,1	5,5	8,0	-6,2	0,1	-2,3

Kilde: Eurostat.

Ændringer i de nominelle priser på landbrugsproduktionsmidlerne i 2001 og 2000

(%)

Medlemsstat	Forbrug i produktionen		Investeringer		I alt	
	2001/2000	2000/1999	2001/2000	2000/1999	2001/2000	2000/1999
EU-15	4,5	6,1	2,2	1,8	4,0	4,9
Belgique/België	3,2	8,4	2,6	-0,7	3,2	7,1
Danmark	7,9	3,3	2,4	1,3	6,8	2,8
Deutschland	5,4	10,4	1,3	0,9	4,4	7,9
Elláda	3,5	8,2	3,7	1,9	3,5	6,7
España	2,4	5,8	7,7	4,8	3,1	5,6
France	3,6	5,8	1,8	1,5	3,2	4,9
Ireland	5,0	5,8	3,8	4,6	5,0	5,4
Italia	4,3	2,6	1,6	1,9	3,2	2,2
Luxembourg	2,6	6,4	7,2	1,9	4,4	4,3
Nederland	7,1	7,4	2,4	-0,6	6,4	5,2
Österreich	1,4	7,6	2,0	1,3	1,6	4,7
Portugal	7,7	3,4	2,2	4,8	6,9	3,7
Suomi/Finland	0,9	7,2	2,8	4,1	1,3	6,1
Sverige	6,9	6,1	2,7	1,7	6,0	5,0
United Kingdom	0,9	2,9	5,3	1,4	11,0	2,7

Kilde: Eurostat.

Deflateret produktionsindeks for landbrugsprodukter

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
EU-15	100	97,2	89,4	84,6	84,8	85,2	83,0	80,0	76,6	72,8	74,0	75,9
Belgique/België	100	98,1	92,3	83,8	84,8	79,4	79,2	79,2	74,6	68,3	72,0	74,3
Danmark	100	96,2	92,8	80,0	79,5	77,8	77,3	76,0	66,7	62,6	67,0	70,2
Deutschland	100	95,2	91,2	80,6	79,4	78,7	76,8	76,1	71,0	67,2	70,6	75,4
Elláda	100	100,6	90,5	84,3	87,5	87,7	86,5	84,7	80,9	79,3	80,3	82,9
España	100	94,9	83,5	84,1	88,8	94,1	90,5	84,8	81,7	78,9	78,5	78,7
France	100	97,7	89,6	83,5	80,7	80,2	78,6	78,0	77,6	74,5	74,2	75,9
Ireland	100	93,4	91,9	96,7	95,8	95,6	89,3	82,4	79,9	74,6	76,0	77,4
Italia	100	102,8	89,8	87,8	87,5	90,9	89,2	87,4	85,3	81,0	81,4	83,4
Luxembourg	100	89,6	82,3	78,0	75,9	73,6	71,0	71,4	69,6	69,2	67,1	65,1
Nederland	100	100,8	92,1	83,4	84,2	84,9	84,8	87,0	81,8	74,1	80,1	80,9
Österreich	100	97,1	92,5	87,3	85,5	63,2	62,7	63,4	58,7	56,6	59,3	61,9
Portugal	100	87,3	74,3	71,4	73,8	72,2	69,7	64,3	66,6	62,2	62,5	65,8
Suomi/Finland	100	92,5	89,6	87,7	86,6	63,9	54,4	53,0	51,8	50,2	51,4	52,2
Sverige	100	91,5	86,4	79,3	81,6	79,8	76,2	73,7	74,6	72,2	68,3	70,3
United Kingdom	100	93,7	91,9	94,5	93,2	98,2	94,4	79,1	69,7	65,9	65,9	70,2

Kilde: Eurostat.

Deflateret prisindeks for varer og tjenesteydelser, der anvendes i landbruget

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
EU-15	100	97,4	95,0	93,4	91,3	90,8	92,2	90,9	86,4	84,1	87,7	89,6
Belgique/België	100	97,1	94,5	91,0	88,5	87,4	89,4	89,7	84,4	82,4	87,1	88,2
Danmark	100	96,7	94,1	92,7	89,0	87,6	88,6	88,7	85,5	82,5	83,6	88,4
Deutschland	100	98,3	96,0	91,9	90,0	88,5	89,8	89,9	85,0	83,7	91,2	94,2
Elláda	100	101,7	99,2	96,5	97,4	94,2	94,6	92,0	87,8	86,4	91,2	91,9
España	100	96,1	92,0	91,1	89,5	88,4	88,7	89,0	86,4	83,4	85,3	84,7
France	100	97,9	96,2	94,2	92,6	92,6	94,4	94,9	91,6	89,5	92,9	95,0
Ireland	100	97,3	94,3	93,0	91,7	90,8	92,7	90,0	86,1	84,6	85,3	86,2
Italia	100	95,9	92,8	95,6	93,1	97,9	97,0	93,2	89,1	86,1	86,3	88,1
Luxembourg	100	98,7	96,0	91,4	89,5	89,0	91,1	90,4	87,4	85,8	87,9	88,3
Nederland	100	96,9	95,2	90,9	87,5	88,7	90,9	89,3	84,8	81,3	85,9	88,2
Österreich	100	98,8	96,3	93,7	88,8	84,8	87,5	89,6	86,0	83,5	88,4	88,2
Portugal	100	94,5	89,3	79,7	79,2	76,0	73,4	69,0	65,4	63,4	64,0	66,6
Suomi/Finland	100	102,8	102,4	102,0	96,6	74,7	75,9	77,0	73,9	71,6	74,5	73,4
Sverige	100	95,4	92,9	88,4	88,1	90,8	96,6	98,2	96,5	95,3	97,3	102,6
United Kingdom	100	97,6	97,2	99,7	97,0	97,2	101,2	93,5	83,9	81,1	85,5	85,1

Kilde: Eurostat.

1.6. Informationsnettet for landøkonomisk bogføring (ILNB)

1.6.1. Landbrugsindkomster

52. INLB anvendes til at beregne produktion, omkostninger og indkomster i erhvervslandbrugene i EU på grundlag af oplysninger, der indsamles som led i en undersøgelse af standardiserede bedriftsregnskaber (se kapitel VII, tabel 3.2.1). Undersøgelsen giver værdifulde oplysninger om de forskelle i landbrugsindkomsterne, som ikke fremgår af de globale gennemsnit i resultaterne for landbrugssektoren som helhed. Dette afsnit indeholder nogle oplysninger efter driftsform og medlemsstat. Nærmere oplysninger om de forskellige driftsformer findes i kapitel VII, tabel 3.2.2.
53. På tidspunktet for trykningen af denne rapport forelå nogle af resultaterne for 1999 endnu ikke, og de resultater, der forelå var for nogle medlemsstater vedkommende, var foreløbige. Mere detaljerede resultater for de forskellige driftsformer og de forskellige økonomiske størrelser findes i kapitel VII, tabel 3.2.3 og 3.2.4.

1.6.2. Indkomst efter driftsform

54. De store forskelle mellem gennemsnitsindkomsterne i EU's forskellige medlemsstater hænger sammen med selve landbrugsstrukturen i disse lande (Tabel 1, 2 og 3).
55. De medlemsstater, der tegner sig for de højeste gennemsnitsindkomster, er normalt dem, der har mange store bedrifter, som er specialiseret på et område som markafgrøder eller malkekvægshold eller inden for de mindre regulerede produktionssektorer (svin, fjerkræ, gartneri osv.). De sydeuropæiske medlemsstater, der har mange mindre bedrifter med blandet landbrug (planteavl og husdyrhold) eller med "andre permanente beplantninger" (blandet planteavl), har gennemsnitsindkomster på under EU-gennemsnittet.
56. Tabel 3 viser det store udsving i de økonomiske resultater for hver driftsform i de enkelte medlemsstater målt som landbrugets nettoværditilvækst. Af særlig betydning er de negative indkomsttal for en række medlemsstater i 1998 inden for svine-/fjerkræavl og blandet landbrug. Dette afspejler hovedsageligt den alvorlige krise i svine-sektoren nævnte år. I 1999 blev situationen mere normal, og kun Sverige oplevede en negativ nettoværditilvækst i kødkvægssektoren.
57. Tabel 4 viser indvirkningen af tilskuddenes og afgifternes saldo på landbrugets nettoværditilvækst. I 1998 udgjorde tilskuddene ekskl. skatter 35 % af landbrugets nettoværditilvækst i de 15 EU-lande, men der var betydelige forskelle mellem medlemsstaterne og mellem de forskellige driftsformer.
58. I nævnte år havde Finland og Sverige en gennemsnitlig nettoværditilvækst, som var lavere end tilskuddenes og afgifternes saldo. Dette betyder, at indtægterne fra markedet ikke var tilstrækkelige til at dække produktionsomkostningerne. Tilskuddenes andel af indkomsten var derimod lavest i Nederlandene, Belgien, Italien og Spanien.

59. Der findes også betydelige forskelle mellem driftsformerne. Nettotilskuddet til kødkvægsbrug, agerbrug og blandede driftsformer var det højeste i forhold til indkomsten. Gartneri- og vinbrugene var helt klart de driftsformer, der modtog færrest tilskud.
60. Nærmere oplysninger kan indhentes på inlb's hjemmeside:
<http://europa.eu.int/comm/agriculture/rica>

KAPITEL II

2. DEN POLITISKE UDVIKLING OG LOVGIVNINGSSINITIATIVER I 2001

2.1. Kvalitetspolitik

2.1.1. *Beskyttet oprindelsesbetegnelse/beskyttet geografisk betegnelse/garanti for traditionel specialitet*

61. Produkter med henvisning til geografisk oprindelse og produceret efter traditionelle metoder imødekommer forbrugernes ønsker på to punkter:
- de besidder ofte usædvanlige sensoriske kvaliteter
 - da sådanne produkter er fremstillet efter traditionelle metoder, skabes der ofte et tillidsforhold mellem produktet, dets oprindelsessted og i det mindste de mennesker, der bor dér og udvikler produktet.
62. Reformen af den fælles landbrugspolitik i 1992 lagde grundlaget for den konkrete gennemførelse af disse principper. Med reformen fik den fælles landbrugspolitik også mulighed for at indgå i den verdensomspændende økonomiske orden efter Uruguay-runden.
63. På linje med den nye tendens blev der med Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 og (EØF) nr. 2082/92 oprettet nye systemer, der skal øge værdien og beskyttelsen af bestemte fødevarer. Sådanne produkters specifikke karakter kan afhænge af deres geografiske oprindelse (beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) eller beskyttet geografisk betegnelse (BGB) eller garanti for traditionel specialitet (GTS)).
64. Beskyttelsen er baseret på den kendsgerning, at et produkt med et godt ry, der rækker ud over dets oprindelsessted eller en specifik produktionsmetode, kan blive udsat for misbrug og efterligninger af navnet.
65. Ved at anvende et sprog, der er fælles for alle medlemsstater, er det også lettere at fremme handelen med de pågældende produkter.

2.1.2. *ADPIC-aftalen*

66. Spørgsmålet om beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser er blevet rejst i den internationale arena. ADPIC-aftalen (handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder) omfatter begrebet geografiske betegnelser svarende til EU's koncept som anført i forordning (EØF) nr. 2081/92. Forordningen skal ændres på en sådan måde, at den tager hensyn til bestemmelserne i ADPIC-aftalen. Producenter i tredjelande, der er medlemmer af WTO, vil kunne gøre indsigelse mod ansøgninger om registrering af EU, hvis de har en legitim interesse heri.
67. Europa-Kommissionens tjenestegrene har udarbejdet et forslag, der skal sendes til Rådet, og som har til formål at opfylde Kommissionens forpligtelser som anført i ADPIC-aftalen (borgere i lande, der er medlemmer af WTO, får ret til at gøre indsigelse mod registreringer). Med henblik på at forbedre beskyttelsen af

geografiske betegnelser i EU er der foreslået ændringer, som giver tredjelande adgang til ordningen på grundlag af ligestilling og gensidighed. Der er også foreslået en række andre ændringer (vineddike medtages, mineral- og kildevand udgår og den "hurtige" registreringsprocedure ophæves).

68. På det multilaterale niveau arbejder man på at afklare visse aspekter af forordning (EØF) nr. 2082/91, for så vidt angår ADPIC-aftalen. EU søger også at gøre fremskridt ved at fremsætte forslag om et system for meddelelse og registrering af geografiske betegnelser, det multilaterale register og udvidelse af beskyttelsen af geografiske betegnelser til andre produkter end vin og spiritus. Det drejer sig om et prioriteret mål, der skal hjælpe producenter i EU, som er berettiget til at anvende en geografisk betegnelse, til at beskytte sig mere effektivt og finde en niche på det internationale marked.

2.1.3. Nye produkter på listen

69. I henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92¹ har Kommissionen tilføjet nye produkter på listen over beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB), og der er nu opført 584 produkter på listen. Hvad både antallet af medlemsstater og produkttyper angår, afspejler de nye registreringer en stigende interesse for produktion af fødevarer, som forbrugerne kan forbinde med populære produktionsmetoder og geografiske oprindelser.
70. Endnu en betegnelse er blevet registreret under forordning (EØF) nr. 2082/92 om specificitetsattestering og indførelse af betegnelsen for "garanti for traditionel specialitet" (GTS)². Forordningen er dog generelt ikke blevet brugt ret meget, idet kun ti GTS er blevet registreret til dato. Kommissionen har sendt Rådet en beretning om de pågældende gennemførelsesbestemmelser, og et forslag til ny forordning er blevet udarbejdet og er ved at blive drøftet, og forhåbentlig vil den ny forordning kunne løse de nuværende problemer. Det er især hensigten at specificere, hvilke grunde til at gøre indsigelse der er berettigede.

¹ EFT L 208 af 24.7.1992, s. 1.

² EFT L 208 af 24.7.1992, s. 9.

Liste over BOB, BGB og GTS registreret i 2001

Medlemsstat	Produkt	Navn
Belgien	<i>Pâté Gaumais</i> (kødprodukt)	BGB
Spanien	<i>Lacón Gallego</i> (kødprodukt)	BGB
Spanien	<i>Azafrán de La Mancha</i> (safran)	BOB
Spanien	<i>Pimentón de Murcia</i> (peberfrugt)	BOB
Spanien	<i>Aceite del Bajo Aragón</i> (olivenolie)	BOB
Spanien	<i>Sierra de Cazorla</i> (olivenolie)	BOB
Spanien	<i>Alcachofa de Tudela</i> (frugt og grøntsager)	BGB
Spanien	<i>Botillo del Bierzo</i> (kødprodukt)	BGB
Spanien	<i>Arroz de Valencia o Arrós de València</i> (ris)	BOB
Spanien	<i>Manzana Reineta del Bierzo</i> (frugt)	BOB
Spanien	<i>Salchichón de Vic-Llonganissa de Vic</i> (kødprodukt)	BGB
Frankrig	<i>Bleu du Vercors-Sassenage</i> (ost)	BOB
Frankrig	<i>Taureau de Camargue</i> (kød)	BOB
Frankrig	<i>Jambon sec et noix de jambon sec des Ardennes</i> (kødprodukt)	BGB
Frankrig	<i>Boudin blanc de Rethel</i> (kødprodukt)	BGB
Frankrig	<i>Huile d'Olive d'Aix en Provence</i> (olivenolie)	BOB
Frankrig	<i>Huile d'olive de Haute Provence</i> (olivenolie)	BOB
Frankrig	<i>Pélardon</i> (ost)	BOB
Italien	<i>Val di Mazara</i> (olie)	BOB
Italien	<i>Agnello di Sardegna</i>	BGB
Italien	<i>Bergamotto di Reggio Calabria - olio essenziale</i> (flygtige olier)	BOB
Italien	<i>Limone Costa d'Amalfi</i> (frugt)	BGB
Italien	<i>Veneto Valpolicella, Veneto Euganei e Berici, Veneto del Grappa</i> (olie)	BGB
Italien	<i>Coppia Ferrarese</i> (konditorvare)	BGB
Sverige	<i>Falukorv</i> (kødprodukt)	GTS

2.2. Økologisk landbrug

71. Den 2. marts 2001 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 436/2001³, der ajourfører det tekniske bilag II til forordning (EØF) nr. 2092/91⁴ angående en række gødningsstoffer og jordforbedringsmidler.
72. Den 7. september 2001 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1788/2001⁵ om tilsynsattesten for indførsler fra tredjelande. Attesten skal sammen med produkterne forelægges for importmedlemsstatens myndigheder, og den træder i kraft den 1. november 2002.
73. Den 19. december 2001 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 2491/2001⁶ om omfattende ændringer af bilag III til forordning (EØF) nr. 2092/91 om detaljerede tilsynskrav og forsigtighedsforanstaltninger.
74. Efter vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1804/1999⁷ om indføjelser af bestemmelser om animalsk produktion i forordning (EØF) nr. 2092/91 iværksatte Kommissionen et arbejdsprogram, der skal afklare en række spørgsmål vedrørende økologisk animalsk produktion, som Rådet fremførte i forbindelse med vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1804/1999. De vigtigste spørgsmål i programmet er:
- udarbejdelse af en forordning om mærknings- og tilsynskrav for foder
 - tilføjelser til afsnit A og B af bilag VI, for så vidt angår bestanddele med oprindelse uden for landbruget og de hjælpemidler, der anvendes ved forarbejdning af animalske produkter
 - tilsætning af syntetiske produkter som f.eks. vitaminer og aminosyrer til foder.
75. Den løbende ajourføring af bilagene til forordning (EØF) nr. 2092/91 omfattede drøftelser af:
- omstillingsperiodens varighed
 - ændring af frister for anvendelse af visse input
 - dispensation for anvendelse af uorganiske frø.
76. Der er opstillet tilsynsretningslinjer for tilsynsorganer og -myndigheder.
77. Mulighederne for at udarbejde en EU-handlingsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug blev drøftet, og medlemsstaterne blev bedt om at udfylde et spørgeskema.

³ EFT L 63 af 3.3.2001, s. 16.

⁴ EFT L 198 af 22.7.1991, s. 1.

⁵ EFT L 243 af 13.9.2001, s. 3.

⁶ EFT L 337 af 20.12.2001, s. 9.

⁷ EFT L 222 af 24.8.1999, s. 1.

78. Vurderingen af ligestillingskriterierne for en lang række tredjelande i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 2092/91 fortsætter. Den 21. februar og 27. december 2001 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 349/2001⁸ om anerkendelse af ligestillingen for importprodukter fra Ungarn og videreførelse af anerkendelsen for Argentina, samt forordning (EF) nr. 2589/2001⁹ om anerkendelse af ligestilling for animalske produkter fra Tjekkiet.

2.3. Salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter

79. I forbindelse med den nye ordning for oplysnings- og salgskampanjer for landbrugsprodukter i tredjelande, der blev indført ved Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999, godkendte Kommissionen i december 2001 18 af de 33 programmer, som erhvervsorganisationer har indgivet gennem de nationale administrationer.
80. Kampanjerne vedrører især landene i det fjerne østen, USA, Brasilien og de central- og østeuropæiske lande. Produkterne omfatter især mejeriprodukter, friske og forarbejdede frugter og grøntsager, vin og svinekød. Finansieringsbeløbet for EU er på 19,5 mio. EUR over tre år, heraf 9,8 mio. EUR det første år.
81. For oksekøds vedkommende vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1358/2001 om særlige oplysningsforanstaltninger, der skal genoprette forbrugernes tillid til dette produkt. På grundlag af forordningen godkendte Kommissionen i december 2001 13 af de 19 programmer, som erhvervsorganisationer eller medlemsstater har indgivet. Til disse programmer, der løber over et år, yder EU 8,3 mio. EUR. Initiativet tilstræber at underrette forbrugerne i EU dels om EU's og medlemsstaternes bestemmelser om fødevarerikkerhed (sporbarehed, etikettering osv.) og kontrol hermed i løbet af hele produktionskæden, dels om produkternes næringsværdi.
82. Med henblik på salgsfremmende foranstaltninger i EU har Kommissionen udarbejdet gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 2826/2000, herunder retningslinjer for meddelelser i de berørte sektorer. Forvaltningskomitéen afgav positiv udtalelse om forslaget i december 2001.

2.4. Forenkling af landbrugslovgivningen

2.4.1. Indledning

83. Kommissionens forenklingsindsats har været fokuseret på to hovedaspekter: for det første at gøre landbrugslovgivningen så klar, transparent og lettilgængelig som muligt, og for det andet at nedbringe den administrative arbejdsbyrde, som den fælles landbrugspolitik pålægger landbrugerne og administrationerne.
84. Forenklingen af landbrugslovgivningen har udgjort en sædvanlig del af Rådets drøftelser i 2001 og er også blevet drøftet af den ekspertgruppe om forenkling af landbrugslovgivningen, som Kommissionen oprettede på foranledning af konklusionerne på Rådets (landbrugsministrene) møde i oktober 2000. Gruppen har udpeget en lang række spørgsmål og fastlagt prioriteringen af forenklingsindsatsen i de kommende år. Et af de vigtigste områder er medlemsstaternes forpligtelser til indberette oplysninger til Kommissionen.

⁸ EFT L 52 af 22.2.2001, s. 14.

⁹ EFT L 345 af 29.12.2001, s. 18.

85. Kommissionen beskrev i sin beretning til Europa-Parlamentet og Rådet om forenkling af landbrugslovgivningen¹⁰, hvilke fremskridt der er gjort siden den seneste beretning fra april 1999, herunder forenklingerne i markedssektorerne.

2.4.2. *Transparens og tilgængelighed*

86. Arbejdet med at konsolidere landbrugslovgivningen fortsatte året igennem. Det er hensigten at konsolidere landbrugslovgivningen på alle officielle sprog i EU og lægge den ud på internettet, så den brede offentlighed kan få adgang til den. Ændringer i retsakterne på landbrugsområdet indarbejdes i grundteksten, så en enkel og ajourført, men ikke juridisk bindende udgave kan konsulteres. Omkring 665 konsoliderede retsakter på landbrugsområdet er indtil nu blevet lagt ind på EUR-LEX netstedet.

2.4.3. *Handelsmekanismer*

87. I juni 2001 forelagde Kommissionen Forvaltningskomitéen for Handelsmekanismer en ajourført samling af fortolkningsnotaterne om eksportrestitutioner.
88. I november 2001 vedtog Kommissionen en forordning om, at nogle af de procedurer, der gælder for EU's fødevarehjælp, også skal gælde for medlemsstaternes fødevarehjælp. Med disse mere fleksible procedurer vil det være lettere at gennemføre fødevarehjælp.

2.4.4. *Ordning for mindre landbrugere*

89. Den 19. juni vedtog Rådet forordning (EF) nr. 1244/2001¹¹, der fastlægger en forenklet ordning for betalinger i forbindelse med visse støtteordninger. Landbrugere, der har ret til mindre støttebeløb, kan vælge en forenklet ordning, hvorefter de modtager et enkelt beløb om året i stedet for flere små beløb på basis af areal eller antal dyr. Den samlede årlige betaling vil blive baseret på den direkte støtte, som deltageren modtog over en referenceperiode på tre år. Beløbet vil svare til det højeste af det gennemsnitlige beløb, der blev modtaget i de tre år, eller det beløb, der blev modtaget i det seneste år, dog højst 1 250 EUR. Når beløbet er fastlagt, vil det blive udbetalt fra det år, hvor landbrugeren deltager i ordningen, til udgangen af forsøgsperioden i 2005. Ordningen anvendes fra den 1. januar 2002, når der er vedtaget gennemførelsesbestemmelser.

2.4.5. *CAP-ED projektet*

90. På mødet den 22. oktober 2001 godkendte ekspertgruppen vedrørende forenkling den samlede gennemførelsesplan for CAP-ED projektet. Formålet med projektet er at oprette en elektronisk ordbog over de koder, der anvendes i forbindelse med den fælles landbrugspolitik, for at lette og forenkle den elektroniske udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne.

¹⁰ KOM(2001) 48 af 29.1.2001.

¹¹ Rådets forordning (EF) nr. 1244/2001 af 19 juni 2001 om ændring af forordning (EF) nr. 1259/1999 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte støtte.

2.4.6. Forenklingsforslag fra medlemsstaterne

91. Med offentliggørelsen i oktober 2000 af Kommissionens tjenestegrenes arbejdsdokument¹², der udgjorde et svar på forenklingsforslagene fra betalingsorganerne under EUGFL, opfordrede Kommissionen i begyndelsen af 2001 medlemsstaterne til at forelægge deres forenklingsforslag for ekspertgruppen vedrørende forenkling. Medlemsstaterne har fremlagt en lang række forenklingsforslag, som Kommissionen for tiden undersøger grundigt.
92. Omdannelse af gennemførelsesforordningen om IACS
93. I 2001 påbegyndte den afdeling, der er ansvarlig for revision af udgifterne på landbrugsområdet, en ajourføring og omdannelse af gennemførelsesforordningen for det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IACS). Afklaring og forenkling af IACS-systemet er et af målene med denne revision. Der blev også indført en "bedriftsbaseret" fremgangsmåde for kontrol af de mange præmieordninger i oksekødsektoren. Denne forenkling havde Rådet (landbrugsministrene) bedt om på mødet den 23. oktober 2000 (flere oplysninger i afsnit 7.1.5).

2.4.7. Reform af fårekødsordningen

94. I november 2001 vedtog Rådet en forordning om reform af ordningen for fåre- og gedekød. Den vigtigste ændring er, at udligningsgodtgørelsen er blevet afløst af en fast præmie. Forordningen medfører en betydelig forenkling af ordningen og afløser seks tidligere forordninger. Reformen indebærer også, at gennemførelsesbestemmelserne for denne sektor bliver forenklet.

2.5. Statsstøtte

2.5.1. Indledning

95. Den 6. juni 2001 vedtog Europa-Kommissionen nye retningslinjer for statsstøtte til reklame for landbrugsprodukter¹³. Den nye tekst klargør Kommissionens politik for støtte til reklame for kvalitetsprodukter, regionale produkter og sporingssystemer.
96. De regionale produkter kan nu fremmes under forudsætning af, at bestemmelserne om frie varebevægelser overholdes. Efter de nye retningslinjer kan der ydes støtte til reklame, hvis et produkts oprindelse udgør det primære budskab, og hvis det foregår uden for den medlemsstat eller region, hvor produktet fremstilles. Formålet bør være at gøre forbrugerne bekendte med produkter, de endnu ikke kender. Hvis reklamen er rettet mod forbrugere i den medlemsstat eller region, hvor produktet fremstilles, kan der også gives oplysninger om oprindelsen. I sådanne tilfælde skal henvisningen til oprindelsen dog være af sekundær karakter i forhold til oplysningerne om produktets kvalitet.
97. Der kan også ydes støtte til reklame for kvalitetsprodukter, hvis disse produkter opfylder højere normer eller har en beskyttet oprindelsesbetegnelse. Påstande om, at produkter er af høj kvalitet, selv om de faktisk blot opfylder de normer, der gælder

¹² SEK(2000) 1775 af 23.10.2000.

¹³ EFT C 252 af 12.9.2001, s. 5.

for alle lignende produkter, kan vildlede forbrugerne. Statsstøtte til reklame vil kun være mulig, hvis ingen interne markedsregler overtrædes.

98. Hvad angår produkter med beskyttede oprindelsesbetegnelser, der er registreret af EU (BOB, BGB eller GTS), er Kommissionen generelt ikke modstander af støtte til reklame, hvori der henvises til produkternes oprindelse, såfremt den nøjagtigt svarer til de oplysninger, som er blevet registreret.
99. Efter indførelsen af obligatorisk mærkning af oksekød er der nu fastsat regler for, hvordan der kan ydes støtte til reklame for systemer for sporbarhed. Statsstøtte til reklame for enkelte firmaer er fortsat forbudt, og støtten må højst være på 50 % og 75 % for produkter, der stammer fra små og mellemstore virksomheder i ugunstigt stillede områder.
100. De nye retningslinjer afløser to tidligere tekster fra 1986 og 1987. Konsolideringen og tydeliggørelsen skulle kunne bidrage til den fortsatte forenkling og en øget transparens af EU's statsstøtteregler. De nye retningslinjer gælder for nye former for statsstøtte, herunder endnu ikke afsluttede sager, fra den 1. januar 2002.
101. Kommissionen modtog i alt 379 anmeldelser af statsstøtte inden for landbrugssektoren og den agroindustrielle sektor. Kommissionen indledte også en undersøgelse af 39 støtteforanstaltninger, der ikke var blevet anmeldt tidligere under artikel 88, stk. 3, i EF-traktaten. Kommissionen gjorde ikke indsigelse mod 212 foranstaltninger. Mange af foranstaltningerne blev godkendt, efter at de pågældende medlemsstater enten havde ændret dem eller havde forpligtet sig til at ændre dem, for at bringe dem i overensstemmelse med EU's bestemmelser om statsstøtte. Kommissionen indledte den i EF-traktatens artikel 88, stk. 2, omhandlede procedure for 15 sager, hvor de pågældende foranstaltninger rejste alvorlig tvivl om foreneligheden med fællesmarkedet. Kommissionen afsluttede den i artikel 88, stk. 2, i EF-traktaten omhandlede procedure i fem sager, idet den i to af tilfældene traf endelig negativ beslutning. I alle de tilfælde, hvor der blev truffet en negativ beslutning, og den pågældende medlemsstat allerede havde udbetalt statsstøtten, krævede Kommissionen, at den udbetalte statsstøtte blev tilbagebetalt.
102. Nedenstående oversigt omfatter kun nogle af de sager, der rejste interessante, men nogle gange problematiske spørgsmål i forbindelse med statsstøttepolitikken inden for landbrugssektoren og den agroindustrielle sektor i 2001. Af hensyn til overskueligheden er sagerne opdelt efter emne.

2.5.2. *Usædvanlige begivenheder: BSE-krisen*

103. Årets vigtigste begivenhed i forbindelse med statsstøtten var uden tvivl følgerne af BSE-krisen. Efter bestemmelserne om statsstøtte kan medlemsstaterne normalt ikke udbetale indkomststøtte til landmænd, fordi det ville kunne virke konkurrenceforvridende og påvirke anvendelsen af EU's markedsorganisationer. Kun efter usædvanlige begivenheder kan der ydes støtte for at kompensere for tab som følge af sådanne begivenheder.
104. Efter artikel 87, stk. 2, litra b), skal EU-støtte, som skal kompensere for tab som følge af usædvanlige begivenheder, være forenelig med fællesmarkedet. Begrebet usædvanlig begivenhed er ikke defineret i traktaten, og Kommissionen anvender bestemmelserne hver sag for sig efter en vurdering af den pågældende begivenhed.

105. Kommissionen har anerkendt, at den nuværende krise på oksekødsmarkedet, der skyldes BSE-krisen i slutningen af sidste år, er en sådan usædvanlig begivenhed. Det er ikke nedgangen i salget eller omsætningen, der betragtes som usædvanlig. Salgsnedgangen opfatter Kommissionen som en konsekvens af en usædvanlig og sjælden kombination af begivenheder, der førte til, at landbrugerne led indkomsttab: lukning af eksportmarkederne for EU-kød og omfanget af de europæiske forbrugeres negative reaktioner, som fulgte efter og blev ledsaget af en række begivenheder som f.eks. påvisningen af de første tilfælde af BSE i lande som Tyskland, Italien og Spanien, forbud på EU-plan mod at markedsføre enhver form for kød- og benmel som foder og den til tider kontroversielle forvaltning af krisen på nationalt plan.
106. Europa-Kommissionen bemyndigede derfor Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Italien og Spanien til at udbetale støtte til oksekødsproducenter, der led tab i perioden fra november 2000 til juni 2001 på grund af følgerne af BSE-krisen. Der er ikke modtaget anmodninger om at kunne udbetale en sådan støtte fra de øvrige medlemsstater. Kommissionen fastslog i alle tilfælde, at der ikke forekom overkompensation på sektorplan eller for den enkelte bedrift. Statsstøtten kan opsummeres som følger:
- Østrig: den 25. juli godkendte Kommissionen den indkomststøtte på ca. 2,9 mio. EUR (ca. 40 mio. ATS), der blev ydet i delstaten Kärnten¹⁴.
 - Belgien: den 7. november bemyndigede Kommissionen Belgien til at udbetale anden tranche af den direkte støtte til oksekødsproducenter på ca. 29,7 mio. EUR (1,2 mia. BEF)¹⁵. Et tilsvarende beløb var allerede blevet godkendt af Kommissionen den 25. juli i forbindelse med støtteforanstaltning nr. 437/2001. Støtten er øremærket til oksekødsproducenter, der er blevet særlig hårdt ramt af følgerne af BSE på grund af deres afhængighed af indkomsterne fra produktion af oksekød.
 - Frankrig: den samlede værdi af den indkomststøtte¹⁶, som Kommissionen godkendte den 25. juli, er på ca. 259 mio. EUR (ca. 1,7 mia. FRF), inkl. direkte støtte på ca. 152,4 mio. EUR (1 mia. FRF), refusion af rentebetalinger med en anslået støtteværdi på 60,9 mio. EUR (400 mio. FRF) og konsolideringslån med en anslået støtteværdi på ca. 45,7 mio. EUR (300 mio. FRF).
 - Tyskland: den 25. juli bemyndigede Kommissionen Tyskland til at udbetale følgende indkomststøtte i delstaterne: Bayern¹⁷: ca. 28 mio. EUR (55 mio. DEM); Thüringen¹⁸: ca. 4 mio. EUR (8 mio. DEM) indkomststøtte; Niedersachsen¹⁹: ca. 5 mio. EUR (10 mio. DEM).

¹⁴ Beslutningsteksterne vil blive lagt ud på internetadressen http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/index_en.htm#aides. Beslutningen kan findes under støtte nr. NN 58/2001.

¹⁵ Støtte nr. N 437/2001 og N 657/2001.

¹⁶ Støtte nr. NN 46/2001.

¹⁷ Støtte nr. N 193/2001.

¹⁸ Støtte nr. N 170/2001.

¹⁹ Støtte nr. N 164/2001.

Den 2. oktober 2001 bemyndigede Kommissionen Tyskland (Baden-Württemberg)²⁰ til at udbetale indkomststøtte på ca. 5,1 mio. EUR (10 mio. EUR) til oksekødsproducenter, der led tab mellem november 2000 og juni 2001 som følge af BSE-krisen.

Den 30. oktober 2001 bemyndigede Kommissionen Tyskland (Hessen)²¹ til at udbetale støtte til oksekødsproducenter, der led tab mellem november 2000 og december 2001 som følge af BSE-krisen. Ifølge Hessens nødprogram for BSE ydes der indkomststøtte på 766 937,82 EUR (15 mio. DEM) i form af lån med rentegodtgørelse til oksekødsproducenter, der blev ramt af BSE-krisen.

- Italien: den 25. juli godkendte Kommissionen, at der udbetales indkomststøtte på op til ca. 77 mio. EUR (ca. 154 mia. ITL) til oksekødsproducenter²².

Den 30. oktober 2001 bemyndigede Kommissionen Italien (Lombardia)²³ til at yde støtte på ca. 2,32 mio. EUR til oksekødsproducenter med likviditetsproblemer som følge af lavere indkomster på grund af BSE-krisen. Støtten, der ydes i form af kortfristede lån med rentegodtgørelse, består af et bidrag fra regionen på 3,5 % af lånerentesatsen, mens resten betales af landbrugerne (mindst 1,5 %).

- Spanien: den støtte, som Kommissionen godkendte den 25. juli, vedrører to regioner: Asturias²⁴: ca. 6 mio. EUR (1 mia. ESP) indkomststøtte og Cantabria²⁵: ca. 5,98 mio. EUR (994 mio. ESP) indkomststøtte.

107. I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), godkendte Kommissionen en række andre BSE-relaterede statsstøtteforanstaltninger især i Østrig, Italien og Tyskland. Foranstaltningerne vedrører f.eks. udgifter til BSE-undersøgelser, godtgørelse til slagterier, værdi af slagtede dyr, genetablering af besætninger på landbrugsbedrifter, hvor der var konstateret BSE, udgifter til oplagring, transport og bortskaffelse af forarbejdede animalske proteiner og foder. I de fleste tilfælde fandt Kommissionen, at foranstaltningerne var i overensstemmelse med reglerne om statsstøtte, der ydes i forbindelse med programmer for bekæmpelse af dyresygdomme, jf. punkt 11.4 i EU's retningslinjer for statsstøtte i landbrugssektoren²⁶. Eksempler:

- Østrig: den 2. oktober 2000 bemyndigede Kommissionen Østrig til at yde BSE-relateret støtte på mere end 29 mio. EUR. Den østrigske foranstaltning²⁷ har forskellige aspekter. Der ydes støtte for at kompensere for nedgangen i værdien af forarbejdede animalske proteiner og tilsætningsstoffer til foder og foderblandinger, der indeholder sådanne forarbejdede animalske proteiner. Der kan ydes også ydes støtte til udgifterne til oplagring, transport og bortskaffelse af forarbejdede animalske proteiner, foder, tilsætningsstoffer i foder og

²⁰ Støtte nr. N 150/B/2001.

²¹ Støtte nr. N 249/2001.

²² Støtte nr. N 113/A/2001.

²³ Støtte nr. N 411/2001.

²⁴ Støtte nr. N 269/2001.

²⁵ Støtte nr. N 377/2001.

²⁶ EFT C 28 af 1.2.2000, korrigendum EFT C 232 af 12.8.2000.

²⁷ Støtte nr. N 114/2001.

foderblandinger, der indeholder sådanne forarbejdede animalske proteiner, kød-/benmel og mælk, der ikke kan anvendes, samt mælkebaserede produkter. Endelig kan der også ydes støtte for at kompensere for indkomsttab på landbrugsbedrifter, der var afspærret på grund af BSE, samt udgifter til undersøgelser.

- Tyskland: ved beslutning af 25. oktober 2001 godkendte Kommissionen to udbetalinger af statsstøtte, en i Bayern²⁸ på ca. 10 mio. EUR (20 mio. DEM), for at kompensere for værdien af foder, som måtte destrueres, samt statsstøtte på ca. 6 mio. EUR (12 mio. DEM) som compensation til landbrugere, på hvis bedrifter der var konstateret BSE. Den anden foranstaltning vedrører Sachsen²⁹ og omfatter ca. 2 mio. EUR (4 mio. DEM) til udgifter til genetablering af besætninger på landbrugsbedrifter, hvor de offentlige myndigheder havde beordret dyrene slået ned.

Den 30. oktober 2001 godkendte Kommissionen et nødprogram for BSE i Hessen³⁰. Til foranstaltningerne hører, at Hessen vil kompensere op til 100 % af udgifterne til transport og bortskaffelse af foder, der indeholder kød-/benmel produceret før den 2. december 2000; udgifter til BSE-undersøgelser af kvæg på over 24 måneder og får, destruering og den økonomiske værdi af slagtekroppe og mælk for mistænkte eller bekræftede BSE-tilfælde. Den samlede støtte i forbindelse med den godkendte ordning beløber sig til 1 955 689 EUR.

Den 7. september 2001 bemyndigede Kommissionen Tyskland (Baden-Württemberg)³¹ til at udbetale støtte for BSE-undersøgelser, compensation til slagterier for værdien af slagtede dyr, og til landbrugsbedrifter, hvor der var konstateret BSE. De tre støtteforanstaltninger er alle tidsbegrænsede: indtil udgangen af 2002 for BSE-undersøgelserne og compensationen til BSE-ramte landbrugsbedrifter og indtil udgangen af 2001 for foranstaltningen vedrørende slagterierne. I slutningen af 2002 vil støtten til BSE-undersøgelser og compensationen til BSE-ramte landbrugsbedrifter blive taget op til revision i lyset af den strategi, der blev anvendt til at bekæmpe BSE.

- Italien: Den ordning, der blev godkendt den 25. juli 2001 (N 113/A/2001), omfatter anden statsstøtte end indkomststøtte - dvs. compensation til landbrugere, på hvis bedrifter der er konstateret BSE, støtte til at genetablere besætninger og den nationale andel af finansieringen af "opkøb til destruering" - hvorved det samlede støttebeløb (inkl. indkomststøtten på 77 mio. EUR) når op på 150 mio. EUR (ca. 300 mia. ITL).

2.5.3. Dyresygdomme: mund- og klovesyge i Det Forenede Kongerige

108. De fleste af de støtteforanstaltninger, som Det Forenede Kongerige anmeldte til Kommissionen i 2001, omfattede støtte til landbrugerne til at overvinde de finansielle og økonomiske vanskeligheder som følge af udbruddene af mund- og

²⁸ Støtte nr. N 174/2001.

²⁹ Støtte nr. N 248/2001.

³⁰ Støtte nr. N 249/2001.

³¹ Støtte nr. N 150/B/2001.

klovesyge, som ramte det meste af landet og fik alvorlige følger for landbrugssektoren.

109. I den forbindelse godkendte Kommissionen den 3. april 2001 to vigtige støtteordninger. Kommissionen godkendte således "Outgoers Mark 2 Scheme"³², der skal hjælpe de svineproducenter, hvis besætninger blev ramt af mund- og klovesyge, og som ønsker at opgive svineavlen, til at indstille produktionen permanent. Der var afsat et budget på 5 mio. GBP for foranstaltningen. Lidt senere, den 6. juni 2001, godkendte Kommissionen også "Livestock Welfare Disposal Scheme"³³, som skal afhjælpe de dyrevelfærdsproblemer, der opstod som følge af de transportrestriktioner, som blev indført for at bekæmpe sygdommen. Støtteordningen, hvortil der var afsat et budget på 6 mio. GBP om ugen, omfattede betaling af udgifter til transport, slagtning, destruering, forbrænding og bortskaffelse af slagtekroppe, veterinære udgifter og compensation til husdyrproducenter, der blev pålagt transportrestriktioner og blev tilbudt mulighed for at afsætte deres dyr, hvis embedsdyrlæger kunne bekræfte, at transportrestriktionerne kunne skade dyrenes velfærd.

2.5.4. *Indledning af formelle undersøgelser*

2.5.4.1. Indledning af formelle undersøgelser

110. Spanien: støtte til landbrugere for at kompensere for høje brændstofpriser

Den 11. april 2001 besluttede Europa-Kommissionen at indlede den formelle statstøtteundersøgellesprocedure for en række fiskale foranstaltninger til fordel for landbruget, som Spanien havde indført efter stigningerne i energipriserne i 2000. Kommissionen betvivlede, at de af den spanske regering indførte foranstaltninger var forenelige med fællesmarkedet. Kommissionen kan på nuværende tidspunkt ikke udelukke, at de foranstaltninger, der er ved at blive undersøgt, er ren driftsstøtte, som ydes landbrugssektoren for at kompensere for de stigende brændstofpriser. Kommissionen kan generelt ikke godkende en sådan driftsstøtte. Hvis støtten allerede er blevet udbetalt, og hvis undersøgelsen bekræfter Kommissionens forbehold, vil den være nødsaget til at anmode de spanske myndigheder om at kræve, at modtagerne tilbagebetaler støtten.

111. Italien (Sardegna): støtte til landmænd for at kompensere for de høje priser på dieselolie

Den 25. juli 2001 indledte Kommissionen en formel undersøgelsesprocedure med hensyn til den støtte, som Italien (Sardegna) yder for at kompensere landbrugere for de højere priser for dieselolie i forhold til naturgas. Foranstaltningen indgår i en omfattende lov for Sardegna, der kaldes *Testo Unico*, og som regulerer ydelsen af en lang række støttebeløb til landbrugssektoren. Kommissionen har ingen indvendinger mod den øvrige del af *Testo Unico*.

112. Ifølge de sardinske myndigheder mangler øen et netværk af rørledninger til naturgas, hvad der tvinger landbrugerne til at bruge den langt dyrere dieselolie. Formålet med støtten er at overvinde denne strukturelle ulempe og dermed genskabe, hvad den

³² Støtte nr. NN 24/2001.

³³ Støtte nr. NN 25/2001.

sardinske regering betragter som normale konkurrencevilkår. Kommissionen mener dog på nuværende tidspunkt, at statsstøtten udelukkende og kunstigt reducerer landbrugernes produktionsomkostninger og derfor må betragtes som driftsstøtte. Støtte af denne art medfører normalt ikke en vedvarende forbedring af sektoren. Så snart støtten fjernes igen, genopstår de tidligere problemer. Problemer af denne art skal løses på en anden måde. Kommissionens bestemmelser om statsstøtte til miljøbeskyttelse giver således mulighed for at yde støtte til vedvarende energiformer, der forekommer lokalt. Den foreslåede støtte vil ikke tilskynde til en omstilling fra fossile brændstoffer til fornyelige energikilder. Den vil snarere hæmme sådanne strukturelle ændringer.

2.5.4.2. Italiens finanslov for 2001

113. Kommissionen har indledt en formel undersøgelsesprocedure med hensyn til den supplerende finansiering af 119 mio. EUR (230 mia. ITL) til en ekstraordinær støttepakke på 100 mio. EUR (200 mia. ITL), som Rådet godkendte i 1997 på grundlag af EF-traktatens artikel 88, stk. 2, tredje led. Italien anmodede i den forbindelse Rådet om ekstraordinær og enstemmig godkendelse af støtteforanstaltningen, efter at Kommissionen havde indledt den formelle undersøgelsesprocedure med hensyn til støtten. Foranstaltningen gik ud på, at staten er ansvarlig for betalingen af de beløb, som skulle betales af medlemmer af landbrugskooperativer, der personligt havde stillet sikkerhed for kooperativerne, hvis disse skulle blive insolvente.
114. Kommissionen mente, at formålet med foranstaltningen var at sikre betaling af støtte med tilbagevirkende kraft til kooperativernes drift, og at foranstaltningen i sig selv ville medføre afvikling af kooperativernes passiver med tilbagevirkende kraft. Rådets ekstraordinære godkendelse af støtteforanstaltningen kan ikke betragtes som en egentlig godkendelse af yderligere refinansiering af den samme støtteforanstaltning navnlig i betragtning af den alvorlige tvivl, som Kommissionen fra begyndelsen gav udtryk for. Kommissionen mener derfor, at de nye finansielle bevillinger skal vurderes på grundlag af gældende EF-bestemmelser.
115. Kommissionen har også indledt en formel undersøgelsesprocedure med hensyn til støtten til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder og støtten til salgsfremmende foranstaltninger og forskning og udvikling. Sidstnævnte foranstaltning skal delvis finansieres gennem provenuet af en skatteligende afgift, der pålægges nationale og importerede produkter. Kommissionen har fulgt sin sædvanlige praksis og Domstolens retspraksis, hvorefter støtte, der finansieres gennem provenuet af skatteligende afgifter (der også pålægges importprodukter), principielt er uforenelige med fællesmarkedet, da importprodukter ikke kan nyde godt af støtteordningen som på samme måde som de nationale produkter. Medmindre medlemsstaten kan bevise, at det ikke er tilfældet, vil støtte, der finansieres på denne måde, sandsynligvis føre til en klar konkurrencefordrejning. Det forhold vil blive undersøgt i forbindelse med undersøgelsen. Kommissionen har dog fundet, at nogle af forsknings- og udviklingsforanstaltningerne ikke udgør statsstøtte, da de vil blive udført af offentlige institutioner i offentlighedens interesse.

2.5.4.3. AIMA-program: støtte til fjerkræsektoren i Italien

116. AIMA, det italienske interventionsorgan, ønsker at udbetale godtgørelse til italienske fjerkræproducenter for indkomststab som følge af dioxin-krisen i Belgien i 1999, der påstås at have medført et stort fald i produktion og handel og en kraftig nedgang i forbruget af fjerkræprodukter i Italien. Støttebeløbet - 10 323 138 EUR (20 mia. ITL) - svarer til forskellen mellem de gennemsnitlige priser i lande, der ikke er berørt af krisen, og priserne i Italien i juni og juli 1999 (den periode, som godtgørelsen vedrører). Kommissionen mener, at markedsforstyrrelser som følge af bekymrede forbrugere ikke i sig selv udgør en usædvanlig begivenhed. Støtten kan derfor ikke godkendes, hvis de italienske myndigheder ikke kan godtgøre, at forstyrrelserne udgjorde en usædvanlig begivenhed.

2.5.4.4. Interventioner med henblik på at forbedre vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter – LR 5/2000, artikel 35 - Italien (Veneto).

117. De italienske myndigheder ønsker på grundlag af artikel 35 i regional lov 5/2000³⁴ at indføre statsstøtte til investeringer (op til 40 %) med henblik på forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter til fordel for 36 levnedsmiddelvirksomheder, der har ansøgt om finansiering i henhold til forordning (EF) nr. 951/97³⁵ i programmeringsperioden 1994-1999³⁶ og har gennemført konkrete arbejder, men som ikke fik adgang til den medfinansierede offentlige støtte, fordi de finansielle midler var opbrugt.
118. Med de foreliggende oplysninger kan Kommissionen ikke udelukke, at det drejer sig om støtte, der er ydet med tilbagevirkende kraft for aktiviteter, som modtageren allerede har udført og derfor ikke rummer et incitament, men som må betragtes som driftsstøtte, fordi det eneste formål var at befri modtageren for en finansiell byrde.

2.5.4.5. Støtterammeordninger i Italien

119. Kommissionen har i år godkendt en lang række rammeordninger, der vedrører forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter og er forsynet med meget store budgetter.
120. En af ordningerne vedrører forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter (støtte N 558/2000) og er forsynet med et budget på 500 mio. EUR. Kommissionen godkendte også ordningen for *Sviluppo Italia* (støtte N 559/2000), der er et offentligt selskab, og som har afløst de tidligere RIBS og Itainvest og desuden finansierer projekter inden for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter. Ordningen er forsynet med et budget på ca. 1 mia. EUR.
121. I samme forbindelse godkendte Kommissionen landbrugsafsnittet af en vigtig investeringsstøtteordning³⁷ for alle virksomheder, der er beliggende i de italienske regioner, som er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i traktatens artikel 87, stk. 3,

³⁴ Loven omfatter en "generel refinansiering og ændring af de regionale love om opstilling af regionens årlige og flerårige budgetter".

³⁵ Forordning om forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, EFT L 142 af 2.6.1997, s. 22.

³⁶ Driftsprogrammet for Venezia blev godkendt ved Kommissionens beslutning 96/2598/EF af 2. oktober 1996.

³⁷ Støtte nr. 00C646.

litra a) og c). Ordningen gælder for virksomheder i landbrugssektoren (der er truffet særskilte beslutninger for andre sektorer end landbrugssektoren). Foranstaltningerne opfylder betingelserne for den regionale udvikling. Ordningen anvendes til den 31. december 2006 og er forsynet med et årligt budget på ca. 4,6 mia. EUR (9 000 mia. ITL) – idet beløbet også omfatter andre sektorer end landbruget. Støtten ydes i form af skattefradrag.

2.5.5. *Støtte til vinproducenter i Italien (Sicilien)*

122. Den 17. oktober vedtog Kommissionen en endelig negativ beslutning i sag C 61/96³⁸ med hensyn til den støtte (på op til 1 mio. EUR), som Sicilien påtænkte at yde til vinproducenter som kompensation for de beplantningsrettigheder, som de ikke kunne udnytte på grund af tørke, og til håndværkerfirmaer (på op til 5 mio. EUR) som kortfristede lån. Da støtten til vinproducenterne skulle kompensere for ikke gældende rettigheder i modstrid med reglerne i den fælles markedsordning for vin, og da de subsidierede kortfristede lån også skulle kunne ydes til virksomheder, der producerer, forarbejder og afsætter landbrugsprodukter, konkluderede Kommissionen, at de burde betragtes som driftsstøtte, som er forbudt i landbrugssektoren.

2.5.6. *Støtte til frugt- og grønsagsproducenter i Grækenland*

123. Kommissionen vedtog i henhold til traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), en endelig positiv beslutning med hensyn til statsstøtte i Grækenland til fordel for frugt- og grønsagsproducenter³⁹. Støtten (på i alt 265 000 EUR) blev ydet i form af finansiel godtgørelse til landbrugere i præfekturet Thessalonika, hvis (vand)melonafgrøder var blevet alvorligt beskadiget af jordmus i sommeren 1997. Kommissionen konkluderede, at de for plantesygdomme gældende kriterier var opfyldt i det foreliggende tilfælde, for godt nok udgør angreb af jordmus ikke en plantesygdom, men virkningerne heraf kan ligestilles med virkningerne af plantesygdomme, nemlig at landbrugsprodukter ødelægges af ydre levende skadegørere. Kriterierne anvendes altså analogt.

2.5.7. *Program for bekæmpelse af forurening med oprindelse i landbruget i Frankrig*

124. Den 30. oktober 2001 bemyndigede Kommissionen Frankrig til at yde statsstøtte til investeringer⁴⁰ med henblik på at videreføre støtten til investeringer i landbrugsbedrifter i forbindelse med programmet for bekæmpelse af forurening med oprindelse i landbruget. Programmet går ud på at forbedre vandkvaliteten ved at indføre miljøhensyn i landbrugets produktionsmetoder. Støtteordningen (886 mio. EUR i perioden 2001-2006) har til formål at fremme investeringer, der skal begrænse forurening som følge af udledning af gylle og ajle fra husdyrproduktion.
125. Programmet har bl.a. til formål at fremskynde overholdelsen af Rådets direktiv af 12. december 1991⁴¹ og vedrører først og fremmest de følsomme områder, hvor husdyravl medfører forurening med nitrater. Kommissionen har taget hensyn til, at direktivet nødvendiggør investeringer på bedrifterne som f.eks. opførelse af

³⁸ Sag C 61/96, Kommissionens beslutning af 17.10.2001, 2002/195/EF.

³⁹ Beslutning af 31. januar, EFT L 93 af 3.4.2001.

⁴⁰ Støtte nr. N 355/2000, EFT C 350 af 11.12.2001.

⁴¹ EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1.

supplerende lagerkapacitet, og de forpligtelser, der påhviler landbrugerne, kan betragtes som nye normer, jf. retningslinjerne på landbrugsområdet. Kommissionen har konkluderet, at direktivet ikke i sig selv kan betegnes som en ny norm, men den har dog taget hensyn til, at det første franske handlingsprogram for iværksættelse af direktivet først blev vedtaget i 1997, og de første effektive forpligtelser, der blev pålagt de enkelte landbrugere som følge af programmet, blev først gennemført senere. Desuden indeholder direktivet ikke præcise forpligtelser, som de økonomiske beslutningstagere skal efterkomme uden medlemsstatens forudgående intervention.

126. Kommissionen konkluderede derfor, at støtten tjener til at finansiere investeringer med henblik på at forbedre miljøet og tilpasse landbrugsbedrifterne til de nye normer, der er omhandlet i punkt 4.1.1.3 i retningslinjerne på landbrugsområdet. Efter Kommissionens opfattelse ville enhver anden fortolkning have medført, at landbrugerne blev straffet på grund af en medlemsstats manglende juridiske aktion. Kommissionen fandt også, at programmets menneskelige og finansielle omfang (ca. 100 000 modtagere) og dets betydning for miljøet i Frankrig og EU var elementer, som burde indgå i vurderingen.

2.6. Støtte til de socialt dårligst stillede i EU

127. EU videreførte sit støtteprogram til fordel for de socialt dårligst stillede⁴². Aktionen går ud på at stille landbrugsprodukter eller forarbejdede produkter på grundlag af landbrugsprodukter fra EU's interventionslagre til rådighed for organisationer, som arbejder med disse befolkningsgrupper i medlemsstaterne.
128. Nedenstående tabel viser fordelingen af beløbet og de mængder, der kan udleveres fra lagrene i hver medlemsstat, som deltager i programmet.

⁴² Forordning (EØF) nr. 3730/87 af 10. december 1987 (EFT L 352 af 15.12.1987, s. 1), og Kommissionens beslutning 2001/23/EF af 21. december 2000 (EFT L 6 af 11.1.2001, s. 6).

Gratis distribution af landbrugsprodukter (2001)

Medlemsstat	Tildelte bevillinger (i EUR)	Mængde (tons)			
		Korn	Uafskallet ris	Olivenolie	Smør
Belgien	2 285 000 13 383 000	3 500	500		500
Grækenland	55 096 000 39 232 000	25 000	10 000	4 000	
Spanien	207 000 56 568 000	65 000	30 000	7 000	7 400
Frankrig	48 000 ⁴³ 24 876 000	17 530	2 700		10 551
Irland	3 305 000				60
Italien		75 000	30 000	5 000	8 500
Luxembourg					
Portugal		10 000	7 500	3 000	4 600
Finland		13 670			500
I alt ⁴⁴	195 000 000	209 700	80 700	19 000	32 111

2.7. Regionerne i EU's yderste periferi

129. Som anført i rapporten af 14. marts 2000⁴⁵ videreførte Kommissionen gennemførelsen af traktatens artikel 299, stk. 2, om regionerne i EU's yderste periferi (De Kanariske Øer, de oversøiske departementer Martinique, Guadeloupe, Guyane og Réunion; Madeira og Azorerne) i landbrugssektoren.
130. På grundlag af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 28. juni 2001 en række forordninger om ophævelse og afløsning af tidligere bestemmelser på basis af programmerne med henblik på at udligne disse regioners fjernhed og økarakter (POSEIDOM, POSEIMA, POSEICAN). Det drejer sig om forordning (EF) nr. 1452/2001, (EF) nr. 1453/2001 og (EF) nr. 1454/2001⁴⁶, der gælder for de oversøiske franske departementer, Madeira, Azorerne og De Kanariske Øer, hvortil kommer de nødvendige ændringer af forordning (EF) nr. 1455/2001 om den fælles markedsordning for oksekød⁴⁷.

⁴³ Midler, der tildeles Luxembourg med henblik på køb af landbrugsprodukter på EU's marked (artikel 2 i forordning (EØF) nr. 3149/92).

⁴⁴ Til de 195 mio. EUR skal lægges 4 mio. EUR, som er afsat til finansiering af transport i EU.

⁴⁵ KOM(2000) 147 – C5-0247/2000.

⁴⁶ EFT L 198 af 21.7.2001. De afløser henholdsvis forordning (EØF) nr. 3763/91 (POSEIDOM) for de oversøiske departementer, (EØF) nr. 1600/92 (POSEIMA) for Madeira og Azorerne, og (EØF) nr. 1601/92 (POSEICAN) for De Kanariske Øer.

⁴⁷ EFT L 198 af 21.7.2001. Denne fælles markedsordning blev senest ændret ved forordning (EF) nr. 1254/1999.

131. Hvad mælkeproduktionen på Azorerne angår, fremsendte Kommissionen den 14. marts 2002 et supplerende forslag⁴⁸, som Rådet vedtog og indsatte i den nye forordning (EF) nr. 1453/2001 (POSEIMA). Forslaget omfattede midlertidige undtagelsesbestemmelser for tillægsafgiften på mælk.
132. Kommissionen har udarbejdet en række gennemførelsesforordninger til disse beslutninger.
133. Ved artikel 15, stk. 3, i Rådets nye forordning (EF) nr. 1453/2001 (POSEIMA) bemyndiges Madeira til ikke at anvende tillægsafgiften for mælk og mejeriprodukter inden for en lokal produktion på 4 000 tons. For at undgå skadelige følger for afgiftsordningen i Portugal forelagde Kommissionen Rådet et forslag om ændring af bilaget til forordning (EØF) nr. 3950/92 om en tillægsafgift for mælk og mejeriprodukter, så referencemængden i Portugal nedsættes med den supplerende mængde på 2 000 tons, der er tildelt Madeira.

2.8. Oversøiske lande og territorier (OLT)

134. Beslutningen om at associere de oversøiske lande og territorier til EU (91/482/EØF) blev forlænget til den 1. december 2001. Der er opstået problemer i forbindelse med handelsordningen for sukker. Kommissionen var nødsaget til at træffe to beskyttelsesforanstaltninger i denne sektor (i perioden fra 1. marts til 30. juni 2001 og fra 1. juli til 1. december 2001).

2.9. Oplysning om den fælles landbrugspolitik

135. I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 814/2000⁴⁹ kan der gennemføres oplysningskampagner om den fælles landbrugspolitik både inden for og uden for EU. Gennemførelsesbestemmelserne blev fastsat ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1390/2000⁵⁰. Det er hensigten at redegøre for spørgsmål i forbindelse med den fælles landbrugspolitik, at fremme EU's landbrugsmodel, at informere landbrugere og andre parter i landdistrikterne og at gøre den brede befolkning bekendt med følgerne af og målene for landbrugspolitikken.
136. Den af Kommissionen foreslåede forordning konkretiserer ønsket om at fylde hullerne i kendskabet til den fælles landbrugspolitik, idet tre typer foranstaltninger kan medfinansieres:
- årlige programmer, der især gennemføres af landbrugsforeninger, organer i landdistrikterne, forbrugerorganisationer og miljøbeskyttelsesorganisationer
 - punktuelle oplysningsaktioner, der især gennemføres af offentlige myndigheder i medlemsstaterne, medierne og universiteterne
 - aktiviteter, som Kommissionen iværksætter.

⁴⁸ KOM(2001) 156 endelig.

⁴⁹ EFT L 100 af 20.4.2000, s. 7.

⁵⁰ EFT L 158 af 30.6.2000, s. 17.

137. Hvad de to første typer foranstaltninger angår, finansierer Kommissionen højst 50 % af de støtteberettigede foranstaltninger, bortset fra helt specielle tilfælde, hvor 75 % af udgifterne vil kunne finansieres.
138. For regnskabsåret 2001 blev der indgivet 149 ansøgninger om støtte under denne ordning⁵¹ ifølge indkaldelse af forslag 2000/C 213/04⁵². Af disse ansøgninger blev der i sidste ende ydet støtte til 39 forslag til et samlet beløb af 2,24 mio. EUR. Projekterne blev udvalgt i forhold til kvalitet og omkostning/effektivitet, jf. kriterier og bestemmelser i artikel 3 i forordning (EF) nr. 814/2000.
139. De medfinansierede foranstaltninger omfatter bl.a. konferencer, udgivelser, fora, fremstilling af Cd-roms og tilrettelæggelse af informationsbesøg. En lang række forskellige temaer blev således behandlet: økologisk landbrug, fødevarers sikkerhed og kvalitet, udvikling af landdistrikterne, redegørelse for den fælles landbrugspolitik og de fælles markedsordninger i almindelighed, udvidelsen, forhandlinger i Verdenshandelsorganisationen, og listen er ikke udtømmende. Der ydes ikke støtte til generalforsamlinger, andre vedtægtsmæssige arrangementer og andre foranstaltninger, som EU allerede yder tilskud til.
140. I juli 2001 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1557/2001⁵³ om forenkling af gennemførelsesbestemmelserne i og ophævelse af forordning (EF) nr. 1390/2000. Ifølge indkaldelse af forslag 2001/C 215/09 kan der indgives forslag for regnskabsåret 2002.
141. I forbindelse med oplysningskampagner på Kommissionens initiativ deltog GD Landbrug i 2001 i flere landbrugsmesser (messen i Paris og *Grüne Woche*), udarbejdelse af en række publikationer, herunder *newsletters*, *factsheets*, brochurer, markedsrapporter, videoer, samt afholdelse af konferencer for journalister og andre målgrupper.

2.10. Informations- og kommunikationsteknologi (IKT)

142. Udviklingen inden for IKT følger den plan, der blev opstillet i 2000. I 2001 var IKT-aktiviteterne koncentreret om følgende fire hovedmål:
- a) styrkelse og udvikling af strategiske informationssystemer, der er af vital betydning for landbrugsmarkedernes og de finansielle ordningers funktion. Informationssystemerne er opbygget på edb-strukturer med åbne systemer og internet-teknologier (som er almindelig anvendt i hele EU). Særlig interessant i 2001 var:
 - påbegyndelse af udviklingen af AGREX2 og eFAUDIT i EUGFL, Garantisektionen. Det anslås, at de nye anvendelser vil være operationelle i 2002
 - fortsat anvendelse af FEORIENT i EUGFL, Udviklingssektionen, og generiske anvendelser i strukturfondsforvaltningen i hele Kommissionen

⁵¹ EFT L 205 af 31.7.2001, s. 25.

⁵² EFT C 215 af 1.8.2001, s. 9.

⁵³ EFT C 213 af 26.7.2000, s. 9.

- gennemførelse af system for regnskabsafslutning (CATS), der har været operationelt siden januar 2001
 - afslutning af moderniseringen af informationsnettet for landbrugsøkonomisk bogføring (INLB)
 - udvikling af en anvendelse til støtte for foranstaltninger i forbindelse med informationsprogrammer og fremme af landbrugsprodukter (MPP)
 - styrkelse af informationssystemet for landbrugsmarkeder (AMIS), især i forbindelse med udarbejdelsen af rapporter
 - yderligere fremskridt i retning af åbne teknologier med gennemførelsen af det moderniserede interaktive dataindlæsningssystem (ny IDES) med etablering af sikkert interface
 - pilotanvendelse til støtte for datalagerbeslutninger (AGRIVIEW), der blev modtaget med stor tilfredshed, og hvis udvikling fortsætter.
- b) Et stadig bedre brugermiljø stilles til rådighed, herunder:
- gennemførelse af Adonis-systemet for elektronisk forvaltning af dokumenter med dokumentscanning og oplagring (nu fuldt ud gennemført)
 - forholdsvis store investeringer i 2001 i lokale servere (både nye og opgraderinger), der fastholder stabilitet på trods af store stigninger i behov og anvendelse af pladelager.
- c) Behovsanalyse:
- gennemførlighedsundersøgelser af informationssystem for økologisk landbrug (OFIS) og en elektronisk ordbog til støtte for foranstaltninger under den fælles landbrugspolitik (CAP-ED) blev gennemført med positive resultater af begge undersøgelser. Udviklingen fortsætter i 2002
 - en gennemførlighedsundersøgelse af en anvendelse, der støtter forbedrede indikatorer for udvikling af landdistrikter (CAP-IDIM), blev iværksat i 2001.
- d) Sikkerhed:
- Der er iværksat en sikkerhedsundersøgelse for at evaluere IKT-sikkerheden i GD Landbrug, og resultaterne skulle kunne føre til handlingsplan på dette område fra 2002.

2.11. Rådgivende komitéer og forbindelser med erhvervsorganisationer i EU

143. På omkring 80 møder i de rådgivende komitéer og arbejdsgrupper i 2001 informerede og rådførte Kommissionen sig med repræsentanter for bl.a. landbrugsproducenter, kooperativer, forarbejdningsvirksomheder, forhandlere, forbrugere, arbejdstagere, miljøbeskyttelse, udvikling af landdistrikter og dyrevelfærd om udviklingen i den fælles landbrugspolitik og udviklingen af landdistrikterne.

144. Efter artikel 4 i Kommissionens afgørelse 98/235/EF af 11. marts 1998 om de rådgivende komitéer inden for den fælles landbrugspolitik og deres virkemåde udpeger Kommissionen komitémedlemmer på forslag fra erhvervsorganisationerne i EU. En første medlemsliste blev offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende⁵⁴.
145. Ajourførte udgaver af listen (for at tage hensyn til medlemmer, der er trådt tilbage osv.) blev offentliggjort i EFT C 122 af 4. maj 1999, C 123 af 3. maj 2000 og C 233 af 17. august 2001.

⁵⁴ EFT C 370 af 30.11.1998, s. 1.

KAPITEL III

3. MARKEDSUDVIKLING

3.1. Vegetabiliske produkter

3.1.1. Korn

3.1.1.1. Verdensmarkedet

146. Verdens kornproduktion (ekskl. ris) i produktionsåret 2000/01 var mindre end de foregående to produktionsår som følge af den mindre produktion i Nordafrika og i Asien, især Kina. EU havde en rekordhøst. Ifølge tal fra Det Internationale Kornråd udgjorde verdens samlede høst i 2000/01 1 446 mio. t mod 1 467 mio. t i det foregående produktionsår.
147. Verdensproduktionen af hvede faldt fra 584 mio. t i 1999/2000 til 582 mio. t i 2000/01. EU høstede 104 mio. t hvede. Kina er verdens førende hvedeproducent, og her blev produktionen på 102 mio. t (-10,4 %). Hvedehøsten i samtlige lande i det Internationale Kornråd blev på 64,2 mio. t mod 66 mio. t i 1999. Verdensproduktionen af foderkorn faldt fra 883,3 mio. t i 1999/2000 til 863,9 mio. t i 2000/01.
148. Verdens hvedeforbrug i produktionsåret 2000/01 anslås til 594 mio. t, dvs. 12 mio. t mere end produktionen. For foderkorns vedkommende anses forbruget for at ligge stabilt på 888 mio. t.
149. Alt i alt er verdenslagrene af korn, som ved udgangen af produktionsåret 1999/2000 var omtrent lige så store som i begyndelsen af 90'erne, faldet. De var på 317 mio. t, dvs. 36 mio. t mindre end ved afslutningen af produktionsåret 1999/2000, heraf 146 mio. t hvede og 171 mio. t foderkorn. Verdenskornlagrenes absolutte niveau blev justeret efter en revision af de kinesiske lagre med tilbagevirkende kraft.
150. Verdenshandelen med korn vedrørte i 2000/01 en samlet mængde på 207 mio. t, heraf 101 mio. t hvede, mod 211 mio. t (heraf 109 mio. t hvede) i det foregående produktionsår. Især Rusland og Indien, Pakistan og Bangladesh har mindsket hvedeimporten. Det er hovedsagelig Østeuropa, Mexico, Nordafrika og Korea, der har øget importen af foderkorn. For produktionsåret 2001/02 tyder det Internationale Kornråds prognoser af 27. september 2001 på et fald i verdensproduktionen (1 437 mio. t mod 1 446 mio. t for det foregående produktionsår). Verdens lagre faldt fra 317 til 257 mio. t. For så vidt angår verdenshandelen med korn, kan der forventes stabilitet i mængderne (207 mio. t, heraf 104 mio. t hvede).

3.1.1.2. EU-markedet

151. Produktionsåret 2000/01 er det første under Agenda 2000. Interventionsprisen blev som følge heraf nedsat med 7,5 % til 110,25 EUR/t, og støtten er justeret (58,67 EUR/t høstudbytte i stedet for tidligere 54,34 EUR/t). Den obligatoriske jordudtagning blev fastsat til 10 %. Rådet besluttede at bevare de månedlige forhøjelser i interventionsprisen på 1,0 EUR/t/måned.

152. EU's kornproduktion for 2000/01 anslås på grundlag af tal fra Eurostat til 214,7 mio. t for de 15 medlemsstater, dvs. 13,5 mio. t mere end i 1999/2000.
153. Denne produktionsudvikling kan forklares ved et tilsæt kornareal på 37,8 mio. ha mod 36,4 mio. ha i 1999/2000 (+3,5 %) og et større udbytte end i 1999 (5,70 t/ha mod 5,53 t/ha).
154. Produktionen af blød hvede (96,0 mio. t) og hård hvede (9,5 mio. t) steg med henholdsvis 7,7 % og 13,7 %. Produktionen af majs gik frem fra 37,4 mio. t til 38,8 mio. t (+3,5 %).
155. Produktionen af rug faldt med 1,1 % til 55 mio. t.
156. Den obligatoriske udtagning for høståret 2000 blev fastholdt på 10 % svarende til et areal på 3,9 mio. ha. Den frivillige jordudtagning på næsten 1,9 mio. ha medførte dog, at der reelt blev udtaget 13,5 %. Det er især producenter i Spanien, Sverige og Finland, der har benyttet sig af denne ordning. Faldet i kornprisen som følge af Agenda 2000-reformen, der forstærkes af, at kvaliteten i visse regioner led under dårlige vejrforhold under høsten, medførte sammen med de relativt høje priser på protein- og olieplanteprodukter på grund af dollarkursen øget brug af korn i dyrefoder. Endvidere blev produktionen af lyst kød (svinekød og fjerkrækød) stimuleret af prisfaldet på foderblandinger og forbrugernes bekymring for oksekød som følge af BSE-krisen. Forbruget af korn i denne sektor nåede op på 118 mio. t for de 15 EU-lande for produktionsåret 2000/01, dvs. over 4 mio. mere end i det foregående produktionsår. Samtidig stabiliseredes kornhandelen mellem medlemsstaterne på over 30 mio. t kornækvivalenter, hvilket bidrog til gennemførelsen af det indre marked.
157. EU-eksporten i produktionsåret 2000/01 (inkl. forarbejdede produkter og fødevarerhjælp) androg 28,5 mio. t mod 34 mio. t i det foregående produktionsår. Den kommercielle eksport var på 13,8 mio. t blød hvede (inkl. mel), 12,9 mio. t byg (inkl. malt) og 1,3 mio. t rug og rugmel. Eksporten af hård hvede var fortsat beskeden i forhold til tidligere år. Havreeksporten på 700 000 t stammede fra Sverige og Finland.
158. I produktionsåret 2001/02 faldt interventionslagrene fra 8,8 mio. t i begyndelsen af produktionsåret til ca. 6,7 mio. t ved produktionsårets slutning, heraf 0,7 mio. t blød hvede, 2,2 mio. t byg og 3,8 mio. t rug.
159. Interventionsprisen for produktionsåret 2001/01 faldt under anvendelse af Agenda 2000 til 101,31 EUR/t, og støtten blev justeret (63 EUR/t udbytte mod tidligere 58,67 EUR/t). Den obligatoriske jordudtagning var fortsat 10 %. Rådet besluttede at justere de månedlige stigninger i interventionsprisen til 0,93 EUR/t/måned.

3.1.2. *Oliefrø*

160. Oliefrø anvendes til fremstilling af olie, der hovedsagelig er beregnet til konsum og foderkager. Sektorens økonomiske situation afhænger derfor af udviklingen i priserne på frø, olie og foderkager. Vegetabiliske olier kan forbruges i uforarbejdet stand eller som forarbejdet olie eller fedt såsom margarine.

161. EU er nettoimportør af oliefrø, vegetabiliske olier og foderkager. Den årlige import af disse produkter afhænger i vid udstrækning dels af prisforholdet mellem oliefrø, foderkager, olier og konkurrerende produkter (korn, majs glutenfoder mv.) til foderbrug, dels af EU's muligheder for løbende eksport af olier og foderkager. Den samlede import af oliefrø var på 17,3 mio. t i 2000 og 18,4 mio. t i 1999. Sojabønner tegner sig for størstedelen af importen (84 %).
162. I produktionsåret 2000/01 blev der i EU (EU-15) formålet 31,7 mio. t oliefrø mod 31,4 mio. t i 1999/2000. Heraf udgjorde sojabønner hovedparten (ca. 54 %) efterfulgt af raps (ca. 31 %) og solsikke (ca. 15 %).
163. Siden produktionsåret 1993/94 har producentstøtteordningen for oliefrø (raps, solsikke og soja) været en del af producentstøtteordningen for visse markafgrøder (korn, olieafgrøder, proteinafgrøder og olieholder). Under denne ordning ydes der indtil produktionsåret 1999/2000 en basisbetaling på 433,50 EUR/ha. Det beløb, der udbetales til producenterne, differentieres regionalt ud fra det historiske udbytte af korn eller oliefrø.
164. Forordning (EF) nr. 1251/1999 fastsætter en udligning af arealstøtten for olieplanter og korn fra produktionsåret 2002/03. I en overgangsperiode bliver arealstøtten for olieplanter på 81,74 EUR/t for produktionsåret 2000/01 og på 72,37 EUR/t for produktionsåret 2001/02, der multipliceres med udbyttet på grundlag af "korn" eller "oliefrø", og som multipliceres med en faktor på 1,95. Markedsprisen for oliefrø får ingen indflydelse på arealstøttens størrelse.
165. For produktionsåret 2000/01 blev der således udbetalt en specifik arealstøtte for oliefrø på 4 405 501 ha. Dette areal er mindre end det maksimale garantiareal på 4 933 800 ha. Der er således ikke grund til at nedsætte støtten på grund af overskridelse af garantiarealet.
166. Den samlede produktion af oliefrø i produktionsåret 2000/01 var på 13,5 mio. t (heraf 2,1 mio. t nonfood) mod 16,1 mio. t (heraf 2,7 mio. t nonfood) i 1999/2000.

3.1.3. *Ærter, bønner, hestebønner og sødlupiner*

167. Disse produkter, som foderindustrien er den største aftager af, konkurrerer med en lang række andre råvarer.
168. Efter ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1251/1999 beregnes arealstøtten fra produktionsåret 2000/01 på grundlag af 72,50 EUR, der ganges med det historiske kornudbytte.
169. For produktionsåret 2000/01 blev der ydet godtgørelse for 1,1 mio. ha. Den samlede produktion var på 3,8 mio. t.

3.1.4. *Anden hør end spindhør*

170. Produktionen af hør i EU omfatter dels spindhør (der især dyrkes på grund af fibre, men som også giver frø) dels anden hør (som udelukkende dyrkes på grund af frøene). Frøene anvendes direkte eller formales med henblik på fremstilling af olie (til industriel brug) eller foderkager.

171. EU har en stor import af hørfrø (ca. 400 000 t om året). Canada er den største leverandør.
172. For bedre at kunne styre produktionen har man forsøgt at opnå en bedre balance mellem støtten til hørfrø og andre gængse afgrøder. Således blev anden hør end spindhør fra produktionsåret 1993/94 føjet til de markafgrøder, der får hektarstøtte i henhold til reformen af den fælles landbrugspolitik, der blev besluttet i 1992. Der ydes en godtgørelse på 105,1 EUR/t multipliceret med kornudbyttet.
173. I henhold til forordning (EF) nr. 1251/1999 rettes arealstøtten for oliefrø ind efter arealstøtten for korn fra produktionsåret 2002/03. I en overgangsperiode udgør arealstøtten for oliefrø 88,26 EUR/t for produktionsåret 2000/01 og 75,63 EUR/t for produktionsåret 2001/02, multipliceret med udbyttet på grundlag af ”korn”.
174. I 2000 udgjorde arealet med anden hør end spindhør 253 000 ha.

3.1.5. *Bælgplanter (kikærter, vikker og linser)*

175. Der blev indført en specifik foranstaltning for bælgplanter i 1989 ved forordning (EØF) nr. 762/89. Denne specifikke foranstaltning blev videreført ved forordning (EF) nr. 1577/96. Den omfatter en hektarstøtte for et maksimalt garantiareal og er uafhængig af ordningen for markafgrøder. Med forordning (EF) nr. 811/2000 blev dette maksimale garantiareal fordelt på kikærter og linser, der anvendes til konsum og vikker, der anvendes til foder.
176. Hektarstøtten er fastsat til 181 EUR, og det maksimale garantiareal til 160 000 ha for kikærter og linser og til 240 000 ha for vikker. Når et af disse maksimale garantiarealer ikke nås, overføres saldoen til det andet maksimale garantiareal, før der fastlægges en eventuel overskridelse. Overskrides et maksimalt garantiareal, medfører det en proportional nedsættelse af støtten i det pågældende produktionsår.
177. I 2000/01 var arealet med kikærter og linser på 114 098 ha, og arealet med vikker var på 295 698 ha. Overskridelsen af det maksimale garantiareal for vikker førte til en justering af støtten, der blev fastsat til 175,02 EUR/ha, mens støtten til kikærter og linser forblev uforandret på 181 EUR/ha.
178. For produktionsåret 2001/02 anslås arealet til 128 000 ha for kikærter og linser og til 295 000 ha for vikker.

3.1.6. *Nonfood*

179. Med ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999 af 17. maj 1999 om indførelse af en støtteordning for producenter af visse markafgrøder, der trådte i stedet for den tidligere forordning (EØF) nr. 1765/92, blev der indført nye regler for jordudtagning som led i Agenda 2000:
- den obligatoriske jordudtagningsprocentsats fastsættes til 10 % fra produktionsåret 2000/2001 til og med produktionsåret 2006/2007.
 - den frivillige jordudtagning skal udgøre mindst 10 %, men medlemsstaterne kan fastsætte højere satser, der kan udgøre helt op til 100 % af landbrugsarealet-

- arealstøtten for udtaget jord udgør 58,67 EUR/t for produktionsåret 2000/2001 for derefter at stige til 63,00 EUR/t.
180. Da grundforordningen trådte i kraft fra produktionsåret 2000/01, måtte den tidligere gennemførelsesforordning også erstattes.
181. Kommissionens nye forordning (EF) nr. 2461/1999 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999, for så vidt angår anvendelsen af udtagne landbrugsarealer med henblik på produktion af råvarer til fremstilling i EF af produkter, som ikke primært er bestemt til konsum eller foderbrug, er således ikke blot en omarbejdning af de tidligere bestemmelser, idet der indføres en række ændringer vedrørende nye produktionsmuligheder (fremstilling af biogas på bedriften, toårige kulturer, klassificering af visse råvarer, der på grund af deres karakteristika udelukkende anvendes til nonfood i bilag I) eller procedurespørgsmål (mulighed for at overføre garantimængder mellem forarbejdningsvirksomheder).
182. Det har derfor vist sig nødvendigt at indføre en korrektionsmekanisme i forordning (EF) nr. 1251/1999 for at sikre overensstemmelse med punkt 7 i det aftalememorandum mellem EF og Amerikas Forenede Stater om visse olieafgrøder i forbindelse med GATT, som blev indgået i 1993, og hvor det hedder, at ”hvis mængden af de biprodukter, der fremkommer ved dyrkningen af oliefrø på arealer, som er udtaget med henblik på fremstilling i Fællesskabet af produkter, der ikke primært er bestemt til konsum eller foder, overstiger 1 million t om året udtrykt i sojamelækvivalenter, træffer Fællesskabet de fornødne korrektionsforanstaltninger under reformen af den fælles landbrugspolitik”. I produktionsåret 2000/01 var mængden af sojamelækvivalenter på 850 000 t.
183. Rådets forordning (EF) nr. 2704/1999 om ændring af forordning (EF) nr. 1251/1999 om indførelse af en støtteordning for producenter af visse markafgrøder, der indeholder denne bestemmelse, trådte i kraft den 28. december 1999.
184. Som følge af den ændrede grundforordning måtte de dertil knyttede gennemførelsesbestemmelser indføjes i forordning nr. 2461/1999, hvilket førte til offentliggørelsen af Kommissionens forordning (EF) nr. 827/2000 om ændring af forordning (EF) nr. 2461/1999 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1251/1999, for så vidt angår anvendelsen af udtagne landbrugsarealer med henblik på produktion af råvarer til fremstilling i EF af produkter, som ikke primært er bestemt til konsum eller foderbrug
185. I forordning (EF) nr. 587/2001 af 26. marts 2001 om ændring af forordning (EF) nr. 2461/1999 fastsættes der:
- nye industrielle anvendelser af hamp, bl.a. anvendelse til isoleringsplader eller til fremstilling af mursten (i visse tilfælde uden at det er nødvendigt at adskille fibrene fra stængelens træagtige dele), men også forarbejdning til produkter, der ikke er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1673/2000 af 27. juli 2000 om den fælles markedsordning for hør og hamp bestemt til fiberproduktion;

- anvendelse af korn eller visse olieafgrøder til at opvarme landbrugsbedrifterne direkte i opvarmningsovne uden nogen forudgående forarbejdning. Disse råvarer kan ligeledes forarbejdes på landbrugsbedriften med henblik på fremstilling af biobrændsel såsom rapsråolie eller energiproduktion såsom elektricitet.
186. Desuden bør det bemærkes, at de fleste programmer for udvikling af landdistrikterne, som medlemsstaterne fremlagde i forbindelse med Rådets nye forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) samt om ændring og ophævelse af visse forordninger, omfatter foranstaltninger til fremme af vedvarende energikilder og/eller fremstilling af nonfoodprodukter.
 187. Flere ansøgerlande i Central- og Østeuropa fremlagde i denne forbindelse foranstaltninger vedrørende nonfoodsektoren i forbindelse med det særlige tiltrædelsesprogram for landbrug og udvikling af landdistrikter (SAPARD).
 188. Af det udtagne areal på 975 000 ha, som blev anvendt til nonfoodformål i 2000/01, blev omkring 900 000 ha anvendt til produktion af olieafgrøder. Det er en stabilisering i forhold til 1999/2000. Omkring 60 % af denne produktion blev anvendt til fremstilling af biodiesel og 40 % til smøremidler og oliekemiske produkter
- 3.1.7. *Ris*
189. Verdensproduktionen i 2000 var på ca. 610 mio. t ris (uafskallet), hvilket var 9 mio. t mere end i 1999 (601 mio. t).
 190. Verdenshandelen udgjorde i 2000 ca. 23 mio. t svarende til ca. 4 % af verdensproduktionen.
 191. Til trods for en forøgelse af dyrkningsarealet blev der på EU-markedet i 2000 afsat 1 435 634 t sleben ris, hvilket er et fald på omkring 7,5 % i forhold til 1998 (1 551 329 t).
 192. Produktionen af indica-ris steg med ca. 3 % til 518 178 t svarende til ca. 58 % af forbruget (60 % i 1999/2000). Produktionen af japonica-ris faldt med ca. 13 % til 917 457 t, hvilket dog stadig er ca. 6 % over forbruget (17 % i 1999/2000).
 193. I produktionsåret 2000/01 mindskedes overskuddet af japonica-ris, eftersom 154 000 t afskallet japonica-ris på interventionslager blev solgt på markedet, mens der blev opkøbt meget små mængder til intervention. Der blev i starten solgt 26 000 t indica-ris fra interventionslagrene, men på grund af de lave priser og opretholdelsen af en høj import, blev der opkøbt 96 000 t til intervention. Alt dette førte til et samlet fald i lageret ved produktionsårets slutning til 615 000 t uafskallet ris (mod 700 000 t ved produktionsårets begyndelse).
 194. For produktionsåret 2001/02 anslås det, at det samlede dyrkningsareal stiger med omkring 5 % for indica-ris, mens arealet med japonica-ris falder med omkring 3 %.
 195. Kommissionen vedtog den 29. marts 2001 forordning (EF) nr. 610/2001 med henblik på at skærpe interventionskriterierne for at fremme produktionen af ris af god kvalitet og styrke interventionens rolle som sikkerhedsnet.

3.1.8. Stivelse

196. Produktionen i hele stivelsessektoren (kornstivelse, kartoffelstivelse og deraf afledte produkter såsom glukose) er fortsat stigende samlet set, og fødevareindustrien og nonfoodindustrien, herunder den bioteknologiske industri og papirindustrien, har dermed adgang til vigtige råvarer. Omkring 15-20 % af stivelsesproduktionen - i uforarbejdet stand eller som forarbejdede produkter - eksporteres til tredjelande.
197. Der noteredes en stigning i produktionen af hvedestivelse. Produktionen af majsstivelse, der tegner sig for omkring halvdelen af den samlede stivelsesproduktion, var stabil, mens produktionen af kartoffelstivelse er begrænset gennem kvoteordningen.

Udviklingen i produktionen af korn- og kartoffelstivelse (skøn)

mio. t

Produktion af korn- og kartoffelstivelse (skøn for EU)		1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000	2000/01
Stivelse af:	Majs	3,6	3,6	3,7	3,7	3,7	3,9
	%	52	49	49	48	46	45
	Hvede	1,6	1,8	1,9	2,2	2,4	2,8
	%	23	24	25	29	30	32
	Kartofler (stivelsesmel)	1,7	2,0	2,0	1,8	1,9	2,0
	%	25	27	26	23	24	23
	I ALT	6,9	7,4	7,6	7,7	8,0	8,7
	%	100	100	100	100	100	100
Årlig forskydning		8,2 %	7,2 %	2,7 %	1,3 %	3,9 %	8,7 %

Kilder: - for kornstivelse: AAC (Sammenslutningen af kornstivelsesvirksomheder i Den Europæiske Union);
- for kartoffelstivelse: medlemsstaternes meddelelser.

3.1.9. Sukker

3.1.9.1. Verdensmarkedet

198. Efter at sukkerproduktionen i seks år i træk har været større end forbruget, er der nu underskud på verdens sukkerbalance. Underskuddet for 2000/01 beløb sig til 1,2 mio. t. Lagrene ved produktionsårets udgang var på 58,0 mio. t eller næsten 45 % af det samlede forbrug, hvilket stadig er et meget højt niveau.

Produktionsår september/ august	Produktion (mio. t)	Forbrug (mio. t)	Over- eller underskud (mio. t)	Forhold mellem lager og forbrug (%)
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)
1991/92	117.1	111.2	+ 5.9	36.5
1992/93	113.0	112.1	+ 0.9	35.9
1993/94	111.6	112.6	- 1.0	33.5
1994/95	116.1	115.0	+ 1.1	33.3
1995/96	125.6	117.8	+ 7.8	38.8
1996/97	124.2	120.9	+ 3.2	38.7
1997/98	128.5	123.1	+ 4.9	40.8
1998/99	134.7	125.5	+ 9.2	45.3
1999/2000	134.2	128.2	+ 6.0	47.2
2000/01	129.1	130.3	- 1.2	44.5

Kilde: F. O. Licht

Tidlige produktionsprognoser tydede allerede på en sådan udvikling. Det oprindeligt forventede underskud måtte revideres i nedadgående retning i løbet af 2000/01, hvilket førte til, at overskudslagrene på over 16 mio. t i september 2000 ikke blev nedbragt med en betydelig mængde. De faktiske overskudslagre, der nu er nedbragt til 15 mio. t (hvilket er langt over det almindelige behov i sektoren), har derfor fortsat påvirket markedet og prisudviklingen i nedadgående retning. I forholdet mellem lager og forbrug er der taget hensyn til dette lageroverskud, der er blevet opbygget i de seneste år, og også til øgede behov i sektoren. Slutlagrene udgjorde 45 % af forbruget, hvilket med al tydelighed viser, at verdensmarkedet for sukker fortsat er stærkt overforsynet sammenholdt med 36,5 % for 10 år siden.

199. De globale tal (fra september til august) for 2000/01 viser et større produktionsfald i EU, Cuba, Brasilien, Kina, Thailand og Australien, men ingen betydelige stigninger. Brasilien, som sidste år var den største producent og eksportør, befinder sig rent statistisk i en særlig situation, idet landets høstår, som begynder i maj og slutter i marts, hører under to forskellige produktionsår, hvilket medfører, at 2000/01 består af en meget lav høst for 2000 og en meget bedre høst i 2001, således at tallene for dette land ikke viser den ventede virkning af tørken i 2000 på verdensmarkedet i begyndelsen af produktionsåret 2000/01.
200. Rørsukker, der hovedsagelig produceres i udviklingslandene, opretholdt sin store andel af den samlede produktion. Sukkerroeproduktionen i 2000/01 udgjorde kun 28 % af den samlede produktion sammenlignet med 32,9 % i 1991/92.
201. På grund af den tidlige prognose om et større underskud i produktionsåret 2000/01 rettede priserne sig fra det lave niveau, der var gældende indtil slutningen af det foregående produktionsår (på under 7 cents/pund for råsukker i maj 2000) fra første kvartal 1999 (den laveste pris i de sidste 14 år blev registreret i april 1999).
202. Det forventede underskud blev reduceret lidt i løbet af produktionsåret. For eksempel nedsatte den Internationale Sukkerorganisation (ISO) sit skøn fra september 2000 fra 3,1 mio. t til et skøn på 1,0 mio. t i september 2001. Andre iagttagere forhøjede først

deres skøn for siden at nedsætte dem igen. Alt i alt blev underskuddet ikke opfattet som betydeligt og kunne ikke sætte priserne i vejret i ret lang tid. I otte måneder lå råsukkerprisen i New York fast på over 10 cents/pund, men den begyndte at falde i juni 2001 og fortsatte sit fald indtil oktober 2001. Denne nedadgående udvikling var rent faktisk ikke ventet og blev især tilskrevet den manglende fysiske efterspørgsel og en opbremsning i den globale økonomi. Den blev senere forværret af terroristangrebene i USA den 11. september.

203. Spekulationskapitalen spillede også en rolle, da de korte terminshandeler blev øget i denne periode. Markedet forventede også større eksport til Kina, der registrerede et fald i produktionen i 2000/01 på 1 mio. t, men Kina vil ikke nu importere mere end de mængder, der er indgået kontrakt om i 2001, især fra Cuba. Det interne behov blev dækket af strategiske reserver. Indien er også i en særlig situation, idet landet havde en rekordhøst på over 12 mio. t, som bidrog til slutlagrene i august 2001. Markedet var truet af mulig eksport, men på grund af logistiske problemer og for lave priser på verdensmarkedet blev der kun eksporteret ca. 1 mio. t.
204. Prissituationen i produktionsåret 2000/01 og den mere langsigtede udvikling fremgår af følgende tabel.

EUR/t	1998/99	1999/2000	2000/01	Oktober 2001
Hvidt sukker (London)	20.10	18.70	28.11	24.80
Råsukker (New York)	15.15	14.38	25.24	17.32

Det bør erindres, at tallene fra 2000 og fremefter i høj grad er påvirket af den svækkede euro.

205. De højere priser i den sidste del af 2001 vil sandsynligvis fortsætte i nogen tid endnu, især for hvidt sukker, hvor man mærker virkningen af EU-produktionen på kun 16,4 mio. t (råsukker) sammenholdt med 18,3 mio. t i 2000 og tilsvarende store produktionsfald i Polen og Tyrkiet.
206. De første skøn for produktionsåret 2001/02 viser et lille samlet underskud som i det foregående produktionsår. En god fremgang for den nye brasilianske høst, der starter i april/maj 2002, vil imidlertid begrænse denne bull-position, hvilket også gælder overskudslagrene i importlandene og Indien.
207. Verdensmarkedet reagerer dog ikke kun på den statistiske situation, men i vid udstrækning også ud fra, hvordan den opfattes. Dette betyder, at markedet ikke tager hensyn til overskudslagre, der ikke stilles til rådighed. Således kan den noterede prisstigning vare, indtil den nye sukkerhøst kommer på markedet.
208. Det er ikke realistisk at prøve at give et bud på de mere langsigtede udsigter, da det endnu ikke er bekræftet, om der er underskud eller overskud.

3.1.9.2. EU-markedet

209. Sukkerroeoarealerne blev reduceret med 7,1 % (til 1 823 000 ha) i 2000 i sammenligning med det foregående produktionsår (1999/2000) i forventning om den betydelige nedsættelse af produktionskvoterne. Det gennemsnitlige udbytte nåede helt op på 9,16 t sukker pr. ha, dvs. en stigning på 2,1 % i forhold til året før og en

endnu højere stigning på 11,2 % i forhold til gennemsnittet for 1995-1999. Især Frankrig bidrog til dette resultat med et gennemsnitsudbytte på 11,73 t/ha. Dette udbytte resulterede i en samlet EU-produktion (udtrykt som hvidt sukker) på 17 017 mio. t, heraf 16 705 mio. t fra sukkerroer, 268 000 t fra sukkerrør og 44 000 t fra melasse.

210. EU's samlede sukkerforbrug var på omkring 12 900 mio. t, hvilket var nogenlunde det samme som året før. Heraf brugte den kemiske industri 366 000 t, hvilket var et lille fald i forhold til produktionsåret før.
211. Overskuddet, der både skyldtes EU's egen produktion og import af præferencesukker (AVS-sukkerprotokollen, aftalen med Indien, særlige præferencesukkerkvoter og mestbegünstigede nationers toldkontingenter til nedsat told), i forhold til forbruget i EU bliver enten eksporteret eller overført som "blokeret" sukker (produktion uden for kvote, der bliver til A-kvotesukker det følgende produktionsår). Der blev fra 1999/2000 overført 1 602 000 t blokeret sukker, mens der fra 2000/01 kun blev overført 957 000 t sukker til 2001/02. Den samlede eksport af sukker i uforarbejdet stand var i 2000/01 på 6 345 mio. t, heraf 3 776 mio. t som C-sukker og 2 569 mio. t som EU-sukker. Kvotesukker i uforarbejdet stand eksporteres hovedsagelig med restitutioner, der fastsættes ved ugentlige licitationer. C-sukker skal derimod eksporteres uden restitutioner.
212. Den samlede eksport steg som følge af den større høst, men også lagrene voksede med over 76 000 t i forhold til 1999/2000.
213. Produktionen af isoglukose og inulinsirup reguleres ved hjælp af kvoter ligesom sukker under den fælles markedsordning. I lighed med tidligere år blev der i 2000/01 ikke produceret isoglukose ud over A- og B-kvoten. Produktionen af inulinsirup har derimod endnu ikke nået loftet for de fastsatte kvoter. Efter en ringe cikoriehøst i Belgien og Nederlandene i 1998 stabiliserede produktionen af inulinsirup sig på 230 046 t i 1999 og 229 280 t i 2000.
214. Sukkerroe- og sukkerproduktionen i produktionsåret 2001/02 forventes at falde betydeligt på grund af lavere udbytte (-12,3 %) og en arealtilbagegang på 0,9 %. EU's samlede produktion forventes at ligge på ca. 14,8 mio. t svarende til et fald på 2,2 mio. t eller 12,9 %.

3.1.9.3. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

215. Den 19. juni vedtog Rådet den nye grundforordning (EF) nr. 1260/2001, der blev offentliggjort i EFT L 178 den 30. juni 2001. Kvoteordningen blev forlænget til produktionsåret 2005/06, og interventionspriserne for denne periode blev fastsat på de tidligere års niveau. Produktionskvoterne blev nedsat med 115 000 t, og udligningsordningen for lageromkostninger blev afskaffet. I begyndelsen af 2003 skal Kommissionen forelægge resultaterne af to undersøgelser om mulighederne for at reformere markedsordningen for sukker og om konkurrence, koncentration og indberetning af priser i fire fødevarersektorer, herunder sukker.
216. For produktionsåret 2001/02 besluttede Kommissionen ikke at nedsætte kvoterne som fastsat i nævnte forordnings artikel 10, da dette ikke var nødvendigt for at opfylde Fællesskabets forpligtelser i henhold til GATT-landbrugsaftalen.

3.1.10. Kartoffler

217. Kartoffler er et af de få produkter, der ikke er omfattet af nogen fælles markedsordning. Kommissionen fremlagde i 1992 et forslag til en fælles markedsordning for kartofler. Forslaget, som blev genfremsat i både 1995 og 1996 af hhv. det spanske og det irske EU-formandskab, er ikke blevet vedtaget på grund af modstand fra visse medlemsstater.
218. Kartoffler er en vigtig afgrøde i EU, idet det samlede kartoffeldyrkningsareal er på ca. 1 356 000 ha. Der dyrkes kartofler i alle medlemsstaterne, selvom produktionen på grund af klima- og jordbundsforhold er mest udbredt i det nordlige EU.
219. EU er selvforsynende med kartofler, når man lige ser bort fra nye kartofler. Der importeres nye kartofler om vinteren og først på foråret fra Middelhavslandene, når der i EU kun er en begrænset eller slet ingen produktion. Hovedleverandørerne er Cypern, Egypten, Marokko og Israel. I de seneste år er der i gennemsnit blevet importeret ca. 400 000 t nye kartofler om året fra tredjelande.
220. EU-produktionen af kartofler var på 48,4 mio. t i 1999, mens den var på 48,8 mio. t i 2000. Der foreligger endnu ingen prognoser for 2001-høsten.

4.7.1.1 Kartofler: areal, udbytte og produktion

	Areal					Udbytte					Produktion				
	1 000 ha				% forskel	100 kg/ha				% forskel	1 000 t				% forskel
	1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> <u>1999</u>	1997	1998	1999	2000	<u>1999</u> <u>1998</u>	1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> <u>1999</u>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
EU-15	1 395	1 302	1 404	1 356	− 3,4	344	333	345	360	4,4	47 947	43 338	48 385	48 808	0,9
Belgique/België	56	59	67	66	− 1,2	466	412	451	444	− 1,7	2 587	2 417	3 007	2 922	− 2,8
Danmark	39	36	38	38	0,0	396	404	395	433	9,5	1 545	1 456	1 502	1 645	9,5
Deutschland	304	297	309	304	− 1,3	384	381	375	433	15,6	11 659	11 338	11 568	13 193	14,0
Elláda	48	38	48	47	− 1,9	190	244	185	188	1,4	905	920	880	875	− 0,6
España	150	134	136	123	− 9,5	217	234	247	255	2,9	3 254	3 129	3 367	3 138	− 6,8
France	170	164	171	169	− 1,0	393	369	390	394	1,1	6 689	6 053	6 645	6 652	0,1
Ireland	18	18	17	14	− 21,0	259	261	320	286	− 10,6	472	482	559	395	− 29,3
Italia	90	90	86	83	− 2,8	224	243	242	249	2,8	2 020	2 194	2 070	2 068	− 0,1
Luxembourg	1	1	1	1	0,0	284	279	321	293	− 8,8	23	22	26	23	− 8,8
Nederland	180	127	180	180	0,4	443	415	458	451	− 1,5	7 973	5 249	8 221	8 127	− 1,1
Österreich	23	23	23	24	2,4	288	283	307	293	− 4,7	677	647	712	695	− 2,4
Portugal	82	86	87	78	− 10,9	128	142	109	95	− 12,5	1 050	1 225	947	738	− 22,1
Suomi/Finland	33	32	32	32	− 0,3	227	186	245	244	− 0,4	754	591	791	785	− 0,7
Sverige	36	34	33	33	− 0,9	337	356	302	298	− 1,4	1 214	1 199	991	968	− 2,3
United Kingdom	166	164	178	165	− 7,1	429	391	400	399	− 0,2	7 125	6 417	7 100	6 585	− 7,3

Kilde: Europa-Kommissionen (Eurostat).

4.7.1.2 Nye kartofler: areal, udbytte og produktion

	Areal					Udbytte					Produktion				
	1 000 ha				% forskel	100 kg/ha				% forskel	1 000 t				% forskel
	1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> 1999	1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> 1999	1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
EU-15	160	107	134	126	– 6,0	238	328	258	258	– 0,3	3 568	3 530	3 470	3 252	– 6,3
Belgique/België	10	10	13	11	– 12,8	418	379	420	410	– 2,4	403	370	527	448	– 14,9
Deutschland	18	16	18	18	– 3,1	299	301	306	315	2,8	541	477	561	559	– 0,3
Elláda	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	275	290	:	:	:
España	31	27	34	28	– 17,6	181	190	223	217	– 2,6	555	517	748	601	– 19,7
France	22	21	21	20	– 7,0	236	238	247	249	1,1	521	497	523	492	– 6,0
Italia	26	:	23	24	6,6	175	:	191	232	21,6	460	631	430	557	29,5
Österreich	16	16	12	13	7,1	268	263	276	232	– 16,2	429	411	341	306	– 10,2
United Kingdom	16	18	14	13	– 5,8	241	187	247	223	– 9,7	386	336	341	290	– 15,0

Kilde: Europa-Kommissionen (Eurostat).

4.7.4.1 Forsyningsopgørelse for kartofler

EU -15

	1000 t				% forskel
	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00	$\frac{1999/00}{1998/99}$
1	2	3	4	5	6
Anvendelig produktion	50 079	47 746	42 821	48 046	-4,7
Lagerforskydning	:	:	:	:	:
Import	491	527	876	598	7,3
Eksport	867	1 794	0	940	106,9
Samhandel inden for EU	8 591	8 954	10 218	9 777	4,2
Intern anvendelse	49 619	46 452	43 533	47 746	-6,4
heraf:					
- foder	5 124	3 257	2 030	4 178	-36,4
- læggekartofler	3 036	2 979	2 961	2 905	-1,9
- industriel anvendelse	1 140	953	812	860	-16,4
- alkohol	:	:	:	:	:
- forarbejdning	8 675	8 296	7 181	7 807	-4,4
- svind (marked)	3 255	3 090	2 858	3 043	-5,1
- konsum	28 390	27 877	27 691	28 953	-1,8
Konsum (kg/person/år)	76,3	74,4	73,5	76,6	-2,5
Selvforsyningsgrad (%)	100,9	102,8	98,3	100,6	1,9

Kilde: Europa-Kommissionen (Eurostat).

3.1.11. Kunsttørret foder

221. Tørret foder omfatter proteinrige produkter (minimum 15 %) såsom lucerne, andre bælgeplanter og visse græsser, der er kunsttørret eller soltørret
222. Produktionsudviklingen, beregnet på grundlag af støtteansøgninger, fremgår af nedenstående tabel.

EU's produktion af kunsttørret foder beregnet på grundlag af støtteansøgninger

(i tusind t)

Kunsttørret foder	MGM ⁵⁵	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000	2000/01
Kunsttørret foder	4 412,4	4 070	3 818	4 283	4 610	4 599	4 720
Soltørret foder	443,5	402	253	156	151	162	203
I alt	-	4 473	4 071	4 439	4 761	4 761	4 922

223. I 2000/01 blev der ydet støtte til hhv. 4 719 500 t kunsttørret foder (107,0 % af den maksimale garantimængde) og 202 500 t soltørret foder (45,7 % af den maksimale garantimængde).
224. Da den støttede produktion af kunsttørret foder oversteg den maksimale garantimængde, fandt bestemmelsen medansvar anvendelse, og støttebeløbet blev reduceret med 5 %⁵⁶ (fra 68,83 EUR/t til 65,55 EUR/t) i de medlemsstater, der overskred deres maksimale garantimængde med under 5 %, og med et ekstra beløb i de medlemsstater, hvis produktion overskred 105 % af deres maksimale garantimængde, for at overholde grænserne for den fastsatte budgetbevilling.
225. Til gengæld blev der udbetalt ubeskåret støtte for soltørret foder, idet den støttede produktion lå under den maksimale garantimængde.

3.1.12. Spindhør og hamp

3.1.12.1. Spindhør

226. I henhold til FAO var verdens samlede areal med spindhør i 2000 på 491 000 ha, og produktionen af fibre var på 462 000 t, heraf 132 000 t i Kina og 32 000 t i Belarus. EU har et underskud af fibre af gennemsnitlig og lav kvalitet og importerer disse fibre fra Østeuropa, Egypten og Kina. Til gengæld forsyner EU hele verden med fibre af god og meget god kvalitet, da sådanne fibre ikke produceres andre steder. I 2000 eksporterede EU således 103 000 t, især til Kina og Brasilien.
227. I løbet af produktionsåret 2000/01 blev prissituationen på markedet for spindhør stabiliseret på det relativt høje niveau, der allerede blev noteret i produktionsåret 1999/2000. Markedet er dog stadig meget afhængigt af tøjmoden trods bestræbelserne på at finde nye afsætningsmuligheder.

⁵⁵ Den maksimale garantimængde, Rådets forordning (EF) nr. 603/95 (EFT L 63 af 21.3.1995, s. 1).

⁵⁶ Kommissionens forordning (EF) nr. 1414/2001 (EFT L 191 af 13.7.2001, s. 9).

228. I forbindelse med reformen af sektoren, der blev besluttet i juni 2000, havde Rådet anført, at Kommissionen inden 31. oktober 2000 skulle fastsætte støtten til spindhør og hamp for produktionsåret 2000/01 ud fra et budget på højst 88 mio. EUR og dyrkningserklæringer. Anvendelsen af disse bestemmelser førte til et fald i støtten på 2,5 % i forhold til produktionsåret 1999/2000, dvs. et beløb på 795,46 EUR/ha.
229. Reformen skal anvendes fra indeværende produktionsår 2001/02, men den har tilsyneladende allerede påvirket producenterne en del, idet de sidste skøn over dyrkningsarealet for høsten i 2001 ligger på kun 95 000 ha (mod 211 000 ha i det høstår, hvor Kommissionen fremsatte sit reformforslag).

3.1.12.2.Hamp

230. Verdens samlede hampeareal er gået tilbage i løbet af de seneste år: dyrkningsarealet i 2000 var 60 000 ha mod 119 000 ha i gennemsnit i 1989-1991. Kina, Nordkorea, Indien og Rusland er de vigtigste producenter. Hampeproduktionen er begrænset i EU. Traditionelt er produktionen koncentreret i Frankrig og i mindre omfang i Spanien, men i de seneste år har en række andre medlemsstater (Tyskland, Det Forenede Kongerige og Nederlandene) genoptaget dyrkningen. Samhandelen med tredjelande er meget begrænset.
231. Ifølge principperne under punkt 1 blev støtten til hamp for produktionsåret 2000/01 fastsat til 643,31 EUR/ha.
232. Virkningerne af reformen gør sig ligeledes gældende, idet de sidste skøn over dyrkningsarealet for høsten i 2001 ligger på ca. 14 000 ha (mod 32 000 ha i det høstår, hvor Kommissionen fremsatte sit reformforslag).

3.1.13. Bomuld

3.1.13.1.Reform af støtteordningen for bomuld

233. Rådet besluttede den 1. juni 2001 en reform af producentstøtteordningen for bomuld, der skal gælde fra produktionsåret 2001/02, og som navnlig sigter mod at gøre ordningen mere budgetneutral og indføre miljøkrav i lighed med de foranstaltninger, der er fastsat i de generelle regler for direkte støtte i forbindelse med den fælles landbrugspolitik.

3.1.13.2.Verdensmarkedet og EU-markedet

234. Verdens samlede bomuldsareal i 2001/02 anslås til ca. 34,0 mio. ha med en forventet produktion på ca. 20,9 mio. t mod 31,9 mio. ha og 19,2 mio. t i 2000/01.
235. Ikke-egreneret bomuld indgår ikke i den internationale handel. Da spindekapaciteten i EU er langt større end EU's egen produktion af fibre, importeres der betydelige mængder: over 1 mio. t i perioden 1990 til 1995 og 830 000 t i 1996-2000. Landene i Centralasien, USA, Syrien og landene i CFA-området er de største leverandører. Til gengæld er samhandelen inden for EU fortsat begrænset, selvom tendensen er opadgående.
236. I EU har bomuld en begrænset betydning både med hensyn til areal og antal producenter. Bomuldsproduktionen er koncentreret på visse områder i Grækenland og Spanien, hvor denne afgrøde spiller en meget vigtig socioøkonomisk rolle. EU's

bomuldsareal er blevet reduceret, idet der i 2000 var 494 000 ha og i 2001 471 000 ha (380 000 ha i Grækenland og 91 000 ha i Spanien), og EU's produktion anslås til 1 409 000 mio. t ikke-egreneret bomuld (1 095 000 mio. t i Grækenland og 314 000 t i Spanien) mod 1 570 000 mio. t i 2000. EU's selvforsyningsgrad med bomuldsfibre er på ca. 40 %, og forbruget var på ca. 1 150 mio. t i perioden 1996-2000.

237. EU's støtteordning indebærer, at der fastsættes en målpris (106,30 EUR/100 kg) og ydes støtte svarende til forskellen mellem målprisen og verdensmarkedsprisen til egreneringsvirksomheder, der betaler producenten en vis minimumspris. Hvis produktionen af ikke-egreneret bomuld overstiger den maksimale garantimængde (MGM), nedsættes målprisen og minimumsprisen tilsvarende. Denne nedsættelse er mindre, hvis udgifterne til støtteordningen kan holdes nede i kraft af verdensmarkedsprisen.
238. Nedsættelsen af målprisen svarer til 50 % af overskridelsen af den nationale garantimængde (249 000 t for Spanien og 782 000 t for Grækenland), for så vidt som produktionsniveauet er under 362 000 t i Spanien og 1 138 000 t i Grækenland. Derved stiger nedsættelsen med 2 % for hver branche på 4 830 t i Spanien og 15 170 t i Grækenland.
239. For 2001/02 anslås den foreløbige nedsættelse af målprisen til 41,6 % for Grækenland og 22,5 % for Spanien.

3.1.14. *Silkeorme*

240. Silkeormeavl, som finder sted i Grækenland, Italien og i mindre omfang Frankrig og Spanien, repræsenterer en forsvindende lille del af EU's landbrug og af verdens samlede silkeormeavl. Silkeormeavlen, der især foregår i Thrakien, Veneto og Marche, spiller dog en ikke uvæsentlig rolle i disse områder, og producenterne har oparbejdet en knowhow, der bør værnes om.
241. Verdensproduktionen af natursilke stabiliserede sig i 1998. Ifølge FAO blev der produceret 87 000 t (87 000 t i gennemsnit i årene 1995-1997). Produktionen foregår næsten udelukkende i Asien (77 000 t). Kina (51 000 t), Indien (16 000 t), Korea (4 000 t) og Japan (3 000 t) tegner sig tilsammen for over 90 % af verdensproduktionen.
242. I EU er der problemer med at opretholde produktionen. Det skyldes, at de stigende produktionsomkostninger ikke altid opvejes af tilsvarende højere markedspriser.
243. I 2000 var 4 004 kasser i produktion mod 3 516 kasser i 1999. Det gav en produktion på 82 700 kg kokoner. Fra produktionsåret 2000/01 blev støtten fastsat permanent til 133,26 EUR/kasse.

3.1.15. *Olivenolie*

244. Verdensproduktionen er i gennemsnit på ca. 2 600 000 t, hvoraf EU tegner sig for 70-80 % (ca. 1,9 mio. t i 2000/01). De øvrige storproducenter er Tyrkiet (200 000 t), Syrien (165 000 t), Tunesien (130 000 t) og Marokko (35 000 t). Produktionen svinger meget fra år til år, men verdensmarkedet følger direkte EU-markedet.
245. Den støtteberettigede EU-produktion, herunder olie af presserester, i 2000/01 anslås til ca. 2 076 698 t mod 2 051 746 t i 1999/2000. Ifølge meddelelserne fra

medlemsstaterne i forbindelse med fastsættelsen af oliven- og olivenolieudbyttet for produktionsåret 2000/01 er antallet af produktive træer ca. 667 mio. Der dyrkes oliven på ca. 2 mio. bedrifter.

246. EU-forbruget var i 1999/2000 på ca. 1 731 000 t (72 % af verdensforbruget). Ifølge de seneste prognoser skulle forbruget i 2000/01 stige en anelse. I begyndelsen af 2000/01 udgjorde overførselslagrene 529 000 t. Disse anslås til at udgøre 474 000 ved udgangen af produktionsåret.
247. Grækenland og Spanien er normalt de største leverandørlande, og selvom Italien både producerer og eksporterer, er landet stadig den største aftager i EU. Importen i produktionsåret 1999/2000 var på 46 327 t. Eksporten var i samme produktionsår på 340 583 t, heraf 264 770 t direkte og 75 813 t under ordningen for aktiv forædling. I hele produktionsåret 1999/2000 skete der ingen eksport med restitution. Det loft, der i GATT-aftalerne blev fastsat for eksport med restitution for denne periode, var på 281 086 t (inkl. overførsel).
248. Som fastsat i overgangsordningen fra 1998/99 til 2000/01 fremsatte Kommissionen i december 2000 et forslag til reform af olivenoliesektoren med henblik på ikrafttrædelse fra produktionsåret 2001/02. På grundlag af dette forslag vedtog Ministerrådet den nye reform af olivenoliesektoren den 19. juni 2001.
249. Reformen har til formål at forlænge produktionsstøtteordningen med tre produktionsår (fra 2001/02 til 2003/04). I mellemtiden skal de medlemsstater, der producerer olivenolie, etablere et geografisk informationssystem (GIS). Da dette værktøj har stor betydning for fastsættelsen af antallet af oliventræer og som supplerende kontrolinstrument, besluttede Rådet, at det skal være en betingelse for tildeling af EU-støtte fra den 1. november 2003. Endvidere støttede Rådet Kommissionens rapport, der blandt andet indeholder foranstaltninger for at forbedre både kvaliteten af den olivenolie, der sælges til forbrugerne og mærkningens klarhed. Som følge heraf træder der en ny klassificering af olier i kraft fra 1. november 2003. I mellemtiden iværksætter Kommissionen de forskellige aspekter af kvalitetsstrategien med henblik på de tilpasninger, der er nødvendige for at ændre oliernes klassificering og betegnelser. Endvidere traf Rådet beslutning om betingelserne for oprettelse af erhvervsorganisationer og aktivitetsprogrammer, som EU medfinansierer fra 1. november 2002. Disse aktivitetsprogrammer vil kunne fremlægges af sektorens erhvervsdrivende og kan vedrøre fire typer aktiviteter: overvågning og administrativ forvaltning af sektoren og markedet, kvalitetsforbedring, forbedring af miljøvirkningerne, sporbarhed, certificering og beskyttelse af kvaliteten.

3.1.16. Friske frugter og grønsager

3.1.16.1. Situationen på verdensmarkedet⁵⁷

250. Verdensproduktionen af friske frugter og grøntsager er støt stigende. Den var i 2000 på knap 1 094 mio. t, hvilket er en stigning på 2,8 % i forhold til 1999 og på 13,1 % i forhold til gennemsnitsproduktionen i perioden 1994-1999. Grøntsagerne (inkl.

⁵⁷ Kilde: FAO: <http://www.fao.org>

meloner) tegner sig for ca. 63 % af denne mængde. Med 89 mio. t var EU i 2000 verdens næststørste producent af frugt og grøntsager efter Kina (354 mio. t).

251. Ifølge de første skøn for produktionsåret 2000/01 bliver verdensproduktionen af citrusfrugter på over 100 mio. t, hvilket er et fald på 2,6 % i forhold til 1999/2000, men en stigning på 3,3 % i forhold til gennemsnittet for perioden 1994-1999. EU indtager med en anslået produktion på ca. 10,1 mio. t i produktionsåret 2000/01 tredjepladsen i verden efter Brasilien (19,5 mio. t) og USA (15,6 mio. t) og foran Kina (9,2 mio. t) og Mexico (6,1 mio. t).

3.1.16.2.Den internationale samhandel

252. Størrelsen af den internationale samhandel med friske frugter og grøntsager varierer alt efter produkt⁵⁸. For 2000 udgjorde samhandelen på grundlag af importen gennemsnitligt 6 % for pærer, 5 % for løg og æbler, 3 % for ferskner og 2 % for tomater. For 2000 udgjorde EU-eksportens andel af denne internationale samhandel 20 % for citroner, 18 % for appelsiner, 15 % for æbler, 10 % for pærer og 9 % for tomater.
253. EU er ikke selvforsynende med friske frugter og grøntsager⁵⁹, idet eksporten kun udgjorde 65 % af importen i 1998 og 60 % i 1999. I 2000 udgjorde eksporten (3,9 mio. t) 74 % af den samlede import (5,3 mio. t). Frugteksporten (ekskl. citrusfrugter) udgjorde kun 49 % af importen i 2000 (81 % for citrusfrugter). Til gengæld gik EU fra at have haft underskud af grøntsager i 1996 til at have overskud fra 1997. I 2000 faldt importen en smule i forhold til 1999 (-3 %), mens eksporten steg med 11 %.

3.1.16.3.EU-markedet

254. EU-produktionen af æbler var ca. 8,5 mio. t i produktionsåret 2000/01, hvilket er et let fald i forhold til det foregående produktionsår, hvor produktionen var særligt høj. De tilbagekøbte mængder gik fra 3,7 % i 1998/99 og 2,4 % i 1999/2000 til 3,0 % af EU-produktionen i 2000/01.
255. EU-produktionen af pærer i produktionsåret 2000/01 var på ca. 2,6 mio. t, hvilket er en stigning på 5,8 % i forhold til 1999/2000. Der er tale om en stigning for tredje år i træk efter den særdeles dårlige høst i 1997/98. I 2000/01 udgjorde de tilbagekøbte mængder 2,8 % af produktionen mod 3,6 % i 1999/2000.
256. I produktionsåret 2000 noteredes der en let fremgang på 5 % for produktionen af ferskner i forhold til 1999 for at nå op på 3,6 mio. t, hvilket er det højeste niveau siden 1992. Der blev stadig foretaget store tilbagekøb (7,3 % af produktionen), men tallet er stadig klart lavere end gennemsnittet i 1990/91-1994/95, som var på 19,3 %.
257. Efter en stærk stigning i produktionen af nektariner i 1999 (+43 %) indtrådte der i 2000 en let tilbagegang (-1,7 %). Produktionen er på 907 000 t, idet stigningen på 16 % i Grækenland delvis kompenserer for det fald, der konstateres i Italien (-7 %). Det er i denne sektor, der forholdsmæssigt foretages de største tilbagekøb. I 2000 var de på 14 % af produktionen, hvilket er et fald i forhold til 1999/2000, hvor de nåede op på 20 %.

⁵⁸ Kilde: FAO: <http://www.fao.org>. - når der ses bort fra handlen inden for EU.

⁵⁹ Kilde: Eurostat.

258. Produktionen af spisedruer i produktionsåret 2000 lå på 2,2 mio. t, hvilket er bemærkelsesværdigt stabilt siden 1996. Italien tegner sig alene for 69 % af EU-produktionen. De tilbagekøbte mængder var fortsat ganske små, under 1 % af produktionen.
259. Produktionen af abrikoser faldt mærkbart i 2000 (-13 %) efter den kraftige stigning i produktionsåret 1999 (+52 % i forhold til 1998). De tilbagekøbte mængder faldt til 2,6 % af produktionen i 2000 mod 4,1 % i 1999.
260. Produktionen af citrusfrugter var på 9,9 mio. t i 2000/01, hvilket er et fald på 3,6 %. Dette niveau ligger imidlertid 7 % over den gennemsnitlige produktion i perioden 1991-1999. Spanien er fortsat den største producent i EU med 56 % af produktionen i 1999/2000. EU-produktionen af appelsiner ligger ret stabilt på 5,7 mio. t (-1,5 % i forhold til produktionsåret 1999/2000). Med en produktion på 1,7 mio. t i 2000/01 (+5,4 %) nåede produktionen af *citroner* op på rekordniveauet i produktionsåret 1992-93. Produktionen af *mandariner*, *klementiner* og *satsumas* er derimod faldet mærkbart med henholdsvis 4 %, 12 % og 14 % i forhold til produktionsåret 1999/2000.
261. Produktionen af blomkål var på 2,1 mio. t i produktionsåret 2000/01 (-2,1 % i forhold til produktionsåret 1999/2000). De tilbagekøbte mængder faldt til 2 % af produktionen mod 8,3 % for produktionsåret 1999/2000, 5,2 % for produktionsåret 1998/99 og 7,7 % for 1997/98.
262. Produktionen af tomater faldt let i produktionsåret 2000/01 med 2 % i forhold til 1999/2000. Produktionen gik især frem i Italien (+3 %) til 7,5 mio. t. Italiens andel af EU-produktionen steg således fra 45 % i 1999/2000 til 48 % i 2000/01. De tilbagekøbte mængder er fortsat ganske små (2 %) sammenlignet med produktionen til markedet for friske tomater.

3.1.16.4.Reformen af frugt- og grøntsagssektoren

263. 2000 var det femte år, hvor den nye fælles markedsordning, som Rådet vedtog i 1996, blev anvendt.
264. Denne markedsordning gør det blandt andet muligt at yde EU-støtte til anerkendte producentorganisationer, der opretter en driftsfond. 1 008 anerkendte producentorganisationer, som repræsenterer næsten 40 % af frugt- og grøntsagsproduktionen i EU, fremlagde et driftsprogram for 1999. Det er en klar stigning i forhold til 1998 (845 organisationer) og 1997 (680 organisationer). For 2000 fremlagde 1 120 producentorganisationer et driftsprogram.
265. EU-støtten til driftsfondene for 1999 udgjorde 311 mio. EUR i forhold til 238 mio. EUR for 1998 og 199 mio. EUR for 1997. Fra 1999 blev støtten forhøjet til 2,5 % af værdien af den produktion, som producentorganisationerne afsætter, mod 2,0 % i 1997 og 1998.
266. Rådet vedtog i december 2000 visse ændringer af forordningerne om de fælles markedsordninger for friske og forarbejdede frugter og grøntsager. En af ændringerne er en forenkling af proceduren for fastsættelse af støtte til producentorganisationernes driftsfonde, idet der er indført én grænse for den maksimale støtte, nemlig 4,1 %, som beregnes i forhold til værdien af de enkelte

producentorganisationers produktion. En anden ændring sigter mod at forbedre forvaltningen af eksportrestitutionerne for friske frugter og grøntsager.

267. For at undgå enhver risiko for budgetproblemer som følge af alt for store tilbagekøb fastsatte Kommissionen interventionstærskler for produktionsåret 2001/02 for tomater (360 000 t), blomkål (112 200 t), æbler (495 700 t), ferskner (232 000 t), nektariner (85 600 t), og spisedruer (160 900 t).
268. Efter aftale med Argentina i forbindelse med GATT's artikel XXVIII ændrede EU den gældende ordning for import af hvidløg. Herefter er den gældende værditold på 9,6 %, hvortil kommer en særlig afgift på 1 200 EUR/t. Der åbnes dog hvert år den 1. juni et årligt kontingent på 38 370 t, der fritages for den særlige afgift. Dette kontingent underopdeles pr. kvartal og fordeles på leverandørlande uden for EU. Det forvaltes på grundlag af ordningen med traditionelle importører/nye importører. Denne nye ordning trådte i kraft den 1. juni 2001. På denne dato udløb den ordning, der begrænser importen af hvidløg med oprindelse i Kina, og som havde været i kraft siden 1993.

3.1.17. *Bananer*

3.1.17.1. Reformen af den fælles markedsordning for bananer

269. Rådet ændrede ved forordning (EF) nr. 216/2001 af 29. januar 2001⁶⁰ afsnit IV "Ordning for samhandelen med tredjelande" i forordning (EØF) nr. 404/93⁶¹. Disse ændringer har været gældende siden 1. juli 2001. Nedenstående tabel viser de vigtigste elementer i forvaltningen af markedsforsyningen.
270. Efter Rådets beslutning i december 2000 om en ny ordning for EU-import af bananer lykkedes det i april Kommissionen at blive enig med USA og Ecuador om at afslutte handelsstriden om bananer. Konklusionerne af disse drøftelser skal føres ud i livet i to faser.
271. Den 7. maj vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 896/2001⁶² om de nærmere bestemmelser for forvaltningen af toldkontingenter med henblik på anvendelse af fase I. Kontingenterne forvaltes på grundlag af historiske referencer (perioden 1994-1996). Ordningen anvendes fra den 1. juli 2001 i en overgangsperiode, der senest skal slutte den 1. januar 2006, når der bliver iværksat en ordning, der udelukkende bygger på toldprincippet.
272. Under den nye ordning er 83 % af kontingenterne forbeholdt de traditionelle importører og de øvrige 17 % de ikke-traditionelle. Kriterierne for at fastslå, hvilken kategori importørerne tilhører, er anført i forordning (EF) nr. 896/2001.
273. Med henblik på iværksættelsen af fase II måtte Kommissionen den 21. august 2001 vedtage et nyt forslag til ændring af forordning (EØF) nr. 404/93⁶³.

⁶⁰ EFT L 31 af 2.2.2001, s. 2.

⁶¹ EFT L 47 af 25.2.1993, s. 1.

⁶² EFT L 126 af 8.5.2001, s. 6.

⁶³ KOM(2001) 477 endelig af 21. august 2001.

274. Forslaget vedrører især følgende elementer: overførsel af en mængde på 100 000 t fra kontingent C til kontingent B, og kontingent C vil blive forbeholdt indførsler fra AVS-lande. Det er nødvendigt at opnå en dispensation i WTO fra artikel I og XIII i GATT-aftalerne. Forslaget indeholder ligeledes andre tekniske bestemmelser for den fælles markedsordning.
275. Efter vedtagelsen af den nye ovenfor beskrevne importordning for andet halvår af 2001 er import af bananer i forbindelse med toldkontingenter omfattet af forordning (EF) nr. 896/2001 samt af forordning (EF) nr. 1101/2001 af 5. juni 2001⁶⁴, ændret ved forordning (EF) nr. 1525/2001⁶⁵, og forordning nr. 1121/2001 af 7. juni 2001⁶⁶, ændret ved forordning (EF) nr. 1603/2001⁶⁷.
276. For bananer, der blev afsat i 2000, var udligningsstøtten⁶⁸ på 38,29 EUR/100 kg plus et tillæg på 3,32 EUR/100 kg for bananer fra Portugal, 1,91 EUR/100 kg for bananer fra Guadeloupe. Der blev afsat 782 176 t. Udgifterne til udligningsstøtte for 2000 var på 302 mio. EUR i forhold til 232 mio. EUR i 1999.

Den fælles markedsordning for bananer – De vigtigste ordninger for forvaltning af markedsforsyningen

(gældende ordning siden 1. juli 2001)

Oprindelse	Instrument	Told	Maksimal mængde (i t netto)
1) EU	Udligningsstøtte		854 000
De Kanariske Øer			420 000
Guadeloupe			150 000
Martinique			219 000
Madeira og øvrige			50 000
Kreta, Lakonia			15 000
2) Import alle oprindelser i forbindelse med kontingenter	Toldkontingent A	75 EUR/t	2 200 000
	Tillægstoldkontingent B	75 EUR/t	353 000
	Autonomt toldkontingent C	300 EUR/t	850 000
3) Alle oprindelser for mængder over toldkontingenterne	Uden for kontingent	680 EUR/t, (nedsættes med 20 % over seks år)	Ingen grænse
NB Præference for AVS-import inden for og uden for toldkontingenterne		Præference på 300 EUR/t	

3.1.17.2. EU-produktion

277. Produktionen for 2000 var på 782 176 t, hvilket ligger under prognoserne (ca. 805 000 t). For 2001 ligger prognoserne på 796 000 t på grund af en let stigning i den forventede produktion på De Kanariske Øer og Guadeloupe.

⁶⁴ EFT L 150 af 6.6.2001, s. 41.

⁶⁵ EFT L 202 af 27.7.2001, s. 5.

⁶⁶ EFT L 153 af 8.6.2001, s. 12.

⁶⁷ EFT L 211 af 4.8.2001, s. 22.

⁶⁸ Kommissionens forordning (EF) nr. 1195/2001 af 18. juni 2001 (EFT L 162 af 19.6.2001, s. 13).

3.1.17.3.Import fra AVS-staterne

278. I 2000 var importen af bananer fra AVS-staterne på 756 808 t. Der ventes en mindre stigning i 2001.

3.1.18. *Forarbejdede frugter og grøntsager*

3.1.18.1.Verdensmarkedet og EU-markedet

279. Der foreligger endnu kun meget ufuldstændige oplysninger om sektoren for forarbejdede frugter og grøntsager. For EU's vedkommende vedrører oplysningerne næsten kun de produkter, som der ydes forarbejdningsstøtte for.
280. Verdensproduktionen af tomater til forarbejdning var på ca. 30 mio. t. De vigtigste producentlande er: USA (10,2 mio. t i 2000/01 mod 11,6 mio. t i 1999/2000), EU (8,4 mio. t mod 8 mio. t) og Tyrkiet (1,3 mio. t mod 1,6 mio. t).
281. Efter en stærk stigning i EU-produktionen i 1999 (+13 %) faldt produktionen med 8 % i 2000. Dette fald gjaldt koncentrat (-11 %) og flåede tomater (-6 %). Derimod steg produktionen af "andre produkter" (saucer, tomater i stykker osv.) fortsat mellem 1999 og 2000 (+2 %). Denne produktgruppe udgør nu næsten 21 % af produktionen af forarbejdede tomater. Ud af de 8,4 mio. t tomater, som i EU blev forarbejdet til produkter, der kan ydes forarbejdningsstøtte for, var det kun de 6,9 mio. t, der reelt blev ydet EU-støtte til. Når man lige ser bort fra produktionsåret 1997/98, er kvoten på 6,9 mio. t altid blevet overskredet. For produktionsåret 2000/01 forventes der en opretholdelse af eller en let nedgang i produktionen.
282. Der blev i EU i produktionsåret 2000/01 forarbejdet omkring 463 500 t ferskner til konserver i sukkerlage og/eller egen saft mod ca. 582 401 t i det foregående produktionsår, hvilket nærmest er en lav produktion efter en rekordproduktion i det foregående år. Efter to år med lav eksport fordoblede EU sin eksport af konserverede ferskner i sukkerlage eller egen saft (209 620 t i 2000).
283. EU's produktion af williams- og rochapærer forarbejdet til pærer i sukkerlage og/eller egen frugtsaft var i produktionsåret 2000/01 på 121 678 t, hvilket er langt under rekordniveauet fra 1998/99. Italien er fortsat den største EU-producent (49 % af den samlede produktion) foran Spanien (23 %) og Frankrig (18 %). EU har underskud af dette produkt. Eksporten i 2000 var på 5 300 t færdigvarer mod en import på 57 600 t

3.1.18.2.De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder (se afsnit 3.2.16.4.)

284. Den fælles markedsordning for denne sektor omfatter i princippet alle forarbejdede frugter og grøntsager. EU-støtten er imidlertid koncentreret på nogle få produkter:
- forarbejdningsstøtte for ferskner, pærer, tomater, svesker, tørrede figner og ananas
 - interventionsopkøb af og oplagringstøtte for tørrede druer og figner i slutningen af produktionsåret og hektarstøtte for tørrede druer
 - efter mandat fra Rådet blev Portugals kvote for koncentreter for 1999/2000 i forbindelse med prispakken hævet til 29 561 t for produktionsåret 2000/01

- der blev indført specifikke kvalitetsforbedrende og afsætningsfremmende foranstaltninger for hindbær og asparges til forarbejdning og for tørrede druer.

285. De nye bestemmelser for EU-støtteordningen for forarbejdning af tomater, ferskner, pærer og citrusfrugter, som Rådet besluttede i december 2000, trådte i kraft fra produktionsåret 2001/02. For alle de berørte produkter omfatter denne ordning fremover forarbejdningstærskler, der udtrykkes i råvarer og underinddeles i nationale tærskler. Støtten, der fastsættes af Rådet og gælder permanent, udbetales direkte til producentorganisationerne. Begrebet mindstepris, som påhviler forarbejdningsindustrien, forsvinder.

286. For produktionsåret 2001/02 blev EU-forarbejdningstærsklerne overskredet for citroner, pærer og grapefrugt. Derfor blev EU-støtten for disse produkter nedsat som følger i de medlemsstater, der havde overskredet den nationale tærskel:

Nedsættelse af EU-støtten til forarbejdning for produktionsåret 2001/02 i forhold til den af Rådet fastsatte støtte (forordning (EF) nr. 2201/96)						
Medlemsstat	Produkt					
	Citroner	Grapefrugt (pomelo)	mandariner	klementiner i saft	tomater	pærer
Grækenland	-	-	-	-	-	62,6 %
Spanien	-	8,16 %	-	-	8,8 %*	0,5 %
Frankrig	-	18,46 %	-	-	-	23,8 %
Italien	12,17 %	-	10,97 %	10,97 %	1,3 %	19,2 %
Nederlandene	-	-	-	-	ej relevant	36,5 %
Østrig	-	-	-	-	ej relevant	-
Portugal	-	-	-	-	-	-
Øvrige medlemsstater	Ej relevant	ej relevant	ej relevant	ej relevant	ej relevant	ej relevant

* kun for flåede tomater

287. For tørrede druers vedkommende blev hektarstøttens grundbeløb opretholdt uændret på 2 785 EUR. Denne støtte udbetales kun for specialarealer, der opfylder visse udbyttekriterier.

288. Importforanstaltningerne omfatter navnlig:

- toldfrie toldkontingenter for svampe
- en ordning med minimumsimportpriser for visse røde frugter fra Bulgarien, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovakiet og Tjekkiet, som har været i kraft siden 1997. I henhold til denne ordning gælder minimumsimportpriserne anvendelse permanent og ikke længere kun efter ad hoc-beslutninger truffet af Kommissionen. Ordningen er udvidet til at omfatte de tre baltiske lande. Importpriserne er fortsat højere end de faste minimumspriser.

3.1.19. Vinsektoren

289. Ved forordning (EF) nr. 1493/99 af 17. maj 1999⁶⁹ vedtog Rådet en ny fælles markedsordning for vin. I henhold til denne forordning vedtog Kommissionen i år:
- Kommissionens forordning (EF) nr. 883/2001⁷⁰ af 24. april 2001 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår samhandelen med vin med tredjelande;
 - Kommissionens forordning (EF) nr. 884/2001⁷¹ af 24. april 2001 om gennemførelsesbestemmelser for dokumenter, der ledsager vinprodukter ved transport, og om til- og afgangsbøger i vinsektoren;
 - Kommissionens forordning (EF) nr. 1282/2001 af 28. juni 2001 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår indsamling af oplysninger til tilvejebringelse af viden om produkterne og overvågning af markedet i vinsektoren og om ændring af forordning (EF) nr. 1623/2000⁷²;
 - Kommissionens beslutning 2001/666/EF⁷³ af 21. august 2001 om den vejledende fordeling af støttebeløb mellem medlemsstaterne for et bestemt antal hektarer i forbindelse med omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for produktionsåret 2001/02
290. I produktionsåret 2000/01 vedtog Kommissionen flere gange forordninger og indledte kriedestillation for i alt 6,561 mio. hl i henhold til artikel 30 i Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999.
291. Kommissionens tjenestegrene udarbejdede desuden forskellige forslag til forordning om hhv. betegnelser og præsentation, kontrol med sektoren og samhandel med tredjelande.
292. Den 21. februar foreslog Kommissionen at indføre en forordning om en fælles markedsordning for ætanol fremstillet af landbrugsprodukter. Denne forordning sigter navnlig mod at definere, hvilke produkter der er omfattet af den nye markedsordning, indføre en ordning for indsamling af data og statistisk overvågning af sektoren og indføre en import- og eksportcertifikatordning. Forvaltningen skal ske gennem Forvaltningskomiteen for Vin.
293. Med henblik på at fremme de igangværende forhandlinger mellem EU og USA gav Rådet ved forordning (EF) nr. 1037/2001⁷⁴ af 22. maj 2001 tilladelse til udbud eller afsætning til direkte konsum af visse indførte vine, som eventuelt har undergået andre ønologiske fremgangsmåder end dem, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1493/1999 om den fælles markedsordning for vin⁷⁵. Den 20. juni foreslog

⁶⁹ EFT L 179 af 14.7.1999, s. 1.

⁷⁰ EFT L 128 af 10.5.2001, s. 1.

⁷¹ EFT L 128 af 10.5.2001, s. 32.

⁷² EFT L 176 af 29.6.2001, s. 14.

⁷³ EFT L 233 af 31.8.2001, s. 53.

⁷⁴ EFT L 145 af 31.5.2001, s. 12.

⁷⁵ EFT L 179 af 14.7.1999 og Den almindelige beretning 1999, nr. 499.

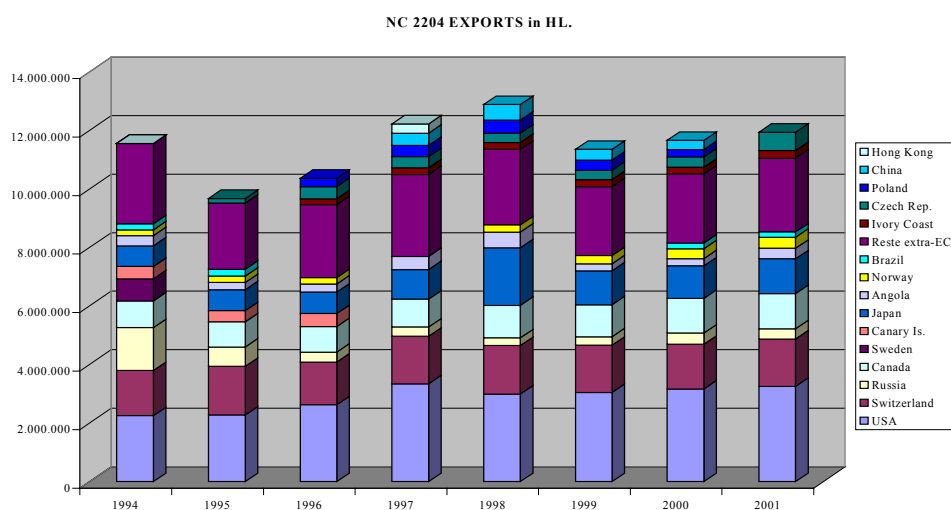
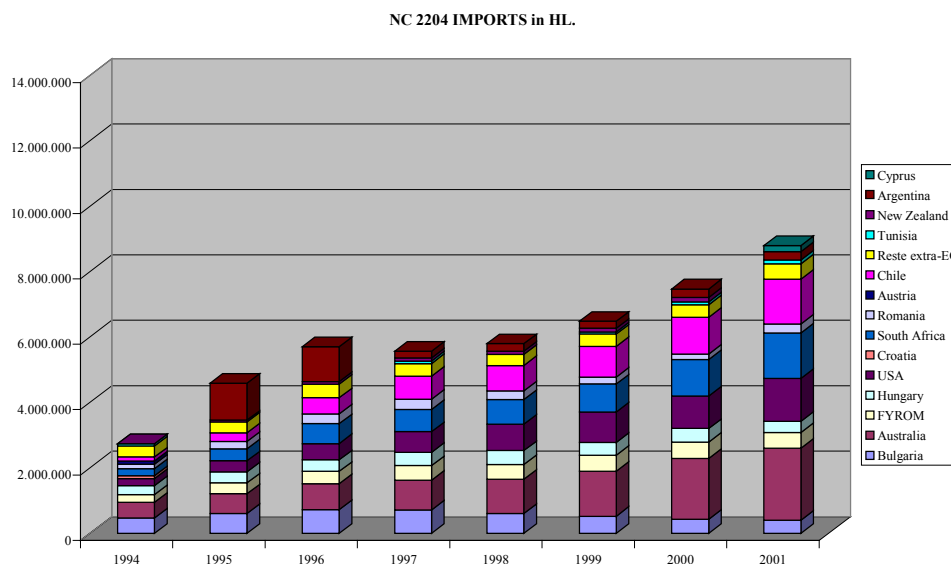
Kommissionen at ændre sidstnævnte forordning for at fremme generationsskiftet i denne sektor.

294. EU's vinproduktion (ekskl. most, der ikke er forarbejdet til vin) har udviklet sig som følger:
–	for produktionsåret 1998/99:	162,562 mio. hl,
–	for produktionsåret 1999/2000:	178,892 mio. hl,
–	for produktionsåret 2000/01 (skøn):	176,006 mio. hl,
–	for produktionsåret 2001/02 (skøn):	160,832 mio. hl,
295. Skønnet over den samlede EU-produktion for indeværende produktionsår 2001/02 er en samlet produktion på 168,287 mio. hl. For at kunne sammenligne den samlede produktion med de mængder, der blev forarbejdet til vin de foregående produktionsår, blev det anset for nødvendigt at fratrække 7,4 mio. hl, der ikke blev forarbejdet til vin. Det giver for produktionsåret 2001/02 en skønnet forarbejdet produktion på 160,832 mio. hl.
296. Den forventede nedgang i den samlede produktion ligger på -2,2 % i Frankrig (58,4 mio. hl mod 59,741 mio. hl), -2,1 % i Italien (52,928 mio. hl mod 54,088 mio. hl), +9,97 % i Østrig (2,57 mio. hl mod 2,337 mio. hl) og +15 % i Portugal (7,7 mio. hl mod 6,694 mio. hl).
297. På grundlag af de seneste tal fra Det Internationale Vinkontor (OIV)⁷⁶ udgjorde EU's vinproduktion (176,006 mio. hl) for produktionsåret 2000/01 omkring 56 % af verdensproduktionen (274,9 mio. hl). Frankrig, Italien og Spanien er verdens tre største producenter, efterfulgt af USA (22,1 mio. hl eller 8 %) og Argentina (9,85 mio. hl eller 4,56 %).
298. EU er verdens største eksportør med en eksport på 12,2 mio. hl (2001), hvilket er en stigning i forhold til 2000, hvor EU eksporterede 11,518 mio. hl og 1999, hvor eksporten var på 11,552 mio. hl. De vigtigste traditionelle aftagere af EU-vin⁷⁷ i 2000 var USA med 3,253 mio. hl, Schweiz med 1,620 mio. hl, Canada med 1,204 mio. hl og Japan med 1,188 mio. hl.
299. I forhold til 2000 er der ligeledes sket en kraftig stigning i importen fra tredjelande, der i 2001 nåede op på 8,799 mio. hl, mens der i 2000 kun blev importeret 7,471 mio. hl. Det betyder en stigning på +36 % i forhold til 1999 og +50 % i forhold til 1998.
300. EU's import af vin kom i 2001 navnlig fra Australien (2,207 mio. hl eller +19 % i forhold til 1,856 mio. hl i 2000 og +60 % i forhold til 1,368 mio. hl i 1999), Sydafrika (1,383 mio. hl eller +24 % i forhold til 1,111 mio. hl i 2000 og +62 % i forhold til 0,856 mio. hl i 1999), Chile (1,367 mio. hl eller +21 % i forhold til 1,129 mio. hl i 2000 og +46 % i forhold til 0,912 mio. hl i 1999) og USA (1,313 mio. hl eller +32 % i forhold til 0,995 mio. hl i 2000 og +41 % i forhold til 0,912 mio. hl i 1999).

⁷⁶ La lettre OIV spécial XXVI congrès, oktober 2001, ss. 1-4.

⁷⁷ Kilde: CE – Comext EEC Special Trade since 1988.

301. Værdien af importen steg også kraftigt. I forhold til 1998 kunne der konstateres en stigning i værdien fra Australien på +119 % og fra Chile på +128 %.
302. Samhandelen i EU⁷⁸ beregnet på grundlag af importen faldt fra 34 mio. hl i 1999 til 31,8 mio. hl i 2000 (-6,9 %) og var i 2001 på 29,556 mio. hl.

303. Vinforbruget i EU lå i produktionsåret 2000/01 på 33,41 l/indbygger, mens det i 1999/2000 var 35,26 l/indbygger, i 1998/99 34,6 l/indbygger, i 1997/98 34,05 l/indbygger og 34,7 l/indbygger i 1996/97.
304. Tallene om forbruget er et resultat af behandlingen af de opgørelser, medlemsstaterne har indsendt. Opgørelserne afstemmes i forhold til forbruget. Endvidere skal det bemærkes, at 2000/01 er det første produktionsår under den nye markedsordning. Begyndelsesdatoen for produktionsåret er blevet ændret. Dette betyder, at produktionsåret 2000/01 for første gang begyndte den 1. august i stedet for 1. september, hvilket indebærer, at begyndelses- og slutlagrene for produktionsåret i opgørelsen øges med en måneds brug.

⁷⁸

Kilde: Medlemsstaternes meddelelser om status pr. 18. februar 2002.

305. Slutlagrene ved udgangen af produktionsåret 2000/01 var den 31. juli 2001 på 161,23 mio. hl, mens de ved udgangen af det foregående vinproduktionsår 1999/2000 den 31. august 2000 var på 138,2 mio. hl.
306. Under hensyntagen til den ekstra brugsmåned kan begyndelseslagrene for produktionsåret 2000/01 (31. juli) anslås til 145,76 mio. hl. Da slutlagrene for produktionsåret 2000/01 var på 161,23 mio. hl, kan det på grundlag af opgørelserne konstateres, at lagrene i 2000/01 er vokset med 15,468 mio. hl. Denne mængde omfatter de ca. 2,5 mio. hl, der allerede var på kontrakt til krsedestillation, men som endnu ikke var leveret til destilleriet før produktionsårets afslutning.
307. I løbet af produktionsåret 2000/01 blev der 7 gange åbnet mulighed for krsedestillation for at dække en samlet mængde på 6,561 mio. hl vin, i Frankrig (2,290 mio. hl), i Italien (1,329 mio. hl), i Spanien (2,313 mio. hl), i Portugal (0,450 mio. hl) og i Tyskland (0,179 mio. hl).
308. Der blev i 2000/01 indgået kontrakter om destillation af konsumalkohol i henhold til artikel 29 i forordning (EF) nr. 1493/1999, der trådte i stedet for artikel 38 i Rådets tidligere grundforordning (EF) nr. 822/87, for 12,666 mio. hl vin. I produktionsåret 1999/2000 blev der indledt forebyggende destillation af 12 mio. hl og i 1998/99 for i alt 9,45 mio. hl.
309. Med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 og under hensyntagen til compensationen for vinproducenternes indkomsttab i den periode, hvor vindyrkningsarealerne endnu ikke er i produktion fik medlemsstaterne ved beslutning 2001/666/EF⁷⁹ for produktionsåret 2001/02 tildelt følgende støttebeløb:

Støttebeløb til medlemsstaterne for et vist antal ha med henblik på omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til forordning (EF) nr. 1493/1999, for produktionsåret 2001/02

Medlemsstat	Areal (ha)	Støttebeløb (i EUR)
Tyskland	1 776	13 785 000
Grækenland	1 028	7 323 000
Spanien	23 192	154 160 000
Frankrig	12 827	93 019 000
Italien	15 910	116 571 000
Luxembourg	21	167 000
Østrig	1 079	7 567 000
Portugal	4 391	29 408 000
I alt	60 223	422 000 000

⁷⁹

EFT L 233 af 31.8.2001, s. 54.

310. Ved beslutning 2000/636/EF⁸⁰ blev restbeløbet fra det foregående produktionsår fordelt som følger:

Omfordeling af reststøttebeløbet for markedsåret 2000/01 mellem medlemsstaterne for et bestemt antal ha i forbindelse med omstrukturering og omstilling af vindyrkningsarealer i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for perioden fra 1. juli 2001 til 15. oktober 2001 i regnskabsåret 2001

Medlemsstat	Areal (ha)	Støttebeløb (i EUR)
Tyskland	361	2 802 614
Grækenland	0	0
Spanien	7 463	49 609 812
Frankrig	5 185	37 600 000
Italien	2 010	14 725 291
Luxembourg	14	112 500
Østrig	936	6 561 423
Portugal	581	3 893 210
I alt	16 550	115 304 850

3.1.20. Tobak

3.1.20.1. Markedsudvikling

311. Verdensproduktionen af tobak nåede i 2000 op på 6,672 mio. t, hvilket var et mindre fald (-2,5 %) i forhold til 1999. Kina er stadig verdens største tobaksproducent med 2,406 mio. t svarende til 36,1 % af verdensproduktionen (i 1998 udgjorde produktionen 34,8 % af verdensproduktionen). Indien ligger stadig på andenpladsen, Brasilien er kommet ind foran USA, der herefter ligger på fjerdepladsen. Med 5 % af verdensproduktionen ligger EU på femtepladsen. I 2000 nåede EU's produktion op på 333 673 t* bladtobak, hvilket er et fald (-3,3 %) i forhold til 1999.
312. Tobakspriserne faldt på markederne i Malawi og Zimbabwe. Pristendenserne på disse markeder giver et godt fingerpeg om tendenserne i verdensmarkedspriserne (navnlig for flue cured- og light air cured-sorter). Det er vanskeligt at aflæse prisudviklingen på de europæiske markeder, men priserne synes dog at være præget af en vis stabilitet med mindre fald for orientalske sorter og dark air-cured og en mindre stigning for de øvrige sorter; sun-cured tobak (gruppe V) er fortsat i en helt speciel situation med ekstremt lave priser. Verdensmarkedet er i øjeblikket præget af et stort overskud af bladtobak, der blev opbygget i årene 1998-2000.
313. Der er en vis tendens til forbedring af handelens nettosaldo (import - eksport). EU eksporterede 180 800 t tobak til resten af verden i 2000 mod 172 134 i 1999. Der blev hovedsageligt eksporteret orientalske sorter, som er eftertragtet på grund af deres aromatiske egenskaber. Importen androg 512 000 t tobak i 2000 (528 734 t i 1999).
314. EU-produktionen skal ses i sammenhæng med en kvoteordning, som blev bekræftet i 1998 i forbindelse med endnu en reform af sektoren, som trådte i kraft fra 1999-høsten.

⁸⁰ EFT L 221 af 17.8.2001, s. 62.

* Dette tal kan eventuelt blive ændret på grundlag af nye tal fra medlemsstaterne.

315. I forbindelse med denne sidste ændring af den fælles markedsordning fastsatte Rådet globale garantitærskler for høsten 1999, 2000 og 2001, hhv. 348 568 t, 347 475 t og 347 055 t.

3.1.20.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

316. Reformen af den fælles markedsordning for tobak⁸¹, som blev vedtaget ved udgangen af 1998, trådte i kraft fra 1999-høsten. Rådet fastsatte præmier og garantitærskler for høsten 1999, 2000 og 2001⁸².
317. Alle disse lovgivningsmæssige bestemmelser, der blev indført fra 1999-høsten, gjorde det også nødvendigt fra år 2001 at foretage relevante tilpasninger samt vedtage retsakter om anvendelse af visse mekanismer under den fælles markedsordning.
318. Især med hensyn til den nye ordning med tilbagekøb af kvoter, der blev indført i 1999 for at omstille producenter, som ønsker at forlade sektoren, bør følsomme produktionsområder og sortsgrupper af høj kvalitet undtages fra denne ordning. Disse sortsgrupper blev fastsat for 2001 ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1578/2001⁸³.
319. Ved fastsættelsen af de beløb, der skal udbetales til producenter, hvis kvoter opkøbes i forbindelse med 2001-høsten⁸⁴, forhøjede Kommissionen disse beløb for sun-cured tobakker. Denne beslutning skal fremme frivillig indstilling af produktionen af de tobakker, der er mindre efterspurgt på markedet. Den blev truffet som følge af de vedholdende strukturelle afsætningsproblemer, der vanskeligt kunne løses, og som navnlig havde ramt sun-cured tobak.
320. I forbindelse med Det Europæiske Råd i Göteborg fremlagde Kommissionen en meddelelse⁸⁵, hvori den foreslår en vurdering af markedsordningen for tobak i 2002 for at tilpasse ordningen med henblik på en udfasning af tobaksstøtten, samtidig med at der træffes foranstaltninger til udvikling af alternative indtægtskilder og erhvervsmuligheder for tobaksarbejdere og –producenter, samt en fastsættelse af den tidligst mulige frist under hensyntagen til forholdene.

⁸¹ Rådets forordning (EF) nr. 1636/98 af 20. juli 1998 (EFT L 210 af 28.7.1998, s. 27) om ændring af forordning (EØF) nr. 2075/92; Kommissionens forordning (EF) nr. 2848/98 af 22. december 1998 (EFT L 358 af 22.12.1998, s. 17).

⁸² Rådets forordning (EF) nr. 660/1999 af 22. marts 1999 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 10).

⁸³ EFT L 209 af 2.8.2001, s. 13.

⁸⁴ Forordning (EF) nr. 1441/2001 af 16. juli 2001 (EFT L 193 af 17.7.2001, s. 5).

⁸⁵ En bæredygtig udvikling i Europa for en bedre verden: En EU-strategi for bæredygtig udvikling (KOM(2001) 264 endelig).

4.8.1.1. Tobak i blade: areal, udbytte og produktion, pr. sortsgruppe

		Areal					Udbytte					Produktion				
		ha				% forskel	100 kg/ha				% forskel	t				% forskel
		1997	1998	1999	2000	2000 1999	1997	1998	1999	2000	2000 1999	1997	1998	1999	2000	2000 1999
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I - Tobak (five cured)	EUR 15	44 153	45634	42138	42733,76	1,4	27,6	27,7	28,7	30,3	5,4	121 761	126358	121056	129405	6,9
	BR Deutschland	1 446	1658	2111	2 196	4,0	20,1	20,3	20,8	20,9	0,5	2905	3371	4396	4594	4,5
	Elláda	10 435	10435	9451	9 868	4,4	29,3	29,3	32,4	32,9	1,6	30578	30621	30610	32475	6,1
	España	8 440	9479	8695	8 724	0,3	33,4	30,4	31,3	33,0	5,4	28177	28815	27205	28775	5,8
	France	3 337	3442	3780	3 684	-2,5	22,6	27,0	25,0	26,8	7,0	7554	9278	9458	9863	4,3
	Italia	18 345	18345	16213	16410	1,2	25,9	26,3	27,4	29,5	7,8	47558	48244	44401	48461	9,1
	Österreich	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0	0,0
	Portugal	2 150	2275	1888	1 852	-1,9	23,2	26,5	26,4	28,3	7,1	4989	6029	4986	5237	5,0
II - Tobak (light air cured)	EUR 15	20 817	20146	20016	19996,27	-0,1	34,6	36,3	37,3	38,7	3,6	71 988	73087	74687	77308	3,5
	Belgique/België	23	17	27	26	-3,7	20,4	29,4	29,3	22,7	-22,4	47	50	79	59	-25,3
	BR Deutschland	906	899	962	968	0,7	28,0	29,0	28,6	27,9	-2,3	2540	2608	2747	2702	-1,6
	Elláda	3 538	3382	3107	3 182	2,4	34,6	36,6	38,6	38,6	0,1	12255	12364	11987	12290	2,5
	España	913	935	1972	2 113	7,2	26,5	26,4	27,6	28,3	2,8	2422	2467	5436	5988	10,2
	France	2 438	2625	2932	3 108	6,0	27,1	29,8	25,9	27,3	5,4	6616	7819	7605	8500	11,8
	Italia	12 547	11861	10613	10229	-3,6	37,4	39,3	43,0	45,6	0,0	46900	46571	45672	46596	2,0
	Österreich	90	91	99	100	0,9	22,8	23,3	22,4	29,7	32,6	205	212	222	297	33,8
	Portugal	362	336	304	270	-11,2	27,7	29,6	30,9	32,4	5,0	1003	996	939	876	-6,7
III - Tobak (dark air cured)	EUR 15	17 281	16871	13932	12601,25	-9,6	25,0	25,9	27,7	27,7	0,1	43 277	43656	38541	34886	-9,5
	Belgique/België	322	338	332	343	3,5	32,3	37,2	37,8	31,6	-16,4	1040	1258	1254	1085	-13,5
	BR Deutschland	1 140	1289	1473	1 413	-4,1	29,0	29,9	28,5	27,3	-4,0	3304	3848	4191	3860	-7,9
	España	3 860	3945	2536	2 361	-6,9	27,0	27,2	28,3	28,9	2,1	10413	10743	7177	6825	-4,9
	France	3 366	3006	2767	2 247	-18,8	30,7	31,9	29,8	29,2	-1,9	10328	9597	8237	6564	-20,3
	Italia	8 582	8281	6813	6226	-8,6	21,2	22,0	25,9	26,5	2,4	18170	18188	17660	16527	-6,4
	Österreich	11	12	11	11	0,0	20,0	18,3	20,0	22,7	13,6	22	22	22	25	13,6
IV - Tobak (fire cured)	EUR 15	2 986	3066	2684	2366	-11,8	22,9	22,6	25,3	25,0	-1,2	6 846	6921	6783	5907	-12,9
	España	12	11	11	11	0,0	21,7	27,3	27,3	27,3	0,0	26	30	30	30	0,0
	Italia	2 974	3055	2673	2355	-11,9	22,9	22,6	25,3	25,0	-1,2	6820	6891	6753	5877	-13,0
V - Tobak (sun cured)	EUR 15	11 754	11384	10125	4023	-60,3	22,4	24,0	26,1	47,9	83,7	26 309	27331	26434	19290	-27,0
	Elláda	6 681	6491	5855	4 023	-31,3	22,8	23,4	24,9	26,3	5,4	15238	15194	14589	10567	-27,6
	Italia	5 073	4893	4270	3624	-5,8	21,8	24,8	27,7	21,7	-21,8	11071	12137	11845	8723	-26,4
VI - Basmas - Tobak (special sun cured)	EUR 15	17 215	20 956	20 636	20 865	1,1	14,7	11,7	12,2	12,8	4,3	25314	24589	25243	26632	5,5
	Elláda	17 215	20956	20636	20 865	1,1	14,7	11,7	12,2	12,8	4,3	25314	24589	25243	26632	5,5
VII - Katerini - Tobak (special sun cured)	EUR 15	12 679	11 902	11 700	11368	-2,8	17,5	18,6	18,8	20,5	9,0	22 192	22093	22045	23340	5,9
	Elláda	12 679	11902	11700	11 314	-3,3	17,5	18,6	18,8	20,6	9,4	22192	22093	22020	23290	5,8
	Italia	0	0	21	54		0,0	0,0	0,0	9,3		0	0	25	50	
VIII - Kaba Koulak - Tobak (special sun cured)	EUR 15	9 318	9 141	9 101	7 666	-15,8	18,7	19,7	21,3	22,1	3,4	17 389	17 986	19 402	16905	-12,9
	Elláda	9 318	9141	9101	7 666	-15,8	18,7	19,7	21,3	22,1	3,4	17389	17986	19402	16905	-12,9
Rå tobak	EUR 15	136 203	139 100	130 332	121 619	-6,7	24,6	24,6	25,6	27,4	7,0	335 076	342 021	334 191	333 673	-0,2
	Belgique/België	345	355	359	369	2,9	31,5	36,8	37,1	31,0	-16,6	1 087	1 308	1 333	1 144	-14,2
	BR Deutschland	3 492	3 846	4 546	4 577	0,7	25,1	25,6	24,9	24,4	-2,2	8 749	9 827	11 334	11 156	-1,6
	Elláda	59 866	62 307	59 850	56 918	-4,9	20,5	19,7	20,7	21,5	3,7	122 966	122 847	123 651	122 159	-1,4
	España	13 225	14 370	13 214	13 209	-0,0	31,0	29,3	30,2	31,5	4,5	41 038	42 055	39 848	41 618	4,4
	France	9 141	9 073	9 479	9 039	-4,6	26,8	29,4	26,7	27,6	3,3	24 498	26 694	25 300	24 927	-1,5
	Italia	47 521	46 435	40 603	39 297	-3,2	27,5	28,4	31,1	32,1	3,2	130 519	132 031	126 356	126 234	-0,1
	Österreich	101	103	110	111	0,8	22,5	22,7	22,2	29,0	30,9	227	234	244	322	32,0
	Portugal	2 512	2 611	2 192	2 122	-3,2	23,9	26,9	27,0	28,8	6,6	5 992	7 025	5 925	6 113	3,2

NB: Tobaksortsgrupper, jf. bilaget til forordning (EØF) nr. 2075/92.

Kilde: Europa-Kommissionen, GD Landbrug.

4.8.3.1. Rå tobak: EU's andel af verdenshandelen ⁽¹⁾

	Herkomst eller bestemmelse i %	1 000 t				% forskel
		1997	1998	1999	2000	<u>2000</u> 1999
1	2	3	4	5	6	7
Import	Verden	1 964,5	1906,3	2003,1	1965,7	– 1,9
	EUR 15	536,0	541,2	528,7	512,2	– 3,1
	%	27,3	28,4	26,4	26,1	– 1,3
Eksport	Verden	2 039,7	1914,9	2018,3	1965,8	– 2,6
	EUR 15	168,3	178,7	172,1	180,6	4,9
	%	8,3	9,3	8,5	9,2	7,7

⁽¹⁾ Ekskl. samhandel inden for EU

Kilder: Europa-Kommissionen (Eurostat) og *Tobacco: World Markets and Trade* (udgivet af USDA).

4.8.3.2. Tobak: EU's eksport til tredjelande

EUR 15

Bestemmelsesland	Tons				% af i alt 2000	% forskel <u>2000</u> 1999
	1997	1998	1999	2000		
1	2	3	4	5	6	7
Rusland	23 350	26 524	34 183	32 269	17,9	– 5,6
Egypten	5 663	18 841	12 098	19 808	11,0	63,7
USA	26 571	23 190	21 574	18 751	10,4	– 13,1
Algeriet	6 573	13 590	8 724	10 182	5,6	16,7
Ukraine	9 694	6 878	5 473	9 982	5,5	82,4
Japan	6 826	6 929	5 621	6 701	3,7	19,2
Rumænien	9 169	10 633	10 668	6 691	3,7	– 37,3
Schweiz	9 606	7 577	9 452	6 407	3,5	– 32,2
Polen	10 779	9 873	10 756	6 078	3,4	– 43,5
Tyrkiet	1 678	4 050	3 363	4 203	2,3	25,0
Indonesien	2 116	2 098	4 096	3 729	2,1	– 9,0
Uruguay	1 984	3 214	3 253	3 182	1,8	– 2,2
Serbien-Montenegro	1 141	2 436	1 583	3 007	1,7	90,0
Côte d'Ivoire	1 432	1 489	2 200	2 846	1,6	29,3
Brasilien	3 546	3 014	769	2 566	1,4	233,7
Andre	48 279	46 910	38 320	44 191	24,5	15,3
Verden	168 407	187 245	172 133	180 593	100,0	4,9

Kilde: Europa-Kommissionen (Eurostat).

4.8.3.3. Rå tobak: import og eksport

EUR 15
(1 000 t)

	Import			Eksport		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
1	2	3	4	5	6	7
Flue cured Virginia	207,6	198,5	190,9	40,1	26,9	34,4
Light air cured Burley	73,2	77,5	73,3	28,7	18,4	18,8
Light air cured Maryland	1,1	1,7	1,8	0,5	0,4	0,4
Fire cured Kentucky	6,5	8,4	7,7	2,2	2,2	5,7
Fire cured (andet)	10,1	9,6	8,8	1,1	1,3	2,7
Light air cured (andet)	16,5	18,9	18,5	2,8	5,2	7,8
Sun cured	33,1	37,5	33,6	45,4	53,3	42,8
Dark air cured	29,5	28,4	25,4	16,3	11,3	13,8
Flue cured (andet)	48,2	49,0	47,9	8,2	13,2	14,1
Anden tobak	11,7	11,7	15,3	16,6	17,1	19,4
Tobaksaffald	103,8	87,5	89,0	25,2	22,9	20,8
I alt	541,2	528,7	512,2	187,3	172,1	180,6

Kilde: Europa-Kommissionen (Eurostat)

3.1.21. Frø

3.1.21.1. Markedsudvikling

321. I 2000 var det samlede frøareal, som der kunne ydes EU-støtte⁸⁶ for, på 378 100 ha⁸⁷. For alle medlemsstaters vedkommende noteredes der som helhed et fald i det samlede areal på ca. 14 % i forhold til året før.
322. Arealerne med fodergræsfrø og bælplantefrø var på henholdsvis 181 810 ha og 142 600 ha. For alle medlemsstater under ét kunne der således i forhold til 1999 konstateres en mindre tilbagegang i arealerne med fodergræsfrø (ca. 3 %) og i arealerne med foderbælplantefrø (ca. 18 %).
323. Det samlede areal med ris til udsæd var på 18 777 ha, hvilket var ca. 7 % mindre end i 1999.
324. Arealerne med spindhør og olieør til udsæd var på henholdsvis 19 262 ha og 14 349 ha. For alle medlemsstater under ét er der således tale om en reduktion i forhold til 1999 på ca. 23 % for spindhør og 44 % for olieør.
325. Arealet med hybridmajs var på 51 152 ha. For alle medlemsstater under ét svarer dette til en stigning på ca. 7 % i forhold til 1998.
326. I produktionsåret 1999/2000 steg EU's eksport af frø, der er omfattet af den fælles markedsordning, på ny stærkt (ca. 37 %), mens EU's samlede import faldt (11 %), selv om importen fortsat er højere end eksporten til tredjelande (10 914 t, hvilket udgør 17 % af den samlede import). Importen af hybridmajs lå på 52 864 t, hvoraf 48 594 t (ca. 92 % af den samlede mængde) var enkelthybrider.

3.1.21.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

327. Forordning (EF) nr. 1529/2000 om fastsættelse af listen over de forskellige sorter af *Cannabis sativa* L., som er støtteberettiget i henhold til bestemmelserne i den fælles markedsordning for frø, blev vedtaget⁸⁸. For at sikre overensstemmelse med støtteordningen under den fælles markedsordning for hør og hamp er denne liste også medtaget i forordning (EØF) nr. 1164/89 om gennemførelsesbestemmelserne for støtte til spindhør og hamp.
328. For så vidt angår rajgræs, blev der fastsat lister over sorter i) med høj persistens, sene eller halvsildige, ii) med lav persistens, halvsildige, middeltidlige eller tidlige, iii) nye sorter. Da priserne på de eksterne markeder ikke længere gør det berettiget at skelne mellem tre sortsgupper, vil der efter en overgangsperiode, hvor støttesatserne for de tre grupper gradvis tilnærmes hinanden, blive fastsat en fælles støttesats fra produktionsåret 2002/03.
329. I henhold til gældende EU-regler skal Rådet to gange årligt fastsætte støttebeløb for fremtidig høst, især for 2002/03 og de efterfølgende år.

⁸⁶ Den fælles markedsordning for frø omfatter støtte til produktion af basisfrø og certificeret frø af ca. 40 arter landbrugsplanter, herunder forskellige foderplanter, ris og hør.

⁸⁷ Medlemsstaternes prognoser. De endelige data for 2000-høsten foreligger endnu ikke.

⁸⁸ Ved forordning (EF) nr. 1235/2001 af 22. juni 2001 (EFT L 168 af 23.6.2001, s. 17).

330. Kommissionen fremsatte et forslag herom og benyttede lejligheden til at indføre forbedringer i markedsordningen. Forslaget omfatter tre elementer: i) videreførelse af de aktuelle støttebeløb for produktionsårene 2002/03 og 2003/04; ii) ophævelse af fastsættelsen af tre forskellige støttebeløb for *Lolium perenne* L., idet der i stedet fastsættes ét beløb. Dette blev allerede besluttet ved den sidste støttefastsættelse, sontringen mellem de tre kategorier af dette frø blev i en overgangsperiode opretholdt i en overgangsperiode indtil produktionsåret 2001/02; iii) indførelse af en budgetstabilisator for alle frøarter svarende til den, der findes for ris til udsæd. Denne del af forslaget er begrundet i kravet om en stabilisering af budgetudgiften, der de seneste år har været stadig stigende.

4.9.1.1. Frø: produktion og støtte (2000)

Produkt	100 kg																EUR/100 kg	1000 EUR EU-15
	EU-15	Belgique/ België	Danmark	Deutschland	Elláda	España	France	Ireland	Italia	Luxembourg	Nederland	Österreich	Portugal	Suomi/ Finland	Sverige	United Kingdom		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. Graminae																		
Festuca pratensis Huds.	53.123	79	14.520	20.500			450			35	189	20		11.720	5.560	50	43,59	2316
Poa pratensis L.	84.196	1.481	63.200	1.500			72				16.413			1.530			38,52	3243
Poa palustris & trivialis	3.100	0	3.100	0			0				0						38,88	121
Lolium perenne L. (højresistente)	340.491	7.804	179.850	68.000		440	43.100	103		190	0			3.820	624	36.560	34,90	11883
Lolium perenne L. (nye arter & a.)	386.130	2.967	134.990	0			31.000	737	42	417	196.178					19.800	25,96	10024
Lolium perenne L. (lavresistente)	110	0	110	0			0				0						19,20	2
Lolium multiflorum Lam.	288.822	24.792	38.500	80.000		24.603	25.280		31.509	5.500	27.543				24.705	6.390	21,13	6103
Phleum pratense L.	40.369	0	3.650	20.000			0			128	181	20		15.350		1.040	83,56	3373
Phleum bertolonii (DC)	240	0	240	0			0				0					0	50,96	12
Festuca rubra L.	404.576	3.121	316.320	15.000			31.215		4		26.956			9.610		2.350	36,83	14901
Dactylis glomerata L.	59.712	40	33.300	400		9	23.190		303		0	700		590	50	1.130	52,77	3151
Agrostis canina L.	40	0	0	10			30				0						75,95	3
Agrostis gigantea Roth.	0	0	0	0							0						75,95	0
Agrostis stolonifera L.	770	0	770	0							0						75,95	58
Agrostis capillaris L.	689	0	110	0							579						75,95	52
Festuca ovina L.	29.742	957	18.240	5.000			2.570				2.975						43,59	1296
Lolium x Boucheanum Kunth	37.820	1.098	11.470	2.500			9.045	181			3.529	907		340		8.750	21,13	799
Arrhenatherum elatius L.	2.500	0	0	2.000			0				0	500					67,14	168
Festuca arundinacea Schr.	68.638	133	19.370	700		1.645	31.120		1.256		14.384					30	58,93	4045
Poa nemoralis L.	384	0	0	0			0				384						38,88	15
Festulolium	2.757	27	2.230	500							0						32,36	89
2. Leguminosae																		
Pisum sativum L. partim	1.013.573	1.998	91.160	210.000	0		530.000			1.690	0	18.725				160.000	0,00	0
Vicia faba L. partim	185.558	0	1.893	27.000			31.000			74	0	3.171				122.420	0,00	0
Vicia sativa L.	164.134	0	0	2.000	28.480		71.900		59.484		0	50				2.220	30,67	5034
Vicia villosa Roth	5.014	0	0	900		1.481	200		2.433		0						24,03	120
Trifolium pratense L.	24.855	7	3.420	2.000			11.500		1.031	60	0	957		4.540	1.050	290	53,49	1329
Trifolium repens L.	15.510	0	13.800	300			450				0			670		290	75,11	1165
Trifolium repens L. gigan.	11	0	0	0			0		11		0						70,76	1
Trifolium alexandrinum L.	36.407	0	0	0			0		36.407		0						45,76	1666
Trifolium hybridum L.	80	0	10	0			0				0			70			45,89	4
Trifolium incarnatum L.	16.356	0	0	500			3.700		12.156		0						45,76	748
Trifolium resupinatum L.	1.321	0	0	0			0		1.321		0						45,76	60
Medicago sativa (økotyper)	25.150	0	2	0			6.555		18.593		0						22,10	556
Medicago sativa (sorter)	103.217	0	0	50	4.970		6.669	48.500	43.028		0						36,59	3777
Medicago lupulina L.	1.680	0	1.680	0			0				0						31,88	54
Onobrichis viciifolia Sc.	919	0	0	0			90		829		0						20,04	18
Hedysarium coronarium L.	3.610	0	0	0			0		3.610		0						36,47	132
3. Ceres																		
Triticum spelta L.	67.168	29.665	0	35.000			0		150	785	0	1.568					14,37	965
Oryza sativa L. :	44.720		0	0	23.800		20.920				0						0,00	0
- japonica	649.067					106.332			542.735								14,85	9639
- indica	452.412					213.601			238.811								17,27	7813
4. Oliefrø																		
Linum usitatissimum (spindhør)	155.375	91.943	46	10		1.076	55.000				300	0				7.000	28	4410
Linum usitatissimum (olie)	116.991		11.781	30.000		13.614	9.750				30.980	866				20.000	22	2628
Cannabis sativa L. (mono)	1.051		0	100		870	55		26								21	22

Kilde: Europa-Kommissionen, GD Landbrug

4.9.1.2. Frøareal (2000/2001)																	(ha)
Produkt	EU-15	Belgique/ België	Danmark	Deutschland	Elláda	España	France	Ireland	Italia	luxembourg	Nederland	Österreich	Portugal	Suomi/ Finland	Sverige	United Kingdom	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1. Graminae																	
Festuca pratensis Huds.	7.925	11	1.628	2.998			63			3	29	6		1.793	1.390	6	
Poa pratensis L.	10.674	135	7.817	403			14			13	2.051			241		0	
Poa palustris & trivialis	373	0	345	0			0			29						0	
Lolium per. L. (højresistent)	43.641	650	15.670	5.981		53	4.103	19			13.366			419,2	96	3.283	
Lolium per. L. (ny sort og andet)	18.405	247	10.289	3.605			2.503	48	3							1.709	
Lolium per. L. (lavresistent)	2.695	0	11	2.684			0									0	
Lolium multiflorum Lam.	20.250	1.908	2.816	5.506		2.198	2.500		2.063	564	2.063			0	7	625	
Phleum pratense L.	12.104	0	520	2.661			0			26	22	3		3.240	5.490	143	
Phleum bertolonii (DC)	32	0	32	0			0									0	
Festuca rubra L.	38.789	416,15	27.317	3.075			3.808		0		2.750			1.006	5	412	
Dactylis glomerata L.	7.309	5	3.020	80		239	3.473		22		15	185		107	25	138	
Agrostis canina L.	21	0		4			17										
Agrostis gigantea Roth.	0	0		0													
Agrostis stolonifera L.	157	0	144	0							13						
Agrostis capillaris L.	196	0	22	0							174			0			
Festuca ovina L.	4.350	128	1.795	1.698			347				378			5			
Lolium x Boucheanum Kunth	3.405	95	840	351			1.025	17			298	63		40		676	
Arrhenatherum elatius L.	4.233	0		342			3.775					116					
Festuca arundinacea Schr.	6.845	13	1.813	154		239	3.415		104		1.057				40	9	
Poa nemoralis L.	40	0		0			0				40						
Festulolium	368	3	251	109			0							5			
2. Leguminosae																	
Pisum sativum L. partim	35.969	57	7.927	7.460			14.394			55		692			180	5.204	
Vicia faba L. partim	7.368	0	87	977			897			2		169			8	5.228	
Vicia sativa L.	41.118	0	22	198	2.858	30.916	2.987		4.004							134	
Vicia villosa Roth	734	0		288		223	37		186								
Trifolium pratense L.	11.005	2	912	1.302			5.662		308	22		293		1.896	525	83	
Trifolium repens L.	4.407	0	3.516	283			226							253	13	116	
Trifolium repens L. gigan.	5	0		0			0		5,47								
Trifolium alexandrinum L.	5.791	0		0			0		5.791								
Trifolium hybridum L.	63	0	4	0			1							58			
Trifolium incarnatum L.	2.734	0		121			729		1.884								
Trifolium resupinatum L.	330	0		0			0		330								
Medicago sativa (økotyper)	5.551	0	2	0		2.240	0		3.309					0			
Medicago sativa (sorter)	26.806	0	2	47	1.090	2.589	14.907		8.171								
Medicago lupulina L.	167	0	167	0			0										
Onobrychis viciifolia Sc.	142	0		0			33		109								
Hedysarium coronarium L.	410	0		0			0		410								
3. Ceres																	
Triticum spelta L.	978		0	902			0		11	17		48					
Oryza sativa L. :	1.333	494		0	315		523										
- japonica	10.805					1.759			9.046								
- indica	6.640	0				2.688			3.952								
4. Oliefrø																	
Linum usitatissimum (spindhør)	19.262	7.355	21	6		227	10.961				22					669	
Linum usitatissimum (olie)	14.349		2.333	3.197		2.093	813				3.261	72		731	53	1.796	
Cannabis sativa L. (mono)	324			26		290	5		3								
Kilde: Europa-Kommissionen, GD Landbrug																	

Kilde: Europa-Kommissionen, GD Landbrug

3.1.22. Humle

3.1.22.1. Verdensmarkedet

331. I 2000 var verdens samlede humleareal på ca. 58 000 ha, hvoraf 53 000 ha tilhørte medlemmerne af Den Internationale Humledyrkningskomité (IHGC - International Hop Growers' Convention) og de humleproducerende EU-medlemsstater. Der foregår endvidere en betydelig produktion i Kina, som der dog ikke foreligger præcise tal for.
332. For IHGC-medlemmerne og EU steg humlearealet med 2 % i 2000 svarende til ca. 1 200 ha - især i Tyskland (ca. 300 ha) -, ca. 840 ha i USA og ca. 100 ha i Tjekkiet.
333. Med sine ca. 1 920 000 centner var verdenshøsten i 2000 en anelse større (+2,31 %) end i 1999. Kvaliteten af produktionen var den samme, med et alphasyreindhold på 7,70 % og en alphasyreproduktion på 7 388 t (7 310 t i 1999).
334. Høstudbyttet er 2 % højere end i 1999 og 9 % højere end de sidste 10 års gennemsnit
335. På verdensplan forventes ølproduktionen i 2001 at ligge på 1 400 mio. hl. En humletilsætning på 5,5 g alphasyre pr. hl øl i bryggerierne forudsætter, at der anvendes omkring 7 700 t alphasyre. Den mængde alphasyre, der blev produceret i 2000, er dermed for lille (312 t) til at dække behovet.
336. Bryggeriernes lagre er åbenbart tilstrækkelige til at dække flere måneders produktion. Endvidere er behovet for alpha mindre end tidligere på grund af tendensen til at producere mindre bitre øl og de fortsatte teknologiske fremskridt.

3.1.22.2. EU-markedet

337. I EU dyrkes der humle i otte medlemsstater (Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Østrig, Portugal og Det Forenede Kongerige). 80 % af EU's samlede humleareal på i alt 22 694 ha i 2000 lå i Tyskland. Arealet var nogenlunde det samme i forhold til 1999.
338. 2000-høsten på 718 133 centner var lidt større end 1999-høsten (ca. 4 %). Det samme gælder det gennemsnitlige udbytte pr. ha, der lå på 1,58 t/ha (1,53 t/ha i 1999) eller 32 centner/ha (30,6 centner/ha i 1999).
339. Produktionen var af meget god kvalitet, og indholdet af alphasyre var på 8,94 % i gennemsnit for hele EU for alle sorter, hvilket gav 3 209 t alphasyre (141 kg/ha) til ølproduktion i 2001.
340. Samlet set lå den gennemsnitlige pris for humle solgt på kontrakt på 184 EUR/centner eller 7 EUR/centner lavere end for 1999-høsten.
341. Gennemsnitsprisen for humle på det frie marked steg markant (fra 156 EUR/centner i 1999 til 270 EUR/centner i 2000).
342. Ifølge den fælles markedsordning for humle ydes der støtte til humleproducenter, så de sikres en rimelig indtjening. Rådet fastsatte støtten til 480 EUR/ha for alle sorter for en periode på fem år fra 1996-høsten (Rådets forordning (EF) nr. 1554/97 af 22. juli 1997). Ved forordning (EF) nr. 1514/2001 af 23. juli 2001 videreførte Rådet

støtteordningen for humleproducenter for tre år (fra 2001 til 2003). Der ydes samme støtte for arealer, der midlertidigt tages ud af produktion, eller som ryddes. Det drejede sig i 2000 om 574 ha, heraf 352 ha i Tyskland (Rådets forordning (EF) nr. 1098/98 af 25. maj 1998).

343. Ifølge prognoserne vil EU's høst i 2001 blive en smule større end i det foregående år.

4.10.1.1 Humle - areal, udbytte og produktion										
		Belgique/België	Deutschland	España	France	Ireland	Österreich	Portugal	United Kingdom	EU-15
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
Antal bedrifter	1998	54	2 547	816	120	2	79	17	183	3 818
	1999	56	2 324	797	114	1	76	14	174	3 556
	2000	62	2 197	766	115	1	73	14	167	3 395
	% TAV 2000 1999	10,0	-5,0	-4,0	1,0	0,0	-4,0	0,0	-4,0	-5,0
Areal (ha)	1998	264	19 683	814	799	7	250	104	2 450	24 371
	1999	255	18 299	808	814	7	225	64	2 214	22 686
	2000	246	18 598	815	817	2	216	42	1 959	22 694
	% TAV 2000 1999	-4,0	2,0	1,0	0,0	-67,0	-4,0	-34,0	-12,0	0,0
	I % af i alt 1999	1	82	4	4	0,0	1	0	8	100,0
Humleareal pr. Bedrift (ha)	1998	4,9	7,7	1	6,7	3,5	3,2	6,1	13,4	6,4
	1999	4,5	7,9	1	7,1	7	3	4,6	12,7	6,4
	2000	4	8,5	1,1	7,1	2	3	3	11,7	6,7
	% TAV 2000 1999	-11,0	8,0	10,0	0,0	-70,0	0,0	-35,0	-8,0	5,0
Udbytte (100 kg/ha)	1998	19,3	15,7	17,6	15,9	13,6	15,4	5,4	13,4	15,5
	1999	17,0	15,3	19,4	16,2	12	14	9,2	13,6	15,3
	2000	19,6	15,8	17,4	20,6	15,2	13,4	9,9	13,8	15,8
	% TAV 2000 1999	15,0	3,0	-10,0	27,0	27,0	-4,0	8,0	1,0	3,0
Produktion (t)	1998	510	30 859	1 436	1 269	10	385	56	3 271	37 795
	1999	432	27 912	1 569	1 317	8	316	59	3 007	3 460
	2000	481	29 292	1 417	1 683	3	288	42	2 700	35 906
	% TAV 2000 1999	11,0	5,0	-10,0	28,0	-58,0	-9,0	-29,0	-10,0	4,0
Kilde: Europa-Kommissionen, GD for Landbrug.										

4.10.4.1 Humleopgørelse

		Enheder	EU-15					Verden				
			1997	1998	1999	2000	% TAV	1997	1998	1999	2000	% TAV
							<u>2000</u> 1999					<u>2000</u> 1999
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Humle</i>												
A	Areal	1 000 ha	26,79	24,37	22,69	22,69	0,0	70,30	60,10	57,81	57,85	0,0
B	Udbytte	t/ha	1,56	1,55	1,53	1,58	3,0	1,54	1,57	1,62	1,65	2,0
C = A x B	Humleproduktion	1 000 t	41,87	37,79	34,71	35,85	6,0	112,20	94,67	93,65	95,45	2,0
D	heraf: - alfasyre	%	8,75	7,50	7,38	8,94	21,0	7,80	7,70	7,80	7,70	- 1,0
E = C x D/100	- alfasyre	t	3 663,63	2 834,25	2 561,60	3 205,00	25,0	8 782,00	7 248,00	7 310,00	7 350,00	5,0
<i>Øl</i>												
F	Ølproduktion (¹)	mio. hl	316,00	309,00	302,00	330,00	9,0	1 300,00	1 313,00	1 337,00	1 374,00	3,0
G	heraf: - alfasyre	gram/hl	:	:	:	:	:	:	:	5,50	5,50	0,0
H = F x G x 1 000	- alfasyre	t	:	:	:	:	:	:	:	7 354,00	7 557,00	3,0

(¹) Følgende år.

Kilde: Europa-Kommissionen, GD for Landbrug+ Verden: Hopsteiner report 1998 & Barth report 1998/99.

4.10.5.1 Markedspriser for humle

			Zentner = 50 kg				% TAV
			1997/98	1998/99	1999/00	2000/01	<u>2000/01</u> <u>1999/00</u>
1			2	3	4	5	6
<i>Aromatiske sorter</i>							
EU-15 (uden kontrakt)	ECU		62	81	145	245	69,0
EU-15 (med kontrakt)	ECU		213	211	210	198	- 5,7
I alt	ECU		178	180	194	209	7,7
<i>Bitre sorter</i>							
EU-15 (uden kontrakt)	ECU		66	103	170	299	75,9
EU-15 (med kontrakt)	ECU		183	174	163	165	1,2
I alt	ECU		139	151	165	208	26,1
<i>Alle sorter under ét</i>							
EU-15 (uden kontrakt)	ECU		64	92	156	270	73,1
EU-15 (med kontrakt)	ECU		202	197	191	184	- 3,7
I alt	ECU		164	168	182	209	14,8
Belgique/België	BEF		3 049	4 340	4 728	8 760	85,3
Deutschland	DEM		297	308	333	397	19,2
España	ESP		23 888	25 018	23 438	25 009	6,7
France	FRF		1 583	1 336	1 325	1 341	1,2
Irland	IEP		293	255	210	250	19,0
Österreich	ATS		3 471	3 132	3 107	3 102	- 0,2
Portugal	PTE		18 700	18 000	20 000	20 000	0,0
United Kingdom	GBP		187	194	189	194	2,6

Kilde: Europa-Kommissionen, GD for Landbrug.

3.1.23. *Levende planter og blomsterdyrkningens produkter*

344. Denne sektor spænder over mange forskellige produkter, der er omfattet af den fælles markedsordning: løg, levende planter (prydplanter og planteskoleprodukter), afskårne blomster og snitgrønt. I den fælles markedsordning er der fastsat kvalitetsnormer og almindelig told uden anden form for specifik importbeskyttelse end eventuelle beskyttelsesforanstaltninger. Rådet vedtog desuden i 1996 et program for salgsfremstød for tre år (1997-1999) med en EU-finansiering på 15 mio. EUR om året, hvor EU dækker op til 60 % af de faktiske udgifter til foranstaltninger, der gennemføres af sammenslutninger, som er repræsentative for aktiviteterne i denne sektor. Formålet er at øge forbruget af sådanne EU-produkter.
345. I de senere år har der kunnet noteres en betydelig stigning i produktionen og handelen. I 2000 var værdien af EU's produktion på ca. 14 mia. EUR.
346. Det samlede areal, der anvendes til prydplanter og -blomster, er på ca. 115 000 ha med Nederlandene som den største producent.
347. EU's import fra tredjelande repræsenterede i værdi omkring 7 % af EU's produktion. I 2000 var importen på i alt 338 000 t (til en værdi af 1 146 mio. EUR), hvilket er en stigning på ca. 88 % i forhold til 1990. Ca. 41 % bestod af friske afskårne blomster, idet EU er verdens største marked for sådanne produkter. Det skal bemærkes, at størsteparten af disse blomster (henved 80 %) kan importeres toldfrit ifølge aftaler, EU har indgået med tredjelande, f.eks. med mellemamerikanske og sydamerikanske lande om generelle toldpræferencer eller aftaler indgået med AVS-landene i forbindelse med Cotonou-aftalen.
348. For fem Middelhavslande (Cypern, Vestbredden og Gaza-striben, Israel, Jordan og Marokko) indrømmes toldfritagelsen for visse afskårne blomsters vedkommende (roser og nelliker) i forbindelse med kontingenter og under forudsætning af, at der er indført en minimumsimportpris.
349. Kenya er blevet EU's største leverandør af afskårne blomster (ca. 40 000 t) fulgt af Israel (ca. 24 300 t).
350. Blandt de øvrige lande på top 10-listen over EU's leverandørlande for hele sektoren bemærkes Costa Rica og USA, der er de største leverandører af snitgrønt, Ecuador og Zimbabwe, hvis eksportfremgang stagnerede i 2000 (med hhv. ca. 4 % og 6 % i forhold til 1999). Polen øgede sin eksport af levende planter og planteskoleprodukter til EU med 9 %.
351. Importpriserne på friske, afskårne blomster steg med 8 % i forhold til 1999.
352. EU's samlede eksport til tredjelande udgjorde i 2000 omkring 395 000 t til en værdi af 1 373 mio. EUR eller en stigning på 9 % i t og 16 % i værdi i forhold til 1999. De vigtigste produkter er i nævnte rækkefølge: levende planter og planteskoleprodukter, friske afskårne blomster, blomsterløg og snitgrønt. Eksporten af levende planter og planteskoleprodukter steg i 2000 med 14 % i forhold til 1999 (456 mio. EUR sammenholdt med 400 mio. EUR). Eksporten af afskårne blomster steg med 22 % (452 mio. EUR sammenholdt med 371 mio. EUR).

353. Handelsbalancen for sektoren som helhed var positiv i 2000 (ca. 227 mio. EUR), da værdien af eksporten i delsektorerne for løg og levende planter, oversteg værdien af importen med henholdsvis 260 mio. EUR og 252 mio. EUR.

3.1.24. *Animalske produkter*

354. Dyrefoder berører store mængder landbrugsprodukter: det er det største marked for EU's produktion af korn og oliefrø, næsten eneafter af foder fra varige græs- og engarealer og fra agerjord. I alt anvendes tre fjerdedele af EU's udnyttede landbrugsareal til dyrefoder. Desuden repræsenterer den samlede mængde dyrefoder omkring 65 % af alle omkostninger ved produktion af svinekød og fjerkrækød.
355. Den samlede efterspørgsel⁸⁹ faldt med ca. 1 % i 2000/01 i forhold til det foregående produktionsår, hvilket skyldes en tilbagegang i kvægsektoren (mælk og kød) og svinesektoren, til trods for en stigning i fjerkræsektoren. Omkring halvdelen af det samlede udbud⁹⁰ består af foder, der generelt ikke sælges (græs, hø, ensilage), og som især bruges til drøvtyggere. Den anden halvdel, som anvendes af alle dyr, består af handelsfoder (korn, kornsubstitutter, foderkager mv.), hvor der er tale om en højere grad af konkurrence (pris og næringsværdi).
356. Det samlede animalske forbrug af de vigtigste former for handelsfoder⁹¹ skønnes at være på 207,2 mio. t i 2000/01 i EU, hvilket samlet set er uforandret i forhold til 1999/2000, men med store ændringer produkterne imellem. Forbruget består:
- dels af vigtige afsættelige EF-produkter, der skønnes at være på 153,5 mio. t, dvs. på samme niveau som det foregående produktionsår. Faldet i udbudet af protein- og olieplanteprodukter fra EU samt kød- og benmel som følge af forbuddet⁹² mod at bruge dem i dyrefoder blev mængdemæssigt opvejet gennem øget brug af korn på over 4 mio. t.
 - dels af en nettoimport på skønsmæssigt 53,7 mio. t, hvilket samlet set er uændret i forhold til det foregående produktionsår. Stigningen i importen af foderkager (hovedsagelig soja) var af samme størrelsesorden som faldet i importen af kornsubstitutter (især maniok og majs glutenfoder).
357. For erstatningsprodukter, der er omfattet af importkontingenter, faldt udnyttelsesgraden for kontingenter for import af maniok: den gik tilbage fra 73 % i 1999 til 64 % for produkter af thailandsk oprindelse og ligger fortsat på under 3 % for produkter af anden oprindelse. Udnyttelsesgraden for kontingenter af søde kartofler af kinesisk oprindelse var fortsat 0 % i 2000.

⁸⁹ Den omfatter alt afsætteligt og ikke solgt dyrefoder, skøn for EU-15.

⁹⁰ I henhold til EUROSTAT's foderbalance udtrykt i f.e. (foderenheder), svarende til den gennemsnitligt tilførte energi pr. 1 kg byg.

⁹¹ Omfatter de fleste typer handelsfoder, der anvendes i Fællesskabet af industrien for foderblandinger samt på bedrifterne (forbrug på egen bedrift og køb af råvarer), og evalueret i "Foderbalance for de vigtigste typer handelsfoder (skøn for EU-15)". Kilde: GD AGRI.

⁹² Rådets beslutning 2000/766/EF af 4. december 2000 (EFT L 306 af 7.12.2000, s. 32).

358. Den industrielle fremstilling af foderblandinger i EU93 skønnes at være på 124,4 mio. t i 2000, hvilket er en stigning på 1,5 % i forhold til 1999, især på grund af et opsving i den samlede kvægsektor (mælk og kød).

Industriel produktion af foderblandinger i EU fordelt på sektor

(i mio. t)

foderblandinger til	1999	2000	forskel	Forskydning i %
alt kvæg (mælk og kød)	34,0	35,8	1,7	5,1
svin	43,4	43,7	0,3	0,7
fjerkræ	37,2	37,0	-0,2	-0,5
øvrige	8,0	7,9	-0,1	-0,9
foderblandinger I ALT	122,6	124,4	1,8	1,5

359. Fordelt på medlemsstater blev de største stigninger i den samlede produktion af foderblandinger i 2000 registreret i Spanien, Tyskland, Danmark og Frankrig, mens de største fald skete i Det Forenede Kongerige og Nederlandene.
360. Brugen af korn⁹⁴ i foderblandinger i EU nåede i 2000 op på næsten 51 mio. t eller en stigning på næsten 500 000 t i forhold til det foregående år.
361. Den afgørende faktor for foderets sammensætning er fortsat råvarepriserne og deres indbyrdes udvikling samt efterspørgslen i de forskellige undersektorer. For 2001/02 vil forbruget af korn til dyrefoder afhænge af udviklingen i efterspørgslen hos bestandene samt af prisen på importerede produkter. Gennemførelsen af Agenda 2000 øger korns konkurrenceevne i forhold til erstatningsprodukter og medfører derfor øget brug af korn i dyrefoder.

⁹³ Foreløbige tal for EU-15 bortset fra Grækenland og Luxembourg: tabel 4.13.7.3, 2. del. Kilde: Fédération européenne des fabricants d'aliments composés (FEFAC).

⁹⁴ Tabel 4.13.7.5, 2. del. Kilde: FEFAC.

Foderbalance for de vigtigste typer handelsfoder (skøn for EU-15)

(i mio. t)

VIGTIGSTE PRODUKTER	importtold	1999/2000 ANIMALSK FORBRUG				2000/01s ANIMALSK FORBRUG _s			
		EU	IMP.	EKSP.	I ALT	EU	IMP.	EKSP.	I ALT
KORNAFGRØDER									
Blød hvede	T	38,8	-	-	38,8	40,8	-	-	40,8
Byg	T	30,4	-	-	30,4	29,9	-	-	29,9
Majs	T	28,8	0,9	-	29,7	30,4	1,2	-	31,6
Øvrige	T	10,7	1,2	-	11,9	11,8	1,3	-	13,1
KORN I ALT		108,8	2,1	-	110,9	113,0	2,5	-	115,4
KORNSUBSTITUTTER, ekskl. bilag D, heraf:		<u>20,8</u>	<u>13,5</u>	-	<u>34,3</u>	<u>20,5</u>	<u>11,5</u>	-	<u>32,0</u>
Maniok	6 % K / T	-	4,2	-	4,2	-	3,0	-	3,0
Sød kartoffel	0 K / T	-	-	-	-	-	-	-	-
Majsglutenfoder	0 K	1,6	4,9	-	6,5	1,7	4,5	-	6,2
Klid	T	10,9	0,1	-	11,0	10,8	0,0	-	10,8
Majskimkager	0 K	0,2	0,2	-	0,4	0,2	0,1	-	0,3
Citruspiller	0 K	-	2,0	-	2,0	-	1,6	-	1,6
Tørret roeaffald	0 K	5,7	0,5	-	6,2	5,4	0,5	-	5,9
Mask fra bryggerier & destillerier	0 K	2,0	0,7	-	2,7	2,0	0,8	-	2,8
Diverse frugtaffald	0 K	0,4	1,0	-	1,4	0,4	1,0	-	1,4
ØVRIGE "ENERGIPRODUKTER" i alt, heraf:		<u>2,0</u>	<u>3,5</u>	-	<u>5,6</u>	<u>2,0</u>	<u>3,2</u>	-	<u>5,2</u>
Melasse	T	0,6	2,9	-	3,6	0,6	2,6	-	3,2
Animalsk og vegetabilsk fedt (tilført)	4-17 % K	1,4	0,6	-	2,0	1,4	0,6	-	2,0
ENERGIRIGE FODERPRODUKTER I ALT		22,9	17,0	-	39,9	22,5	14,7	-	37,2
FODERKAGER og frø udtrykt i kageækvivalent, heraf:		<u>8,5</u>	<u>36,3</u>	<u>2,5</u>	<u>42,3</u>	<u>7,1</u>	<u>37,2</u>	<u>1,9</u>	<u>42,4</u>
Soja	0 K	1,0	27,5	1,5	27,0	0,9	28,5	1,5	27,9
Raps	0 K	5,9	1,2	0,9	6,2	4,5	1,5	0,3	5,7
Solsikke	0 K	1,6	3,2	-	4,8	1,7	2,8	-	4,5
Øvrige	0 K	-	4,4	0,1	4,3	-	4,4	0,1	4,3
ØVRIGE "PROTEINPRODUKTER" i alt, heraf:		<u>13,2</u>	<u>2,0</u>	<u>1,0</u>	<u>14,2</u>	<u>11,0</u>	<u>2,0</u>	<u>0,8</u>	<u>12,2</u>
Proteinafgrøder	2-5 % K	4,4	1,0	-	5,4	3,3	1,1	-	4,4
Kunsttørret foder og lignende	0-9 % K	4,8	0,1	0,2	4,7	4,9	0,1	0,2	4,8
Fiske- og kødmel	0-2 % K	3,5	0,9	0,8	3,6	2,3	0,8	0,6	2,5
Tørmælk	T	0,5	-	-	0,5	0,4	-	-	0,4
PROTEINRIGE FODERPRODUKTER I ALT		21,6	38,3	3,5	56,4	18,1	39,2	2,7	54,6
VIGTIGSTE PRODUKTER I ALT		153,3	57,4	3,5	207,2	153,5	56,4	2,7	207,2
indekser for nøgleprodukter 100 = 1994/95									
* foderforbrug pr. kg tilvækst					108,3				108,2
* efterspørgselsindeks					108,3				108,2

Bemærkninger: s = skøn; T = Toldsats siden 1.7.1995; K = Konsolideret inden for GATT; % = importtold pr. 1.7.1995; 0 = fritaget for afgift.

3.2. Markedsudvikling – animalsk produktion

3.2.1. Mælk og mejeriprodukter

3.2.1.1. Verdensmarkedet

362. Ifølge de første skøn vil verdensproduktionen af mælk (inkl. ko-, bøffel-, fåre- og gedemælk) i 2001 stige med lidt over 8 mio. t til 585 mio. t, dvs. +1,4 %. Størstedelen af stigningen vil komme fra produktionen af bøffelmælk trods øget produktion i Oceanien (især komælk), men det skyldtes, at produktionen i Rusland og de øvrige østeuropæiske lande stagnerer.
363. I Asien, hvor over halvdelen af bøffelmælken kommer fra, blev produktionsfremgangen i Indien yderligere forstærket. I 2001 forventes Indiens produktion at nå op på over 86 mio. t, og dermed bliver landet den næststørste producent i verden efter EU, men foran USA. Den øgede efterspørgsel på det indiske hjemmemarked har bidraget til produktionsstigningen. Forbruget pr. indbygger er dog kun 85 kg om året, (dvs. ikke engang en fjerdedel af forbruget pr. indbygger i de vestlige lande), hvoraf konsummælk udgør de tre fjerdedele. Pakistan, som er en anden storproducent i den del af verden, nærmere betegnet verdens femtestørste producent, forventes i 2001 at producere lidt over 26,5 mio. t, og produktionen er dermed steget med 1,4 % hvert år siden 1996.
364. I Latinamerika forventes mælkeproduktionen at stige i de fleste lande i indeværende år. I 2000 oversteg produktionen i denne del af verden således 60 mio. t. I 2001 forventes produktionen at stige til omkring 61 mio. t. Brasilien er både den førende mælkeproducent i denne del af verden (verdens sjette største) og den største importør blandt Mercosur-landene. Brasiliens produktion vil nå op på 22,9 mio. t i 2001, men alligevel må landet importere store mængder mejeriprodukter fra blandt andet Argentina og Uruguay for at dække sit forbrug.
365. I Østeuropa skønnes mælkeproduktionen i 2001 samlet set at komme til at ligge på samme niveau som i 2000, dvs. lidt over 79 mio. t, men med forskelle mellem landene. I det tidligere Sovjetunionen blev nedgangen, som satte ind efter sammenbruddet, mindre udtalt i 2000, og der vil højst sandsynligt komme et mindre opsving i produktionen i de kommende år. I 2001 forventes produktionen derimod at vokse i landene i Østeuropa (Polen, Rumænien, Tjekkiet osv.) ligesom mellem 1997 og 1998. Foderforsyningerne er dog fortsat begrænset, og derfor bliver kvægbestanden stadig mindre. Rusland er normalt storimportør af mejeriprodukter, men på grund af valutamanglen siden rubelkrisen i 1998 har landet kun sporadisk optrådt på verdensmarkedet. I 1995 importerede Rusland således for 800 000 USD fra USA og i 1999 for under 200 000 USD fra USA. Det forhold, at Rusland er den største aftager af smør, forklarer, hvorfor markedssituationen har været temmelig dyster med meget lave priser på omkring 1 200 til 1 400 USD/t. Ruslands egen efterspørgsel efter smør påvirkes af konkurrencen fra billigere erstatningsprodukter, f.eks. vegetabilsk olie. På samme måde er forbruget af traditionelle mejeriprodukter faldende, idet forbrugsmønstret i dette område ændrer sig til fordel for produkter som langtidsholdbar mælk, blød ost, is og desserter.
366. Produktionen i USA var efter en stigning på 3,3 % i 2000 næsten uforandret, dvs. den blev igen stabil trods anvendelse af BST (bovin somatotropin), der i første omgang havde skabt forventninger om en kraftig produktionsvækst, men som dog

skuffede senere hen. I Canada var produktionen nærmest uændret, fordi kvoterne for mælk til forarbejdning blev opretholdt.

367. I Oceanien spillede vejrforholdene en særdeles positiv rolle i regionens to store producentlande. De relativt gunstige priser sammenholdt med andre sektorer tilskynder til nye investeringer i mejerisektoren.
368. I Australien var vejrforholdene meget gunstige i de foregående produktionsår. Dette har gjort det muligt at øge mælkeproduktionen med over 11 mio. t (ca. 17,5 %) siden 1998. I Australien går man mere og mere over til at anvende foderblandinger til malkekvæget. Myndighederne i Australien har indført en ny støtteordning⁹⁵, som i sidste instans vil føre til, at støtten til producenterne afskaffes. Målet er at øge bedrifternes størrelse, også selvom det betyder en reduktion af antallet af producenter. På det seneste har mælkeproducenterne gennemført en kampagne for at vende denne udvikling, men uden held.
369. I New Zealand oplevede man i produktionsåret 1998/99 en tørkeperiode, som gjorde, at produktionen faldt med 5 %. Men i 2000 og 2001 indtrådte der en ualmindelig stor produktionsstigning, da produktionen steg med 21 % til 13,7 mio. t. Der er derfor nu samme tendens for mælkeproduktionen som i perioden 1995-1998 takket være gunstige vejrforhold for græsarealerne og den gunstige udvikling i verdensmarkedspriserne. Faldet i verdensmarkedspriserne er altid blevet opvejet af en devaluering af den newzealandske dollar. Australien har undertiden også anvendt denne valutapolitik.

3.2.1.2. EU-markedet

370. Malkekvægsbestanden forventes ved udgangen af 2001 at være gået tilbage med 133 000 dyr (dvs. -0,6 %) til 20,5 mio. dyr. Til gengæld ventes udbyttet at stige med 2 %. Produktionen stiger således med ca. 302 000 t til 122,06 mio. t. Medlemsstaterne forventer, at mælkeleverancerne vil ligge på 114,5 mio. t svarende til en stigning på ca. 524 000 t. Dette skyldes stigninger i Tyskland, Spanien, Nederlandene, Italien, Det Forenede Kongerige og Østrig, selv om der ventes fald i Frankrig og Finland. I 2000 blev der konstateret et fald på 504 000 t, dvs. 0,4 %.
371. Produktionen af konsummælk har ligget forholdsvis stabil på omkring 29 mio. t siden 1998. Produktionen af fløde til direkte konsum har været næsten identisk med produktionen i 1999 og 2000, dvs. en produktion på knap 2,2 mio. t.
372. Smørproduktionen ventes i 2001 at falde med 34 000 t (-1,75 %) til 1,85 mio. t. Faldet skyldes mejerismør. Produktionen af gårdsmør i absolutte tal steg, men den er dog kun lidet repræsentativ.
373. Smørforbruget forventes i 2001 at blive på omkring 1,78 mio. t (-0,5 %). Desuden ventes forbruget pr. indbygger at falde med 0,6 % til 4,73 kg pr. indbygger.
374. I 2000 steg osteproduktionen med omkring 234 000 t, dvs. ca. 3,5 %, hvilket vil sige, at den for første gang kom over 7 mio. t. For 2001 ventes en lidt mindre stigning. Der vil dog blive produceret 183 000 mere, dvs. +2,6 %.

⁹⁵ 0,46 AUD/l mælk til forbrug og 0,09 AUD/l mælk til forarbejdning. Udbetalingen sker kvartalsvist i otte år.

375. Forbruget i 2001 ventes ligeledes at stige med 0,5 %, dvs. ca. 33 000 t. Forbruget af ost pr. indbygger stiger med 0,4 %, eller mindre end den tidligere tendens, dvs. 2,3 % pr. år. Der skal dog tages hensyn til, at medlemsstaterne så bort fra den stigning, som repræsentanterne for mælkesektoren forventer på over 2 %.
376. For tømælk forventes der en produktionsnedgang på 2,3 % eller ca. 46 000 t til 2 mio. t. Faldet fordeler sig på alle typer tømælk. Således forventes produktionen af skummetmælkspulver (1 mio. t) at falde med 0,4 %, produktionen af sødmælkspulver med 2,5 %, letmælkspulver med 1,2 % og kærnemælkspulver med 2,8 %.
377. Produktionen af kasein forventes at falde med 1 000 t eller det, der svarer til ca. 53 000 t flydende skummetmælk. Produktionen af kondenseret mælk forventes at stige for første gang i fire år (1,4 %), hvilket går imod den tidligere tendens på -1,7 %. Interessen for eksport er grunden til stigningen.
378. Det skal endvidere nævnes, at antallet af malkekvægsbedrifter er meget stærkt faldende, idet antallet i perioden 1995-2000 årligt er gået tilbage med 5 % i EU-15 (i 2000 var der således kun 663 303 malkekvægsbedrifter), det gennemsnitlige antal af køer pr. bedrift vil stige til 32, og mælkeleverancerne pr. bedrift bliver på over 180 000 kg i gennemsnit. Det sidste tal dækker dog over et meget bredt spektrum fra 40 000 t/bedrift i Østrig til 501 000 t/bedrift i Danmark.
379. Det samlede forbrug af mejeriprodukter i EU har været stigende siden 1997. I 2001 forventes det at blive på 115,2 mio. t eller 0,3 % højere end året før. Dette er et samlet tal, der dækker over alle former for anvendelse af den disponible mælk.
380. De offentlige EU-lagre nåede i marts 1996 deres hidtil laveste niveau, idet de var næsten tomme, og dette gjaldt både smør og skummetmælkspulver. Siden da er lagrene af skummetmælkspulver igen begyndt at vokse på grund af svigtende efterspørgsel både inden for og uden for EU. Ved udgangen af 1999 blev der vendt op og ned på denne tendens på grund af den enorme efterspørgselsstigning, især på verdensmarkedet. Takket være disse positive konjunkturer var de offentlige lagre af skummetmælkspulver tomme i august 2000. Interventionsopkøbene af smør var meget begrænsede i dette år. Der forventes opkøbt en mængde på op til ca. 25 000 t.
381. De interne priser for mejeriprodukter i 2001 udviste lignende tendenser. Den gennemsnitlige smørpris svarede ved produktionsårets begyndelse til 97,5 % af interventionsprisen, hvorefter den faldt indtil midten af marts (93,5 %) for så at stige igen til 99,9 % (ultimo juli) og siden meget langsomt faldt til omkring støtteprisen. Prisen på skummetmælkspulver lå i begyndelsen på 131 % og faldt i løbet af de første fire måneder til 112 %, hvorefter den steg i maj måned (127 %) og endelig begyndte at falde igen, så den er kommet under interventionsprisen.
382. Eksportrestitutionerne for tømælk blev nedsat kraftigt flere gange. Restitutionerne for skummetmælkspulver har ligget på nul siden slutningen af juli. Priserne på mejeriprodukter på verdensmarkedet steg i det første halvår og faldt siden med undtagelse af valle, der udviser en forbløffende prisstabilitet.
383. EU's eksport af mejeriprodukter i 2000 steg med 13,5 % eller næsten 2 mio. t udtrykt i mælkeækvivalenter. Det skyldes brugen af eksportlicenser, som ikke blev udnyttet i de foregående år i forbindelse med aftalerne under GATT's Uruguay-runde. I 2001

forventes eksporten at blive mindre (-21 %), hovedsagelig som følge af faldet i eksporten af smør og skummetmælkspulver. Endvidere skal der gøres opmærksom på den manglende efterspørgsel på verdensmarkedet efter disse to produkter samt EU's begrænsede disponible ressourcer, især af skummetmælkspulver. I 2000 steg importen med 0,9 % til 3 mio. t (inkl. kasein og friske produkter). For indeværende år tyder skøn på en importstigning indtil 3,1 mio. t.

3.2.2. Okse- og kalvekød

3.2.2.1. Verdensmarkedet

384. Ifølge tal fra FAO og Eurostat steg verdensproduktionen af oksekød til 57,2 mio. t i 2000, dvs. næsten 2,2 % mere end i 1999, og oksekødsproduktionen udgør lidt over en fjerdedel af den samlede kødproduktion. Det ventes, at verdens oksekødsproduktion vil falde en smule i 2001.
385. I 2000 tegnede EU's oksekødsproduktion sig for 12,9 % af verdensproduktionen. EU's produktion var på 7,4 mio. t, et fald på 3,7 % i forhold til 1999. Dette står i modsætning til udviklingen i de fleste andre oksekødsproducerende lande i verden, hvor produktionen steg, som det var tilfældet i Argentina, Brasilien, Kina, Rusland og USA.
386. USA er fortsat verdens førende producent af oksekød med en andel af verdensproduktionen på 21,5 %.

Verdens oksekødsproduktion (i 1 000 t)

	1999	2000	udsving i % 2000/1999
Argentina	2 653	2 900	9.3
Australien	2 011	1 988	-1.1
Brasilien	6 182	6 460	4.5
Kina	4 711	5 023	6.6
EU-15	7 697	7 401	-3.8
Indien	1 421	1 442	1.5
Japan	540	534	-1.1
Mexico	1 401	1 415	1.0
Rusland	1 868	2 126	13.8
USA	12 123	12 311	1.6
Verden	55 962	57 170	2.2

Kilde: FAO og Eurostat.

Oksekødseksporten lå i hele 2000 2,2 % under niveauet fra 1999. Dette fald skyldtes især det bratte fald i EU-eksporten, mens eksporten fra Australien og New Zealand steg sammenlignet med det foregående år. Australien er fortsat verdens førende eksportør af oksekød (22,9 % af den samlede eksport) efterfulgt af USA (19,4 % af den samlede eksport).

387. Importen af oksekød i 2000 var på 5 306,7 mio. t, et fald på 2,4 % i forhold til 1999. Mens importen rent faktisk steg i de fleste lande, blev der registreret et stærkt fald i EU (et fald på over 35 % sammenholdt med året før) og et endnu større fald i Rusland (-52,7 % i forhold til 1999).
388. De internationale oksekødspriser bedrede sig i 2000. Gennemsnitligt var oksekødspriserne 3,3 % højere sammenholdt med det foregående år. EU's markedspriser for voksne okser (kvalitet R3) var på 282,88 EUR/100 kg i 2000 eller knap 0,7 % højere end i 1999. Slagtekroppepriserne for køer (kvalitet O3) og kvier (kvalitet R3) var ualmindeligt høje i 2000, hvor priserne gennemsnitligt lå på henholdsvis 215,49 EUR og 290,77 EUR/100 kg. Disse priser var henholdsvis ca. 7,8 og 4,5 % højere end de priser, der blev registreret i 1999 til trods for det kraftige prisfald efter udbruddet af den anden store BSE-krise i EU i slutningen af oktober 2000.
- 3.2.2.2. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder
389. I henhold til Agenda 2000-aftalen fortsatte gennemførelsen af reformen af den fælles markedsordning for okse- og kalvekød i 2001 (jf. forordning (EF) nr. 1254/1999⁹⁶). Navnlig trådte endnu en nedsættelse på 7 % af interventionsprisen i kraft den 1. juli 2001. Denne nedsættelse blev opvejet af en yderligere stigning i de direkte betalinger til landbrugere gennem de forskellige oksekødspræmier og de nationale tilskud.
390. Som resultat af den anden BSE-krise og de deraf følgende voldsomme prisfald blev der atter indledt offentlige interventionsopkøb i december 2000. På baggrund af den alvorlige markedssituation blev forordning (EF) nr. 562/2000 om offentligt interventionsopkøb af oksekød ved flere lejligheder ændret for at få indført mere fleksible regler med det formål at støtte det kriseramte marked effektivt (jf. forordning (EF) nr. 2734/2000⁹⁷, forordning (EF) nr. 283/2001⁹⁸, forordning (EF) nr. 371/2001⁹⁹, forordning (EF) nr. 503/2001¹⁰⁰, forordning (EF) nr. 590/2001¹⁰¹, forordning (EF) nr. 719/2001¹⁰², forordning (EF) nr. 826/2001¹⁰³, forordning (EF) nr. 1082/2001¹⁰⁴, forordning (EF) nr. 1209/2001¹⁰⁵ og forordning (EF) nr. 1922/2001¹⁰⁶).
391. Der blev fra november 2000 til februar 2001 iværksat en ordning for privat oplagring af kokød (forordning (EF) nr. 2561/2000¹⁰⁷). Der blev i august og september 2001 iværksat en tilsvarende ordning med støtte til privat oplagring af kalvekød med henblik på at løse særlige problemer, især i kalvesektoren i Nederlandene (forordning (EF) nr. 1642/2001¹⁰⁸).

⁹⁶ EFT L 160 af 26.6.1999, s. 21.
⁹⁷ EFT L 316 af 15.12.2000, s. 45.
⁹⁸ EFT L 41 af 10.2.2001, s. 22.
⁹⁹ EFT L 55 af 24.2.2001, s. 44.
¹⁰⁰ EFT L 73 af 15.3.2001, s. 16.
¹⁰¹ EFT L 86 af 27.3.2001, s. 30.
¹⁰² EFT L 100 af 11.4.2001, s. 13.
¹⁰³ EFT L 120 af 28.4.2001, s. 7.
¹⁰⁴ EFT L 149 af 2.6.2001, s. 19.
¹⁰⁵ EFT L 165 af 21.6.2001, s. 15.
¹⁰⁶ EFT L 261 af 29.9.2001, s. 52.
¹⁰⁷ EFT L 293 af 22.11.2000, s. 5.
¹⁰⁸ EFT L 217 af 11.8.2001, s. 5.

392. På grund af den særlige krisesituation og behovet for at skabe balance på oksekødsmarkedet igen vedtog Kommissionen endvidere i december 2000 ”opkøbs- og tilintetgørelsesordningen” (forordning (EF) nr. 2777/2000¹⁰⁹). I henhold til denne ordning blev dyr på over 30 måneder, der ikke var testet for BSE, og som ellers ville forårsage store overskud af kød på markedet, opkøbt og efterfølgende tilintetgjort. Denne ordning, der var gældende i første halvdel af 2001, blev medfinansieret af EU (70 %) og medlemsstaterne (30 %).
393. Opkøbs- og tilintetgørelsesordningen blev efterfulgt af den ”særlige opkøbsordning” (forordning (EF) nr. 690/2001¹¹⁰) for slagtekroppe på over 30 måneder, der ikke er berettiget til offentlig støtte, og som er testet negativt for BSE. Medlemsstaterne skal opkøbe slagtekroppe, når den gennemsnitlige markedspris for køer i to på hinanden følgende uger er lig med eller lavere end en udløsningspris. Medlemsstaterne kan herefter vælge enten at tilintetgøre de opkøbte slagtekroppe eller oplagre dem midlertidigt. Denne ordning, der oprindeligt skulle være gældende senest fra 1. juli til 31. december 2001, medfinansieres af Det Europæiske Fællesskab (70 %) og medlemsstaterne (30 %). Det blev efterfølgende besluttet at forlænge ordningen til første kvartal af 2002 med henblik på de tilbageværende problemer på markedet for kokød.
394. Endvidere havde Kommissionen forslået Rådet og Europa-Parlamentet at træffe supplerende foranstaltninger såsom en midlertidig ophævelse af det årlige interventionsloft på 350 000 t, indførelse af individuelle præmiekvoter og yderligere incitamenter til at fremme mere ekstensive produktionsmetoder. Der blev opnået politisk enighed om disse foranstaltninger i juni 2001 med den formelle vedtagelse af ændringerne i juli 2001 (forordning (EF) nr. 1512/2001¹¹¹).
395. Der blev også truffet flere foranstaltninger med hensyn til oksekødspræmieordninger såsom en forhøjelse af forskudsbetalingen fra 60 % til 80 % (forordning (EF) nr. 2733/2000¹¹² og forordning (EF) nr. 2088/2001¹¹³), indførelse af fleksible regler for ekstensiveringsbetaling og den særlige præmie (forordning (EF) nr. 192/2001¹¹⁴).

3.2.2.3. Mærkning af oksekød

396. Fra 1. september 2000 blev det med Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 fastlagt, at der i første fase af den obligatoriske ordning for mærkning af oksekød, indføres et krav om sporbarhed for oksekød, således at alle mærker skal indeholde følgende: et referencenummer, så der kan fastslås en sammenhæng mellem kødet og dyret eller dyrene; påtegningen ”slagtet i” med medlemsstatens eller tredjelandets navn og slagteriets autorisationsnummer; påtegningen ”opskåret i” med medlemsstatens eller tredjelandets navn og opskæringsvirksomhedens autorisationsnummer.

¹⁰⁹ EFT L 321 af 19.12.2000, s. 47.

¹¹⁰ EFT L 95 af 5.4.2001, s. 8.

¹¹¹ EFT L 201 af 26.7.2001, s. 1.

¹¹² EFT L 316 af 15.12.2000, s. 44.

¹¹³ EFT L 282 af 26.10.2001, s. 39.

¹¹⁴ EFT L 29 af 29.1.2001, s. 27.

397. Under de vanskelige vilkår som følge af forstyrrelserne af handelen på grund af udbruddene af BSE og mund- og klovsyge (M&K) i 2001 gik de erhvervsdrivende og medlemsstaternes forvaltninger i gang med at gennemføre disse regler, samtidig med at de forberedte de ordninger, der var nødvendige for at gennemføre den anden og sidste fase den 1. januar 2002. Fra denne dato skal mærket også indeholde oplysning om, i hvilken medlemsstat eller tredjeland dyret er født, og i hvilke medlemsstater eller tredjelande opfedningen har fundet sted. Hvis oksekødet stammer fra dyr, der er født, opdrættet og slagtet i samme medlemsstat eller tredjeland, kan der dog stå: "oprindelse" med angivelse af den pågældende medlemsstat eller tredjeland.

3.2.3. *Fåre- og gedekød*

398. EU er verdens næststørste producent af fåre- og gedekød efter Kina¹¹⁵, men foran Indien, Australien, New Zealand, Tyrkiet, Saudi-Arabien og Rusland.
399. New Zealand er verdens største eksportør (over halvdelen af verdenseksporten) med Australien på andenpladsen. EU importerer store mængder, og det gælder ligeledes Saudi-Arabien, USA, Sydafrika og Japan. EU er verdens næststørste forbruger efter Kina.
400. På EU-markedet har produktionen været nogenlunde stabil med en svagt faldende tendens i de senere år. Bruttonproduktionen i EU forventes i 2001 at ligge på 1,021 mio. t slagtekroppe, hvilket er et betydeligt fald (11,4 %) især på grund af virkningerne af M&K. Blandt de største EU-producenter har Frankrig været ude for gentagne produktionsfald i den seneste snes år, og Irland har oplevet fald i løbet af de seneste år. Frankrig er også stadig den største aftager i samhandlen inden for EU, tidligere især fra Det Forenede Kongerige og på det seneste fra Irland.
401. EU dækker omkring en femtedel af sit behov gennem import. Hovedleverandøren er New Zealand, især gennem Det Forenede Kongerige, selvom udviklingen går i retning af en spredning til flere andre medlemsstater.
402. Priserne lå meget højt i det meste af 1996 og 1997. Priskurven for 1998 er et omvendt spejlbillede af pristendenserne i de tidligere år: høje priser midt på året og meget lave priser i årets første og sidste kvartal. 1999 begyndte med meget lave priser, hvorefter de steg omkring påske og forblev stabile gennem hele foråret. Ikke desto mindre kom der et prissammenbrud i Det Forenede Kongerige og Irland i løbet af sommeren på grund af stort udbud. Året sluttede med relativt høje priser efter en kortvarig mangel på produkter samt høje priser i Spanien.
403. Priserne steg kraftigt i 2000. EU-gennemsnittet steg også på grund af det stærke britiske pund i forhold til euroen, hvilket påvirkede præmieberegningen, idet den anslåede værdi faldt. Markedet for fårekød var relativt stabilt i de fleste medlemsstater og for EU som helhed, især som følge af forbrugernes manglende tillid til oksekød hen imod årets slutning.

¹¹⁵ Kina forventes at producere omkring 2,6 mio. t i 2000 iht. FAO. For USA ligger det forventede tal på beskedne 0,148 mio. t (kilder: FAO og GIRA).

404. Mund- og klovsygen, der hærgede i det meste af 2001, medførte et eksportforbud for Det Forenede Kongerige, som traditionelt er den største eksportør i samhandelen inden for EU, hvilket resulterede i meget gunstige priser for den anden store eksportør til EU-markedet, nemlig Irland. De utilstrækkelige forsyninger på det europæiske kontinent medførte meget høje priser, og gennemsnitspriserne i EU lå i mange måneder på ca. 400 EUR for 100 kg. De utilstrækkelige forsyninger med deraf følgende høje priser og et relativt lavt forbrug ventes at fortsætte i hele det følgende år. På grund af mund- og klovsyge oplevede det britiske marked en vanskelig periode med lave priser og restriktioner for transport af dyr, især i M&K-følsomme områder. Ved slutningen af sommeren og på anmodning fra de britiske myndigheder indførte Europa-Kommissionen den private oplagingsordning for en relativt lille mængde (140 t) på baggrund af de høje oplagingspriser i de bud, der blev afgivet ved licitationen.
405. EU-importen foregår navnlig under ordninger med toldfrie kontingenter inden for WTO og ordninger med kontingenter til nedsat told kombineret med tillægsmængder som fastsat i Europaaftalerne. Af hensyn til markedsforvaltningen forvaltes kvoterne på kalenderårsbasis. Den stigende mængde kølet kød fra New Zealand vækker bekymring i nogle medlemsstater. New Zealand er langt den største EU-leverandør, idet landets eksport til EU næsten udnytter hele det toldfri kontingent på 226 700 t. Australien er den næststørste eksportør til EU med lige knap 19 000 t. Hver af de øvrige eksportører (EU-ansøgerlandene i Central- og Østeuropa - navnlig Ungarn - og Uruguay) eksporterer under 11 000 t til EU.
406. Moderfårspræmien for produktionsåret 2000 udgjorde 17,5 EUR/moderfår, som udregnes ved at beregne forskellen mellem basisprisen for fårekød efter anvendelse af stabiliseringsmekanismen (468,785 EUR/100 kg) og markedsprisen (357,254 EUR/100 kg) og multiplicere med en teknisk koefficient (0,1567). Præmien for 2001 ventes at blive meget lavere end det foregående år. Producenter i ugunstigt stillede områder modtog en tillægspræmie, den såkaldte "landdistriktspræmie".

3.2.3.1. De vigtigste lovgivningsmæssige og politiske begivenheder

407. Europa-Kommissionen fremsatte et forslag til en reform af fårekødsordningen, der skulle være gældende fra begyndelsen af 2002. De vigtigste ændringer i ordningen vedrører moderfårspræmien. Især foreslås det, at udligningsstøtten erstattes af et enhedsbeløb. Et sådant system med et fast beløb vil være stabilt og forudsigeligt og vil give mulighed for planlægning og forenkling af driften. På denne måde vil producenterne hurtigere kunne indrette sig efter markedssignalerne.
408. Der foreslås en præmie på 21 EUR og en reduceret præmie på 16,8 EUR for fåreproducenter, der producerer fåremælk, og for gedeproducenter. Tillægspræmien foreslås sat til 7 EUR for alle producenter.

3.2.4. *Svinekød*

3.2.4.1. Verdenssituationen

409. I 2000 steg verdensproduktionen af svinekød en smule med 1,3 % til i alt 91,1 mio. t¹¹⁶. Kina er fortsat verdens største producent med 42 mio. t, en stigning på 4,7

¹¹⁶ Kilde: FAO.

% i forhold til året før. EU beholdt andenpladsen med en årsproduktion på 17,5 mio. t svarende til et fald på 2,6 % i forhold til 1999. I 2001 ventes EU's produktion at ligge på nogenlunde samme niveau. Verdens tredjestørste producent af svinekød var USA med 8,5 mio. t i 2000, hvilket var et fald på 3,4 % i forhold til det foregående år.

3.2.4.2. EU-markedet

410. I 2000 begyndte EU-markedspriserne at stige fra de meget lave niveauer i 1998 og 1999. Det betydelige fald i svinekødsproduktionen på 2,6 % var hovedårsagen til dette opsving. Prisstigningen fortsatte i 2001, især på grund af problemer på kødmarkederne som følge af BSE og M&K. Til trods for højere foderomkostninger i 2001 fik hovedparten af de europæiske svineproducenter et rigtig godt overskud, der kunne kompensere for de tab, de havde lidt i kriseårene 1998 og 1999. EU's gennemsnitlige markedspris for hele år 2000 blev på i alt 141 EUR/100 kg; i 2001 kan gennemsnitsprisen komme op på ca. 170 EUR/100 kg. På baggrund af den gunstige markedssituation blev eksportrestitutionerne for ferske og frosne slagtekroppe og udskæringer nulstillet i juli 2000. Som følge af markedsproblemer på grund af de seneste udbrud af M&K blev der oprettet en særlig markedsstøtteordning i Nederlandene mellem maj og juni 2001 for levering af pattegrise, slagtesvin og kalve til myndighederne fra områder under overvågning for M&K. Ordningen omfattede også støtte til ikke at inseminere søer.
411. Svinekødsforbruget pr. indbygger faldt med 2,5 % i 2000 til 43,5 kg/år. I 2001 forventes forbruget at stige en smule med 0,4 %, da efterspørgslen efter svinekød stadig er høj på grund af BSE-krisen.
412. I 2000 eksporterede EU 1,26 mio. t svinekød (slagtet vægt) svarende til et fald på 9,1 % i forhold til 1999. Samtidig faldt importen med 11,4 % til 48 000 t i 2000. EU's vigtigste eksportmarked for svinekød i 2000 var Rusland, som importerede 410 000 t (26,6 % af EU's eksport). Dernæst kom Japan med 284 000 t og på tredjepladsen Hong Kong og Kina med 160 000 t. Den subventionerede eksports andel af den samlede eksport faldt i 2000, fordi eksportrestitutionerne blev nulstillet for fersk og frosset svinekød fra juli måned.

3.2.5. Fjerkrækød

413. Verdensproduktionen af fjerkrækød har siden 1991 været jævnt stigende, selvom stigningstakten er faldet: 7 % om året i perioden 1991-1995 og 4 % om året i perioden 1996-2001. Ser man på de store produktionsområder, har der været en produktionsstigning over gennemsnittet i Kina (5 % pr. år i perioden 1996-2001) og i Brasilien (9,2 % årligt i perioden 1996-2001). Efter et fald i 1997 er den russiske produktion atter begyndt at stige. I EU har produktionen siden 1996 været jævnt stigende med 1,9 % i gennemsnit.

Produktion af fjerkrækød (tusind t)									
	USA	Brasilien	Kina	Japan	Rusland	Ungarn	EU	Øvrige	Verden
1996	14 522	4 144	9 630	1 249	705	365	8 358	11 456	50 429
1997	14 952	4 562	10 400	1 234	630	372	8 636	12 805	53 591
1998	15 128	4 627	10 700	1 221	640	400	8 823	12 998	54 537
1999	15 990	5 641	11 150	1 189	640	360	8 778	13 813	57 561
2000	16 362	6 117	11 960	1 196	660	370	8 798	14 175	59 638
2001	16 611	6 445	12 285	1 180	700	375	9 164	14 597	61 357
Årlig forskydning i % 2001/1996	2,7	9,2	5,0	-1,1	-0,1	0,5	1,9	5,0	4,0

2001: skøn

Kilder: EU, marts 2002; USDA, oktober 2001.

414. Verdensmarkedet er fortsat i fremgang i 2001 takket være det stigende forbrug i Rusland, Kina og Japan. USA beholdt førstepladsen som eksportland i 2000 og 2001, især takket være eksporten af mindre værdifulde dele og forskellige salgsfremmende programmer. I 2001 oversteg den brasilianske eksport for første gang eksporten fra EU. Rusland er det største importland, men selvom produktionen stiger en smule, vil landet fortsat øge importen.
415. Efter faldet i 1999 ventes EU's produktion at stige igen, især i 2001 (+3,7 %). EU's eksport faldt betydeligt i 2001: -4,2 %. Importen af saltkød fra Brasilien og Thailand bidrog til en stærk importstigning: + 43 % i 2000 og + 45 % i 2001.
416. Efter de gode priser i 2000 var priserne særdeles høje i første halvår af 2001 (kriser i kvægsektoren og mund- og klovsyge i svinesektoren), hvorefter de styrteddykkede i andet halvår til deres gennemsnitlige niveau fra perioden 1994-1999.
417. Der ydes ingen støtte til produktion af fjerkrækød på det indre marked. Foranstaltningerne vedrørende samhandelen med tredjelande er blevet tilpasset for at overholde WTO-reglerne, og dette gælder navnlig fastsættelsen af et loft over eksporten med restitutioner (286 000 t for 2000/01). Denne begrænsning har betydet, at restitutionerne er målrettet på såvel bestemmelseslande som produkter. Således var under 30 % af EU-eksporten i 2001 omfattet af restitutioner.
418. Der anvendes fortsat importkontingenter med reducerede toldsats for i alt 184 430 t inden for associeringsaftalerne og den såkaldte dobbeltlave strategi (Polen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet, Rumænien, Bulgarien, de baltiske lande og Slovenien). Desuden kan der toldfrit importeres 15 500 t udbenet kylling og 2 500 t kalkunkød hvert år, og hertil kommer 11 900 t for 2000/01 (juli/juni) inden for kontingenterne for minimumsadgang med reducerede afgifter og 2 400 t under bilaterale aftaler (Tyrkiet og Israel).

3.2.6. Æg

419. Verdensproduktionen steg med 4,4 % (årlig forskydning) fra 1991 til 1995 og steg fortsat i perioden 1996-2001 med 3,5 %. Skønt den gennemsnitlige stigning i USA har været større end i EU, ligger EU stadig på andenpladsen. Kina har oplevet en stor stigning, nemlig 8,8 % fra 1996 til 2001 og er verdens førende ægproducent.

Produktion af æg (tusind t)									
	USA	Mexico	Brasilien	Japan	Rusland	Kina	EU	Øvrige	Verden
1996	4 669	1 589	750	2 610	1 922	15 474	5 182	9 602	41 798
1997	4 738	1 718	768	2 598	1 946	17 223	5 260	7 181	41 433
1998	4 874	1 824	832	2 569	2 013	18 773	5 348	7 117	43 349
1999	5 060	1 978	901	2 560	2 013	22 283	5 396	7 127	47 318
2000	5 150	2 144	903	2 565	2 068	23 262	5 479	7 338	48 908
2001	5 235	2 198	920	2 568	2 086	23 638	5 651	7 411	49 705
Årlig forskydning i % 2001/1996	2,3	6,7	4,2	-0,3	1,7	8,8	1,7	-5,0	3,5

2001: skøn

Kilder: EU, marts 2002; USDA, oktober 2001.

420. Den globale samhandel steg igen i 1996, men faldt i 1999. Den steg i 2000 og ligger nu lidt over niveauet fra 1998. De vigtigste importlande er fortsat Japan (ægprodukter) og Hong Kong (æg med skal). EU's eksport målt i mængder faldt med 12 % i 2000 og 2,1 % i 2001.
421. I EU steg bestanden af æglæggere med 3 % i 2001. Priserne var tæt på gennemsnittet i første halvår af 2001 og lidt over i andet halvår.
422. Den fælles markedsordning ligner ordningen for fjerkrækød.
423. WTO har i forbindelse med samhandelen for 2000/01 lagt et loft på 98 800 t, udtrykt som æg med skal, over, hvor stor en mængde der kan ydes eksportrestitutioner for. Eksportmængderne har siden sommeren 1995 ligget under den grænse, der er aftalt inden for WTO.
424. Associeringsaftalerne med Polen, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og Bulgarien medfører en nedsættelse på 80 % af tolden for visse ægprodukter. I forbindelse med minimumsadgangen er der åbnet importkontingenter med nedsat told for en årlig mængde på 157 500 t i 2000/01 fordelt på tre produktgrupper, hvoraf kun grupperne ægprodukter og ægalbuminer udnytted.
425. Den 19. december 2000 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 5/2001¹¹⁷ om ændring af forordning (EØF) nr. 1907/90 om handelsnormer for æg. Målet er at indføre en obligatorisk angivelse af produktionssystemet på æggene og pakningen og at

¹¹⁷ EFT L 2 af 5.1.2001, s. 1.

forenkle inddelingen i kategorier, idet de nuværende B- og C-kategorier lægges sammen.

3.2.7. *Honning*

3.2.7.1. Verdenssituationen

426. I 2000 nåede verdensproduktionen af honning op på 1,241 mio. t, hvilket er en stigning på 1,5 % i forhold til det foregående år¹¹⁸. Priserne på verdensmarkedet steg med 2,7 % i forhold til priserne i 1999.

3.2.7.2. EU-markedet

427. EU's selvforsyningsgrad var på 48,24 % i produktionsåret 1999/2000, hvilket var en lille stigning i forhold til det foregående produktionsår. Det skyldtes stigende produktion og faldende import. Forbruget lå uændret på 0,7 kg pr. indbygger pr. år.
428. Kommissionen traf i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1221/97 om almindelige regler for anvendelsen af foranstaltninger til forbedring af produktionen og afsætningen af honning¹¹⁹ beslutninger om vedtagelse af de nationale programmer for det femte år (produktionsår 2002). I februar 2001 fremlagde Kommissionen en rapport for Rådet og Europa-Parlamentet om anvendelsen af denne forordning i de tre første produktionsår. I sine konklusioner foreslog Kommissionen, at den årlige ramme i de nationale programmer fastholdes for at sikre kontinuitet og sammenhæng i programmerne. Gennemførelsesforordningen blev ændret i overensstemmelse hermed, og der blev indført en enklere forvaltning.

¹¹⁸ Kilde: FAO.

¹¹⁹ EFT L 173 af 1.7.1997 s. 1.

KAPITEL IV

4. DEN AGROMONETÆRE ORDNING

4.1. Udviklingen i 2001

429. De agromonetære foranstaltninger, der blev truffet i 2001, er begrænset til anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 2799/98 om den agromonetære ordning for euroen¹²⁰, nemlig fastsættelse eller i givet fald tilpasning af den agromonetære udligning for nedsættelsen i national valuta af visse beløb til Danmark, Sverige og Det Forenede Kongerige på grund af revalueringen af deres valutaer.
430. Hvad angår den nye udligningsstøtte, fastsattes ved forordning (EF) nr. 653/2001 af 30. marts 2001 maksimumsbeløbet for den udligningsstøtte, der ydes som følge af vekselkursen for pund sterling, for okse- og fårekød og for strukturforanstaltninger¹²¹. Nedgangen er på 1,9 %, og det samlede maksimumsbeløb er på 26,95 mio. EUR, hvoraf 50 % finansieres af EU. Udligningsstøtten til Det Forenede Kongerige, der ydes som følge af vekselkursen for markafgrøder, fastsattes ved forordning (EF) nr. 1966/2001¹²². Nedgangen er på 3,394 % (2,546 % for hør og hamp bestemt til fiberproduktion), og støttens samlede maksimumsbeløb er på 52,99 mio. EUR, hvoraf halvdelen finansieres af EU.
431. Den væsentlige revaluering af pund sterling og den svenske krone i 2000 (7,556 % for pund sterling og 4,956 % for den svenske krone minus franchisen på 2,6, hvilket giver henholdsvis 4,956 % og 1,223 %) resulterede i, at der blev fastsat en udligningsstøtte på 224,12 mio. EUR for pund sterling og på 11,12 mio. EUR for den svenske krone, hvoraf 50 % finansieres af EU på betingelse af, at medlemsstaten bidrager med et tilsvarende beløb [forordning (EF) nr. 654/2001¹²³].
432. Efter devalueringen af den danske krone og den svenske krone er der foretaget en tilpasning af den gældende udligningsstøtte. Ved forordning (EF) nr. 651/2001¹²⁴ blev beløbet for anden rate af den danske udligningsstøtte i forbindelse med okse- og fårekød og strukturforanstaltninger, der ydes som følge af den vekselkurs, der var gældende i januar 2000, annulleret og beløbet for tredje rate af den danske udligningsstøtte for 1999 for de samme sektorer nedsat. Det samlede maksimumsbeløb for tredje rate andrager således 0,81 mio. EUR i stedet for 0,89 mio. EUR. Ved samme forordning nedsattes beløbet for anden rate af den svenske udligningsstøtte i forbindelse med okse- og fårekød og strukturforanstaltninger, der ydes som følge af de vekselkurser, der var gældende i januar 2000. Det samlede maksimumsbeløb bliver herved på 6,63 mio. EUR i stedet for 7,24 mio. EUR.
433. Ved forordning (EF) nr. 1967/2001¹²⁵ annulleredes beløbene for anden rate af den svenske udligningsstøtte i forbindelse med markafgrøder og hør og hamp, der ydes

¹²⁰ EFT L 349 af 24.12.1998, s. 1.

¹²¹ EFT L 91 af 31.3.2001, s. 62.

¹²² EFT L 268 af 9.10.2001, s. 24.

¹²³ EFT L 91 af 31.3.2001, s. 64.

¹²⁴ EFT L 91 af 31.3.2001, s. 58.

¹²⁵ EFT L 268 af 9.10.2001, s. 26.

som følge af de vekselkurser, der var gældende i juli og august 2000, tillige med beløbene for tredje rate af den svenske udligningsstøtte i forbindelse med de samme sektorer, der ydes som følge af de vekselkurser, der var gældende i juli og august 1999. Ved samme forordning nedsattes også beløbet for tredje rate af den danske udligningsstøtte for 1999 for markafgrøder. Det samlede maksimumsbeløb for tredje rate bliver således på 6,84 mio. EUR i stedet for 8,80 mio. EUR.

4.2. Agromonetær støtte

434. I 2001 indgav Det Forenede Kongerige flere anmodninger om ydelse af udligningsstøtte i sektorerne for oksekød, fårekød og mejeriprodukter¹²⁶. Nogle af anmodningerne vedrørte betalingen af anden rate af støtte, med hensyn til hvilken Det Forenede Kongerige havde besluttet ikke at betale det nationale bidrag til første rate.
435. Med hensyn til de anmodninger om betaling af første rate, der blev indgivet i år, har Det Forenede Kongerige i betragtning af de alvorlige problemer, som dyresygdomme i landet har givet anledning til, besluttet også at yde det nationale bidrag til finansieringen af støtten.

¹²⁶ Støtte nr. N 155/2001, N 156/2001, N 157/A/2001, N 157/B/2001, N 158/A/2001, N 158/B/2001 og N 565/2001.

KAPITEL V

5. UDVIKLINGEN AF LANDDISTRIKTERNE I 2001

436. De 69 planer for udvikling af landdistrikter, som var indsendt til godkendelse i Kommissionen mod slutningen af 1999 og i begyndelsen af 2000, er blevet gennemgået - undertiden efterfølgende ændret - og iværksat, oftest i overensstemmelse med fristerne i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999. De sidste planer, som blev forelagt i 2000, er blevet godkendt af Kommissionen i årets løb.
437. For de mål 1 og 2-regioner, hvor der skal gennemføres interventioner for udvikling af landdistrikter inden for rammerne af strukturfondsprogrammeringen, og for hvilke fællesskabsstøtterammerne (FSR) og de fleste enhedsprogrammeringsdokumenter allerede blev vedtaget i 2000 i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999, blev de sidste dokumenter gennemgået, og de operationelle programmer (OP) (som er en forlængelse af FSR), der blev vedtaget i 2000, blev iværksat.
438. Medlemsstaternes programmer vedrørende fællesskabsinitiativet LEADER+ (vedtaget i maj 2000) var blevet godkendt af Kommissionen i anden halvdel af 2000, og iværksættelsen kunne dermed indledes.

5.1. Belgien

5.1.1. *Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)*

439. I efteråret 2000 godkendtes tre udviklingsplaner for landdistrikterne i Belgien: en føderal plan og to regionale planer for Flandern og Wallonien.

5.1.1.1. Ændrede planer for udvikling af landdistrikter

440. For den føderale og den flamske plan blev der i 2001 indført ændringer, som forudsatte en kommissionsbeslutning. For den flamske plan var der allerede forelagt en første ændring i slutningen af 2000.

5.1.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

441. 2001-tildelingen for Belgien androg 52 mio. EUR, hvoraf 65 % blev udnyttet. Situationen varierer meget fra plan til plan: Således blev næsten hele det tilgængelige budget for den føderale plan udnyttet (96 %), mens udnyttelsen af bevillingerne lå på 80 % for Wallonien og 47 % for Flandern. Budgettet for den flamske plan er dog det største og udgør 58 % af den samlede tildeling for Belgien. Den føderale og den wallonske plan tegnede sig for hhv. 19 % og 22 % af tildelingen.

5.1.2. *Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)*

442. Belgien har et enkelt enhedsprogrammeringsdokument (strukturfondene) med bevillinger fra EUGFL, Udviklingssektionen, nemlig udfasning af mål 1 for provinsen Hainaut i Wallonien.

5.1.3. *LEADER+-programmer*

443. Belgien havde ved udgangen af 2000 og begyndelsen af 2001 indsendt to forslag til LEADER+ for hhv. Flandern og Wallonien. Disse programmer blev vedtaget i 2001. Vedtagelsesproceduren gik langsomt på grund af de yderst ufuldstændige svar på Kommissionens spørgsmål.

5.2. **Danmark**

5.2.1. *Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)*

5.2.1.1. Ny udviklingsplan godkendt

444. Kommissionen har godkendt udviklingsplanen for landdistrikter for Danmark (beslutning C(2000)2894 af 29.9.2000). Denne plan repræsenterer en offentlig udgift på 944,5 mio. EUR, hvoraf 348,8 mio. EUR ydes fra Unionen for perioden 2000-2006.
445. Programmet omfatter støtte til investeringer i landbrugsbedrifter, unge landbrugeres etablering, uddannelse, ugunstigt stillede regioner, forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugsprodukter samt udvikling og omstilling i land- og skovbrug.

5.2.1.2. Ændret plan for udvikling af landdistrikter

446. Ændringen af den danske udviklingsplan for 2000 er godkendt ved beslutning C(2001)2130 af 27.8.2001. De største ændringer vedrører medtagelse af investeringsstøtte vedrørende risikomaterialer (biprodukter og affald) samt forbedring af vilkårene for investeringsstøtte til forarbejdning og salg af økologiske produkter.

5.2.1.3. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

447. I henhold til programmet var der for 2001 en udgift på 891,86 mio. EUR, hvoraf EU's bidrag udgjorde 438,20 mio. EUR. Miljøvenlige landbrugsforanstaltninger tegner sig for 546,5 mio. EUR af de samlede udgifter, hvoraf 281,96 mio. EUR finansieres af EU.
448. I referenceperioden fra 16. oktober 2000 til 15. oktober 2001 udgør udgifterne til udviklingsplanen 459,02 mio. EUR.

5.2.2. *LEADER+-programmer*

5.2.2.1. Vedtagne nye programmer

449. LEADER+-programmet for Danmark er godkendt ved Kommissionens beslutning C(2001)2129 af 27.8.2001. For perioden 2001-2006 udgør de samlede udgifter til dette program 61,4 mio. EUR, hvoraf bidraget fra EU er 17 mio. EUR og fra den private sektor 27,4 mio. EUR.
450. LEADER+-programmet for Danmark omfatter landdistrikter med omkring 742 000 indbyggere. Målgrupper er kvinder og unge. Interventionerne i Danmark kan f.eks. koncentreres om følgende foranstaltninger: Udvikling af nyskabende centre og virksomheder, kompetenceudvikling og jobskabelse, lokale tjenesteydelser,

miljøbeskyttelse og –forbedring samt salg af lokale produkter. Under programmet kan der maksimalt finansieres 12 lokale aktionsgrupper.

5.3. Tyskland

5.3.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

5.3.1.1. Udviklingsplanen for Berlin blev vedtaget i 2001.

5.3.1.2. Ændrede udviklingsplaner for landdistrikter

451. De tyske myndigheder har indgivet ændringsforslag til udviklingsplanerne for landdistrikterne i Baden-Württemberg, Bayern, Hamburg, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Saarland, Schleswig-Holstein, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen-Anhalt og Thüringen. Ændringerne vedrører en revideret udgave af finansieringsplanerne, ændring af foranstaltningerne og indførelse af nye foranstaltninger.

5.3.1.3. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

452. For denne periode udgjorde udgifterne for EUGFL, Garantisektionen, 709 415 244 EUR eller 97 % af det årlige loft for Tyskland.

5.3.2. Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.3.2.1. Udbetalinger i 2001

453. For denne periode udgjorde udgifterne for EUGFL, Udviklingssektionen, 188 744 583 EUR.

5.3.3. LEADER+-programmer

454. Kommissionen havde godkendt mange LEADER+-programmer for Tyskland ved udgangen af 2001.

5.4. Grækenland

5.4.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

5.4.1.1. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

455. Pr. 31. juli 2001 var der udbetalt 57,5 mio. EUR.

5.4.1.2. Årsberetning

456. Årsberetningen indgik den 30. april 2001, og den 22. august 2001 modtog Kommissionen yderligere oplysninger. Heraf fremgår det, at udnyttelsen fortsat er utilstrækkelig, idet den for 2000 kun vedrørte de gamle ledsageforanstaltninger med undtagelse af førtidspension og udligningsbeløb for ugunstigt stillede områder. Indførelsen af administrative rammer og bestemmelser for anvendelsen af de nye miljøvenlige landbrugsforanstaltninger har vist sig at være relativt kompliceret og langsom.

5.4.2. *Operationelle programmer og enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)*

5.4.2.1. Vedtagelse af nye operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter

457. Kommissionen godkendte det nationale program for EUGFL, Udviklingssektionen, den 6. april 2001. EU's bidrag udgør 1 233,4 mio. EUR ud af et samlet beløb på 3 010,2 mio. EUR. Alle regionalprogrammerne under de forskellige strukturfonde blev godkendt i første halvdel af 2001 med et beløb på i alt 10 914,4 mio. EUR, hvoraf EU's bidrag ligger på 7 041,7 mio. EUR (1 026,9 mio. EUR under EUGFL, Udviklingssektionen). Alle programtillæg blev godkendt i overvågningsudvalgene ved udgangen af første halvår og begyndelsen af det andet.

5.4.2.2. Ændring af operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter

458. Finansieringsplanerne for alle de operationelle programmer er automatisk blevet ændret for at tilpasse dem til budgetmyndighedens ændrede finansieringsoverslag.

5.4.2.3. Årsberetning

459. De operationelle programmer og deres programtillæg blev vedtaget i løbet af 2001; kriterierne for udvælgelse af aktioner forelå derfor ikke i 2000, hvilket gjorde det umuligt at validere de tilhørende udgifter i det elektroniske overvågningssystem. Det har derfor ikke været muligt at registrere udgifter i 2000. Denne situation, som skyldtes en forsinket godkendelse af programmerne, blev normaliseret i 2001, også for de aktioner, som blev foreløbigt udvalgt og finansieret i 2000 med nationale midler. Beretningerne for 2000 er derfor begrænset til en beskrivelse af den administrative og proceduremæssige situation for programgennemførelsen og indeholder ikke faktiske oplysninger, navnlig ikke finansielle, om gennemførelsen.

5.4.3. *LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)*

5.4.3.1. Godkendelse af nye programmer

460. Der er ét program for hele Grækenland. De samlede udgifter udgør 392,6 mio. EUR, hvoraf 182,9 mio. EUR betales over EUGFL, Udviklingssektionen.

5.5. **Spanien**

5.5.1. *Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)*

461. De ni planer blev godkendt i 2000 og gennemføres i øjeblikket: to tværgående programmer for ledsageforanstaltningerne (alle regioner undtagen Navarra og Baskerlandet) og for forbedring af produktionsstrukturer (uden for mål 1) samt regionalprogrammer for de selvstyrende områder Aragonien, Balearerne, Catalonien, Madrid, Rioja, Navarra og Baskerlandet. De offentlige udgifter for perioden 2000-2006 udgør 5 688 mio. EUR, hvoraf 3 481 mio. EUR kommer fra EUGFL, Garantisektionen.

5.5.1.1. Ændrede udviklingsplaner

462. De regionale myndigheder har anmodet om ændringer af planerne, og disse er accepteret af Kommissionen.
463. Der er tale om følgende ændringer for det tværgående program for ledsageforanstaltninger: fastlæggelse af kriterier for tildeling af støtte til de fire foranstaltninger, ændring af beregningen af præmier for miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og medfinansieringssatsen for udligningsbeløb og skovplantning på landbrugsjord samt indførelse af nye miljøvenlige landbrugsforanstaltninger. Formålet med disse ændringer er at øge programmets indvirkning på miljøet og sikre en harmonisk budgetforvaltning.
464. Ændringen af planen for det selvstyrende område Madrid vedrører betingelserne for adgang til støtteordningen. Hermed indføres en bredere definition af modtagerne under foranstaltningerne "diversificering af landbrugsaktiviteterne" og "andre foranstaltninger vedrørende skovbrug".

5.5.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

465. Der er afsat 475,4 mio. EUR for budgetåret 2001. De skøn, som medlemsstaten har anført i sine årlige betalingserklæringer, viser, at udbetalingerne til modtagerne i 2000 andrager 594 mio. EUR. Dette tal skal betragtes som et skøn og omfatter også visse forskud.

5.5.2. Operationelle programmer og programtillæg (EUGFL, Udviklingssektionen)

466. Kommissionen har modtaget programtillæggene til alle de operationelle programmer, nemlig det tværgående program til forbedring af produktionsstrukturerne i mål 1-regioner, de operationelle programmer for de 10 selvstyrende områder under mål 1 (Andalusien, Asturien, De Kanariske Øer, Castilla-La Mancha, Castilla-Leon, Extremadura, Galicien, Murcia, Valencia samt Cantabrien, som er i udfasning) og programmet for teknisk bistand til mål 1-regioner. De fleste programtillæg er godkendt af overvågningsudvalgene. Programtillæggene omfatter strategien for den offentlige støtte og indeholder en detaljeret beskrivelse af foranstaltningerne. De samlede offentlige udgifter til disse foranstaltninger til udvikling af landdistrikter udgør 7 606 mio. EUR, hvoraf 5 021 mio. EUR kommer fra EUGFL, Udviklingssektionen (perioden 2000-2006).

5.5.2.1. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

467. Der er udbetalt 7 % i forskud i 2001 for alle de operationelle programmer, i alt 351 mio. EUR.
468. Desuden er der udbetalt 115 mio. EUR til visse programmer under mål 1 i den foregående periode, især i Castilla-Leon og Castilla-La Mancha. Der er udbetalt 10 mio. EUR under Interreg-programmerne. De dækker Spanien og Portugal. Ingen af disse programmer var endeligt afviklede i 2001.

5.5.3. LEADER+-programmer

5.5.3.1. Godkendte nationale og regionale LEADER+-programmer

469. Det tværgående nationale LEADER+-program blev godkendt den 18. maj 2001. Under programmet ydes der støtte til fem tværregionale aktionsgrupper og etableringen af et netværk bestående af de 150 regionale aktionsgrupper i Spanien. Målet er at udvikle de nyskabende aspekter under LEADER+ og fremme samarbejdet på tværs af regionerne. De offentlige udgifter til dette program udgør 41,6 mio. EUR, hvoraf bidraget fra EUGFL, Udviklingssektionen, andrager 23,6 mio. EUR.
470. Godkendelsen af det tværgående LEADER+-program blev efterfulgt af godkendelsen af de regionale LEADER+-programmer, som forvaltes af de forskellige selvstyrende områder. Hovedformålet er at få udarbejdet langsigtede strategier for udviklingen af landdistrikterne, idet en lille del af budgettet er afsat til samarbejde og tværterritoriale og internationale aktioner, opfølgning og evaluering. De samlede offentlige udgifter til de 17 regionalprogrammer er 755 mio. EUR, hvoraf 473 mio. EUR kommer fra EUGFL, Udviklingssektionen.

5.5.3.2. LEADER II

471. Der er under programmerne foretaget udbetalinger til Andalusien (8,4 mio. EUR) og Galicien (5,6 mio. EUR). Disse programmer forlænges ud over 2001.

5.6. Frankrig

5.6.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

472. Der er iværksat en national udviklingsplan for landdistrikter for hele det kontinentale Frankrig samt – i henseende til ledsageforanstaltninger – i mål 1-regioner efter 7. september 2000.

5.6.1.1. Godkendt ny udviklingsplan

473. Der er indarbejdet et afsnit om landdistrikter finansieret af EUGFL, Garantisektionen, i de 20 enhedsprogrammeringsdokumenter for de kontinentale regioner, som efter en grundig behandling mandede ud i en beslutning for hver region sidst i marts 2001. Den samlede rammebevilling er fordelt med 85 % til det nationale program og 15 % til udvikling af landdistrikter for hver af de 20 regioner.

5.6.1.2. Ændret udviklingsplan

474. Ved udgangen af 2000 og i 2001 blev der indsendt ændringsanmodninger for det nationale program for udvikling af landdistrikter. Disse anmodninger er blevet behandlet, og de blev godkendt af Star-udvalget den 21. november 2001.

5.6.1.3. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

475. Tildelingen til Frankrig for 2001 udgør 787 mio. EUR fordelt på 690 mio. til det nationale program og 97 mio. til udvikling af mål 2-landdistrikter.

476. Frankrig har udnyttet 78 % af dette beløb. Udnyttelsen ligger på 84 % på nationalt plan og på 33 % for mål 2 .

5.6.2. Operationelle programmer og enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)

477. Frankrig har 6 mål 1-regioner (Guadeloupe, Martinique, Guyana, Réunion, Korsika og de tre arrondissementer Douai, Valenciennes og Avesnes sur Helpe), hvoraf de sidste to modtager overgangsstøtte.

5.6.2.1. Ændrede operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter

478. De ændringer til mål 1-programmerne, som der blev anmodet om på møderne i overvågningsudvalgene for de pågældende regioner, er ved at blive behandlet. Med hensyn til de oversøiske departementer (ultraperifere regioner) giver de forordninger, som Rådet vedtog den 28. juni 2001, mulighed for at indføre et vist antal undtagelser, som vil forudsætte en ændring af de enkelte dokumenter.

5.6.2.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

479. Udbetalinger til disse regioner er sket i form af et lovbestemt, automatisk forskud på 7 % efter dokumenternes vedtagelse. Der er indgivet anmodninger om foreløbige udbetalinger for Guadeloupe, Réunion og Korsika.

5.6.3. LEADER+-programmer

480. Frankrig har fremsat forslag om et nationalt LEADER+-program, som Kommissionen godkendte den 7. august efter at have bedømt det. Da dette program er omfattet af globaltilskud, blev der underskrevet en aftale mellem formidlingsorganet (CNASEA) og Kommissionen, og forskuddet på 7 % kunne udbetales i 2001. De franske myndigheder har iværksat et offentligt udbud for i to omgange at få udpeget i alt 140 lokale aktionsgrupper.

5.7. Irland

5.7.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

481. Planerne er blevet ændret, således at der nu kan ydes støtte til tre andre sjældne, nationale racer (Dexter (kvæg), Connemara (ponyer) og Galway (får)) inden for rammerne af de miljøvenlige landbrugsforanstaltninger. Kommissionens beslutning om godkendelse af denne ændring blev meddelt de irske myndigheder den 7. juli 2001 [C(2001)1273].

482. Udgifterne under EUGFL andrager 326 552 240,89 EUR eller 100,8 % af det årlige loft for Irland.

5.7.2. Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

483. Overvågningsudvalgene for de to operationelle programmer (Southern and Eastern, Border, Midland and Western) vedtog et par mindre ændringer til statsstøtteforanstaltningerne den 24. og 26. november 2001.

484. Udbetalingerne til skovbrugsforanstaltningerne er nu operationelle, mens de øvrige landbrugsforanstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikter er blevet forsinket på grund af restriktioner som følge af mund- og klovsyge.

5.7.3. *LEADER+-programmer*

485. LEADER+-programmet for Irland blev vedtaget den 3. juli 2001 (Kommissionens beslutning C(2001)1296). De irske myndigheder har derfor udvalgt 22 lokale aktionsgrupper, og bestemmelserne for deres arbejde er nu fastlagt gennem underskrivelsen af en aftale med hver enkelt.

5.8. **Italien**

5.8.1. *Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)*

5.8.1.1. Vedtagelse af nye udviklingsplaner for landdistrikter

486. Kommissionen vedtog syv nye regionale programmer i 2001. De vedrører Calabrien (EUGFL-bidrag på 223,8 mio. EUR ud af et samlet offentligt tilskud på 299,2 mio. EUR), Campanien (151,2 mio. EUR ud af 201,7 mio. EUR), Molise (33,4 mio. EUR ud af 45,2 mio. EUR), Puglien (291,9 mio. EUR ud af 389,4 mio. EUR), Sicilien (420,1 mio. EUR ud af 560,8 mio. EUR), Basilicata (183,2 mio. EUR ud af 244,3 mio. EUR) og Sardinien (302,8 mio. EUR ud af 403,7 mio. EUR).
487. Godkendelsen af disse programmer afslutter den indledende undersøgelses- og forhandlingsfase for alle de italienske programmer.

5.8.1.2. Ændrede udviklingsplaner

488. I overensstemmelse med den nye forordning (EF) nr. 672/2001 om ændring af forordning (EF) nr. 1750/1999, hvorved det tillades, at der indgås nye forpligtelser for racer, der er truet af udryddelse, og som er blevet støttet under de tidligere ordninger, er planerne for udvikling af landdistrikter, der ikke omfattede disse racer, blevet ændret ved Kommissionens beslutning af 2. august 2001. Der er tale om programmer for den selvstyrende provins Bolzano og regionerne Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Piemonte, Toscana og Aosta.
489. Ændringerne af regionalplanen for Umbrien vedrørende omprogrammeringen af finansieringsplanen og vedtagelsen af flere foranstaltninger, der skal sikre en effektiv iværksættelse, blev godkendt med Kommissionens beslutning af 3. december 2001.
490. Regionalplanerne for Toscana og Piemonte er blevet ændret. De to anmodninger vedrører støtte til investeringer i landbrugsbedrifter med henblik på at udnytte den mulighed, der ligger i artikel 1 i forordning (EF) nr. 2075/2000 for at yde støtte på op til 25 000 EUR til små bedrifter, som på grund af strukturelle vanskeligheder har svært ved at opfylde mindstekravene til miljø, hygiejne, dyrevelfærd, økonomisk bæredygtighed samt et tilstrækkeligt viden- og kompetenceniveau.

5.8.1.3. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

491. Pr. 15. oktober 2001 beløb udgifterne under EUGFL, Garantisektionen, til de 21 programmeringsdokumenter til udvikling af landdistrikter for indeværende regnskabsår sig til 658,28 mio. EUR eller 106 % af det årlige loft for Italien.

5.8.1.4. Programmering for 1994-1999 (EUGFL, Udviklingssektionen)

492. Jordskælvet i 1997 ødelagde store dele af regionerne Umbrien og Marche, og programmeringen for strukturaktiviteter inden for rammerne af mål 5b stødte på alvorlige vanskeligheder. På behørigt begrundet anmodning fra de italienske myndigheder vedtog Kommissionen to beslutninger (5. september 2001 for Umbrien og 9. oktober for Marche), som forlængede fristen for udbetalinger til de endelige modtagere til den 31. december 2002, således at genopbygningsprocessen i landdistrikterne ikke blev afbrudt.

5.8.2. *Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)*

5.8.2.1. Ændring af de operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter

493. Ændringen af programmet for Calabrien vedrørende tilpasningen af adskillige foranstaltninger, bl.a. i relation til virksomhedsstøtte, blev godkendt, navnlig vedrørende støtte i medfør af forordning (EF) nr. 2075/2000 til små bedrifter med strukturelle vanskeligheder.

5.8.2.2. Udbetalinger i 2001

494. De syv regioner under mål 1 (Sicilien, Sardinien, Calabrien, Basilicata, Campanien, Puglia og Molise) fik i medfør af artikel 32, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1260/1999 et første forskud på 7 % svarende til 208,8 mio. EUR i form af et EUGFL-bidrag.

5.8.3. *LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)*

5.8.3.1. Vedtagelse af nye programmer

495. Den 25. september 2001 vedtoges to programmer for den selvstyrende provins Bolzano og den selvstyrende region Aosta. Til programmet for Bolzano er der afsat 7,75 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen, ud af et samlet beløb på 22,83 mio. EUR, og til Aosta 2,14 mio. EUR ud af i alt 5,5 mio. EUR.
496. Procedurene for behandling og godkendelse af de tyve andre regionalprogrammer er nu iværksat.

5.8.3.2. Udbetalinger i 2001

497. Det udbetalte forskud på 7 % for de to godkendte programmer (Bolzano og Aosta) udgør 692 300 EUR.

5.9. Luxembourg

5.9.1. *Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)*

5.9.1.1. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

498. EUGFL-udbetalingerne for denne periode andrager 9 578 120 EUR eller 77,24 % af loftet i beslutningen af 29. september 2000 om godkendelse af udviklingsplanen for landdistrikter.

5.10. Nederlandene

5.10.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

5.10.1.1. Ændret udviklingsplan

499. Den 19. december 2000 fremsatte de nederlandske myndigheder forslag til ændring af den nationale udviklingsplan for landdistrikter, som blev godkendt den 9. oktober 2001.

5.10.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

500. EUGFL-udbetalingerne for denne periode andrager 54 543 367 EUR eller 95,69% af loftet i beslutningen af 28. september 2000 om godkendelse af udviklingsplanen for landdistrikter.

5.10.2. LEADER+-programmer

5.10.2.1. Vedtagelse af nye operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter

501. Kommissionen godkendte fire nye LEADER+-programmer i 2001, to den 30. juli vedrørende Randstad og den østlige del af Nederlandene, to den 31. juli for den nordlige og sydlige del af landet.

502. I alle regioner er udvalgene ved at udvælge den første række af lokale aktionsgrupper, og procedurerne for underskrivelse af aftaler med de enkelte grupper er iværksat.

5.11. Østrig

5.11.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

5.11.1.1. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

503. Programmet omfatter samlede udgifter på 891,86 mio. EUR i 2001 med et EU-bidrag på 438,20 mio. EUR. De miljøvenlige landbrugsforanstaltninger tegner sig for 546,5 mio. EUR ud af de samlede udgifter, hvoraf EU's bidrag udgør 281,96 mio. EUR.

504. For referenceperioden - 16. oktober 2000-15. oktober 2001 - udgør udgifterne til udviklingsplanen 459,02 mio. EUR.

5.11.2. Mål 1-programmet for Burgenland

5.11.2.1. Udbetalinger i 2001

505. Programmet omfattede for 2000 og 2001 en samlet udgift på 243,5 mio. EUR, hvoraf EU's bidrag udgjorde 77 mio. EUR og EUGFL's bidrag 11,7 mio. EUR. Siden vedtagelsen af mål 1-programmet for Burgenland er der udbetalt et beløb på 8,1 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen.

5.11.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.11.3.1. Nyt operationelt program eller enhedsprogrammeringsdokument

506. LEADER+-programmet for Østrig blev vedtaget ved beslutning C(2000)820 af 26. marts 2001. For perioden 2001-2006 udgør de samlede udgifter til dette program 161,5 mio. EUR, hvoraf den private sektor bidrager med 58 mio. EUR og EUGFL, Udviklingssektionen, med 75 mio. EUR.
507. LEADER+-programmet for Østrig omfatter 8 af landets regioner med undtagelse af byzonen omkring Wien. Gennem programmet ydes der støtte til maksimalt 70 lokale aktionsgrupper.

5.11.3.2. Udbetalinger i 2001

508. I alt skulle der i 2001 udbetales 22,86 mio. EUR under programmet. Dette omfatter et EU-bidrag på 10,62 mio. EUR og bidrag fra den private sektor på 8,7 mio. EUR.
509. I 2001 er der udbetalt 5,28 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen, hvilket er omkring 7 % af det samlede beløb til dette program.

5.12. Portugal

5.12.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

5.12.1.1. Vedtagelse af nye udviklingsplaner for landdistrikter

510. De to regionalprogrammer for Azorerne og Madeira blev godkendt af Kommissionen hhv. den 1. marts 2001 og den 30. april 2001. Under EUGFL er der afsat 122,2 mio. EUR til planen for Azorerne ud af et samlet beløb på 149,6 mio. EUR, og til planen for Madeira 22,4 mio. EUR ud af 28,1 mio. EUR. Godkendelsen af disse programmer afslutter den indledende undersøgelses- og forhandlingsfase for de tre portugisiske programmer.

5.12.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

511. Pr. 31. august 2001 var der udbetalt 118,3 mio. EUR.

5.12.2. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.12.2.1. Vedtagelse af nye programmer

512. Det nationale program blev vedtaget den 25. juli 2001 til et samlet beløb af 266,92 mio. EUR, hvoraf 161,6 mio. EUR afholdes af EUGFL, Udviklingssektionen.

5.12.2.2. Udbetalinger i 2001

513. Kun forskuddet på 7 % er udbetalt i 2001.

5.12.3. Operationelle programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.12.3.1. Det operationelle program "Landbrug og udvikling af landdistrikter"

514. Overvågningsudvalget mødtes to gange i 2001 og vedtog forskellige ændringer til programtillægget samt en ændring af programmet vedrørende indførelse af en undtagelse inden for rammerne af artikel 37, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1257/1999 om nyplantning af vin.
515. Pr. 31 december var der udbetalt 47,026 mio. EUR under EUGFL, Udviklingssektionen.
516. Det årlige møde med forvaltningsmyndigheden fandt sted den 25. oktober 2001.

5.12.3.2. Operationelle regionalprogrammer

517. De portugisiske myndigheder har anmodet om at få ændret de fem operationelle regionalprogrammer efter ændringen af de lovgivningsmæssige rammer for støtten til landbrugsbedrifter med en meget begrænset økonomisk størrelse.

5.13. Finland

5.13.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

518. De tre endelige, operationelle programmer er den tværgående plan for ledsageforanstaltninger, den kontinentale regionalplan for områder uden for mål 1 og regionalplanen for Ålandsøerne. De offentlige udgifter for perioden 2000-2006 udgør 5 400 mio. EUR, hvoraf 2 199 mio. kommer fra EUGFL, Garantisektionen.

5.13.1.1. Ændrede udviklingsplaner

519. Der er foretaget visse ændringer af planerne i 2001. Den horisontale plan omfatter herefter opdræt af tidligere udryddelsestruede racer, og medfinansieringssatsen er blevet ændret. Den kontinentale regionalplan er ændret, så balancen mellem de forskellige foranstaltninger er blevet justeret, og der i højere grad tages hensyn til de reelle behov. Endelig er planen for Ålandsøerne blevet ændret, så tidligere udryddelsestruede racer nu er omfattet, og der tages hensyn til miljøvenlige landbrugsinitiativer.

5.13.1.2. Udbetalinger i 2001

520. Tildelingen for 2001 er 300,4 mio. EUR. Det fremgår af den rapport, som medlemsstaten har indsendt, at der er udbetalt 296 mio. EUR til modtagerne pr. 30. september og 29,8 mio. EUR mellem 1. og 15. oktober.

5.13.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)

521. De to enhedsprogrammeringsdokumenter, der blev vedtaget i 2000, foreligger nu i endelig, operationel form: Programmet for det nordlige Finland med et samlet budget for 2000-2006 på 1 053 mio. EUR, hvoraf 69,5 mio. kommer fra EUGFL, og programmet for det østlige Finland med et samlet budget på 2 558 mio. EUR, hvoraf 127,6 mio. EUR kommer fra EUGFL. Tillæggene til disse to programmer med

oplysninger om iværksættelsen af foranstaltningerne blev forelagt Kommissionen og godkendt den 3. oktober.

5.13.2.1. Udbetalinger i 2001

522. Efter udbetalingen af forskuddet på 3,5 % i 2000 er der foretaget en udbetaling på 10,8 mio. EUR i 2001, inkl. resten af forskuddet og andre foreløbige udbetalinger.
523. Den eneste forventede udbetaling i 2001 i tilknytning til den foregående programmeringsperiode er på 13,7 mio. EUR og vedrører mål 6-programmet.

5.13.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.13.3.1. Vedtaget LEADER+-program

524. Det finske LEADER+-program blev godkendt den 22. marts 2001. De samlede offentlige udgifter beløber sig til 110 mio. EUR, hvoraf EUGFL, Udviklingssektionens andel udgør 55,4 mio. EUR. Dette program dækker alle landdistrikter i det kontinentale Finland. Ud over de prioriterede emner, der er nævnt i Kommissionens retningslinjer, lægges der særlig vægt på bestræbelserne på at tilskynde til udflytning til landdistrikterne og styrke samspillet mellem by og land. I hele LEADER+-programmet er opmærksomheden rettet mod kvinder og unge i landdistrikterne.

5.13.3.2. Udbetalinger i 2001

525. Forskuddet på 7 % er udbetalt i regnskabsåret 2001.

5.14. Sverige

5.14.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

526. Den svenske udviklingsplan for landdistrikter har et samlet budget på 2 552 mio. EUR, hvoraf bidraget fra EUGFL, Garantisektionen, udgør 1 130 mio. EUR.

5.14.1.1. Ændrede udviklingsplaner

527. De svenske myndigheder foreslog en ændring af planen i 2001. Opdræt af udryddelsestruede racer, bl.a. fåreracen Gutefår, blev foreslået medtaget i de aktioner, der er støtteberettigede under de miljøvenlige landbrugsforanstaltninger. Kommissionen godkendte den foreslåede ændring den 26. september 2001.

5.14.1.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

528. Tildelingen til planen for 2001 er på 154,3 mio. EUR. Rapporten, der blev forelagt inden den 30. september 2001, viser, at der var foretaget udbetalinger på 142,9 mio. EUR, mens tallene for perioden fra 1.-15. oktober var baseret på skøn.

5.14.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.14.2.1. Årlige rapporter og udbetalinger

529. Programtillæggene for de to mål 1-programmer for Norra Norrland og Södra Skogslänsregionen omfatter nærmere oplysninger om gennemførelsesforanstaltningerne og blev forelagt Kommissionen, der godkendte dem den 4. oktober 2001.

5.14.2.2. Udbetalinger for perioden 16. oktober 2000-15. oktober 2001

530. For hvert af de to programmer blev der udbetalt et forskud på 7 % i 2000.

5.14.3. LEADER+-programmer (EUGFL, Udviklingssektionen)

5.14.3.1. Vedtaget LEADER+-program

531. LEADER+-programmet for Sverige blev vedtaget den 3. juli 2001. Gennem programmet ydes der støtte til 12 lokale aktionsgrupper, der har til formål at skabe en langsigtet udvikling i de svenske landdistrikter, med undtagelse af fire regioner i landets allernordligste del. De horisontale målsætninger for programmet er følgende: beskæftigelse, lige muligheder, integration af unge og miljø. Strategierne for de lokale grupper er baseret på følgende temaer eller foranstaltninger: anvendelse af nye teknikker og nye teknologier, forøgelse af værdien af den lokale produktion og lokale tjenester, forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne, bedre udnyttelse af naturressourcer og kulturelle ressourcer. De samlede offentlige udgifter for perioden frem til 2006 er på 100 mio. EUR, heraf 40 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen.

5.14.3.2. Udbetalinger i 2001

532. Der blev udbetalt et forskud på 7 % for LEADER+-programmet i 2001.

5.15. Det Forenede Kongerige

5.15.1. Udviklingsplaner for landdistrikter (EUGFL, Garantisektionen)

533. Der findes fire planer for perioden 2000-2006: England, Nordirland, Skotland og Wales. De samlede udgifter til disse programmer er på 3 243 mio. EUR, hvoraf 1 167 mio. EUR stammer fra EUGFL, Garantisektionen.

5.15.1.1. Udbetalinger i 2001

534. Det bevilgede beløb til disse fire planer i 2001 er på 159,5 mio. EUR. Der blev udbetalt 183,7 mio. EUR til modtagerne i 2001, og de ekstra 24,2 mio. EUR skulle trækkes fra i de efterfølgende regnskabsår for at overholde det fastlagte budget.

5.15.2. Operationelle programmer eller enhedsprogrammeringsdokumenter (EUGFL, Udviklingssektionen)

535. Der er kun bidrag fra EUGFL, Udviklingssektionen, til rådighed i regioner, der er støtteberettigede i henhold til mål 1 (eller regioner, der befinder sig i en

overgangsfase). Det Forenede Kongerige omfatter seks regioner af denne type: Cornwall and Isles of Scilly, Merseyside, Nordirland (overgangsfase), South Yorkshire, Highlands and Islands (overgangsfase), West Wales and Valleys. Dokumenterne (fællesskabsstøtterammer for Nordirland) blev vedtaget i 2000. Den 22. marts 2001 blev de to operationelle programmer for Nordirland vedtaget i henhold til nedenstående bestemmelser.

536. De operationelle programmer for mål 1 vedrører samlede udgifter på 13 821 mio. EUR og et bidrag fra strukturfondene på 6 056 mio. EUR, heraf 356 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen. PEACE II-programmet, hvorunder der ydes støtte til freds- og forsoningsprocessen, omfatter samlede udgifter på 741 mio. EUR med et bidrag på 531 mio. EUR fra strukturfondene og 32,2 mio. fra EUGFL.
537. Kommissionen modtog programtillæggene for alle enhedsdokumenterne for Det Forenede Kongerige i løbet af 2001.

5.15.2.1. Årlige rapporter og udbetalinger

538. Udbetalinger for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2001.
539. Forskuddet på 7 % (5,4 mio. EUR) blev udbetalt for udfasningsprogrammet for Nordirland (forskuddene på midler fra EUGFL, Udviklingssektionen, under de øvrige programmer blev udbetalt i 2000). Desuden blev der i 2001 godkendt en udbetaling på 32 mio. EUR inden for programmet PEACE II for Nordirland.
540. Der blev foretaget enkelte udbetalinger vedrørende den foregående programmeringsperiode. Inden for det skotske mål 1-program udbetaltes 11,9 mio. EUR. Det udbetalte beløb under mål 5a-programmerne var 9,5 mio. EUR og 11,9 mio. EUR under 5b (navnlig til Wales, North-West Grampian og Dumfries and Galloway).

5.15.2.2. Vedtagne LEADER+-programmer

541. LEADER+-programmerne for England, Wales og Nordirland blev vedtaget i 2001. Ved udarbejdelsen af denne rapport var programmet for Skotland endnu ikke færdigbehandlet. De offentlige udgifter til de fire programmer var 252,9 mio. EUR, heraf 112,7 mio. EUR fra EUGFL, Udviklingssektionen.

5.15.2.3. Årlige udbetalinger

542. Udbetalingernes størrelse for perioden fra 16. oktober 2000 til 15. oktober 2001 (regnskabsår for EUGFL, Garantisektionen) for England, Nordirland, Skotland og Wales beløb sig til € 183.67 mio.

KAPITEL VI

6. MILJØ OG SKOVE

6.1. Miljøforanstaltninger

543. Med henblik på at videreføre integreringen af miljøhensyn i landbrugspolitikken godkendte Kommissionen (på anmodning af Det Europæiske Råd i Cardiff i juni 1998 og senere gentaget flere gange på følgende rådsmøder og i forlængelse af meddelelsen fra januar 2000 om "Indikatorer for integrering af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik"¹²⁷) den 20. marts 2001 en ny meddelelse¹²⁸ om "Statistiske oplysninger til brug for indikatorer til overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik". I februar fremlagde Kommissionen (på Rådets (landbrugsministrene) anmodning i januar 2000 om at dække hele området for en bæredygtig udvikling) et arbejdsdokument¹²⁹ om "Rammeplan for indikatorer for de økonomiske og sociale dimensioner af et bæredygtigt landbrug og en bæredygtig udvikling".
544. Den 27. marts 2001 godkendte Kommissionen også en meddelelse om "Handlingsplaner for biodiversitet i landbruget"¹³⁰, i hvilken den fremlægger en analyse af forbindelserne mellem landbrug og biodiversitet og fremhæver både de deraf følgende gensidige fordele og de negative virkninger, som visse landbrugsaktiviteter kan have på bevarelsen af biodiversiteten.
545. Ud fra en række nøgleidéer, der især er baseret på erfaringerne fra anvendelsen af miljøforanstaltninger i landbruget, er der siden udarbejdet en vejledning om udarbejdelse af en handlingsplan, der fastlægger de præcise prioriterede områder, som vil kunne resultere i gennemførelsen af Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi¹³¹. I handlingsplanen udpeges der også specifikke mål, og der fastsættes en tidsplan for gennemførelsen af de prioriterede opgaver. For effektivt at kunne følge gennemførelsen af de foreslåede foranstaltninger og evaluere deres virkninger på bevarelsen og den bæredygtige udnyttelse af landbrugets genetiske ressourcer fremhæver meddelelsen behovet for at opstille praktiske indikatorer på dette område.
546. I forbindelse med gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i EU's program om klimaændringer (PECC), godkendte Kommissionen i marts 2000, at der nedsættes en arbejdsgruppe om landbrug, som fortsatte sit arbejde i første halvdel af 2001. Der er udarbejdet et arbejdsdokument, der skal danne grundlaget for et af kapitlerne i en kommende meddelelse fra Kommissionen om forslag til en liste over prioriterede aktioner og sektorpolitiske foranstaltninger.

¹²⁷ KOM(2000) 20 endelig.

¹²⁸ KOM(2001) 144 endelig.

¹²⁹ SEK(2001) 266.

¹³⁰ KOM(2001) 162 endelig, bind III.

¹³¹ KOM(1998) 42 endelig.

6.2. Skovbrugsforanstaltninger

547. De nationale beskyttelsesprogrammer er indarbejdet i de 80 planer for beskyttelse af skovene mod brande, som Kommissionen har afgivet positiv udtalelse om.
548. Planerne er en forudsætning for, at der kan ydes støtte til visse skovbrugsforanstaltninger, der er truffet beslutning om i henhold til EU's foranstaltninger om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL).
549. Med henblik på at skabe passende samhørighed mellem planerne for beskyttelse af skovene mod brande og de skovbrugsforanstaltninger, der er iværksat i forbindelse med udviklingen af landdistrikterne, blev der påbegyndt en ajourføring af planerne i 1999. Kommissionen afgav i 2001 positiv udtalelse om de således gennemførte ajourføringer.
550. Med henblik på at råde over et værktøj til opfølgning og evaluering af medlemsstaternes og EU's foranstaltninger til beskyttelse af skovene mod brande har medlemsstaterne og Kommissionen oprettet et EU-system for udveksling af oplysninger om skovbrande. Systemet indeholder i dag oplysninger om mere end 500 000 skovbrande i EU's risikoområder siden 1985. Oplysningerne offentliggøres hvert år. Den seneste offentliggørelse (slutningen af oktober 2001) indeholder også en undersøgelse af forbindelserne mellem oplysninger om skovbrande og meteorologiske, geografiske og samfundsøkonomiske oplysninger.
551. I forbindelse med programmet for beskyttelse af skovene mod luftforurening (retsgrundlag: Rådets forordning (EØF) nr. 3528/86) er der gennemført følgende arbejder:
- en oversigt over skovenes sundhedstilstand
 - pilotprojekter med henblik på at opnå større forståelse af skovenes økosystemer.
552. Resultaterne af programmet er fremlagt i rapporten om "De europæiske skoves tilstand", der offentliggøres sammen med De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (ref: ISSN 1020-587X).

KAPITEL VII

7. FINANSIERING AF DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK I 2001

7.1. Det Europæiske Råds aftale i Berlin og budgetdisciplin

553. Landbrugsudgifterne for regnskabsåret 2001 blev afholdt under hensyntagen til Det Europæiske Råds konklusioner i Berlin d. 24.-25. marts 1999 om forslagene i Agenda 2000. Det skal erindres om, at den landbrugsretningslinje, som Kommissionen havde foreslået (der også kom til at omfatte tiltag til udvikling af landdistrikterne, veterinærforanstaltninger, førtiltrædelsesinstrumentet på landbrugsområdet/SAPARD og det beløb, der står til rådighed for landbruget i forbindelse med tiltrædelsen), blev fastholdt, men at der blev indført udgiftslofter under landbrugsretningslinjen, bl.a. et underloft for de traditionelle markedsudgifter (afsnit 1a) og et andet underloft for udgifterne til udvikling af landdistrikterne (afsnit 1b). Disse to underlofter vises i nedenstående tabel:

Udgifter for 2000-2006 (i mio. EUR, 1999-priser)¹³²

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	I alt
Den fremtidige fælles landbrugspolitik i alt	40 920	42 800	43 900	43 770	42 760	41 930	41 660	297 740
a) markeder ¹³³ (underloft 1a)	36 620	38 480	39 570	39 430	38 410	37 570	37 290	267 370
b) udvikling af landdistrikter ¹³⁴ (underloft 1b)	4 300	4 320	4 330	4 340	4 350	4 360	4 370	30 370

7.2. EUGFL, Garantisektionen

554. De bevillinger, der er afsat til EUGFL, Garantisektionen, på tillægs- og ændringsbudget (TÆB) nr. 1/2001 for regnskabsåret 2001, er på 44 023,7 mio. EUR (inkl. et beløb på 40 mio. EUR til landbrugsbudgetreserven - kapitel B0-40)¹³⁵. Landbrugsretningslinjen¹³⁶ andrager 48 788 mio. EUR og dækker ud over udgifterne til udgiftsområde B1 også udgifterne til førtiltrædelsesinstrumentet SAPARD (540 mio. EUR opført som forpligtelsesbevillinger under kapitel B7-01). Der findes altså en margen på næsten 5 000 mio. EUR mellem landbrugsretningslinjen og de dertil knyttede bevillinger. Bevillingerne:

¹³² Ved beregning af beløbene i løbende priser vil der blive anvendt en deflationsfaktor på 2 %.

¹³³ Inkl. veterinær- og plantesundhedsforanstaltninger og ekskl. ledsageforanstaltninger.

¹³⁴ Inkl. ledsageforanstaltninger.

- Oven i disse udgifter kommer foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne uden for mål nr. 1-programmer, der nu finansieres af EUGFL, Udviklingssektionen.

- Disse beløb svarer i gennemsnit til Kommissionens forslag i Agenda 2000.

- Alle foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne medfinansieres af Europa-Kommissionen og medlemsstaterne.

¹³⁵ Heri er ikke medregnet en bevilling på 500 mio. EUR opført under den monetære reserve (B1-6).

¹³⁶ Et instrument til budgetdisciplin, der fastsætter den maksimale vækstrate for landbrugsudgifterne.

- i underudgiftsområde "Traditionelle udgifter for EUGFL, Garantisektionen, og veterinærudgifter" (benævnt underudgiftsområde 1a, som omfatter afsnit B1-1 til B1-3) andrager 39 528,7 mio. EUR. De ligger 506,3 mio. EUR under det underloft, der er fastsat i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999¹³⁷;
- i underudgiftsområde "Udvikling af landdistrikterne og ledsageforanstaltninger" (benævnt underudgiftsområde 1b, som omfatter afsnit B1-4 og B1-5) andrager 4 495 mio. EUR, et beløb svarende til det underloft, der er fastsat i den interinstitutionelle aftale.

7.2.1. Budgetbehandlingen

555. Kommissionen udarbejdede det foreløbige budgetforslag (FBF) 2001, som blev forelagt budgetmyndigheden i maj 2000. De samlede bevillinger, der blev foreslået for EUGFL, Garantisektionen, var på 44 100,2 mio. EUR, herunder 39 605,2 mio. EUR til underudgiftsområde 1a (dvs. 429,8 mio. EUR under loftet for underudgiftsområde 1a på 40 035 mio. EUR) og 4 495 mio. EUR til underudgiftsområde 1b (dvs. svarende til loftet).
556. Rådet vedtog budgetforslaget i juli 2000. Bevillingerne til underudgiftsområde 1a blev nedsat med 330 mio. EUR, mens bevillingerne til underudgiftsområde 1b blev nedsat med 225 mio. EUR. De samlede bevillinger til EUGFL, Garantisektionen, androg således 43 545,2 mio. EUR, nemlig 39 275,2 mio. EUR til underudgiftsområde 1a og 4 270,0 mio. EUR til underudgiftsområde 1b.
557. I slutningen af oktober 2000 vedtog Kommissionen en ændringsskrivelse til FBF. Den tog hensyn dels til konjunkturudviklingen i landbruget, dels til den seneste landbrugslovgivning og Rådets (landbrugsministrene) beslutninger i juli 2000, hvorved behovet blev fastsat til 43 167,7 mio. EUR. Beløbet på 38 672,7 mio. EUR til underudgiftsområde 1a lå under loftet, mens beløbet på 4 495,0 mio. EUR til underudgiftsområde 1b svarede til loftet.
558. I december 2000 blev trilogien om budgettet for 2000 afsluttet, og det budget, som EU-Parlamentets formand vedtog, var på 43 297,7 mio. EUR til underudgiftsområde 1 i budgettet (herunder et beløb på 100 mio. EUR til kapitel B0-40), heraf 38 802,7 mio. EUR til underudgiftsområde 1a og 4 495,0 mio. EUR til underudgiftsområde 1b.
559. Som følge af BSE-krisen, der brød ud i november 2000, blev der dog truffet en række foranstaltninger, herunder foranstaltninger, der blev vedtaget i forlængelse af Rådets (landbrugsministrene) beslutninger af 4. december 2000, til et anslået beløb på 971 mio. EUR. Den 31. januar 2001 vedtog Kommissionen et foreløbigt forslag til tillægs- og ændringsbudget for at tage højde for ekstraomkostningerne ved støtteforanstaltningerne for oksekødsmarkedet, som endnu ikke var opført på budgettet. Vedtagelsesproceduren i forbindelse med TÆB nr. 1/2001 blev afsluttet den 28. februar 2001. Tillægsbevillingerne beløb sig til 726 mio. EUR efter revision af vekselkursen EUR/USD i budgettet i henhold til bestemmelserne i budgetdisciplinen (jf. punkt. 9), hvilket førte til en nedsættelse af bevillingerne på 245 mio. EUR til de sektorer, der er berørt af dette forhold, navnlig korn, sukker,

¹³⁷

Interinstitutionel aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren (1999/C 172/01).

bomuld og ris. De ajourførte bevillinger beløb sig således for udgiftsområde 1 i budgettet til 44 023,7 mio. EUR (herunder et beløb på 40 mio. EUR i kapitel B0-40) (se punkt 2 ovenfor for nærmere oplysninger).

7.2.1.1. Den monetære reserve

560. I rapporten om landbrugets stilling i 1995 blev der på side 146 og 147 redegjort for, hvordan denne reserve fungerer.
561. I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2040/2000 om budgetdisciplin¹³⁸ blev dollarens kurs i forhold til euroen ved udarbejdelsen af det foreløbige budgetforslag fastsat til 1 EUR = 0,99 USD (gennemsnitlig kurs for januar, februar og marts 2000), i forbindelse med ændringsskrivelsen til 1 EUR = 0,91 USD (gennemsnit for juli, august og september 2000) og i forbindelse med TÆB til 1 EUR = 0,87 USD (gennemsnit for august-december 2000).
562. Men for en væsentlig del af eksportrestitutionerne for landbrugsprodukter, bl.a. korn og sukker, og for nogle former for intern støtte såsom støtte til bomuld afhænger udgiftsniveauet af udviklingen i dollarkursen. Den faktiske eurokurs er således klart lavere end vekselkursen i budgettet. Den gennemsnitlige dollarkurs i perioden 1.08.2000 - 31.7.2001 (referenceperiode for beregning af dollarkursens indvirkning) afveg fra denne budgetvekselkurs (1 EUR = 0,89 USD), og medlemsstaternes udgifter blev højere som følge af udviklingen i dollarkursen. Ekstraudgifterne til denne stigning beløb sig til 115 mio. EUR. Da disse ekstraudgifter ligger under fribeløbet på 200 mio. EUR, der er omhandlet i artikel 11, stk. 2, i forordning (EF) nr. 2040/2000, kan der ikke foretages nogen udbetalinger fra den monetære reserve. Under alle omstændigheder kan disse ekstraudgifter som følge af den gunstige konjunkturudvikling og de besparelser, der var en følge heraf, finansieres over budgetbevillingerne i afsnit 1-3 under EUGFL, Garantisektionen, for 2001.
563. I modsætning til det foregående år opstod der besparelser som følge af dobbeltkursvirkningen. Afskaffelsen af de grønne kurser resulterede således i, at dobbeltkursvirkningen forsvandt i euroområdet, og dermed i store besparelser. Udgifterne til dobbeltkursen, der ved udarbejdelsen af ændringsskrivelsen blev anslået til 77 mio. EUR for EUGFL, Garantisektionen, viste sig således at blive 122 mio. EUR mindre, hvilket førte til en besparelse på 45 mio. EUR.

7.2.2. Garantisektionens andel af det samlede budget

564. På EU's almindelige budget for regnskabsåret 2001, som er på i alt 93 305,2 mio. EUR (betalingsbevillinger i TÆB nr. 1/2001), er der til EUGFL, Garantisektionen, afsat betalingsbevillinger på 44 023,7 mio. EUR (ekskl. den monetære reserve og inkl. bevillinger, der er opført under kapitel B0-40 "formålsbestemte reserver") svarende til 47 % af de samlede bevillinger. I 2000 tegnede EUGFL, Garantisektionen, sig også for 47 % af udgifterne på det almindelige budget.

7.2.3. EUGFL og fondens finansielle indtægter

565. EUGFL udgør en integreret del af Fællesskabets budget. Bevillingerne vedtages derfor efter budgetproceduren ligesom for de øvrige EU-udgifters vedkommende.

¹³⁸ EFT L 244 af 29.9.2000, s. 27.

566. Landbrugspolitikken afføder også indtægter, idet der opkræves beløb i forbindelse med de fælles markedsordninger. Disse indtægter, der udgør en del af EU's egne indtægter¹³⁹, består af:

- importafgifter, der er variable afgifter, som opkræves ved import fra tredjelande af landbrugsprodukter, der er omfattet af fælles markedsordninger. Afgifterne skal udligne forskellen mellem verdensmarkedspriserne og det prisniveau, der er aftalt for EU. Som følge af landbrugsaftalen, der er et resultat af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden, blev afgifterne erstattet af en fast importtold fra produktionsåret 1995
- afgifter, der opkræves under den fælles markedsordning for sukker. Det drejer sig om produktionsafgifter for sukker og isoglucose, lagerafgifter for sukker og en supplerende absorptionsafgift, der opkræves hos landbrugerne og sukkervirksomhederne. Afgifterne bruges til at dække omkostningerne ved afsætning af den fællesskabsproduktion, der overstiger forbruget i EU.

Udviklingen i indtægterne

Beløb, der opkræves som led i den fælles landbrugspolitik, og som indgår i EU's egne indtægter (beløb inden fratrækning af opkrævningsgebyrer)

(mio. EUR)

Beløbets art	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 ¹⁴⁰
Landbrugstold	844,3	810,1	1 025,2	1 102,2	1 187,3	1 198,4	1 180
Sukkerafgifter	1 316,4	1 213,7	1 114,0	1 070,1	1 203,6	1 196,8	1 006,3
I alt	2 160,7	2 023,8	2 139,2	2 172,3	2 390,9	2 395,2	2 186,3

567. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der også er andre landbrugsindtægter. Ifølge den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter skal producenterne nemlig betale en tillægsafgift i tilfælde af overskridelse af mælkekvoterne. Disse indtægter kan dog ikke anses for at høre til EU's egne indtægter og betragtes som en del af interventionerne til regulering af landbrugsmarkederne. De skal nemlig dække ekstraomkostningerne ved overskridelsen af kvoterne og trækkes derfor fra disse udgifter.

7.2.4. Arten af Garantisektionens udgifter

568. Garantisektionens udgifter vedrører:

- eksportrestitutioner (udgifter på 5 646,2 mio. EUR i 2000)
- udgifter til offentlig og privat oplagring (udgifter på 951,2 mio. EUR i 2000)
- tilbagekøb og tilsvarende transaktioner (udgifter på 517,0 mio. EUR i 2000)

¹³⁹ EU's øvrige egne indtægter er: momsindtægter, toldafgifter, der opkræves i henhold til den fælles toldtarif, og bidrag fra medlemsstaterne.

¹⁴⁰ Overslag opført på budgettet for 2001.

- direkte støtte til producenterne¹⁴¹ (udgifter på 25 529,2 mio. EUR i 2000).
 - øvrige interventioner i tilknytning til de fælles markedsordninger (udgifter på 3 539,8 mio. EUR i 2000) og
 - øvrige udgifter, herunder hovedsagelig udvikling af landdistrikterne (udgifter på 4 281,7 mio. EUR i 2000).
569. Den direkte støtte til producenterne er således i øjeblikket langt den vigtigste interventionsform.
570. Med hensyn til reformen af den fælles landbrugspolitik i 1992 erindres der om ledsageforanstaltningerne for producenter, som afgiver tilsagn om miljøbeskyttelse, bevarelse af det naturlige miljø eller udnyttelse af skovressourcerne, eller som afhænder deres bedrift for at gå på førtidspension, og hertil kommer i forbindelse med reformen af 1999 andre foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne, herunder godtgørelser i de ugunstigt stillede områder. Dette udgør tilsammen den anden søjle i den fælles landbrugspolitik.
571. Efter omlægningen og dernæst reformen af den fælles landbrugspolitik har Garantisektionen desuden helt eller delvis måttet finansiere en række specifikke foranstaltninger til forvaltning af landbrugsmarkedene såsom gratis uddeling af landbrugsvarer til socialt dårligt stillede personer i Fællesskabet, bekæmpelse af svig, salgsfremstød for kvalitetsprodukter samt foranstaltninger til fordel for de franske oversøiske departementer (POSEIDOM), Madeira og Azorerne (POSEIMA), De Kanariske Øer (POSEICAN) samt øerne i Det Ægæiske Hav for at afbøde virkningerne af disse områders afsides beliggenhed.

7.2.4.1. Offentlige lagre

572. Som det fremgår af tabel [3.4.5] (rapportens statistiske del) resulterede lagerudviklingen mellem den 1. oktober 1998 og den 30. september 2000, som var den dato, hvor regnskaberne for offentlig oplagring blev afsluttet, i et fald i de oplagrede produkters regnskabsværdi i forhold til 1998. Regnskabsværdien faldt nemlig fra 1 398 mio. EUR til 877,8 mio. EUR, dvs. et fald på 37 %. Denne udvikling er karakteriseret ved et kraftigt fald i lagrene af korn, olivenolie, for hvilken intervention er indstillet, og skummetmælkspulver. I regnskabsåret 2001 efter BSE-krisen var interventionsopkøbene af oksekød større, og lagrene skulle ved regnskabsårets afslutning nå op på 230 000 t (foreløbigt tal i slagtekropsækvivalent).

7.2.5. Regnskabsafslutning

573. Kommissionen vedtog følgende beslutninger om revision af de landbrugsudgifter, som medlemsstaterne har afholdt for EUGFL, Garantisektionen:
- beslutning af 5. februar 2001 (2001/137/EF) i henhold til artikel 5, stk. 2, litra c, i forordning (EØF) nr. 729/70 – sjette beslutning¹⁴²

¹⁴¹ I henhold til definitionen på direkte støtte til producenterne i bilaget til forordning (EF) nr. 1259/1999 af 17. maj 1999 (EFT L 160 af 26.6.1999, s. 113).

¹⁴² EFT L 50 af 21.2.2001.

- beslutning af 8. maj 2001 (2001/474/EF) om regnskabsåret 2000 – regnskabsafslutning¹⁴³
 - beslutning af 11. juli 2001 (2001/557/EF) i henhold til artikel 5, stk. 2, litra c, i forordning (EØF) nr. 729/70 – syvende beslutning.¹⁴⁴
574. Der blev ved disse tre beslutninger inddrevet et samlet beløb på 542,8 mio. EUR fra medlemsstaterne.
575. De tjenestegrene, der foretager revision af landbrugsudgifterne, lagde særlig vægt på en væsentlig forbedring af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IFKS), der er blevet anvendt siden 1993, og som har vist sig at være et effektivt instrument til at forvalte og kontrollere udgifterne til markafgrøder og dyrepræmier.
576. De tjenestegrene, der foretager den interne revision af landbrugsudgifterne, gennemgik hele lovgivningen, oprettede fire ekspertgrupper og optog mange bilaterale kontakter med henblik herpå.
577. De vigtigste mål for denne gennemgang er:
- a) at udforme en ny kodificeret forordning for at:
 - frembringe et mere logisk og kohærent layout
 - klarlægge og forenkle visse aspekter
 - fremme en bedre gennemførelse i praksis
 - sikre en mere ensartet fremgangsmåde.
 - b) at ajourføre forordningen under hensyntagen til:
 - de forslag, som medlemsstaterne har fremsat i forlængelse af de bilaterale kontakter
 - de fortolkninger og andre skriftlige retningslinjer, som medlemsstaterne har fremlagt
 - den erfaring, der er indhøstet i de senere år i forbindelse med kontrolbesøg og møder i ekspertgrupper
 - den nyere fællesskabslovgivning, især om:
 - i) de nye slagte- og ekstensiveringspræmier
 - ii) identifikation og registrering af kvæg
 - iii) geografiske informationssystemer
 - iv) indlemmelse af støtte til sektorer, der ikke tidligere var omfattet

¹⁴³ EFT L 167 af 22.6.2001.

¹⁴⁴ EFT L 200 af 25.7.2001.

- teknologiske fremskridt såsom databaser og satellitbilleder.

578. De vigtigste emner, der overvejes, er:

- udvidelse af de såkaldte "**papirløse**" **ansøgningssystemer**, hvor støtteansøgerne skal give langt færre oplysninger end tidligere
- effektiv udnyttelse af **kontrolressourcerne** ved:
 - optimeret anvendelse af edb-kontrol og telemåling
 - forbedret målretning mod og reaktion på højrisikoområder
 - integreret kontrol på stedet af flere ordninger
 - indskrænkning af kontrol på stedet, hvor det er muligt
- effektive og konsekvente **sanktionssystemer** for at afholde de erhvervsdrivende fra svig og uregelmæssigheder, samtidig med at der sikres en passende grad af proportionalitet
- indførelse af en "**bedriftsbaseret**" fremgangsmåde for de mange kvægpræmier.

579. De tjenestegrene, der foretager revision af landbrugsudgifterne, udførte endvidere de øvrige opgaver, der påhviler den:

- gennemførelse af 184 kontrolbesøg på stedet i de 15 medlemsstater
- tilrettelæggelse af dialoger med medlemsstaterne om resultaterne af kontrolbesøgene for regnskabsårene 1999 og 2000
- deltagelse i Europa-Parlamentets budgetkontroludvalgs arbejde i forbindelse med decharge for 1999-budgettet
- Revisionsrettens udtalelse om den nye regnskabsafslutningsprocedure, der er blevet anvendt siden regnskabsåret 1996
- Revisionsrettens udtalelse om revisionserklæringen for regnskabsåret 2000
- akkreditering af fem udbetalende Sapard-organer og tilsyn med og bistand til oprettelse af fem andre udbetalende Sapard-organer
- aktiv deltagelse i forligsorganets arbejde
- vedtagelse af Rådets forordninger om medfinansiering af olivenoliekontorerne og en skærpet kontrol med landbrugsudgifterne.

7.2.6. *Udviklingen i udgifterne til landbrugsmarkederne i 2001*

580. Forbruget af bevillinger under EUGFL, Garantisektionen, for regnskabsåret 2001 (medlemsstaternes udgifter fra den 16. oktober 2000 til den 15. oktober 2001) androg 42 083,3 mio. EUR, dvs. 95,6 % af bevillingerne i budgettets rubrik B1. Udgifterne ligger altså 1 940,4 mio. EUR under bevillingerne på 44 023,7 mio. EUR.

581. De samlede udgifter til underudgiftsområde 1a (Garantisektionens traditionelle udgifter og veterinærudgifter, der omfatter afsnit B1-1 til B1-3) beløber sig til 37 719,5 mio. EUR, dvs. 2 315,5 mio. EUR under det underloft, der er fastlagt i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999.
582. De samlede udgifter til underudgiftsområde 1b (udvikling af landdistrikter, der omfatter afsnit B1-4) beløber sig til 4 363,8 mio. EUR, dvs. 131,2 mio. EUR under underloftet.
583. De fleste sektorer havde et underforbrug af bevillinger i 2001. De vigtigste sektorer er følgende:
- markafgrøder (-381,8 mio. EUR): underforbruget skyldes hovedsageligt større salgsfortjeneste end forventet ved interventionens start og lavere udgifter til nedskrivning af lagre end forventet samt færre udbetalinger i form af direkte støtte i sammenligning med medlemsstaternes arealanmeldelser
 - frugt og grønsager (-96 mio. EUR): underforbruget skyldes en nedgang i mængden af frugt og grønsager, der blev trukket tilbage fra markedet, og den lavere gennemførelse af producentorganisationernes driftsfonde samt de lavere udbetalinger i form af støtte til forarbejdning til citrusfrugter, for så vidt angår forarbejdede frugter og grønsager
 - mælk og mejeriprodukter (-438,4 mio. EUR): underforbruget skyldes hovedsagelig nedsættelsen af eksportrestitutionssatserne, nedgangen i udgifterne til offentligt oplagring af smør og de lavere udgifter til støtte for anvendelse af skummetmælkspulver
 - og især oksekød (-924 mio. EUR): underforbruget skyldes hovedsagelig, at iværksættelsen af foranstaltningerne i tilknytning til BSE var meget ringe, og at oksekødseksporten faldt meget som følge af lukningen af eksportmarkederne for oksekød.
584. Blandt de områder, der til gengæld havde et lille overforbrug, figurerer olivenolie, agromonetære foranstaltninger og vinprodukter. For så vidt angår vinprodukter skyldes overforbruget hovedsagelig stigningen i mængden af destilleret bordvin på grund af kriedestillation.

7.3. EUGFL, Udviklingssektionen

585. Den reform af strukturfondene, der blev iværksat pr. 1. januar 1989, har gradvist ændret arten af den støtte, som ydes via EUGFL, Udviklingssektionen. I løbet af den første programmeringsperiode 1989-1993 kom medfinansiering af operationelle programmer nemlig til at udgøre en stadig større del af EU-støtten (99,8 % i alt i 1999 i sammenligning med 52 % i 1993 og 40 % i 1991). Den anden reform af strukturfondene, der trådte i kraft den 1. januar 1994, og som dækkede perioden 1994-1999, gjorde det muligt at afskaffe ordningen med årlig refusion af medlemsstaternes ikke-programmerede udgifter.
586. I henhold til Det Europæiske Råds konklusioner i Berlin i 1999 blev der indført en tredje programmeringsperiode for strukturfondene for årene 2000-2006. EUGFL, Garantisektionen, støtter i denne nye periode på grundlag af Rådets forordning nr. 1260/1999 (generelle bestemmelser for strukturfondene) og nr. 1257/1999 (støtte til

udvikling af landdistrikterne) udelukkende mål 1-regioner, EU-initiativprogrammet Leader+ og teknisk bistand.

587. I den nye periode 2000-2006 falder EU's støtte til landdistrikterne ikke – som en gennemgang af rammebevillingen for EUGFL, Udviklingssektionen, for den nye periode kunne forlene én til at tro. Aktionerne til fordel for landbrugsstrukturerne og diversificeringen af landdistrikterne (tidligere mål nr. 5a og 5b) uden for mål 1-regionerne og udligningsgodtgørelserne, som indtil 1999 blev finansieret af EUGFL, Udviklingssektionen, finansieres nemlig fremover af EUGFL, Garantisektionen.
588. EU's støtte til de fire ledsageforanstaltninger: udligningsgodtgørelser til ugunstigt stillede områder og områder med miljørestriktioner (indtil 1999 under EUGFL, Udviklingssektionen), førtidspensionering, miljøvenlige landbrugsforanstaltninger og skovrejsning finansieres således af EUGFL, Garantisektionen, i hele EU. EU's støtte til de øvrige foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne i de regioner, der ikke henhører under mål 1, finansieres ligeledes af EUGFL, Garantisektionen.

7.3.1. Foretagen finansiering

589. Udviklingen i Udviklingssektionens udgifter pr. medlemsstat og pr. prioriteret mål for strukturfondene i perioden 1991-1999 er anført i nedenstående tabeller (1.1.1a og 1.1.1b).
590. I den nye programmeringsperiode 2000-2006 (tabel 1.1.1c) yder EUGFL, Udviklingssektionen, støtte til mål 1 (regioner med udviklingsefterslæb), initiativet Leader+ og teknisk bistand som nævnt ovenfor. Desuden betaler EUGFL, Udviklingssektionen, fortsat for de programmer i de foregående perioder, der endnu ikke er afsluttet ("Afslutning af tidligere programmer"), som i princippet burde være afsluttet den 31.12.2001, og restbeløbet udbetales senest den 31.12.2002.
591. I 2000 blev der rent undtagelsesvist indgået forpligtelse for et beløb på 2 324 mio. EUR for alle strukturfondene (heraf 148 mio. EUR til EUGFL, Udviklingssektionen) for den ikke-afsluttede del af sidste tranche 1999 i programmeringsperioden 1994-1999. Som følge af de manglende budgetbevillinger ved udgangen af regnskabsåret 1999 og den sene vedtagelse af de sidste beslutninger om omprogrammering efter regnskabsfristens udløb var det ikke muligt at indgå forpligtelse for alle strukturfondenes fællesskabsstøtterammer og fællesskabsinitiativprogrammer 1994-1999 i 1999 (tabel 1.1.1c: tidligere mål 1, 5a, 5b, 6, fællesskabsinitiativprogrammer og overgangsforanstaltninger).
592. Beløbet på 2 324 mio. EUR til alle fondene blev finansieret over 2 175 mio. EUR fra genopførelser og overførsler af bevillinger fra 1999 til 2000 samt 149 mio. EUR fra ikke-programmerede tildelinger til nyskabende foranstaltninger og teknisk bistand i perioden 2000-2006.
593. I 2000, der var det første år i den nye programmeringsperiode, skyldes faldet i udgifterne i forhold til de foregående år, at EUGFL, Udviklingssektionen, som allerede anført ovenfor, udelukkende finansierede visse foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne i mål 1-regioner (tabellerne 1.1.1a-c), mens resten af foranstaltningerne og områderne henhører under EUGFL, Garantisektionen.

Tabel 1.1.1a - Udgifter for EUGFL, Udviklingssektionen (forpligtelsesbevillinger)

(mio. EUR)

Medlemsstat	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
BELGIQUE	30,5	28,2	1,7	37,6	40,0	39,9	32,5	40,2	86,5	4,5
DANMARK	18,0	23,5	20,0	42,5	16,7	29,1	17,2	27,4	47,1	0,1
DEUTSCHLAND	200,2	253,7	348,7	700,2	807,9	805,1	718,6	839,4	893,1	310,3
ELLÁS	274,2	392,2	402,9	266,3	463,8	328,3	339,1	374,5	321,1	42,6
ESPAÑA	514,2	633,6	412,9	544,7	709,5	695,-	925,2	788,2	991,2	12,8
FRANCE	425,3	554,4	633,5	619,7	347,8	526,3	633,1	600,3	857,9	94,0
IRELAND	168,5	194,5	165,7	178,3	157,3	261,1	285,2	111,1	121,8	35,5
ITALIA	326,5	375,9	625,0	263,2	454,2	428,1	580,1	753,1	1350,7	384,1
LUXEMBOURG	6,7	6,3	9,0	9,8	6,0	4,3	1,1	12,2	11,2	0,0
NEDERLAND	20,5	21,9	19,5	32,1	13,1	27,3	13,6	8,3	60,8	2,1
ÖSTERREICH					97,7	122,6	84,5	127,7	187,9	6,9
PORTUGAL	313,4	289,8	313,9	510,5	282,7	379,5	309,4	444,1	159,7	405,2
SUOMI/FINLAND					109,8	102,4	129,3	98,8	174,7	16,0
SVERIGE					24,7	65,4	14,4	60,9	79,6	16,0
UNITED KINGDOM	110,2	100,8	99,5	130,5	74,1	116,0	45,7	75,2	231,8	57,2
ANDET (teknisk bistand, Leader)					3,7	4,1	3,4	5,5	5,4	-----
I ALT	2 408,2	2 874,8	3 093,4	3 335,4	3 609,1	3 934,5	4 132,4	4 366,9	5 580,5	1 387,3

Tabel 1.1.1b – Udviklingen i bevillingsforbruget pr. mål i perioden 1991-1999

(mio. EUR)

Mål	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>Fællesskabs-støtterammer</i>									
Mål 1 (regioner med udviklingsefterslæb)	1 440,8	1 634,7	1 599,2	1 905,3	2 395,2	2 416,5	2 578,7	2 502,8	2 534,6
Mål 5a (landbrugsstrukturer)	631,3	701,3	923,9	1 131,6	655,9	802,4	974,7	1 066,3	1 310,9
Mål 5b (landdistrikter)	260,2	475,8	508,7	265,8	249,5	508,4	421,5	562,8	1 170,9
Mål 6 (nordiske områder)					47,7	44,7	51,3	51,2	93,9
<i>EU-initiativer</i>									
Leader II		}		0,3	235,9	83,1	65,4	116,4	303,1
Interreg II		}		0,0	12,8	31,3	17,6	44,7	100,3
REGIS II		}		0,0	0,0	17,0	4,6	6,3	53,5
Envireg		}		---	---	---	---	---	---
PEACE		}		0,0	1,3	8,1	13,0	7,9	7,0
POSEI		}		---	---	---	---	---	---
Art. 8 i f. 4256/88		}		5,2	0,6	15,4	5,3	1,0	6,2
Overgangs-foranstaltninger	75,9	63,0	61,6	27,2	10,3	7,6	0,4	7,5	0,1
I ALT	2 408,2	2 874,8	3 093,4	3 335,4	3 609,1	3 934,5	4 132,4	4 366,9	5 580,5

Tabel 1.1.1c – Udviklingen i bevillingsforbruget pr. mål i perioden 2000-2006

(forpligtelsesbevillinger i mio. EUR)

Mål	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
<i>Fællesskabsstøtterammer</i>							
Mål 1: 2000-2006 (regioner med udviklingsefterslæb)	1 239,3	3 237,2					
Tidligere mål 1 og 6 (1994-1999)	76,9	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Tidligere mål 5a (1994- 1999)	29,4	*****	*****	*****	*****	*****	*****
Tidligere mål 5b (1994- 1999)	1,0	*****	*****	*****	*****	*****	*****
<i>EU-initiativer</i>							
Leader+: (2000-2006)	0,0	271,3					
Tidligere fælleskabs- initiativprogrammer (1994-1999)	37,0	*****	*****	*****	*****	*****	*****
2000-2006: nyskabende foranstaltninger og teknisk bistand	0,0	0,0					
Tidligere overgangs- foranstaltninger/teknisk bistand (1994-1999)	3,7	0,3	*****	*****	*****	*****	*****
I ALT	1 387,3	3 508,8					

7.3.2. Gennemførelse af budgettet

594. I forhold til de disponible bevillinger i 2000, der omfattede de oprindelige budgetbevillinger samt overførsler og fremførsler (androg 3 059,4 mio. EUR for forpligtelsesbevillingerne og 4 039,8 mio. EUR for betalingsbevillingerne) var gennemførelsen af 2000-budgettet for hele EUGFL, Udviklingssektionen, på 45,4 % for forpligtelsesbevillingerne og 88,1 % for betalingsbevillingerne.
595. Det ringe beløb, der blev indgået forpligtelse for i 2000, skyldtes en større budgettildeling, end det var nødvendigt for den godkendte programmering for mål 1 under EUGFL, Udviklingssektionen, samt den forsinkede vedtagelse af visse programmer for mål 1 og den manglende vedtagelse af samtlige Leader+ programmer.
596. På tidspunktet for opstillingen af budgettet for 2000 i 1999 var fordelingen af beløbet mellem fondene for 2000 nemlig ukendt, og derfor blev fordelingen for den foregående periode anvendt. I 2000 tog behandlingen og godkendelsen af de 70 programmer for mål 1 og de 73 programmer under initiativet Leader+ længere tid. Derfor blev der først indgået forpligtelse for det første årlige beløb til de 35 programmer under mål 1 i 2000. For Leader+ blev der ikke vedtaget nogen programmer i 2000.
597. År 2000 var det første år i den nye programmeringsperiode 2000-2006, hvor kilden til finansiering af programmerne til udvikling af landdistrikterne afhang af foranstaltningens type og det geografiske område.
598. EUGFL, Garantisektionen, finansierede fortsat i hele EU de tre ledsageforanstaltninger, der blev indført med reformen af den fælles landbrugspolitik i 1992, og fra 2000 udbetalingen af udligningsgodtgørelser til landmændene i de mest ugunstigt stillede områder, som indtil 1999 henhørte under EUGFL, Udviklingssektionen.
599. For alle de andre foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne afhænger finansieringskilden af det geografiske område:
- i mål 1-regionerne (regioner med et udviklingsefterslæb) finansierer EUGFL, Udviklingssektionen, fortsat foranstaltningerne til udvikling af landdistrikterne, der, som det allerede er tilfældet, er fuldstændigt integreret i udviklingsprogrammer, sammen med de øvrige strukturfonde
 - uden for mål 1-regionerne vil kilden til finansiering af foranstaltningerne til udvikling af landdistrikter være EUGFL, Garantisektionen.
600. De bevillinger, der blev opført på budgettet for 2001 til EUGFL, Udviklingssektionen, andrager 2 969,8 mio. EUR til forpligtelser og 2 839,4 mio. EUR til betalinger. Heri er medregnet bevillinger til de nye programmer under mål 1 og under EF-initiativet Leader+ og til teknisk bistand i perioden 2000-2006 samt betalingsbevillinger til afslutning af programmerne for de tidligere mål 1, 5a, 5b, 6 og fællesskabsinitiativprogrammerne i perioden 1994-99.

601. I skrivende stund, oktober 2001, er der foretaget visse budgetjusteringer for at tage hensyn til vedtagelsen af programmerne 2000-2006:
- overførsel af forpligtelsesbevillinger: 726,7 mio. EUR på budgettet for 2000 blev overført til 2001, for at der i 2001 kunne indgås forpligtelse for det årlige beløb for 2000 til de 20 programmer under mål 1, der blev vedtaget for sent i 2000 til, at der kunne indgås forpligtelse på budgettet
 - ombudgettering: med hensyn til alle de strukturfondsprogrammer, der ikke var blevet vedtaget i 2000 på grund af forsinkelser, blev der foretaget en ombudgettering, hvorved de årlige beløb for 2000, som der ikke var indgået forpligtelse for, blev overført til de efterfølgende regnskabsår fra 2002. For at denne ombudgettering kunne foretages, var det nødvendigt at ændre de flerårige finansielle overslag i henhold til artikel 17 i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999. Derfor blev 15 programmer under mål 1 for EUGFL, Udviklingssektionen, og samtlige 73 programmer under Leader+ ombudgetteret.
 - justering af budgettildelingen: det beløb, der blev afsat på budgettet for 2001 til mål 1 under EUGFL, Udviklingssektionen, var 123 mio. EUR større end det programmerede behov for 2001. Derfor blev der foretaget en overførsel til EFRU til dækning af denne fonds underskud.
602. Efter disse justeringer var de disponible bevillinger til EUGFL, Udviklingssektionen, på 3 573,5 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger, hvoraf der allerede var indgået forpligtelse for 3 129,8 mio. EUR svarende til hele det årlige beløb for 2001 til mål 1-programmerne.
603. I skrivende stund, oktober 2001, er alle mål 1-programmerne for programmeringsperioden 2000-2006 for EUGFL, Udviklingssektionen, vedtaget, og der er indgået forpligtelse for de årlige beløb for 2000 og 2001. Programmerne under Leader+ er ved at blive vedtaget, og budgetforpligtelserne ved at blive indgået.

7.4. Evaluering

604. Evalueringen af landbrugsforanstaltningerne vedrører både strukturforanstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne samt markedsrelaterede foranstaltninger. Den generelle fremgangsmåde ved eksterne, uafhængige evalueringsundersøgelser blev konsolideret og offentliggjort i år på Internet sammen med evalueringsundersøgelserne og retningslinjerne nedenfor.

7.4.1. Evaluering af markedsrelaterede foranstaltninger

605. De evalueringer af olieafgrøder og jordudtagning, der tidligere var blevet iværksat, blev afsluttet i 2001. Undersøgelserne af salgsfremstød for landbrugsprodukter samt af stivelse og mælk gik ind i kontraktfasen i 2001 og vil være klar i slutningen af året eller i begyndelsen af 2002. Der blev indledt forberedelser med henblik på evalueringer af olivenolie, tobak, citrusfrugter og vin.

7.4.2. *Evaluering af strukturforanstaltninger og foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne*

606. Arbejdet med at fastlægge evalueringsretningslinjer for den evalueringscyklus, der skal foretages på nationalt plan i programmeringsperioden 2000-2006, fortsatte. Det omfattede navnlig retningslinjer for evaluering af EU-initiativet Leader+ og Sapard (førtitrædelsesforanstaltninger for landbrug og udvikling af landdistrikterne i ansøgerlandene) samt formidling af den fælles strategi for evaluering af programmerne for udvikling af landdistrikterne i medlemsstaterne.
607. På grundlag af de retningslinjer, der blev udstedt i 1999, blev der foretaget en lang række evalueringer på nationalt plan af de foranstaltninger, der blev finansieret under mål 5a, mål 5b og Leader II i perioden 1994-1999, og arbejdet med at indsamle disse oplysninger på fællesskabsplan blev indledt i 2001.
608. Endvidere blev en tidligere indledt evalueringsundersøgelse af skovrejsning på landbrugsjord afsluttet i 2001.

KAPITEL VIII

8. FORBEREDELSE AF UDVIDELSEN

8.1. Vigtigste udviklinger

8.1.1. Tiltrædelsesforhandlinger

609. Forhandlinger om et kapitel af *EF-regelværket* indledes, når EU's fælles holdning til kapitlet sendes til det pågældende kandidatland i forbindelse med et møde i tiltrædelseskonferencen. I 2000 blev der indledt forhandlinger om landbrugskapitlet med "Luxembourg 6"-gruppen af kandidatlande, dvs. Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Polen og Slovenien. I slutningen af 2000 og begyndelsen af 2001 fremlagde de seks kandidatlande deres svar på EU's fælles holdninger. Efter modtagelsen af svarene afholdt GD Landbrug og GD Udvidelse tekniske møder med hvert af de seks kandidatlande for at afklare tekniske spørgsmål og udveksle yderligere oplysninger. I december 2001 blev EU's reviderede fælles holdninger sendt til "Luxembourg 6".
610. I juni 2001 blev der indledt forhandlinger om landbrugskapitlet med yderligere tre kandidatlande, nemlig Letland, Litauen og Slovakiet. Der blev modtaget svar fra dem på EU's fælles holdninger. Tekniske møder blev afholdt i september og oktober 2001.
611. I december 2001 blev der indledt forhandlinger med Malta om landbrugskapitlet.
612. Ved udgangen af 2001 var der endnu ikke indledt forhandlinger om landbrugskapitlet med Bulgarien og Rumænien. For Tyrkiets vedkommende er der endnu ikke indledt forhandlinger om noget kapitel af EF-regelværket, da EU ikke mener, at Tyrkiet i tilstrækkelig grad opfylder de politiske kriterier for medlemskab.

8.1.2. Regelmæssige rapporter

613. I november 2001 offentliggjorde Kommissionen sin regelmæssige rapport om hvert af de 13 kandidatlande. Det drejer sig om årlige rapporter, der gennemgår, hvilke fremskridt hvert kandidatland har gjort i forhold til tiltrædelseskriterierne. De måler de opnåede fremskridt på grundlag af den lovgivning, som kandidatlandene faktisk har vedtaget (dvs. ikke på grundlag af lovforslag), og de foranstaltninger, der faktisk er blevet gennemført. Som de foregående år beskæftigede et kapitel i hver regelmæssig rapport sig med landbruget.

Bulgarien	SEK(2001) 1744
Cypern	SEK(2001) 1745
Tjekkiet	SEK(2001) 1746
Estland	SEK(2001) 1747
Ungarn	SEK(2001) 1748
Letland	SEK(2001) 1749
Litauen	SEK(2001) 1750
Malta	SEK(2001) 1751
Polen	SEK(2001) 1752
Rumænien	SEK(2001) 1753
Slovakiet	SEK(2001) 1754
Slovenien	SEK(2001) 1755
Tyrkiet	SEK(2001) 1756.

8.1.3. *SAPARD*

614. Mellem oktober og december 2000 godkendte Kommissionen SAPARD-programmerne for hvert af de ti modtagerlande: Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.
615. Med kandidatlandene blev der indgået bilaterale finansieringsaftaler, der fastlægger de retlige rammer for gennemførelsen af SAPARD. I de flerårige finansieringsaftaler er der fastsat bestemmelser om alle aspekter af den korrekte anvendelse, kontrol og regnskabsføring af SAPARD-midler for hele programmets varighed, dvs. 2000-2006. Den årlige finansieringsaftale fastlægger Fællesskabets finansielle forpligtelser for hvert kandidatland, der vil kunne modtage SAPARD-støtte, og den skal opstilles og aftales for hvert år af programmet. Mellem december 2000 og marts 2001 indgik alle ti kandidatlande begge aftaler med Kommissionen på EU's vegne. I april meddelte Kommissionen landene, at den på EU's vegne havde afsluttet alle nødvendige formaliteter for indgåelsen af aftalerne. Datoerne for ikrafttrædelse af hver aftale afhang heraf og af meddelelsen om, at en tilsvarende foranstaltning var blevet gennemført i det pågældende land. Under alle omstændigheder blev indgåelsen af både flerårige finansieringsaftaler og årlige finansieringsaftaler for 2000 færdigbehandlet ved udgangen af januar 2002.
616. I årets løb fortsatte alle lande deres bestræbelser på at forberede strukturerne og de retlige og administrative rammer for gennemførelsen af SAPARD-programmerne. Bulgarien forelagde sin nationale lov om godkendelse af SAPARD-kontoret for Kommissionen i december 2000. Efter at Kommissionens tjenestegrene havde gennemgået det nationale godkendelsesarbejde, herunder revision på stedet, vedtog Kommissionen en beslutning, der overførte forvaltningen af støtte til Bulgarien den 15. maj for tre foranstaltninger. En beslutning af lignende art blev vedtaget for Estland den 15. juni for fire foranstaltninger, efter at den nationale godkendelseslov var blevet forelagt i februar. De to lande er nu nået frem til driftsfasen og er begyndt på at udvælge projekter og foretage udbetalinger. Ved årets udgang havde Kommissionen truffet beslutning om overdragelse af ansvar for tre andre lande: Slovenien den 19. november, Litauen den 26. november og Letland den 6. december.

617. Alle de lande, der ved årets udgang endnu ikke var blevet tildelt overdragelse af forvaltningsbeslutninger, har gjort store fremskridt¹⁴⁵.
618. En vigtig del af gennemførelsen af SAPARD-programmet vedrører oprettelsen af et effektivt og gennemskueligt overvågningssystem, inkl. et overvågningsudvalg svarende til dem, som medlemsstaterne har oprettet for strukturfondene. I februar afholdt Kommissionen et seminar om overvågning med deltagelse af de ti kandidatlande. På seminaret gennemgik man nøje spørgsmål vedrørende arrangementer, krav og procedurer for overvågning af SAPARD-programmerne, og der var foredrag om forvaltningsmyndighedens og overvågningsudvalgets ansvarsområder og funktioner og om brugen af overvågningsindikatorer. Der er oprettet overvågningsudvalg i alle lande. På udvalgenes første møder blev spørgsmål som procedureregler, overvågningsindikatorer og en udtalelse om udvælgelseskriterier for SAPARD-foranstaltningerne drøftet og godkendt.
619. I maj blev der afholdt to seminarer om evaluering med henblik på at gøre kandidatlandene bekendt med de metoder, som Kommissionen går ind for og medlemsstaterne følger, når det gælder EU's finansiering af programmer for udvikling af landdistrikterne. Et andet seminar blev afholdt i Estland i juli og vedrørte aspekter af forvaltning og gennemførelse af programmer og godkendelse af SAPARD-kontorer og deres praktiske erfaringer.
620. Endelig vedtog Kommissionen den 28. november modellen for de årlige finansieringsaftaler for 2001 med det formål først og fremmest at stille EU's bidrag til finansiering af foranstaltningerne for 2001 i SAPARD-programmet til rådighed. Forhandlingerne vedrører især tilpasning af de flerårige finansieringsaftaler i lyset af de indvundne erfaringer og ændring af de årlige finansieringsaftaler for 2000, så den frist, inden for hvilken de for 2000 forpligtede EU-midler kan anvendes til betalinger, forlænges til udgangen af 2003.

¹⁴⁵ Ved udgangen af juli 2002 var der også blevet truffet beslutning om overdragelse af ansvar for Tjekkiet, Slovakiet og Polen.

SAPARD

	<i>Bulgarien</i>	<i>Tjekkiet</i>	<i>Estland</i>	<i>Ungarn</i>	<i>Letland</i>	<i>Litauen</i>	<i>Polen</i>	<i>Rumænien</i>	<i>Slovakiet</i>	<i>Slovenien</i>
Underskrivelse af flerårig finansieringsaftale (MAFA)	<i>18.12.2000</i>	<i>5.02.2001</i>	<i>25.01.2001</i>	<i>1.03.2001</i>	<i>25.01.2001</i>	<i>5.03.2001</i>	<i>25.01.2001</i>	<i>2.02.2001</i>	<i>26.03.2001</i>	<i>5.03.2001</i>
Underskrivelse af årlig finansieringsaftale 2000 (AFA)	<i>12.02.2001</i>	<i>5.02.2001</i>	<i>1.03.2001</i>	<i>1.03.2001</i>	<i>30.03.2001</i>	<i>5.03.2001</i>	<i>29.03.2001</i>	<i>27.02.2001</i>	<i>26.03.2001</i>	<i>5.03.2001</i>
Indgåelse af MAFA	<i>20.04.2001</i>	<i>10.12.2001</i>	<i>28.05.2001</i>	<i>15.06.2001</i>	<i>4.07.2001</i>	<i>29.08.2001</i>	<i>18.05.2001</i>	<i>17.01.2002</i>	<i>16.05.2001</i>	<i>28.08.2001</i>
Indgåelse af AFA 2000	<i>20.04.2001</i>	<i>10.12.2001</i>	<i>28.05.2001</i>	<i>15.06.2001</i>	<i>11.05.2001</i>	<i>29.08.2001</i>	<i>18.05.2001</i>	<i>17.01.2002</i>	<i>16.05.2001</i>	<i>16.10.2001</i>
National godkendelseslov	<i>13.03.2001</i>	<i>29.06.2001</i>	<i>29.01.2001</i>		<i>2.07.2001</i>	<i>5.07.2001</i>	<i>20.09.2001</i>			<i>11.09.2001</i>
Kommissionens beslutning om overdragelse af forvaltning (2001-2/.../EF)	15.5.2001 380 L 134/65 7.5.2001	15.4.2002 298 L 102/32 af 18.04.2002	15.6.2001 461 L 162/19 9.6.2001		6.12.2001 885 L 327/45 af 12.12.2001	26.11.2001 857 L 320/44 af 5.12.2001			15.04.2002 299 L 102/34 af 18.04.2002	19.11.2001 820 L 307/25 af 24.11.2001
Første møde i overvågningsudvalg	<i>22.05.2001</i>	<i>10.05.2001</i>	<i>21.09.2001</i>	<i>2.05.2001</i>	<i>12.07.2001</i>	<i>8.11.2001</i>	<i>28.06.2001</i>	<i>28.11.2001</i>	<i>19.07.2001</i>	<i>27.07.2001</i>
Forpligtelse af bevillinger 2000	<i>30.01.2001</i>	<i>31.01.2001</i>	<i>30.01.2001</i>	<i>13.02.2001</i>	<i>30.01.2001</i>	<i>13.02.2001</i>	<i>31.01.2001</i>	<i>13.02.2001</i>	<i>13.02.2001</i>	<i>13.02.2001</i>
Første udbetaling af bevillinger 2000 (dato og beløb i EUR)	<i>28.05.2001</i> <i>12 988 950</i>		<i>18.07.2001</i> <i>3 024 459</i>		<i>3.01.2002</i> <i>5 444 374</i>	<i>18.12.2001</i> <i>7 433 186</i>				<i>14.12.2001</i> <i>1 579 138</i>

8.1.4. *Central- og østeuropæiske lande (CØL): gradvis liberalisering af den bilaterale handel med landbrugsprodukter*

621. I marts 1999 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med hvert CØL med henblik på yderligere at liberalisere den bilaterale handel med landbrugsprodukter. Forhandlingerne med hvert land er blevet gennemført på et gensidigt grundlag, idet intet produkt på forhånd var udelukket fra forhandlingerne. I overensstemmelse med Rådets retningslinjer er der opnået en samlet balance i forhandlingerne. Forhandlingerne var også baseret på princippet om neutralitet med hensyn til anvendelsen af den fælles landbrugspolitik.

622. Forhandlingerne omfattede tre forskellige slags bilaterale indrømmelser, der var forbundet med produkternes grad af følsomhed og arten af ordningen under den fælles landbrugspolitik:

8.1.4.1. Liste 1:

623. For de mindst følsomme produkter (CØL-produkter, der for tiden er pålagt EU-importtold på under 10 %, og produkter importeret fra EU og ikke dyrket i CØL), er der blevet aftalt en øjeblikkelig og fuldstændig liberalisering af handelen for ubegrænsede mængder. Listen omfatter mere end 400 produkter, herunder citrusfrugter, olivenolie og hestekød.

8.1.4.2. Liste 2:

624. Ifølge den såkaldte "dobbeltnul"-procedure sker der gensidig afskaffelse af eksportrestitutioner og afskaffelse af importtold inden for rammerne af toldkontingenter. Toldkontingentets startmængde er så vidt muligt blevet fastsat på det niveau, der svarer til det nuværende handelsmønster (på grundlag af gennemsnittet af de sidste tre år). En betydelig årlig forhøjelse af toldkontingenterne er blevet aftalt bilateralt, idet der er taget hensyn til produkternes følsomhed og den potentielle udvikling af handelen.

8.1.4.3. Liste 3:

625. Denne liste omfatter en begrænset udveksling af hoc-indrømmelser på grundlag af særlige anmodninger og er aftalt fra produkt til produkt. Listen tilstræber også at afbalancere den samlede aftale.

626. Fremgangsmåden er identisk for alle CØL – for landene i Luxembourg-gruppen (Ungarn, Polen, Tjekkiet, Estland, Slovenien), med hvem der blev indledt forhandlinger om landbrugskapitlet i EF-regelværket i juni 2000, for landene i Helsinki-gruppen (Litauen, Letland, Slovakiet), med hvem der blev indledt forhandlinger om landbrugskapitlet den 12. juni 2001, og for de øvrige lande i Helsinki-gruppen (Bulgarien, Rumænien), med hvem forhandlingerne om landbrugskapitlet endnu ikke er blevet indledt.

8.1.5. *Forhandlingsresultater*

627. Nye progressive aftaler med de ti CØL-lande om handelsliberalisering er blevet aftalt og er trådt i kraft. Aftalerne omfatter både øjeblikkelig liberalisering af de fleste følsomme produkter, herunder en lang række Middelhavsprodukter, og progressiv

liberalisering af markederne for fjerkrækød, svinekød, ost og visse frugter og grøntsager på basis af "dobbeltnul"-proceduren. Resultaterne varierer fra land til land afhængigt af deres parathed til at liberalisere handelen.

628. På grundlag af de nuværende handelstal (1998-2000) importeres ca. 75 % af CØL's landbrugsudførsler todfrit til EU, mens der anvendes præferencetoldsatser for yderligere 14 %. Omvendt indføres 61 % af EU's udførsler til CØL todfrit, mens der anvendes præferencetoldsatser for yderligere 15%.
629. De hidtidige resultater er tilfredsstillende, og forhandlingerne fortsætter med henblik på gradvis at udvide handelen med landbrugsprodukter med hvert land, så de potentielle negative virkninger af en øjeblikkelig åbning af markederne ved tiltrædelsen undgås.

KAPITEL IX

9. INTERNATIONALE FORBINDELSER

9.1. Internationale organisationer og aftaler

9.1.1. Verdenshandelsorganisationen (WTO)

9.1.1.1. WTO-konsultationer og bilæggelse af tvister

630. Panelet "*Belgium - Administration of measures establishing customs duties for rice*" blev oprettet den 12. marts 2001 på anmodning af USA og skulle undersøge, hvorvidt de belgiske toldmyndigheders vurdering af transaktionsværdierne af visse ladninger af ris, som virksomheden Master Foods importerede fra USA til EF mellem juli 1997 og december 1998, var forenelige med WTO's bestemmelser, navnlig i henhold til toldværdiaftalen. Efter anmodning fra USA afbrød panelet sit arbejde fra den 27. juli til den 30. november 2001. Den 16. november 2001 ændrede de belgiske myndigheder i henhold til fællesskabsretten de omtvistede toldafgifter på grundlag af nye oplysninger. Dette skulle løse det problem, der er forelagt panelet.
631. EF har intervenseret som tredjepart i panelet "Chile – Price band system and safeguard measures relating to certain agricultural products", som blev oprettet den 12. marts 2001, og som bl.a. vedrører fortolkningen af "variable importafgifter" i henhold til artikel 4.2 i landbrugsaftalen. EF har også intervenseret som tredjepart i forbindelse med det overholdelsespanel, som blev oprettet den 1. marts 2001 (rapport udsendt den 11. juli 2001), og Canadas efterfølgende appel den 4. september 2001, "Canada - Measures affecting the importation of milk and the exportation of dairy products". Problemet vedrørte hovedsagelig fortolkningen af bestemmelserne om eksportsubsidier i landbrugsaftalens artikel 9, stk. 1, litra c).
632. Drøftelserne mellem EF og USA om beskyttelse af varemærker og geografiske betegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer i De Europæiske Fællesskaber og navnlig forordning (EØF) nr. 2081/92, som USA anmodede om den 1. juni 1999, fortsatte gennem hele 2001.
- ##### 9.1.1.2. Imod en ny runde af handelsforhandlinger
633. Den 14. november 2001 afsluttede WTO's 142 medlemmer den fjerde WTO-ministerkonference i Doha (Qatar). Resultaterne af mødet er vidtrækkende og omfatter en beslutning om at iværksætte en ny runde - Doha-udviklingsrunden - der både vedrører yderligere handelsliberalisering og vedtagelse af nye regler underbygget med aftaler om øget bistand til kapacitetsopbygning i udviklingslandene. Forhandlingerne vil vare mindst tre år - frem til den 1. januar 2005. På WTO-ministerkonferencen blev der også, indtil den 31. december 2007, givet en WTO-dispensation fra De Europæiske Fællesskabers forpligtelser i henhold til artikel I.1 i GATT med hensyn til indrømmelsen af præferencetoldbehandling af produkter med oprindelse i AVS-staterne, som foreskrevet i artikel 36, stk. 3, bilag V og protokollerne hertil i AVS/EF-partnerskabsaftalen.

634. Der blev endvidere givet dispensation fra EF's forpligtelser i henhold til artikel XIII i GATT med hensyn til EF's import af bananer under EF's særskilte toldkontingent på 750 000 tons for bananer af AVS-oprindelse for perioden fra 1. januar 2002 til 31. december 2005.
635. Doha-mødet førte til meget positive resultater på landbrugsområdet, idet de var i fuld overensstemmelse med EU's mandat, som Rådet vedtog i 1999, og med EU's forhandlingsforslag, som blev vedtaget i december 2000. I den vedtagne tekst slås det fast, at forpligtelsen til at forhandle om markedsadgang, hjemmemarkedsstøtte og alle former for eksportsubsidier, på ingen måde foregriber det endelige resultat.
636. Med hensyn til markedsadgang henvises der i Doha-erklæringen til forhandlinger, der tager sigte på betydelige forbedringer, hvor man i lighed med EU erkender betydningen af yderligere liberaliseringer på handelsområdet, men som også indebærer, at alle emner skal drøftes, herunder beskyttelse af geografiske betegnelser. Med hensyn til eksportkonkurrence henvises der i teksten til, at alle former for eksportsubsidier skal reduceres, hvilket er Fællesskabets holdning, idet der er tale om eksportkreditter, misbrug af fødevarehjælp og statshandelsvirksomheders aktiviteter "med henblik på udfasning", men med en passus i erklæringen om, at dette dog ikke foregriber resultatet af forhandlingerne. Dermed fastslås det utvetydigt, at der i øjeblikket ikke er nogen forpligtelse til at forhandle om afskaffelsen af eksportsubsidier. Med hensyn til hjemmemarkedsstøtte forpligtes medlemmerne i erklæringen til at forhandle om reduktioner af konkurrenceforvridende støtte. Dette er i overensstemmelse med EF's forslag om yderligere nedskæringer i støtten til "den gule kasse", mens man holder fast i principperne for den "grønne" og "blå" kasse.
637. EF's synspunkt om, at forhandlingerne ligeledes skal omfatte ikke-handelsrelaterede spørgsmål, afspejles i erklæringen, og navnlig erkender man specifikt behovet for at undersøge de forslag, som medlemmerne fremkommer med på dette område. EF har fremsat forslag vedrørende visse ikke-handelsrelaterede områder, herunder miljøbeskyttelse, udvikling af landdistrikter, fødevarerikkerhed og dyrevelfærd.

9.1.2. Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD)

638. EU's medlemsstater udgør halvdelen af OECD-medlemmerne og er de vigtigste bidragydere til OECD's budget. Kommissionen deltager aktivt i arbejdet inden for OECD, navnlig på landbrugsområdet i udvalget for landbrug (COAG) og de derunder hørende arbejdsgrupper og i samarbejdet med udvalgene for handel og miljø (fælles arbejdsgrupper).
639. Et centralt aspekt af COAG's aktiviteter er den årlige udarbejdelse af en midtvejsprognose for de vigtigste landbrugsprodukter inden for OECD (rapporten "Agricultural Outlook") og den årlige gennemgang af de vigtigste tendenser inden for medlemslandenes landbrugspolitik ("Agricultural Policies, Markets and Trade in OECD Countries, normalt kaldet "Monitoring report"). Ved en tilsvarende gennemgang fokuserer man på de vigtigste tendenser i større lande uden for OECD, både overgangsøkonomier og nye vækstøkonomier. Disse rapporter omfatter navnlig beregningen af aggregerede skøn over støtten til landmænd, det såkaldte producentstøtteestimat (PSE) udtrykt som offentlige tilskuds procentuelle andel af landbrugssektorens samlede indkomst, samt til hele landbrugs- og fødevarerektoren,

de samlede offentlige overførsler (TSE), som angiver støtteniveauet i OECD-økonomierne.

640. De øvrige regelmæssige COAG-aktiviteter vedrører landbrug og handel, miljøaspekter inden for landbruget, udvikling af landdistrikter, landbrugsstrukturer og –statistikker, et vidensystem for landbruget (informations- og rådgivningsvirksomhed, uddannelse og forskning) og internationale standarder (navnlig certificering af såsæd, forstligt formeringsmateriale og traktorer). I 2000 gjorde man status over de forgangne fem års OECD-arbejde med agromiljøindikatorer.
641. I overensstemmelse med det mandat, OECD's landbrugsministre gav i marts 1998, har COAG nu indledt et omfattende og vidtfavnende arbejdsprogram vedrørende WTO-forhandlingerne på landbrugsområdet. Ved udgangen af 2000 offentliggjorde man en første serie med analytisk baggrundsmateriale. Dette arbejde vedrører traditionelle handelsspørgsmål som markedsadgang, hjemmemarkedsstøtte, konkurrence på eksportmarkeder, men er mere omfattende end tidligere takket være nye analyser af emner som anvendelse af officielt støttede eksportkreditter, statshandelsvirksomheders indvirkning på handelen, ophævelse af koblinger, støtteforanstaltningers virkninger gennem en matrixbaseret evaluering af politikker ("Policy Evaluation Matrix") osv. Det vedrører ligeledes andre spørgsmål end rene handelsspørgsmål såsom multifunktionalitet, fødevaresikkerhed, forholdet mellem handel og miljø, bioteknologiens indvirkning, fødevarekvalitet, oprindelsesbetegnelser osv.
642. I 2001, der udgjorde anden del af udvalget for landbrugs toårige arbejdsprogram, uddybede OECD spørgsmålene om handelsliberalisering ved at udforme scenarieundersøgelser vedrørende bedre markedsadgang med simuleringer af ændringer i toldkontingentsystemet og simulering af handelsliberaliseringens indvirkning på fødevaresikkerheden i udviklingslandene. Udvalget beskæftigede sig også med ikke-toldrelaterede hindringer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger samt med en analyseramme for statshandelsvirksomhedernes rolle i liberaliseringen af verdenshandelen. Inden for de ikke-handelsrelaterede emner var aktiviteterne ved en første workshop koncentreret om empiriske undersøgelser vedrørende multifunktionalitet og et forslag til et arbejdsprogram om fødevaresikkerhed.
643. Samspillet mellem landbrug og miljø dannede udgangspunkt for en anden og mere praktisk betonet fase med et nyt arbejdsprogram om indikatorer og virkninger. På en række workshops vil man gøre rede for de aktuelle muligheder med hensyn til indikatorer og den videre udvikling på dette område, mens man gennem sektorundersøgelser af husdyrproduktionen vil belyse miljøbelastningerne ved intensiv produktion, undersøge alternative systemer og analysere politiske løsninger.
644. I 2001 blev der afholdt to møder af stor betydning for det fremtidige OECD-arbejde på landbrugsområdet, nemlig ministermødet, hvor man fokuserede på bæredygtig udvikling, og mødet på højt plan om en kommende reform af landbrugspolitikken i OECD-landene. I ministererklæringen opstilledes en række miljøparametre, således at landbrugspolitikken kan sikre en bæredygtig udvikling, mens man ved mødet på højt plan i september understregede behovet for forbrugerstyrede politiske ændringer og udviklingstendenser vedrørende fødevaresikkerhed og -kvalitet, miljøhensyn

gennem et multifunktionelt landbrug, behovet for levende landdistrikter og farene ved overdreven koncentration inden for agro-fødevarersektoren.

- 645. Horisontale spørgsmål af betydning for landbruget, såsom lovgivningsreform, forvaltning, e-handel, kodeks for multinationale virksomheder, bæredygtig udvikling og udvikling af lokalområder, blev behandlet i andre OECD-organer.
- 646. Alle disse aktiviteter har resulteret i et værdifuldt materiale for EU, navnlig med hensyn til reformprocessen inden for landbrugssektoren og de igangværende multilaterale forhandlinger. Men Kommissionen var skuffet over, at OECD's forhandlinger om en forståelse vedrørende begrænset anvendelse af eksportkreditter til landbruget slog fejl trods de forpligtelser, der blev indgået i forbindelse med WTO-aftalen om landbrug under Uruguay-runden.

9.1.3. Den generelle toldpræferenceordning (GSP)

- 647. Formålet med GSP er at fremme udviklingslandenes integration i verdensøkonomien og det multilaterale handelssystem. GSP er fokuseret på de fattigste modtagerlandes behov gennem det såkaldte "Everything But Arms"-initiativ, som er inkorporeret i GSP.
- 648. I 2001 vedtog EU en ny generel præferenceordning ved Rådets forordning (EF) nr. 2501/2001, som trådte i kraft den 1. januar 2002. Den indebærer betydelige ændringer af de tidligere ordninger i form af forbedringer af de ikke-gensidige handelspræferencer og stærke incitamenters til overholdelse af væsentlige standarder på arbejdsmarkedet.
- 649. Hovedformålet er at tilskynde modtagerlandene til i højere grad og mere hensigtsmæssigt at udnytte ordningens muligheder og dermed øge importen af varer, for hvilke der er mulighed for præferencebehandling. Dette skal opnås ved at øge præferencemargenerne og ved at lette adgangen til ordningen.
- 650. Den nye GSP-ordning er baseret på kun to varekategorier, følsomme og ikke-følsomme, i stedet for de tidligere fire. Mens ikke-følsomme varer fortsat har toldfri adgang til Fællesskabets marked, vil toldsatsen for alle andre varer blive sænket med 3,5 procentpoint for værditoldsatsernes vedkommende og med 30 % for så vidt angår de specifikke toldsatser. Men den nye forordning indeholder ligeledes en status quo-bestemmelse, hvorved man sikrer, at præferencebehandlingen i henhold til den tidligere forordning fortsat finder anvendelse, når dette er mest gunstigt.
- 651. Reglerne for graduering er blevet præciseret og kompletteret. For at gøre ordningen mere neutral og objektiv vil betingelserne for graduering blive taget op til vurdering en gang om året. Der vil kun blive truffet beslutning om graduering, når kriterierne har været opfyldt i tre på hinanden følgende år. Tilsvarende vil sektorer, hvor kriterierne ikke har været opfyldt i tre på hinanden følgende år, igen kunne optages under ordningen.
- 652. Præferencerne inden for de særlige ordninger for de mindst udviklede lande (det såkaldte "Everything But Arms"-initiativ, som blev vedtaget i februar 2001) samt inden for de særlige ordninger for bekæmpelse af narkotikaproduktion og -smugling vil fortsat være gældende uden ændringer.

9.1.4. De Forenede Nationers Organisation for Ernæring og Landbrug (FAO)

653. Som medlem af FAO deltog EU i arbejdet i de forskellige organer inden for organisationen, navnlig møderne i landbrugskomiteén, komitéen for verdensfødevarer sikkerhed, råvarekomitéen og skovbrugskomiteén, hvor Fællesskabet fremlagde sin landbrugspolitik og sin politik for fødevarer sikkerhed.
654. Unionen deltog ligeledes i de tekniske høringer om revisionen af den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC), som blandt andet har til formål at bringe konventionen i overensstemmelse med aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger fra Uruguay-rundens slutakt.
655. Kommissionen spillede også en aktiv rolle i forbindelse med FAO's tekniske bidrag til udviklingslandene gennem forberedelse af drøftelserne i forbindelse med de nye forhandlinger inden for WTO. Kommissionen bidrog ligeledes til FAO's drøftelser om handelsrelaterede, ikke-kommercielle spørgsmål såsom multifunktionelle aspekter af landbruget og disses betydning for de mindre udviklede lande.
656. Kommissionen deltog i møder, koordineringsaktiviteter og forberedende arbejde vedrørende verdensfødevaretopmødet "fem år efter", der skal finde sted i juni 2002. Det første verdensfødevaretopmøde fandt sted i Rom i 1996 og havde til formål at halvere antallet af underernærede mennesker senest i 2015.

9.1.5. Den Internationale Kornoverenskomst

9.1.5.1. Kornoverenskomsten

657. På sit 13. møde (London, 12.-13. juni 2001) besluttede Det Internationale Kornråd i henhold til bestemmelserne i konventionen om kornhandel af 1995 (EFT L 21 af 27.01.1997, s. 47) at forlænge konventionen med to år frem til den 30. juni 2003 (EFT C 195 af 11.07.2001).

9.1.6. Den Internationale Sukkerorganisation

658. Fællesskabet indgik ved Rådets afgørelse 92/580/EF (EFT L 379, 23.12.1992, s. 15) en international sukkeroverenskomst, som den 1. januar 1993 trådte i kraft for en treårig periode. I maj 2001 (28.-29.) gav Rådet Kommissionen bemyndigelse til i Det Internationale Sukkerråd (ISC) at stemme for en toårig videreførelse af den internationale sukkeroverenskomst af 1992, frem til den 31.12.2003.

9.2. Bilaterale og regionale handelsforbindelser

9.2.1. USA

659. Forhandlingerne om en omfattende vinaftale mellem EU og USA fortsatte med henblik på at lette handelen med vin og samtidig forbedre beskyttelsen af europæiske og amerikanske navne, der anvendes inden for vinproduktion, samt en garanti for vinproducenternes overholdelse af ønologiske standarder. Men der opnåedes kun begrænsede fremskridt, idet man ikke nåede frem til en aftale om en ordning for godkendelse af eventuelle fremtidige ønologiske fremgangsmåder. EF foreslog, at alle tvister skulle behandles ved en bindende voldgift, mens USA ønskede gensidig anerkendelse uden nogen forpligtelse om, at man nødvendigvis vil følge "anerkendt praksis" i forbindelse med kommende godkendelser.

660. USA fortsatte med at anvende 100 % værditoldsatser på EU's eksport til 116,8 mio. USD i medfør af WTO-voldgiftens kendelse om handelshindrings størrelse i hormon-sagen. Gengældelseslisten omfattede forskellige produkter, navnlig svinekød, frugtsaft, ost samt frugt og grøntsager. Man fortsatte i 2001 de intense samtaler med henblik på at nå frem til et rimeligt kompensationsniveau og at bringe gengældelsesforanstaltningerne til ophør.
661. Man nåede frem til en aftale i banan-striden med USA, hvilket betød, at USA's sanktioner til 191 mio. USD over for EU-produkter blev bragt til ophør.
662. Kommissionen fulgte nøje den stadig udvidede anvendelse af USA's produktions- og handelsforvridende landbrugsstøtte samt af ordningerne for afsætning af overskudsprodukter. En femte amerikansk "nød"-pakke blev godkendt i 2001 i lighed med de foregående år. Kommissionen hilste forsigtigt den amerikanske regerings revision af politikkerne velkommen i september 2001, hvor man understregede behovet for at undgå konkurrenceforvridende tilskud. Men forslagene til den kommende landbrugslovgivning i USA, som blev fremsat senere på året, pegede i retning af en konsolidering af de eksisterende produktions- og handelsforvridende foranstaltninger. Med hensyn til bortskaffelsen af overskudslagre i form af såkaldt fødevarehjælp, henvendte Kommissionen sig i maj 2001 til USA og påpegede, at en 20-årig dataserie over amerikansk hvede afsat som fødevarehjælp konsekvent udviste en omvendt priskorrelation på 90 %: Hver gang prisen faldt med 1 %, steg den amerikanske fødevarehjælp med 3,28 % og omvendt. Samtidig med sin kritik af den falske fødevarehjælp understregede Kommissionen sit fortsatte engagement i den nødvendige fødevaresikkerhed og fødevarehjælp, der leveres som reel gavebistand. Kommissionen fremlagde også dokumentation for revisionskontoret i den amerikanske kongres, hvori man fremhævede det utilrådelige i at oprette et nyt program for afsætning af overskud til skolemåltider, uden at der samtidig foretoges en fuldstændig gennemgang af konsekvenserne for de lokale økonomier. Diskussionen i OECD om at begrænse amerikansk støttede eksportkreditter endte uden resultater, men spørgsmålet vil blive taget op på multilateralt plan i forbindelse med drøftelserne inden for WTO. Kommissionen søgte fortsat at få standset amerikanske eksportsubsidier, der var i strid med WTO-bestemmelserne, herunder støtte til landbrugsprodukter i sagen Foreign Sales Corporation, samt den delstatsbaserede ordning for eksportsubsidier inden for frugtsektoren.
663. I december 2000 stadfæstede WTO's appelorgan panelafgørelsen fra juli 2000 om, at de amerikanske beskyttelsesforanstaltninger over for import af hvedegluten var ulovlige. Denne beslutning blev vedtaget af WTO's tvistbilæggelsesinstans den 19.1.2001. Ved indførelsen af importrestriktionerne havde USA ikke påvist, at de påståede skadevirkninger på den amerikanske industri ikke var forårsaget af andre faktorer end importen. Desuden havde USA ikke fulgt WTO-procedureerne med henblik på at tilstræbe en forhandlingsløsning på tvisten og havde anvendt kvoten på diskriminerende vis. Trods denne kendelse ophævede USA ikke kvoten, og EU blev tvunget til i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 1804/98 af 14. august 1998¹⁴⁶ at indføre en told på 5 EUR/t for import af majs glutenfoder fra USA for op til en mængde på 2,73 mio. tons fra den 24.1.2001. Den 1. juni 2001 undlod USA at forny hvedeglutenkvoten, hvorefter både denne og EU-tolden på majs glutenfoder bortfaldt. WTO-kendelsen i hvedegluten-sagen bidrog i betydelig grad til at begrænse

¹⁴⁶

EFT L 233 af 20.08.1998, s. 1.

mulighederne for, at WTO-medlemmer kan misbruge handelsmæssige forsvarsinstrumenter såsom beskyttelsesforanstaltninger.

664. Kommissionen fulgte nøje den amerikanske kongres' initiativer, der havde til formål at begrænse og opkræve told på import af mejeriprodukter, herunder også fra EU.

665. Overvågningsgruppen for foderstoffer baseret på majs gluten fortsatte sine regelmæssige møder.

9.2.2. *Canada*

666. I det første halvår fortsatte drøftelserne om handel med vin og spiritus med henblik på indgåelse af en aftale mellem EU og Canada. I august vedtog Rådet et forhandlingsmandat, hvor man fokuserede på beskyttelse af brugen af europæiske navne, kvalitetsstandarder for vin og spiritus på det indre marked samt aktiviteterne i alkoholmonopolerne i de canadiske provinser. Det første forhandlingsmøde fandt sted den 7.-8. november 2001.

667. Canada fortsatte med at anvende 100 % værditoldsatser på EU's eksport til 11,3 mio. CAD i medfør af WTO-voldgiftens kendelse om handelshindrings størrelse i hormon-sagen, navnlig for svinekød samt frugt og grøntsager.

668. Den 20. marts 2000 ophævede Canada en udligningstold på EU's import af frokostmad lavet af svinekød, men opretholdt udligningstolden på import af dåseskinke fra Danmark og Nederlandene i yderligere fem år. Den 3. november 2000 vedtog Canada at opretholde udligningstolden på EU-import af raffineret sukker og at fortsætte antidumpingforanstaltninger over for import af samme fra Danmark, Tyskland, Nederlandene og Det Forenede Kongerige i yderligere fem år.

669. Kommissionen fortsatte undersøgelsen vedrørende tekniske handelshindringer i forbindelse med Canadas manglende beskyttelse af den geografiske betegnelse for Parmaskinke.

670. Kommissionen så fortsat med bekymring på den handelspraksis, der anvendtes af Canadian Wheat Board og andre statshandelsvirksomheder. Forslag om større åbenhed og begrænsning af handelsforvridende praksis i WTO blev medtaget på Doha-udviklingsdagsordenen.

671. I marts 2001 øgede den canadiske regering landbrugsstøtten til et niveau, som kan nå op på 2,8 mia. CAD om året, hvis provinsernes bidrag medregnes.

9.2.3. *Mexico*

672. En frihandelsaftale mellem EU og Mexico trådte i kraft den 1. juli 2000. Mexico har ligeledes forpligtet sig til at indlede forhandlinger om en vinaftale med EU.

673. På en række lister fastlægges det, hvorledes forskellige landbrugsprodukter vil blive behandlet, lige fra øjeblikkelig afskaffelse af tolden til afvikling af tolden over en periode på mellem tre og 10 år fra aftalens ikrafttrædelse. EU vil især drage fordel af den mexicanske liberalisering vedrørende vin, spiritus og olivenolie. EU vil indrømme Mexico begrænsede, delvise liberaliseringskontingenter til Mexico for visse afskårne blomster, æg og albumin, honning, frugt, grøntsager, appelsinsaft og ananassaft samt et overgangskontingent for avocadoer. Mexico vil indføre en

øjeblikkelig eller snarlig liberalisering for EU-eksporten af de fleste af disse produkter. Begge parter har ventelister over følsomme produkter, som de ikke kan liberalisere på nuværende tidspunkt, men som senere vil blive taget op til fornyet overvejelse. (Bananer, sukker, oksekød, mejeriprodukter, ris, fodermajs, sukkermajs, stivelse og mange frugter og grøntsager er blandt produkterne på EU's reserveliste). Væsentlige dele af den fælles landbrugspolitik, herunder EU's indgangspriser og eksportrestitutioner, er blevet opretholdt. Aftalen omfatter også en protokol om oprindelsesregler, hvori betingelserne for oprindelsesstatus er fastlagt for de forskellige produkter.

9.2.4. *Mercosur*

674. I juli 1998 vedtog Kommissionen forslag til direktiver om forhandlinger om en associeringsaftale mellem EU og Mercosur. Forslagene blev vedtaget af Rådet den 13. september 1999.
675. Hvad angår målsætningerne for handelskomponenten i forhandlingerne lægges der i EF-mandatet op til en omfattende handelsaftale, der ikke blot dækker handel med varer, men ligeledes tjenesteydelser, offentlige indkøb, investeringer, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence samt bilæggelse af tvister. Et andet forhandlingstema er en aftale om vin og spiritus samt en aftale om sundhed og plantesundhed.
676. Indtil videre har man gennemført seks EU/Mercosur-runder. Den første runde indledtes i Buenos Aires i april 2000. Det første års forhandlinger drejede sig hovedsagelig om arbejdets tilrettelæggelse, fastlæggelse af hovedmålsætningerne og principperne for forhandlingerne samt dokumentationsarbejde.
677. Ved den femte runde i juli 2001 fremlagde EF ensidigt EF-toldsatser, hvilket gav processen et betydeligt skub fremad. EF-tilbuddet omfatter alle landbrugsprodukter, og der foreslås en afvikling af tolden for et handelsvolumen på 2 200 mio. EUR svarende til omkring 80 % af den nuværende handel med toldbelagte landbrugsprodukter. Sammen med den allerede toldfri handel på 5 800 mio. EUR vil frihandelen dermed omfatte 8 000 mio. EUR eller 90 % af hele den nuværende landbrugshandel.
678. Tilbuddet er opdelt i seks forskellige kategorier. For produkter i fire af kategorierne vil værditolden blive afskaffet øjeblikkeligt eller gradvist i lige store trin over en periode på op til 10 år fra aftalens ikrafttrædelse.
679. I den femte kategori, som omfatter vin og spiritus, vil afgifterne blive afskaffet gradvist. Sideløbende skal der indgås en separat overordnet aftale for vin og spiritus, som navnlig skal omfatte den gensidige, eksklusive beskyttelse af geografiske betegnelser, rimelig beskyttelse af traditionelle udtryk samt en positivliste over gensidigt anerkendte ønologiske fremgangsmåder.
680. I den sjette kategori vedrørende yderst følsomme sektorer, der er belagt med blandede eller ikke-værdibaserede afgifter, er Fællesskabet parat til at indføre en større grad af importliberalisering gennem gradvise indrømmelser i form af præferencetoldkontingenter. Disse indrømmelser skal aftales under hensyntagen til de enkelte produkters følsomhed inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.

681. Under den sjette runde i oktober 2001 fremsatte Mercosur et toldtilbud til EF, der kun omfattede 32 % af den samlede, nuværende handel. På landbrugsområdet er kun 40 % af EU's landbrugseksport omfattet af tilbuddet. Desuden fremlagde man en liste med betingelser for tilbuddet, som påvirker den nuværende fælles landbrugspolitik (indgangspris, hjemmemarkedsstøtte eller eksportrestitutioner).

9.2.5. *Chile*

682. I EF-mandatet for Chile lægges der op til en omfattende handelsaftale, der ikke blot skal omfatte handel med varer, men ligeledes tjenesteydelser, offentlige indkøb, investeringer, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence samt bilæggelse af tvister. Et andet forhandlingstema er en aftale om vin og spiritus samt en aftale om sundhed og plantesundhed.
683. Der har indtil videre været afholdt syv forhandlingsrunder. I juli 2001 udvekslede begge parter gensidige tilbud om toldsatser.
684. EF-tilbuddet til Chile dækker alle landbrugsprodukter, og der foreslås en afvikling af tolden for et handelsvolumen på 650 mio. EUR svarende til omkring 86 % af den nuværende handel med toldbelagte landbrugsprodukter. Sammen med den allerede toldfri handel på 56 mio. EUR vil frihandelen dermed omfatte 708 mio. EUR eller 93 % af hele den nuværende landbrugshandel.
685. Tilbuddet er opdelt i seks forskellige kategorier. For produkter i fire af kategorierne vil værditolden blive afskaffet øjeblikkeligt eller gradvist i lige store trin over en periode på op til 10 år fra aftalens ikrafttrædelse.
686. I den femte kategori, som omfatter vin og spiritus, vil afgifterne blive afskaffet gradvist. Sideløbende skal der indgås en separat overordnet aftale for vin og spiritus, som navnlig skal omfatte den gensidige, eksklusive beskyttelse af geografiske betegnelser, rimelig beskyttelse af traditionelle udtryk og en positivliste over gensidigt anerkendte ønologiske fremgangsmåder.
687. I den sjette kategori vedrørende yderst følsomme sektorer, der er belagt med blandede eller ikke-værdibaserede afgifter, er Fællesskabet parat til at indføre en større grad af importliberalisering gennem gradvise indrømmelser i form af præferencetoldkontingenter. Disse indrømmelser skal aftales under hensyntagen til de enkelte produkters følsomhed inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.
688. Det chilenske forslag er opdelt i tre kategorier for afskaffelsen af told: øjeblikkelig, 5 år og 10 år. Nogle toldpositioner er endnu ikke placeret i en af disse kategorier. For landbrugsprodukterne er det en betingelse, at EF afskaffer hjemmemarkedsstøtte og eksportrestitutioner.

9.2.6. *Sydafrika*

689. De vanskelige forhandlinger mellem EU og Sydafrika vedrørende indgåelse af aftaler om vin og spiritus fortsatte i 2001. Man nåede frem til en aftale i januar 2002. Hovedpunkterne i denne aftale kan sammenfattes således:
- beskyttelse af geografiske betegnelser,
 - ønologiske fremgangsmåder og beskyttelsesklausuler,

- aftale om gensidig anerkendelse af importlicenser, og
 - forhøjelse af det afgiftsfrie toldkontingent for sydafrikanske vine, der importeres i flasker, fra 32 mio. liter til 42 mio. liter.
690. Der vil blive nedsat et fælles vinudvalg bestående af repræsentanter for Kommissionen og Sydafrika, der skal overvåge, at aftalen gennemføres korrekt. Inden for rammerne af dette udvalg vil der blive afholdt yderligere drøftelser med henblik på at finde løsninger på forskellige problemer (såsom varemærker og traditionelle udtryk), som kræver yderligere forhandlinger i forbindelse med vinaftalen mellem EU og Sydafrika.

9.2.7. *Japan og Sydkorea*

9.2.7.1. Bilaterale handelsforbindelser med Korea og Japan i 2001

691. Forhandlingerne med Sydkorea og Japan var fortsat hovedsageligt fokuseret på spørgsmål om deregulering, navnlig løsning af problemer vedrørende plantesundhed og dyrevelfærd samt sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger med henblik på at indlede en eksport af forskellige typer produkter. Først på året accepterede Japan i princippet at anerkende EU's standarder for økologiske produkter, men en besværlig procedure vedrørende anerkendelsen af økologiske kontrolorganer med bemyndigelse til at certificere sådanne produkter var langt fra afsluttet ved årets udgang.

9.2.8. *New Zealand*

692. Når man ser på den samlede landbrugshandel, er EU fortsat New Zealands største marked for færekød, kiwifrugter, æbler og vin. Med hensyn til told og mængder kommer størstedelen af den newzealandske eksport ind i EU uden større problemer. New Zealands kvoteadgang til EU omfatter 226 700 tons færekød (heraf 33 000 tons kølet), 76 000 tons smør og 20 000 tons cheddarost.
693. På vinområdet har New Zealand anmodet om en undtagelse vedrørende svovldioxid (SO₂) og indhold af flygtige syrer. I henhold til EU-lovgivningen kan der indrømmes sådanne undtagelser for særlige kategorier af vin, der produceres under særlige naturforhold, der kan begrunde et højere SO₂-indhold samt et højere indhold af flygtige syrer. Med henblik på at træffe beslutning om en sådan undtagelse bad Kommissionen i november 2001 de newzealandske myndigheder om yderligere oplysninger.

9.2.9. *Landene i Middelhavsområdet*

694. Der forhandles om nye associeringsaftaler under Euro-Middelhavspartnerskabet, som blev indgået med EU's partnerlande i Middelhavsområdet på Barcelona-konferencen i 1995. Aftalerne erstatter samarbejdsaftalerne, der stammer tilbage fra 1970'erne. De nye aftaler, der har til formål at øge samhandelen, giver mulighed for gensidige handelsindrømmelser vedrørende landbrugsprodukter. Forhandlingerne med Israel, Marokko og Tunesien blev afsluttet i 1995 og med Jordan og Den Palæstinensiske Myndighed i 1997. Forhandlingerne med Egypten blev afsluttet i 1999, og aftalen blev underskrevet af parterne i juni 2001. Forhandlingerne med Algeriet, Libanon og Syrien løber stadig.

695. Aftalen med Tunesien trådte i kraft i 1998 og aftalerne med Marokko og Israel i 2000, selvom de gensidige indrømmelser på landbrugsområdet, som var aftalt med Israel, samt visse bestemmelser i den nye aftale med Marokko trådte i kraft tidligere. De gensidige indrømmelser på landbrugsområdet, som var aftalt med Den Palæstinensiske Myndighed, trådte foreløbigt i kraft i 1997.
696. Landbrugskapitlet i aftalerne med Marokko, Tunesien og Israel er i henhold til de respektive aftaler ved at blive revideret med henblik på en øget liberalisering af handelen. Disse forhandlinger blev afsluttet ved udgangen af 2000 for Tunesiens vedkommende, er langt fremskredne for Israels vedkommende, men er endnu ikke indledt for Marokkos vedkommende.
697. For Tyrkiets vedkommende har nye bestemmelser været gældende for landbrugsprodukter siden 1998. I henhold til disse ordninger udvides præferenceordningen til at omfatte tyrkiske varer, der importeres til EU, og der gives indrømmelser for landbrugsprodukter, der eksporteres fra Fællesskabet til Tyrkiet. Som et resultat af Tyrkiets importforbud over for europæisk oksekød og kvæg har Fællesskabet ikke haft mulighed for at udnytte nogle af disse indrømmelser. Man arbejder nu hen imod et kompromis, i henhold til hvilket Tyrkiet som kompensation giver indrømmelser for andre produkter.
698. Malta og Cypern befinder sig i en førtiltrædelsesfase, hvor deres landbrugspolitik tilpasses til EU's regelværk. [Med hensyn til handel med landbrugsprodukter er det ligesom for de central- og østeuropæiske kandidatlande vigtigt, at førtiltrædelsesfasen fører til en større åbning af markederne: Kommissionen har derfor også foreslået en yderligere liberalisering af handelen med landbrugsprodukter med disse lande.]
699. For Maltas vedkommende er der ikke sket større fremskridt med hensyn til de lovgivningsmæssige rammer, de administrative strukturer og bestemmelserne for markedsordningerne. Selvom der føres tilsyn med de veterinære aspekter, er bestemmelserne for slagterier endnu ikke i overensstemmelse med EU's lovgivning og praksis.
700. Der er sket betydelige fremskridt med tilpasningen af Cyperns landbrugspolitik, navnlig med hensyn til afskaffelsen af statsmonopoler og tilhørende reformer. Der er også behov for en række forbedringer med hensyn til anvendelsen af markedsordninger. Omsætningen af EU's regelværk og praksis er fortsat sporadisk, navnlig hvad angår grænsekontrollen.

9.2.10. *Vestbalkan*

701. Inden for rammerne af stabiliserings- og associeringsprocessen for Vestbalkan og i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 vedtog Rådet den 18. september 2000 forordning (EF) nr. 2007/2000, ændret ved forordning (EF) nr. 2563/2000, hvori Vestbalkan tilbydes ensidig handelsliberalisering som en autonom handelsforanstaltning. Den 1. november 2000 var der gennemført en fuldstændig liberalisering af landbrugsimporten fra republikkerne Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Forbundsrepublikken Jugoslavien, herunder Kosovo, undtagen for oksekød, for hvilket der findes individuelle

kontingenter med lavere toldsats for kalvekød (undtagen Albanien), og for vin, hvor der er fastsat et samlet, toldfrit kontingent på 545 000 hl.

702. Der blev underskrevet en stabiliserings- og associeringsaftale med FYROM og Kroatien henholdsvis den 9. april og den 29. oktober 2001. På landbrugsområdet aftalte man gensidige handelsindrømmelser undtagen for vin. Frem til afslutningen af ratificeringsproceduren trådte en foreløbig aftale i kraft pr. 1. juni 2001 for FYROM og pr. 1. januar 2002 for Kroatien vedrørende de handelsmæssige aspekter af stabiliserings- og associeringsaftalerne. Der blev underskrevet supplerende protokoller til stabiliserings- og associeringsaftalerne og de foreløbige aftaler vedrørende vin, herunder om gensidig anerkendelse, beskyttelse og kontrol af vinnavne og betegnelser for spiritus og aromatiserede drikke, og Rådet er nu i færd med at behandle disse med henblik på vedtagelse.
703. Efter henstillingen af juni 2001 om en fortsættelse af forhandlingerne om en stabiliserings- og associeringsaftale med Albanien forelagde Kommissionen i begyndelsen af december 2001 Rådet et forslag til et forhandlingsmandat med henblik på disse forhandlinger.

9.2.11. *AVS*

704. Inden for rammerne af den AVS/EF-partnerskabsaftale, der blev undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000, også kaldet Cotonou-aftalen, enedes parterne om at indgå nye WTO-kompatible økonomiske partnerskabsaftaler, gradvis at fjerne de indbyrdes handelshindringer og at øge samarbejdet på alle handelsrelevante områder. Officielle forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler vil blive indledt i 2002.